

شورای عالی آموزش و پرورش

دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش

بررسی تطبیقی مقررات انضباطی و تحصیلی در

ایران، انگلستان، آلمان، فرانسه، فنلاند، ترکیه، ژاپن، مالزی، پاکستان و امارات

مجری طرح

سید روح الله موسوی

ناظر

دکتر ابراهیم طلایی

سال ۱۳۹۱

**تقدیم به همه فعالان عرصه تعلیم و تربیت ایران و با
تشکر از همه عزیزانی که بنده را در اجرای این تحقیق
یاری دادند.**

چکیده

این تحقیق با هدف شناسایی اصول و روشهای تنظیم و اجرای مقررات انضباطی در ایران و کشورهای انگلستان، آلمان، فنلاند، فرانسه، ترکیه، ژاپن، مالزی، پاکستان و امارات برای بهبود طراحی و اجرای این مقررات صورت گرفته است. کشورهای منتخب ترکیبی از کشورهای توسعه یافته با رتبه بالا در آموزش و پرورش جهان و کشورهای دارای مشابهت فرهنگی و مجاورت منطقه ای با ایران می باشد، روش این تحقیق توصیفی، تحلیلی و برپایه جمع آوری اطلاعات از اسناد رسمی کشورهای فوق الذکر می باشد، که نتایج تحقیق با تحقیقات صورت گرفته در ایران تطبیق داده شده و تایید می گردند، از جمله نتایج این طرح عبارت از: دادن اختیارات بیشتر به مدارس برای طراحی آیین نامه انضباطی در چارچوب یک آیین نامه الزام آور، استفاده از تنوع در رنگ و طرح های مختلف و دادن قدرت انتخاب به والدین از بین طرحهای ارائه شده در یونیفرم دانش آموزان، استفاده از حضور و غیاب الکترونیکی و تشویق حضور موثر دانش آموزان، تاکید بیشتر بر تشویق و به کارگیری انواع مختلف آن مانند تشویق کلامی با استفاده از اشاره به رفتار خوب دانش آموز، لبخند زدن، تحسین کلامی، قدردانی از دانش آموزان در مجلات و روزنامه ها با درخواست مدرسه، تشویق دانش آموزان با استفاده از نصب اسامی و تصاویر دانش آموزان ممتاز در پایگاههای اینترنتی مدارس، کامپیوتر شخصی و بورس تحصیلی را در نظر گرفت. اهداف انواع تشویق باید رسیدن به **تشویق درونی شده** باشد. تشویق امتیازی نیز بسیار مفید است و برحسب آن، لیست کارهای مثبت و منفی در ابتدای سال تحصیلی به وسیله مدارس مشخص می شود و متناسب با آن امتیازات مثبت برای کارهای شایسته و امتیازات منفی برای کارهای ناشایست در نظر گرفته می شود. در انتهای سال مطابق با امتیازات کسب شده از دانش آموزان قدردانی خواهد شد. در مورد تنبیه نیز، رفتارهای منفی و مواد ممنوعه مشخص میشود که در کلیه کشورها به همراه داشتن مواد مخدر، سیگار، مواد محرک، مشروبات الکلی، جواهر آلات، انواع سلاح گرم و سرد و مواد غیر اخلاقی به وسیله دانش آموزان ممنوع است. در مورد تلفن همراه نیز، مدارس می توانند با طراحی ضوابطی با تشخیص خود استفاده از موبایل را در شرایط خاص امنیتی و علمی آزاد نمایند. در آیین نامه کشورهای فوق الذکر تنبیهات عبارتند از نصیحت و موعظه کلامی **اخطار کتبی**، تجارب محروم کردن از تفریح و صحبت با والدین، تعویض کلاس، جریمه مالی، **بازداشت** دانش آموزان. تعلیق دانش آموزان از مدرسه اخراج از یک مدرسه و **اخراج از کلیه مدارس دولتی**، مدارس می توانند وظایف و حقوق متقابل دانش آموزان، اولیا و معلمان را در آیین نامه های خود ذکر نمایند و در مقابل هر حق یک وظیفه بنویسند، در این تحقیق براساس یافته از کشورها پیشنهاد شده که هر مدرسه یک سیاست ضد زورگویی داشته و هر یک یا چند مدرسه از یک پلیس مخصوص استفاده نمایند و در ضمن مدارس بهتر است از روشهای عدالت ترمیمی بیشتر در روشهای انضباطی خود استفاده نمایند. در مقررات تحصیلی مطابق تجربیات کشورها پیشنهاد می شود که به اولیا اختیار بیشتری برای انتخاب مدرسه دانش آموز داده شود. اولیا حق انتخاب مدارس مورد نظرشان را داشته باشند و مدارس باید با توجه به شاخصهای مدنظر خود، دانش آموزان مدنظر را انتخاب نمایند، در مقررات مرتبط با ارتقای تحصیلی نیز براساس یافته های تحقیق پیشنهاد می گردد که انعطاف بیشتری در مقررات ارتقا دانش آموزان در نظر گرفته شود.

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمات	۱
۱-۱- مقدمه	۲
۱-۲- بیان مساله	۲
۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق	۴
۱-۴- سوالات تحقیق	۵
فصل دوم: روش شناسی تحقیق	۸
۲-۱- مقدمه	۹
۲-۲- روش انجام تحقیق	۹
۲-۳- کشورهای مورد مطالعه و دلایل انتخاب	۹
فصل سوم: ساختار ارزشها و اهداف تعلیم و تربیت کشورهای مورد مطالعه	۱۰
۳-۱- آموزش و پرورش ایران	۱۱
۳-۲- آموزش و پرورش انگلستان	۱۱
۳-۳- آلمان	۱۵
الف) عوامل سیاسی، اجتماعی و اقتصادی	۱۵
ب) اهداف و ارزشها	۱۵
ج) انواع مدارس	۱۵
۳-۴- فرانسه	۱۹
الف) عوامل سیاسی، اجتماعی و اقتصادی	۱۹
ب) اهداف و ارزشها	۱۹
ج) ساختار آموزشی	۲۰
۳-۵- ژاپن	۲۰
ب) ارزشها و اهداف	۲۱
۳-۶- پاکستان	۲۲
عوامل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی	۲۲
ساختار آموزشی	۲۳
۳-۷- مالزی	۲۵
عوامل سیاسی، اجتماعی و اقتصادی	۲۵
۳-۸- ترکیه	۲۶

- عوامل سیاسی، اجتماعی و اقتصادی..... ۲۶
- ۳-۹- فنلاند..... ۲۹
- شورای ملی آموزش و پرورش فنلاند..... ۳۰
- ۳-۱۰- امارات متحده عربی..... ۳۱
- فصل چهارم: مقررات انضباطی..... ۳۳**
- ۴-۱- روشهای تنظیم مقررات..... ۳۴
- ۴-۱-۱- انگلستان..... ۳۴
- ۴-۱-۲- آلمان..... ۳۶
- ۴-۱-۳- فرانسه..... ۳۷
- ۴-۱-۴- ترکیه..... ۳۷
- ۴-۱-۵- ژاپن..... ۳۸
- ۴-۱-۶- مالزی..... ۳۸
- ۴-۱-۷- پاکستان..... ۳۸
- ۴-۲- مقررات پوشش..... ۳۸**
- ۴-۲-۱- ایران..... ۳۸
- ۴-۲-۲- انگلستان..... ۳۹
- ۴-۲-۳- آلمان..... ۳۹
- ۴-۲-۴- فرانسه..... ۴۰
- ۴-۲-۵- فنلاند..... ۴۰
- ۴-۲-۶- مالزی..... ۴۰
- ۴-۲-۷- ژاپن..... ۴۱
- ۴-۲-۸- پاکستان..... ۴۱
- ۴-۳- حضور در مدرسه..... ۴۲**
- ۴-۳-۱- ایران..... ۴۲
- ۴-۳-۲-۵- غیبتهای مجاز..... ۴۳
- ۴-۳-۲-۵- تاخیر..... ۴۵
- ۴-۳-۳- آلمان..... ۴۵
- ۴-۳-۳-۱- شرایط..... ۴۵
- ۴-۳-۳-۲- عدم حضور در مدرسه..... ۴۵

- ۴۵.....۳-۳-۳-۴-مرخصی به دانش آموزان
- ۴۶.....۳-۳-۳-۴-معافیت
- ۴۶.....۴-۳-۳-۴-کنترل
- ۴۶.....۴-۳-۴-فرانسه
- ۴۶.....۴-۳-۴-۱-اصول
- ۴۶.....۴-۳-۴-۲-مقررات حضور
- ۴۷.....۴-۳-۴-۳-غیبت‌های مجاز
- ۴۷.....۴-۳-۴-۴-چگونگی نظارت بر حضور و غیاب
- ۴۷.....۴-۳-۵-مالزی
- ۴۸.....۴-۳-۶-ژاپن
- ۴۸.....۴-۳-۷-فنلاند
- ۴۸.....۴-۳-۸-پاکستان
- ۴۹.....۴-۳-۹-ترکیه
- ۴۹.....۴-۳-۹-۱-شرایط
- ۴۹.....۴-۳-۹-۲-تعاریف
- ۴۹.....۴-۳-۹-۳-تکمیل ساختن کار
- ۴۹.....۴-۳-۹-۴-غیبت بیش از حد
- ۵۰.....۴-۳-۹-۴-تاخیر
- ۵۰.....۴-۴-تشویق و تبيه
- ۵۰.....۴-۴-۱-ایران
- ۵۲.....۴-۴-۲-انگلستان
- ۵۲.....۴-۴-۲-۱-تشویق
- ۵۴.....۴-۴-۲-۲-بخش اعمال احکام انضباطی
- ۵۶.....۴-۴-۳-آلمان
- ۵۶.....۴-۴-۳-۱-انتظارات از دانش آموز
- ۵۷.....۴-۴-۳-۲-اقدامات تربیتی
- ۵۷.....۴-۴-۳-۳-تشویق
- ۵۸.....۴-۴-۳-۴-بزارهای انضباطی
- ۵۹.....۴-۴-۴-فرانسه

- ۶۰.....۲-۴-۴-تشویق
- ۶۰.....۳-۴-۴-نظارت
- ۶۰.....۴-۴-۴-مجازات‌ها با توجه به جرائم
- ۶۶.....۵-۴-۴-فنلاند
- ۶۷.....۵-۴-۴-مالزی
- ۶۷.....۱-۴-۵-کلیات
- ۶۷.....۲-۴-۵-نظام شایسته و ناشایسته
- ۷۱.....۶-۴-۴-پاکستان
- ۷۱.....۱-۴-۶-پاداش
- ۷۱.....۲-۴-۶-مجازات
- ۷۲.....۷-۴-۴-امارات متحده عربی
- ۷۲.....۱-۴-۷-تعاریف
- ۷۳.....۲-۴-۷-اهداف مقررات
- ۷۳.....۳-۴-۷-جاهایی که نیاز به تقویت می باشد
- ۷۳.....۴-۴-۷-روشهای تشویق رفتارهای مثبت
- ۷۴.....۵-۴-۷-روشهای اصلاح رفتار منفی
- ۷۹.....۸-۴-۴-ترکیه
- ۷۹.....۱-۴-۸-تشویق
- ۷۹.....۲-۴-۸-توقعات از دانش آموز
- ۸۰.....۳-۴-۸-تشویق و رفتارهای مورد تشویق
- ۸۱.....۴-۴-۸-رفتارهای مستحق تنبیه
- ۸۲.....۹-۴-۴-ژاپن
- ۸۲.....۱-۴-۹-قوانین تادیب و تنبیه بدنی
- ۸۵.....۵-۴-۵-وسایل ممنوعه در مدرسه
- ۸۵.....۱-۴-۵-ایران
- ۸۵.....۲-۴-۵-انگلستان
- ۸۵.....۱-۴-۵-۲-وسایل ممنوعه
- ۸۵.....۲-۴-۵-سیستم نظارت
- ۸۷.....۳-۴-۵-آلمان

- ۸۸..... ۴-۵-۴- فنلاند
- ۸۸..... ۴-۵-۵- ژاپن
- ۸۸..... ۴-۵-۶- مالزی
- ۸۸..... ۴-۵-۷- امارات متحده عربی
- ۸۸..... ۴-۶-۱- ایران
- ۸۸..... ۲-۶-۲- انگلستان
- ۸۹..... ۴-۶-۳- ژاپن
- ۸۹..... ۴-۶-۴- آلمان
- ۸۹..... ۴-۶-۵- فرانسه
- ۸۹..... ۴-۶-۶- پاکستان
- ۹۰..... ۴-۷-۴- قرارداد و مسئولیت‌های والدین
- ۹۰..... ۴-۷-۱- ایران
- ۹۰..... ۴-۷-۲- انگلستان
- ۹۰..... ۴-۷-۳- آلمان
- ۹۱..... ۴-۷-۴- فرانسه
- ۹۱..... ۴-۷-۴-۱- اصول
- ۹۲..... ۴-۷-۴-۲- اطلاعاتی برای والدین
- ۹۲..... ۴-۷-۴-۳- مجازاتها
- ۹۲..... ۴-۸-۴- همکاری با پلیس
- ۹۲..... ۴-۸-۱- انگلستان
- ۹۳..... ۴-۸-۲- آلمان
- ۹۴..... ۴-۸-۳- مالزی
- ۹۴..... ۴-۹-۴- سیاست‌های ضد زورگویی
- ۹۴..... ۴-۹-۱- انگلستان
- ۹۴..... ۴-۹-۱-۲- نمونه هایی از زورگویی
- ۹۵..... ۴-۹-۱-۳- زورگویی سایبری
- ۹۷..... ۴-۹-۲- فنلاند:
- ۹۷..... سیاست‌های ضد زورگویی
- ۹۷..... ۴-۹-۳- آلمان

- ۹۷.....تعریف زورگویی.....۳-۹-۴.....
- ۹۹.....۱۰-۴ حقوق و وظایف متقابل.....
- ۹۹.....۱-۱۰-۴.....انگلستان.....
- ۱۰۲.....فصل پنجم مقررات تحصیلی.....
- ۱۰۳.....۱-۵-۱ مقررات تحصیلی.....
- ۱۰۳.....۱-۱-۵-۱.....ایران.....
- ۱۰۸.....۲-۱-۵-۱.....انگلستان.....
- ۱۱۴.....هزینه ثبت نام و شهریه.....
- ۱۱۷.....۳-۱-۵-۱ ترکیه.....
- ۱۲۱.....۴-۱-۵-۱.....آلمان.....
- ۱۲۱.....۱-۴-۱-۵-۱ پذیرش.....
- ۱۲۲.....۲-۴-۱-۵-۱ متوسطه تکمیلی.....
- ۱۲۲.....۳-۴-۱-۵-۱ سطوح سنی شاگردان.....
- ۱۲۲.....۴-۴-۱-۵-۱ مدارس متوسطه تکمیلی.....
- ۱۲۳.....۵-۴-۱-۵-۱ پیشرفت تحصیلی شاگردان.....
- ۱۲۳.....۵-۱-۵-۱ فرانسه.....
- ۱۲۳.....۱-۵-۱-۵-۱ پذیرش و حمایت های مالی در دوره ابتدایی.....
- ۱۲۴.....۲-۵-۱-۵-۱ مدارس متوسطه.....
- ۱۲۵.....۳-۵-۱-۵-۱ ارتقاء تحصیلی.....
- ۱۲۷.....۶-۱-۵-۱ فنلاند.....
- ۱۲۷.....۱-۶-۱-۵-۱ پذیرش مدارس پایه.....
- ۱۲۷.....۲-۶-۱-۵-۱ مدارس متوسطه.....
- ۱۲۹.....۳-۶-۱-۵-۱ ارتقاء تحصیلی دانش آموزان.....
- ۱۳۰.....۷-۱-۵-۱ ژاپن.....
- ۱۳۰.....۱-۷-۱-۵-۱ پذیرش در مدارس ابتدایی و متوسطه اول.....
- ۱۳۱.....۲-۷-۱-۵-۱ سطوح سنی و گروه بندی شاگردان در دوره ابتدایی و متوسطه اول.....
- ۱۳۱.....۳-۷-۱-۵-۱ پذیرش در مدارس متوسطه تکمیلی.....
- ۱۳۱.....۴-۷-۱-۵-۱ پیشرفت تحصیلی دانش آموزان.....
- ۱۳۲.....۸-۱-۵-۱ مالزی.....

۱۳۲	..... ۱-۸-۵-مدارس ابتدایی
۱۳۳	..... ۱-۹-۵-پاکستان
Error! Bookmark not defined.	..... ۱-۱۰-۵-امارات متحده عربی
۱۳۵	..... فصل ششم: تجزیه و تحلیل و جمع بندی
۱۳۶	..... مقدمه
۱۳۷	..... ۱-۶-ساختار نظام آموزشی
۱۳۸	..... ۲-۶-سطوح سنی دانش آموزان
Error! Bookmark not defined.	..... ۳-۶-فلسفه و ارزشهای تعلیم و تربیت
۱۳۹	..... ۴-۶-طراحی مقررات انضباطی
۱۳۹	..... ۵-۶-مسئولیت و قرارداد والدین
۱۴۰	..... ۶-۶-تشویق
۱۴۱	..... ۷-۶-تنبيه
۱۴۲	..... ۸-۶-رفتارهای مثبت
۱۴۳	..... ۹-۶-ضوابط تنبيه و تشویق
۱۴۴	..... ۱۰-۶-رفتارها و مواد ممنوعه
۱۴۶	..... ۱۱-۶-مقررات استفاده از اینترنت
۱۴۶	..... ۱۲-۶-پوشش
۱۴۷	..... ۱۳-۶-حضور و غیاب
۱۴۷	..... ۱۴-۶-استفاده از موبایل و وسایل مشابه
۱۴۷	..... ۱۵-۶-مسئولیت دانش آموزان درباره اموال مدرسه
۱۴۸	..... ۱۶-۶-شوراهای عالی
۱۴۸	..... ۱۷-۶-سیاستهای ضد زورگویی
۱۴۹	..... ۱۸-۶-همکاری با پلیس
۱۵۰	..... ۱۹-۶-مسئولیت والدین
۱۵۱	..... ۲۰-۶-پذیرش در دوره ابتدایی
۱۵۶	..... پیشنهادها و توصیه ها

فصل اول

مقدمات

۱-۱- مقدمه

"اجرای عدالت در سازمانهای آموزشی و نجات یافتن از روابط عاطفی و اعمال نفوذ در تصمیم گیریها، مستلزم وجود ضوابط و تدوین مقررات لازم است؛ بنابراین مدیرانی می توانند به اداره موسسات اداری و آموزشی بپردازند که قوانین و مقررات مناسبی در اختیار داشته باشند و دارای آگاهی کامل نسبت به این قوانین باشند و خود را ملزم به رعایت این قوانین بدانند." (صافی، ۱۳۸۸، ص ۱).

شواهد پژوهشی، ارزش ایجاد یک محیط منظم و مرتب و نقش مثبتی را که قوانین روشن و منطقی در این زمینه ایفا می کنند به کرات مورد تایید قرار داده اند (امر و دیگران، ۱۹۹۴، اورتسون و دیگران، ۱۹۹۴، یورگن و اسمیت ۱۹۸۳)

مجموعه "باید ها و نباید ها" برای رفتار دانش آموزان در مدرسه و کلاس درس باید در نخستین روزهای سال تحصیلی به آنها اطلاع داده شود و به طور دایم کنترل شده و اجرا شود. از جمله نکات حائز اهمیت درباره قوانین این است که آنها باید عینی و روشن بوده و برای دانش آموزان قابل فهم باشد". (پارسونز، ۲۰۰۱، ص ۴۵۹)

به طور کلی، مقررات انضباطی در سطح مدرسه باید ایجاد کننده یک محیط امن، شاداب و انگیزاننده یادگیری باشد. محیطی که الهام بخش هر کودک برای زندگی بهتر است. برای اینکه این مقررات قابل بررسی بهتر باشند باید اجزای آن مانند تشویق، تنبیه، نظارت و ارزشیابی در بالاترین درجه کیفیت باشند.

در ضمن در این مقررات باید حقوق، مسئولیتها و وظایف دانش آموزان و کادر مدرسه به خوبی مشخص شود. حقوقی مانند حق داشتن تحصیلات و وظایفی مانند حضور دایم در مدرسه به جز ایام کسالت .

"در جوامع مدرن امروزی کار مدارس، تشویق و رشد حس مسئولیت پذیری به سمت انجام وظایف به طور صحیح در مقابل بی مسئولیتی، می باشد، وظیفه ای مهم که جامعه در کلیت آن مدیون کار معلم، مدیران و والدین است و در این میان آیین نامه های مدارس نقش مهمی را ایفا می کنند و باید مدرسه را به محیطی مفرح و ایمن برای یادگیری تبدیل کنند."

طبق این فاکتورها این تحقیق به دنبال واکاوی و مقایسه مقررات تحصیلی و انضباطی مدارس ایران در مقایسه با مدارس آلمان، انگلستان، مالزی، ترکیه و پاکستان جهت مشخص کردن نقاط ضعف و قوت و ارائه یک الگوی مناسب است.

۱-۲- بیان مساله

"مقایسه گری در آموزش و پرورش و استفاده از تجربیات سایر ملل در امر آموزش پیشینه ای طولانی داشته و از آغازش با دوره سیاحت با نوشته های هردوث، ابن خلدون، گزنفون و... روز به روز پله های ترقی را طی کرده و امروزه که در عصر جهانی سازی و ارتباطات بین المللی هستیم اهمیت بیشتری یافته است. در عصر جهانی سازی طبق نظر نو^۱ تاکید فراوانی بر تحلیل رویدادهای آموزشی با هدف تشریح و به منظور اصلاح عملکرد نظامهای آموزشی معطوف شده است. تحقیقات موسسه بین المللی ارزشیابی از پیشرفت تحصیلی و سازمان همکاریهای اقتصادی و توسعه نیز که در سالهای اخیر به جمع آوری حجم عظیمی از اطلاعات منجر شده است، به منظور بالا بردن عملکرد تربیتی می باشد." (فیلیپ، ۲۰۰۸، ص ۲۸ تا ۳۰)

در کشور ما نیز به منظور بالا بردن عملکرد سیستم آموزش و پرورش راهکارهای مختلفی پیش بینی شده است که یکی از این راهکارها، تغییر ساختار نظام آموزشی است. تغییر ساختار آموزش و پرورش و تبدیل دوره ابتدایی به دوره شش ساله و ایجاد دو دوره سه ساله راهنمایی و متوسطه که در حال بحث و بررسی است، مستلزم ایجاد تغییراتی در آیین نامه اجرایی مدارس است. شرایط ثبت نام و ادامه پایه، موازینی که مدیران هنگام ثبت نام دانش آموزان باید رعایت نمایند، چگونگی تشکیل پرونده، شرایط سنی و..... نیز در آیین نامه اجرایی باید تغییر پیدا

کنند و از سوی دیگر مقررات انضباطی همچون نحوه پوشش، تشویق، تنبیه و..... نیز با توجه به شرایط سنی جدید تغییر پیدا می کند.

در زمینه مقررات تحصیلی، یکی از جنبه های مهم انتخاب مدارس است. "این جنبه دارای دو محور است که یکی تقاضای بازار برای تحصیل می باشد که به والدین انتخابهای بیشتری برای حضور فرزندانشان می دهد. در یک نوع آموزش و پرورش دولت محور، حضور در مدرسه اجباری است و دانش آموزان به مدارس بر اساس مجموعه شاخصهای هدف اختصاص می یابند. محصلان در صورتی می توانند به مدارس ویژه بروند که محل سکونتشان منطبق بر ناحیه مدرسه باشد، اما جنسیت، هوش و اندازه گیری استعداد نیز می تواند مهم باشد. در نوع اول یا همان ثبت نام در مدارس بر اساس تقاضای بازار، اولیای دانش آموزان می توانند فرزندانشان را به مدارس دلخواه ببرند و مدارس باید برای ایجاد جذابیت و از دست ندادن دانش آموزان تلاش بیشتری کنند." (پلنک و سیلک، ۲۰۰۷، ص ۱) در این زمینه باید این نکته مورد بررسی قرار گیرد که کشور ما در کجا قرار دارد و چگونه می توان از نوع دولت محور به سمت تقاضای بازار و ایجاد رقابت در بین مدارس حرکت کرد که باعث بالا رفتن کیفیت آموزش شود.

دشواری کنترل دانش آموزان با توجه به ویژگی های سنی آنها روز به روز رو به افزایش است. بسیاری از معلمان و مدیران از برخورد با مسائل انضباطی دانش آموزان احساس ناتوانی می کنند و به طور معمول ممکن است برخورد های نامناسبی با این رفتارها داشته باشند.

از سوی دیگر، انضباط موثر، برای ایجاد محیط ایمن و حامی یاد گیری همه دانش آموزان ضروری می باشد. انضباط را می توان از کودکی به افراد آموخت؛ زیرا در کودکی افراد می توانند.

ما از محدود کشورهای هستیم که مقررات مفصلی در همه زمینه های آموزشی به ویژه انضباط داریم و شیوه طراحی و اجرای این مقررات نیز به این ترتیب است که عده ای متخصصان و کارشناسان به صورت متمرکز درباره این مقررات به بحث و بررسی می پردازند و تمام حالات ممکن را پیش بینی می کنند و مطابق با این حالات، قوانین و مقررات طراحی و تدوین می شود؛ اما تحقیقات، نشانگر آن است که با وجود جامعیت این قوانین و طراحی کارشناسانه آن، نسبت به آن آگاهی لازم وجود ندارد و مطابق با آن عمل نمی شود.

تحقیق صورت گرفته به وسیله احمدی (۱۳۸۴) به این نتیجه منتهی شده که با وجود مفصل بودن مقررات انضباطی، به این مقررات مکتوب و مصوب عمل نمی شود و مرجع اعمال مقررات انضباطی، مقرراتی است که در یک فضای نگرشی در درون مدرسه وجود دارد و مجریان بر اساس آن عمل می کنند نه بر اساس آیین نامه مصوب در زمینه انواع تشویق و تنبیه و میزان آشنایی معلمان و کادر اجرایی مدرسه با مقررات انضباطی. ایشان به این نتیجه رسیده که همه این موارد تحت تاثیر فضای نگرشی قرار دارد.

ایشان در تحقیق خود پیشنهاد می کند که بخشی از وضع مقررات به عهده مدارس گذاشته شود و شورای عالی آموزش و پرورش فقط یک دستورالعمل نحوه تدوین آیین نامه را تهیه کند.

در تحقیق تازی (۱۳۸۶) با عنوان بررسی تطبیقی مقررات انضباطی در ایران، کره جنوبی و ایالات متحده نیز بار دیگر این نتیجه گیری تکرار گردیده که باید تدوین برخی از مقررات انضباطی به عهده نواحی آموزشی گذاشته شود.

در تحقیق فوق الذکر بر این نکته نیز تاکید شده که نقش اولیای دانش آموزان به خوبی در مقررات انضباطی تبیین نشده است. ایشان در تحقیق خود به این نکته اشاره کرده که در ایالات متحده، والدین دانش آموزان نسبت به انجام مقررات انضباطی به وسیله فرزندانشان در مدرسه تعهداتی دارند.

اما ایشان در تحقیق خود به مقررات لازم برای این هدف و تضمین های اجرایی لازم اشاره نکرده است. ایشان در تحقیق خود به کمرنگ بودن نظارت بر اجرای مقررات در ایران نسبت به کشور ایالات متحده اشاره کرده است.

در تحقیق پاکنهاده (۱۳۸۸) در مورد مقررات انضباطی در ایران، کویت و امارات به این نکته اشاره شده که مقررات انضباطی در ایران، در مقایسه با کشور امارات متحده این نقیصه را داراست که رفتار شایسته در آن به خوبی مشخص نشده و نحوه تشویق و تنبیه نیز به درستی تبیین نشده است. در تحقیق احمدی (۱۳۸۴) نیز این نتیجه به دست آمده که دانش آموزان، معلمان و کادر اجرایی رفتارهای مطلوب و نامطلوب متفاوتی از آیین نامه اجرایی مدارس در ذهن خود متصورند که این مطلب ممکن است ناشی از عدم آگاهی نسبت به آیین نامه اجرایی یا وجود نقایصی در آن باشد.

بنابر موارد ذکر شده، آیین نامه اجرایی، هنوز نتوانسته است هماهنگی لازم را برای اجرای مقررات به شکل مطلوب ایجاد کند و لازم است در شکل طراحی، تنظیم و اجرای آن تغییراتی صورت بگیرد تا بتوان از آن به عنوان یک عنصر کارآمد در مدارس بهره بیشتری گرفت.

از دیگر مسائلی که در مقررات انضباطی ضروریست به عنوان پدیده روز در مورد آن بازاندیشی شود، نحوه برخورد با پدیده های فناوری های نوین همچون موبایل و دستگاههای دیجیتالی مشابه است. برخی استفاده از این پدیده ها را باعث ایجاد اختلال در روند یادگیری دانش آموزان و موجب سست شدن آنها می دانند و این در حالی است که باید اذعان کرد که برخی ویژگیهای این دستگاهها می تواند با برنامه های یادگیری ترکیب شود.

حقوق و وظایف متقابل دانش آموزان نسبت به معلمان از دیگر فاکتورهای موثر قابل توجه در مقررات است. بسیاری بر این عقیده اند که مقررات انضباطی در ایران یک جنبه است و تنها از دانش آموزان حمایت می کند و جهت حمایت از حقوق معلمان کوششی صورت نگرفته است و بنابراین لازم است مقررات انضباطی، حقوق و وظایف دانش آموزان، معلمان و حتی دیگر اجزای مدرسه را به خوبی و به تفصیل روشن کند.

در مورد مسائلی همچون نحوه پوشش، حضور در مدرسه و..... که در حیطه مقررات انضباطی هستند، با توجه به اهمیتشان در آموزش، ضروری است تغییراتی در جهت بهبود داشته باشند.

با توجه به تحقیقات صورت گرفته این مطلب در ذهن شکل می گیرد که باید مدارس یک بیان اهداف شفاف طراحی کنند که وظایف و نقشهای والدین و کارکنان به خوبی مشخص شود و همچنین باید آنها مجموعه ای از رفتارهای مثبت و مورد انتظار را تعریف کنند و مسیر تشویق رفتارهای شایسته و تنبیه رفتارهای خلاف انتظار را تبیین نمایند و همچنین در این طراحی ضمن حفظ ارزشهای ملی به قومیتها، زبان و ارزشهای فرهنگی احترام بگذارند.

این ضرورت احساس می شود که مدلی کامل بدین منظور ارائه شود که بر پیشرفتهای نوین علم تعلیم و تربیت در جهان معاصر مبتنی باشد. در مدلهای نوین امروزی به جامعیت، توجه فراوانی می گردد و سعی می شود "تمام ابعاد در سطح دانش آموز، کلاس و مدرسه رعایت گردد و همه افراد مدرسه از قبیل دانش آموزان، معلمان، کادر مدرسه و والدین به طور همکارانه با یکدیگر برای صورتبندی راهبردها و اجرای سیاستهای پیشگیرانه حرکت کنند که به منظور پرداختن به موضوعات انضباطی در سطح مدرسه و کارکردن به سوی هدف مشترک که همان خود نظم دهی و احساس مسئولیت در بین دانش آموزان است "

با توجه به محورهای یاد شده این سوال مطرح می شود که کشورهای آلمان، انگلستان، فرانسه، فنلاند، ترکیه، مالزی، پاکستان و امارات با این مسائل در مقررات انضباطی و تحصیلی به چه نحو برخورد کرده اند؟

۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق

مطالعات تطبیقی دارای فواید گوناگونی است این دسته از مطالعات در آموزش و پرورش بازده هایی را عرضه می دارد که می توان مطابق با آن نسبت به عملکرد نظامهای آموزشی قضاوت کرد و همچنین با نگاهی به تجارب ممالک گوناگون، نتایج برخی اقدامات و اعمال را در راستای حمایت از تصمیم گیران، در اختیار مسئولان آموزشی قرار می دهد. این مطالعات نقش حمایتی موثری را در اجرای هر برنامه اصلاحات آموزشی ایفا می کند. در زمینه مقررات انضباطی و تحصیلی نیز با توجه به تغییر ساختار نظام آموزشی و به تبع آن تغییر آیین نامه اجرایی

مدارس، این تحقیق می تواند نتایج خوب و مفیدی را در اختیار مسئولان شورای عالی آموزش و پرورش به منظور پشتیبانی برای اخذ بهترین تصمیمات در جهت نوسازی آیین نامه اجرایی مدارس قرار دهد.

۴-۱- سوالات تحقیق

سوال اصلی: از مقایسه و تطبیق مقررات اصلی انضباطی و تحصیلی کشورهای ایران، آلمان، فرانسه، فنلاند، انگلستان، ترکیه، مالزی و امارات، چه رهنمودهایی برای بهبود و توسعه این مجموعه مقررات در ایران می توان ارائه کرد؟
سوالات فرعی:

۱- اصول و قوانین انضباطی در دوره های مختلف تحصیلی با توجه به ابعاد (طراحی، اجرا، نظارت، تشویق و تنبیه، حقوق و وظایف متقابل دانش آموزان، معلمان، مدرسه و والدین و نحوه استیفا و انجام آن، استفاده دانش آموزان از وسایل دیجیتالی و پوشش) در کشورهای ایران، آلمان، فرانسه، فنلاند، انگلستان، مالزی، ترکیه، امارات و پاکستان چگونه است؟

۲- مقررات تحصیلی در دوره های مختلف آموزش و پرورش با توجه به کلیه ابعاد آن در کشورهای ایران، آلمان، انگلستان، فرانسه، فنلاند، مالزی، ترکیه، امارات و پاکستان کدامند؟

۳- چه تجارب قابل استفاده ای را می توان در موضوع مورد تحقیق از کشورهای مورد مقایسه با ایران آموخت؟

۵-۱- پیشینه تحقیق: در تحقیق تاری (۱۳۸۶) مقررات انضباطی سه کشور آمریکا و کره جنوبی را به همراه ایران مقایسه شده و مبانی مذهبی، فلسفی آنها را تحلیل گردیده است. در این تحقیق مقررات انضباطی در کشورهای مورد مطالعه شناسایی شده و براساس آن شباهت ها و تفاوتها و اصول و مبانی فلسفی و فکری آنها مشخص شده و در انتها تجربیات قابل استفاده ایالات متحده و کره جنوبی جهت استفاده در کشورمان معین شدند.

از جمله نتایج این بررسی تطبیقی، کلی بودن مقررات انضباطی ایران و عدم پرداختن به جنبه های اجرایی در مقررات، تمرکز گرا بودن طراحی مقررات و ضعف نظارت در اجرای مقررات نسبت به دو کشور دیگر است.

در تحقیق دیگری، پاکنهاد (۱۳۸۸)، مقررات انضباطی مدارس را در نظام های آموزشی ایران، کویت و امارات عربی متحده بررسی کرده است. ایشان در این تحقیق به این نتیجه رسیده که بندهای مرتبط با تشویق در مقررات انضباطی در ایران نسبت به امارات متحده عربی، بسیار محدود است. و از طرف دیگر نقاط ضعف این مقررات در ایران نسبت به کشور امارات عدم توجه به وظایف اولیای دانش آموزان در مقررات است.

تحقیقی که آرمون، در مورد رابطه سازگاری آموزشگاهی (انضباط، پیشرفت تحصیلی) دانش آموزان دبیرستانی شهرستان اسلامشهر با نگرش آنها نسبت به مقررات مدرسه و نحوه اجرای آنها انجام داده به این نتیجه انجامیده است که بین نگرش دانش آموزان نسبت به نحوه اجرای مقررات و پیشرفت تحصیلی آنان رابطه معنی دار و معکوس وجود دارد.

احمدی در بررسی مقررات انضباطی در ایران به این نتیجه رسیده که باید تدوین آیین نامه های انضباطی با تمهید مقدماتی به مدارس واگذار شود. از یافته های دیگر تحقیق ایشان، می توان به عدم تطابق نگرش کادر اجرایی مدرسه و دانش آموزان نسبت به مقررات انضباطی اشاره کرد.

در تحقیقی که حاجی (۱۳۸۷) با عنوان بررسی نقش برنامه درسی پنهان در رفتار انضباطی دانش آموزان از دیدگاه مدیران مدارس ابتدایی شهرستان مهاباد در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ انجام داده است، نتایج تحقیق نشان می دهد که مولفه های روابط موجود در مدرسه، ساختار سازمانی، جو اجتماعی و ساختار فیزیکی بر منضبط ساختن دانش آموزان تأثیر دارد.

حسینی (۱۳۸۲) آیین نامه انضباطی مدارس کشور را از لحاظ میزان تطابق آن با مبانی اسلام، رفتارگرایی و شناخت گرایی بررسی نموده و به این نتیجه رسیده که مقررات انضباطی دانش آموزان در تعیین وظایف انضباطی دانش آموزان با تعلیم و تربیت اسلامی منطبق است اما در نحوه تشویق و تنبیه دانش آموزان به ترتیب متمایل به نظریات رفتارگرایان و شناخت گرایان بوده است و نظر سنجی انجام گرفته مشخص نموده که آیین نامه

انضباطی دانش آموزان در هیچیک از مدارس مورد تحقیق اجرا نشده است. عدم نظارت سازمان آموزش و پرورش از علل عمده این امر است.

اژدری (۱۳۸۵) در تحقیقی ارزشیابی تحصیلی در ایران، ژاپن و آلمان را بررسی کرده است. در این تحقیق مقررات ارزشیابی تحصیلی در سه کشور تحلیل شده و بر طبق آن اصول حاکم بر ارزشیابی تحصیلی و نوآوریهای سه کشور در این زمینه تعیین شده اند؛ از جمله نتایج این تحقیق این نکته می باشد که ارزشیابی تحصیلی در ایران نست به دو کشور دیگر بسیار نتیجه محور است.

تحقیقی نیز حسینی با عنوان بررسی میزان امکان تحقق مدیریت مدرسه محور در شهر اصفهان (از دیدگاه مدیران دبیرستان های شهر اصفهان) انجام داده است
مهمترین نتایج عبارت بودند از:

۱ ۸۵/۳ درصد مدیران معتقدند که مدیریت مدرسه محور باعث افزایش حجم فعالیت ها در مدارس می شود.
۳ ۹۲/۳ درصد مدیران معتقدند که مدیریت مدرسه محور می تواند تفاوت میان مدیریت مدارس مختلف را نشان بدهد.

۷ ۹۰/۷ درصد مدیران معتقدند که مدیریت مدرسه محور میزان مشارکت مدیران، معلمان، والدین، مقامات محلی و دانش آموزان را در امور مربوط به مدرسه افزایش می دهد.

۳ ۷۳/۳ درصد مدیران معتقدند که استقرار مدیریت مدرسه محور نیازمند تغییر در افکار و عقاید افراد و مسئولان جامعه نسبت به این پدیده جدید است.

میانگین درصد پاسخ مدیران در ارتباط با زمینه های فرهنگی مورد نیاز جهت استقرار مدیریت مدرسه محور نشان می دهد که ۳ ۹۴/۳ درصد مدیران معتقدند که استقرار مدیریت مدرسه محور نیازمند آموزش مدیران و معلمان است.

میانگین درصد پاسخ مدیران در ارتباط با زمینه های اداری مورد نیاز جهت استقرار مدیریت مدرسه محور نشان می دهد که ۳ ۷۹/۳ درصد آنان معتقدند که استقرار مدیریت مدرسه محور نیازمند وجود یک نظام اطلاعاتی موثر و کارآمد است.

در تحقیقی که به وسیله ناعم الله و همکاران در مورد شیوه های مدیریت رفتار به وسیله مدیران در مدارس متوسطه ایالت پنجاب پاکستان صورت گرفته نتیجه گیری شده است که مدیریت رفتار به وسیله مدیران زن از میانگین بهتری برخوردار بوده است.

در بخش تحقیقات خارجی می توان به تحقیقی که کافمن و همکاران درباره دیدگاه مدیران و معاونان نسبت به مسائل انضباطی در ایالات متحده انجام داده اند اشاره کرد؛ نتایج این تحقیق نشانگر این مطلب بود که رایج ترین مساله انضباطی در قسم مورد مطالعه مصرف مشروبات الکلی به وسیله دانش آموزان بود.

در تحقیق براون و همکاران که به صورت یک پیمایش ۳۲۹ نفره از معلمان در مورد سیاست ها و اقدامات در انضباط مدارس در یکی از ایالت های آمریکا انجام گردید به این نکته منتهی شد که عدم انگیزه و حمایت والدین بیشترین مشکلات انضباطی را ایجاد می کند.

در تحقیق اردوگان و همکاران که با عنوان مطالعه کیفی مشکلات انضباطی در کلاس های درس، دلایل و راهکارها به صورت مورد پژوهی صورت در کلاس فناوری اطلاعات صورت گرفته به مواردی همچون فقدان انگیزه، فقدان مکان، شکستن قوانین محیط کلاسی ناکارآمد، فقدان مهارت های مدیریتی و نگرش دانش آموزان به عنوان دلایل اشاره شده. و در پایان به عنوان راه حل، اصلاح صلاحیتهای معلم، قوانین و مقررات و استفاده از نرم افزارهایی که رایانه های موجود در کلاس را کنترل می کند، پیشنهاد شده است.

یونیسف در تحقیقی، وضعیت تنبیه بدنی را در مدارس جنوب شرق آسیا مورد بررسی قرار داده است. در این تحقیق ابتدا اثرات تنبیه بدنی بر جسم و موفقیت های یادگیری کودک مورد بررسی قرار گرفته است. و سپس

چارچوب حقوقی این مساله در مقررات این کشورها روشن شده است؛ به عنوان نمونه، به این مساله اشاره شده که در کشورهای بوتان و بنگلادش قانونی به صراحت در مورد ممنوعیت تنبیه بدنی وجود ندارد و در برخی کشورها قوانینی در زمینه حقوق کودک و ممنوعیت تنبیه بدنی وجود دارد. در پایان این تحقیق به اقدامات یونیسف برای کاهش تنبیه بدنی در کشورهای در حال توسعه در شرق آسیا اشاره شده است.

انجمن کانادایی مدیران به بررسی دو رویکرد انضباطی کدهای رفتاری و تحمل صفر پرداخته ای-بزار جمع آوری اطلاعات در این تحقیق بحث گروهی با مدیران، خلاصه ای از تحقیقات صورت گرفته در این مورد، تحلیل خط مشی ها و دستورالعمل های منتشره به وسیله وزارت آموزش کانادا بود که نتایج حاصل از آن شامل این بود که سیاستهای تحمل صفر به وسیله بسیاری از کانادایی ها و آموزشگران درک نمی شود. سیاستهای تعلیق خودکار برای آسیب های جدی باید در متن دیگر تحریمها درک گردد و برای مدیران مدرسه محور منبع معتبری جهت بهبود در انضباط مدرسه نیست.

در مطالعه تطبیقی که به وسیله جانگ دی کیم^۲ در کره، استرالیا و ولز در مورد سیاستهای ضد زورگویی کودکان صورت گرفته که، نتیجه حاصل از آن مشابه بودن سیاستها است؛ و لی تفاوت در درک این خط مشی ها و اجرای آنها می باشد.

در تحقیقی که به وسیله عزیزی یحایا، جمال الدین رملی و شهرین هاشم در مورد مشکلات انضباطی در بین مدارس متوسطه در جوهور بهر ای مالزی صورت گرفته نتیجه حاصل این بوده که مشکلات انضباطی در بین دانش آموزان بالا می باشد و اثر گروه در مشکلات انضباطی اثر غالب است. و این مطلب ناشی از آن می باشد که دانش آموزان بیشتر اوقاتشان را با دوستانشان می گذارند و عموماً به این گرایش دارند که فعالیت را انجام بدهند که از نظر سلامتی مضر است تا مفید. این تحقیق همچنین نشان داد که سطح تحصیلات والدین هیچ اثر معناداری در کاهش مشکلات انضباطی ندارد و موفقیت تحصیلی نیز اثر معناداری در کاهش مشکلات انضباطی ندارد.

در تحقیقی که در مورد خشونت در مدارس آمریکا، دانمارک و لهستان صورت گرفته بر نقش معلمان بر کاهش این مشکلات تاکید شده است.

در یک مطالعه بین فرهنگی که به وسیله یوانشن، چانگ و یوان در مورد دیدگاه دانش آموزان، نسبت به راهبردهای مدیریت رفتار در کلاس در چین، تایوان و سنگاپور صورت گرفته نتیجه گیری شده است که این دانش آموزان در سه فرهنگ نسبت به " صحبت در خلوت" دیدگاه مثبتی دارند.

در مطالعه ای که در بریتانیا به وسیله میلر (۱۹۹۸) صورت گرفته نشانگر آن بوده است که راهبردهای صحبت در خلوت، گزارش به والدین و گزارش به مدیر موثر بوده است.

---

² -jang dae kim

فصل دوم

روش شناسی تحقیق

۱-۲- مقدمه

این تحقیق که با هدف بهره‌گیری از تجارب سایر کشورها در موضوع مقررات انضباطی و تحصیلی انجام می‌شود، می‌خواهد از روشی نظام‌مند به این مقصود برسد و در این راه از کلیه روشهای لازم برای رسیدن به این منظور بهره خواهد برد.

۲-۲- روش انجام تحقیق

این تحقیق از نوع کاربردی بوده و دارای ماهیت مقایسه‌ای است. در این تحقیق ابتدا مقررات تحصیلی و انضباطی کشورهای هدف جمع‌آوری شده و با یکدیگر مقایسه می‌گردند و در مرحله بعدی نکات مفید و موثر مقررات کشورهای مورد مقایسه با ایران استخراج شده و به عنوان پیشنهادهایی به مسئولان ارائه می‌گردند، در ضمن برای اطمینان از صحت یافته‌های تحقیق، تحقیقاتی از کشورهای مورد نظر در مورد مسائل مطروحه آورده خواهد شد و یافته‌های تحقیق در معرض اضهار نظر جمعی از متخصصان، مسئولان، معلمان و والدین قرار خواهد گرفت.

۳-۲- کشورهای مورد مطالعه و دلایل انتخاب: منابع این تحقیق عبارت از کلیه اسناد و مدارک مرتبط

با مقررات انضباطی و تحصیلی در پنج کشور آلمان، انگلستان، مالزی، ترکیه و پاکستان است. کشورهای آلمان، انگلستان، فرانسه و ژاپن با استناد به کتاب مدارس برتر جهان نوشته دونالد چاکر و ریچارد هاپز انتخاب شدند. در این کتاب مدارس برتر جهان و ویژگیهای نظام‌های برتر جهان و دلایل برتری آنها مورد مقایسه قرار گرفتند. هدف از این تحقیق ارائه مجموعه‌ای از استانداردهای برتر آموزش و پرورش جهان و مقایسه آن با نظام آموزشی آمریکا است. اولین گام تهیه فهرستی مناسب بود که بتواند با ایالات متحده مقایسه شود، از این رو طی مراحل در انتخاب نهایی ده کشور که در ۳۵ مقوله ویژگیهای نزدیکی داشتند و هر یک از آنها سهمی از نظام آموزش و پرورش جهان را به خود اختصاص داده بودند انتخاب شدند، استانداردها بر اساس درون‌دادها و برون‌دادهای کشورهای منتخب تعیین شدند و این ده کشور عبارت بودند از ژاپن، آلمان، انگلستان، کره، کانادا، فرانسه، زلاندنو و تایوان. محقق از بین این ده کشور، آلمان، انگلستان، ژاپن و فرانسه را انتخاب کرده و کشورهای مالزی، ترکیه، امارات و پاکستان را نیز به دلیل مشابهت مذهبی و فرهنگی برای مقایسه برگزید. کشور فنلاند نیز به دلیل نتایج درخشان در آزمونهای بین‌المللی به این مجموعه اضافه شد.

فصل سوم
ساختار و اصول کلی تعلیم و
تربیت کشورهای مورد
مطالعه

۱-۳- آموزش و پرورش ایران

(الف) اهداف و ارزشها

برخی از گزاره های ارزشی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی عبارتند از:

۱- آموزه های قرآن کریم، نقش معنوی، اسوه ای، هدایتی و تربیتی پیامبر اکرم (ص) و حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) و ائمه معصومین (علیهم السلام) به ویژه امام زمان (عج) و ولایتمداری در تمام ساحت ها برای تحقق جامعه عدل جهانی (جامعه مهدوی)

تبصره: اقلیت های مذهبی مصرح در قانون اساسی بر اساس قوانین موضوعه اقدام خواهند کرد.

۲- آموزه های بنیادین مهدویت و انتظار که رمز هویت اسلام ناب و عامل حیات و بقای آن در عصر غیبت است، به عنوان مهمترین رسالت منتظران در عصر غیبت

۳- میراث نظری و عملی حضرت امام خمینی (ره)، تعمیق علاقه و پیوند با انقلاب اسلامی، قانون اساسی و ولایت فقیه

۴- فرآیند تعلیم و تربیت در تمام ساحت ها شامل تعلیم و تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی، تعلیم و تربیت اجتماعی و سیاسی، تعلیم و تربیت زیستی و بدنی، تعلیم و تربیت زیباشناختی و هنری، تعلیم و تربیت اقتصادی و حرفه ای، تعلیم و تربیت علمی و فناورانه منطبق بر نظام معیار اسلامی (مبانی و ارزشهای برگرفته از قرآن کریم، سنت حضرات معصومین (علیهم السلام) و عقل که تعلیم و تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی در آن محوریت دارد.

۵- زمینه سازی کسب شایستگیهای پایه با تأکید بر خصوصیات مشترک اسلامی - ایرانی و انقلابی، در راستای تکوین و تعالی پیوسته هویت دانش آموزان در ابعاد فردی، خانوادگی و اجتماعی.

۶- هویت شناخت مدار و واقع نمایی و معنای گسترده، جامع و منسجم معرفت (و حیانی، عقلانی، نقلی و تجربی)

۷- نقش معلم (مربی) به عنوان هدایت کننده و اسوه ای امین و بصیر در فرآیند تعلیم و تربیت و موثرترین عنصر در تحقق ماموریت های نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی

۸- بصیرت و تعالی در زمینه های گوناگون عبادی - اخلاقی، اعتقادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

۹- کرامت ذاتی و اکتسابی انسان و کسب فضایل اخلاقی از جمله ایمان، تقوا، تولی و تبری، عمل صالح، خودباوری، روحیه مجاهدت، ظلم ستیزی، علم، حکمت، عفت، شجاعت، عدالت، صداقت، ایثار و فداکاری

۱۰- سلامت جسمانی، نشاط و تقویت اراده

۱۱- تکوین و تعالی جنبه های انسانی هویت دانش آموزان برای تقویت روابط حق محور، عدالت گستر و مهرورزانه با همه انسان ها در سراسر جهان

۱۲- منزلت علم نافع، هدایت گر و توانمندساز و مقام و جایگاه عالم و معلم

۱۳- پرورش، ارتقاء و تعمیق انواع و مراتب عقلانیت در همه ساحت های تعلیم و تربیت

۱۴- ارتقاء جایگاه و نقش تربیتی خانواده و مشارکت اثربخش آن با نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی

۱۵- نقش تربیتی اماکن مذهبی، نهادهای مردمی، اجتماعی و رسانه ها (سند تحول آموزش و پرورش)

ب) ساختار آموزش و پرورش ایران

آموزش ابتدایی

آموزش ابتدایی در ایران پنج سال طول می کشد که حضور دانش آموزان از شش سالگی در این مدارس اجباری است که البته در ساختار جدید آموزش و پرورش ایران طول دوره ابتدایی شش سال است.

دوره متوسطه

دوره متوسطه در ایران شامل دو دوره است که متوسطه مقدماتی سه سال و متوسطه تکمیلی چهار سال بوده که در ساختار جدید به سه سال تبدیل شده است.

۲-۳- آموزش و پرورش در انگلستان

(الف) وضعیت سیاسی، اجتماعی

بریتانیای بزرگ (انگلستان، ولز و اسکاتلند به همراه ایرلند شمالی) یک پادشاهی مشروطه دارد. سلطان رئیس حکومت است. دولت بریتانیا مرکب از قوه قانونگذار (مجلس) قوه اجرایی (نخست وزیر به همراه بیست وزیر منتخب) و قوه قضاییه می باشد. در این کشور هر شخص حق انتخاب آزادانه مذهب را داراست. مردم بریتانیا غالباً مسیحی بوده و ادیان دیگر شامل اسلام، هندوئیسم و یهودیت است. در آمد ناخالص ملی در سال ۲۰۰۸ در این کشور ۱.۴۷۴۲۴۳ پوند بود. نرخ بیکاری در سال ۲۰۰۸ پنج و چهار دهم درصد بود.

ب) ارزشها و اهداف آموزش و پرورش انگلستان

ارزشهای آموزش و پرورش در انگلستان برابری و پذیرش تفاوتها، افزایش استانداردها و کاهش شکافها از ارزشهای آموزش و پرورش انگلستان است و دولت متعهد است که نابرابریها را به حداقل رسانده و با موانع فرصتهای برابر و تحرک طبقاتی به مقابله برخیزد. از نظر این وزارتخانه برابری، نقطه مرکزی ساختن اقتصاد قوی و جامعه عادلانه است.

در بیشتر مدارس انگلستان برابری یکی از ارزشها و نمودههای درونی است و اعتقاد بر این است که هر کودک باید برای دسترسی به منابع یادگیری و برنامه درسی فرصت برابر داشته باشد.

و این پذیرفته شده است که جامعه مدرسه باید بدون توجه به جنسیت، قومیت و مذهب، فرهنگ و ملیت، طبقه و جنسیت به یکدیگر احترام بگذارند.

در مدارس این کشور به تفاوتها ارزش داده می شود و هیچ گونه بی احترامی، زورگویی، ناسزا و پرخاشگری تحمل نمی شود.

الگو گیری

اخلاق و عمل حرفه ای کارکنانی که در مدرسه مشغول به کار هستند به طور قابل ملاحظه ای بر رفتار شاگردان در محیطهای آموزشی موثر است و نیاز بر این است که همه بزرگسالان الگوی رفتاری کودکان باشند. توسعه پایدار

"در جامعه جهانی پذیرفته شده است که رشد پایدار به منزله برطرف کردن نیازهای نسل حاضر بدون به خطر انداختن توانایی نسلهای آینده برای رفع احتیاجاتش است.

دولت بریتانیا نیز خود را به ساختن سبزترین دولت با برنامه های گسترده برای حفظ منابع طبیعی، مقابله با تغییرات آب و هوایی و ارتقاء ثبات متعهد کرده است.

مدارس نیز خودشان بهترین تصمیمات را برای اینکه چگونه توسعه پایدار در اخلاق و اعمال روزانه شان بازتاب یابد می گیرند."

اهداف در مورد شخص

هر شخص بدون توجه به تفاوتهای فردی اش باید فرصت موفقیت و رشد استعدادهایش را دارا باشد. هر شخص به عنوان فردی منحصر به فرد، ارزشمند شمرده می شود.

در برخی از مدارس انگلستان مطابق این ارزش، اقدامات زیر صورت می گیرد:

برخی از مدارس یونیفرم مدرسه ندارند و دانش آموزان تشویق می شوند خودشان باشند و تفاوت ارزشمند است.

دامنه گسترده ای از انتخابها در برنامه درسی وجود دارد.

دامنه عظیمی از فعالیتهای فوق برنامه، شامل ورزشها، تئاتر، موسیقی، کلوبها و گردشهای متفاوت وجود دارد.

مدرسه موفقیتهای خود را از طریق گردهمایی ها، وبسایتشان و سایر فعالیتهای جشن می گیرد.

اهداف در مورد جامعه

احترام متقابل و حمایت از ارزش دادن به تفاوتهای افراد وجود دارد.

سایر ارزشها

پرورش حس تعلق به مدرسه

ایجاد محیط یادگیری مثبت و امن

آگاهی از نیازهای جامعه

تدریس ادیان دیگر به کودکان برای بالا بردن ظرفیت تحمل پرورش اعتماد به نفس، استقلال، مهربان بودن و.....

ج) ساختار آموزشی کودکستان

که از دو و نیم سالگی شروع شده و در چهار سالگی به پایان می رسد. اشکال متنوعی که این مرحله میتواند به خود بگیرد عبارتند از مدارس بازی، گروه های بازی ها، گروه های کودک نو پا، مدارس مهد کودک، مهد کودک و پیش دبستان را در بر بگیرد. برخی کودکان تا پنج سالگی در خانه می مانند و از پرستار بچه استفاده می کنند که این مطلب کمتر رایج است. اگر کودکی قبل از پنج سالگی وارد مدرسه ابتدایی شود، کلاس آمادگی نامیده می شود.

دوره ابتدایی

دوره ابتدایی از پنج سالگی شروع شده و تا یازده سالگی به طول می انجامد. آموزش ابتدایی توسط نهادهای داوطلبانه به طور فزاینده گسترده در سراسر قرن نوزدهم گسترش یافت. قانون آموزش ابتدایی ۱۸۷۰ انجمنهای مدرسه را ایجاد نمود ، که طبق آن انجمن های مدارس را در مناطقی که در آن تلاشهای داوطلبانه کافی نبود، راه اندازی کرد و نقطه عطف مهم در مشارکت دولت در آموزش و پرورش است.

تا آغاز قانون آموزش و پرورش 1996 ، قانون آموزش و پرورش 1944 اساس قانونی مؤثر بر آموزش ابتدایی در انگلستان و ولز را تامین می کرد. این قانون در سال ۱۹۹۶ تغییر کرد، اگر چه موارد اساسی قانون تغییر نکرد. قوانین مصوب در سالهای ۱۹۹۸، ۲۰۰۲ و ۲۰۰۶ از دیگر قوانین مؤثر در آموزش ابتدایی بودند.

متوسطه اجباری

که دانش آموزان سنین یازده تا شانزده ساله را شامل می شود. در برخی نواحی انگلستان، شاگردان را در سه گروه طبقه بندی می کنند که شامل مدارس ابتدایی برای کودکان بین ۵ تا ۸ ساله، مدارس میانه برای ۸ تا ۱۲ یا ۱۳ ساله و مدارس متوسطه برای ۱۲ تا ۱۸ ساله ها متوسطه دوم که شامل دانش آموزان بین ۱۶ تا ۱۸ سال می شود.

د) انواع مدارس

مدارس عادی دولتی

همه کودکان بین پنج تا شانزده ساله از یک جای خالی در مدارس دولتی بهره مند هستند. کودکان، مدرسه را بین سنین پنج تا شش سالگی شروع می کنند؛ اما هم اکنون بسیاری از مدارس از چهارسالگی پذیرش می کنند. دانش آموزان به طور طبیعی در سن یازده سالگی از مدرسه فارغ التحصیل شده و به دبیرستان می روند. در بسیاری از مدارس دولتی دختر و پسر با هم تحصیل می کنند؛ اما برخی نیز تک جنسیتی هستند. چهار نوع مدرسه دولتی بودجه خود را از مسئولان محلی دریافت می نمایند و از برنامه درسی ملی متابعت کرده و به طور مستمر مورد بازرسی قرار می گیرند.

مدارس عام

مدارس عام به وسیله مسئولان محلی اداره می شود که کارمندان را استخدام می کنند و مالک زمین و ساختمان هستند در مورد شاخص پذیرش تصمیم می گیرند. مدارس عام بر ارتباط قوی با جوامع محلی تاکید دارند و تسهیلاتی را ارائه کرده و خدماتی را همچون مراقبت از کودک و کلاسهای آموزش بزرگسالان ارائه می دهند.

مدارس بنیادی و شرکتی

مدارس بنیادی به وسیله هیأت مدیره هایشان اداره می شوند که کارکنان را استخدام نموده و شاخصهای پذیرش را تنظیم می کنند. زمین و ساختمانها متعلق به هیئت امنا یا بنیاد خیریه هستند. مدارس موسسه ای نوعی از مدارس بنیادی هستند که یک شرکت خیریه را به همراهی یک همکار تشکیل می دهند؛ برای نمونه یک موسسه خیریه تجاری یا آموزشی که هدفش افزایش استانداردها و کشف راه های جدید کاری است.

تصمیم برای شرکتی شدن یک مدرسه به وسیله هیات امنای با آری گفتن والدین گرفته می شود.

مدارس داوطلبانه یاری شده

این مدارس عمدتاً ایمانی و مذهبی هستند و هر شخص می تواند در آن ثبت نام شود. هیات امنای می تواند کارمندان را استخدام نموده و مقررات پذیرش را تنظیم کند. ساختمان و زمین به طور طبیعی متعلق به بنیاد خیریه بوده که اغلب یک سازمان مذهبی است.

مدارس داوطلبانه کنترل شده

این مدارس مشابه نوع قبلی بوده؛ ولی به وسیله هیات مسئولان محلی اداره می شود. مسئولان محلی کارکنان را استخدام نموده و شرایط پذیرش را اعلام می کنند.

زمین مدرسه متعلق به یک جامعه محلی است که اغلب یک سازمان مذهبی می باشد. که همچنین برخی از اعضای هیات امنای را منصوب می کند.

مدارس ویژه

که از برنامه درسی ملی متابعت کرده و روی یک موضوع درسی به خصوص مانند تکنولوژی، هنرهای تصویری تمرکز دارند.

آکادمی

آکادمی ها به طور مستقل اداره می شوند آنها به وسیله حامیان مالی از بخش تجارت، مذهب و یا گروههای داوطلب با مشارکت اداره آموزش و پرورش و مسئولان محلی اداره می شوند.

مدارس آکادمی از خودگردانی زیادی برخوردارند.

تفاوتهای آکادمی ها با سایر مدارس در انگلستان در بعد آزادی و بودجه و مدیریت عبارتند از

در بخش آزادیها

آزادی از کنترل مقامات محلی

توانایی تنظیم حقوق و شرایط کارمندان

آزادی حول محور برنامه درسی

و آزادی تغییر طول ترم و زمانهای آموزش

بودجه: آکادمی ها سطح یکسانی از بودجه رابرای هر دانش آموز در مقایسه با مدارس تحت پوشش دولت دریافت می نمایند، به علاوه اینکه، آنها از خدماتی که مقامات محلی به مدارس دولتی ارائه می دهند محرومند. اما آنها از آزادی زیادی در استفاده از بودجه، به طوری که برای دانش آموز بهترین مزایا را داشته باشد، برخوردار هستند.

مدیران

مدیران: مدیران مدارس آکادمی مشابه مدارس دولتی هستند ولی هیئت مدیره های آنان از اختیارات فراوانی برخوردار هستند.

فری اسکول

فری اسکول مدارسی با بودجه دولت هستند که در پاسخ به درخواست مردم که می گویند ما می خواهیم و نیاز داریم که آموزش را برای کودکانمان بهبود ببخشیم، تاسیس می شوند. مدرسه حق دارد زندگی کودک را تغییر شکل دهد و آنها را کمک نماید چیزهایی که هرگز تصورش را نمی کردند به دست بیاورند. ساعات کاری این مدارس گسترده بوده و فعالیتهای متنوعی را برای دانش آموزان، پیش بینی نموده است. کادر آموزشی این مدارس مجرب و متخصص بوده، مقررات پذیرشش مشابه مدارس دولتی و استانداردهای آموزشی آن در سطح بالایی می باشد.

کالجهای تکنولوژی

موسساتی با مدیریت مستقل و رایگان در مناطق شهری و شاگردان بین یازده تا هجده ساله می باشند. این کالجها جهت علم، فناوری و بازار کار هستند.

مدارس بنیادی و عام ویژه

که مخصوص دانش آموزان با اختلالات یادگیری و عقب ماندگیهای ذهنی است.

مدارس مذهبی

وضعیت مذهبشان در برنامه درسی، شاخصهای پذیرش و سیاستهای نیروی انسانی بازتاب دارد.

۳-۳-آلمان

الف) وضعیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی

مطابق قانون اساسی، آلمان یک جمهوری سوسیال و فدرال است. تمام قدرت حکومت ناشی از مردم است. که به وسیله انتخابات و فراندوم و در نهادهای اجرایی، قانونگذاری و قضایی اعمال می شود. رئیس جمهور فدرال، بالاترین مقام کشور است که به وسیله مجمع ملی برای دوره پنج ساله انتخاب می شود. مجمع ملی نهاد قانونی است که تنها برای انتخاب رئیس جمهور تشکیل جلسه می دهد. دو نوع مجلس با نامهای بوندستاگ و بوندسترات در آلمان فعال است. بوندستاگ نیز نهادی است که نماینده مردم آلمان می باشد. بوندسترات مرکب از نمایندگان شانزده ایالت است. هر ایالت بین سه تا شش حق رای با توجه به تعداد جمعیتش دارد. هرکدام از ایالتها نیز دارای تشکیلات حکومتی جداگانه هستند. آزادی مذهب در آلمان محترم شمرده می شود و هیچ کلیسای دولتی در این کشور وجود ندارد. در آموزش و پرورش، قانون خاصی در مورد زبان آموزش وجود ندارد؛ اما زبان آلمانی زبانی است که در آموزش عمومی، حرفه ای و عالی مورد استفاده قرار می گیرد. نرخ تولد در آلمان کم بوده و رشد جمعیت در این کشور به خاطر مهاجرت است. در سال ۲۰۰۸ در آمد ناخالص داخلی ۲۵۲۸۶۰ بیلیون یورو بوده است. سرانه یورو 30787 بود. تولید ناخالص داخلی 2,492.00 بیلیون و سرانه ۳۰۳۴۲ بوده است.

ب) اهداف و ارزشها

احترام متقابل: جو مدرسه ای که احترام متقابل، تحمل، نجابت و نشاط را دارد به عنوان یک اصل پذیرفته شده است.

گفت و گوی باز: گوش دادن به یکدیگر یکی از شاخصهای آن است.

یادگیری مستقل: برای این منظور از راهبردهایی استفاده می شود که این شکل یادگیری را در دانش آموزان تقویت می کند.

ایجاد جو راحتی در مدارس در زندگی با یکدیگر

حفاظت از محیط زیست: در مدارس همه دانش آموزان و افراد باید با گیاهها و حیوانات با احترام برخورد کنند.

طبق این ارزش باید در مدارس از ریختن زباله روی زمین خودداری کرده و زباله ها نیز تفکیک شود.

سیستم آموزشی در آلمان بر اساس دو مقطع ابتدائی و متوسطه بنیانگذاری شده و یک سیستم واحد و سراسری برای تمام ایالات شانزده گانه آلمان وجود ندارد. دوره ابتدایی چهار سال و از سن شش سالگی شروع می شود. دوره متوسطه نه سال است که به " آبیتر " (Abitur معادل دیپلم در زبان فارسی) ختم می شود. در مجموع تحصیلات ابتدایی و متوسطه در آلمان سیزده سال است. سرپرستی و اداره امور مالی و برنامه ریزی تحصیلی جزء اختیارات ایالتها(لاند) بوده و از نظر سیاست گذاری مسائل مربوط به نظام آموزشی، دولت فدرال(بوند) هیچگونه اختیاراتی ندارد. برنامه ریزی و اتخاذ سیاستهای آموزشی در هر ایالت به عهده وزارت آموزش هر ایالت بوده که ایالت به ایالت می تواند اسم آن نیز متفاوت باشد.

ج) انواع مدارس

مدرسه ابتدایی در تمام آلمان یک نوع است و محتوا و برنامه تحصیلی آنها نیز تقریباً یکسان می باشد. در کلاسهای اول و دوم دانش آموزان با یک معلم تحصیل می کنند. این مساله کمک می کند تا دانش آموزان با

زندگی در مدرسه انس بگیرند. از کلاس سوم به بعد، دانش آموزان با تعداد بیشتری معلم کار خواهند کرد. با پنج روز آموزشی در هفته، تدریس در ۱۸۸ روز کاری (۳۶۵ منهای ۷۵ روز تعطیلی، ۱۰ روز سنتی آزاد، ۵۲ یکشنبه و چهارشنبه) سال تحصیلی یکم آگوست شروع و سی و یکم جولای پایان می پذیرد. زمان واقعی آغاز و پایان سال تحصیلی وابسته به تاریخ تعطیلات تابستانی است. تعطیلات تابستانی محدود به دروه ای بین اوسط ژوئن و اوسط سپتامبر به دلایل آموزشی، آب وهوایی و سازمانی می باشد. در ابتدا تمرکز دروس بر روی ریاضیات، خواندن و نوشتن است. تدریس هم به صورت موضوعات مجزا و هم به صورت تلفیقی صورت می گیرد. به عنوان یک اصل موضوعات درسی شامل آلمانی، ریاضیات، هنر، موسیقی و ورزش و در بیشتر ایالتها آموزش مذهبی است. اکنون موضوعات به ویژه زبان آلمانی، مطالعات عمومی، موسیقی و صنایع دستی برای تولید آثار خلاق و پویا باهم آورده می شوند. برای تدریس زبان خارجی ایالتهاهای مختلف رویکردهای متنوعی را پیش رو گرفتند.

تدریس زبان خارجی در مدرسه ابتدایی به عنوان یک برنامه ویژه با روشهای آموزشی خاص درک می شود. یادگیری زبانهای خارجی به وسیله چارچوب مشترک اروپایی هدایت می شود که شاگردان را به صحبت بیشتر باهم دیگر در زبان خارجی ترغیب می کند و بر مهارتهای گفت و گو بیش از فنون گرامری تاکید می شود. این امر با شیوه های یادگیری بازی محور رخ می دهد که اجازه می دهد هر شاگرد پیشرفت خود را مشخص کند. ویژگیهای دیگر آموزش زبان تاکید برارتباط دقیق بین زبان و موضوعاتی آموزشی در مدارس ابتدایی، تاکید بر زبان گفتاری، مشارکت همه دانش آموزان درغیاب ارزشیابی رسمی است. دو رویکرد ارتباطی با زبان خارجی در تدریس زبان خارجی با هم وجود دارد: زبان خارجی بر پایه موقعیت رخ می دهد و چندین زبان خارجی ممکن است با هم تدریس شوند. رویکرد دیگر، فرایند موقعیت یابی شده موضوعی و بسیار سیستماتیک بر مبنای برنامه ریزی درسی، پیشرفت نتیجه گر است. در هر رویکرد، مهارتهای زبان خارجی در روشی پویا و متناسب برای دوره ابتدایی آموزش داده می شود.

در کنار اینها در سالهای اخیر، برنامه درسی ایالتها به طور فزاینده ای مفهوم یادگیری مادام العمر را در برگرفته است. کسب مهارتهای تواناییها و علوم اساسی، همراه با رشد شایستگی های اساسی که به عنوان راهنمایی برای زندگی آینده است.

آموزش در مدارس ابتدایی بر مبنای تجربه شخصی دانش آموزان استوار است و برای تعریض افق دید طراحی شده است. مدرسه ابتدایی دانش آموزانش را در روند یادگیری داخل می کند. انجام و ارزیابی دروس در روشی متناسب با هر گروه ویژه سنی صورت می پذیرد و سوالات و تجربیات، تواناییها و دغدغه های دانش آموزان به عنوان اصل اساسی دروس در نظر گرفته می شود.

هدایت تحصیلی

مرحله هدایت دانش آموزان، مجموع کلاسهای پنجم و ششم را تشکیل می دهد که افراد را به مدارس مختلف تخصیص می دهد و هدف از آن ارتقاء دانش آموزان و راهنمایی به منظور مدرسه متوسطه مناسب است. اما مدارس متوسطه انواع مختلف دارند و برنامه تحصیلی، روش آموزشی و نوع و تعداد مدارس در هر منطقه، متأثر از سیاست اقتصادی و بازار کار همان منطقه است.

مهمترین انواع مدارس متوسطه اول عبارتند از: هاوپیئت شوله (Hauptschule)، گروند شوله (Grundschule)، رئال شوله (Realschule)، گزامت شوله (Gesamtschule) و گیم نازیوم (Gymnasium)

-هاوپیئت شوله: ساده ترین مدرسه متوسطه است که به کلاس ده منتهی می شود و گذراندن آن جزء تحصیلات اجباری است. این دوره برای کسانی است که قصد تحصیلات عالی یا تخصصی ندارند و بعد از اتمام این دوره با گذراندن دوره های مختلف کار آموزی جذب بازار کار می شوند؛ با وجود این، دانش آموزان این مدارس می توانند با پایان رساندن کلاس ده و داشتن نمرات "خیلی خوب" تحصیل در مدارس بالاتر را ادامه دهند. موضوعاتی که در مدارس هاپت شوله آموخته می شود شامل آلمانی، زبان خارجی (معمولاً انگلیسی)، ریاضیات فیزیک، شیمی،

تاریخ، آموزش حرفه ای مقدماتی، مطالعات اجتماعی، موسیقی، هنر، ورزش و مطالعات مذهبی است. در برخی ایالتها علوم خانه داری و اقتصاد و سایر موضوعات کارمحور نیز آموخته می شود. در هفت ایالت برندبورگ، برمن، مکلنبورگ-فورپومرن، زارلند، زاکسن، زاکسن آنهالت مدارس هاپت شوله در بین انواع مدارس متوسطه اولیه وجود ندارد و به جای آن ابر شوله، سکونداشوله، قگیوناله شوله و... وجود دارد.

رئال شوله: مدارس رئال شوله آموزش عمومی بیشتری را عرضه می کنند. رئال شوله های استاندارد شامل کلاسهای پنجم تا دهم می شوند. در برخی ایالتها که دوره ابتدایی شش سال طول می کشد، این دوره از کلاس هفتم تا دهم است. موضوعات درسی رئال شوله شامل آلمانی، زبان خارجی، ریاضیات، فیزیک شیمی، زیست شناسی، جغرافی، تاریخ، سیاست، موسیقی، هنر، ورزش و مطالعات مذهبی است. در برخی ایالتها برخی موضوعات درسی با هم جمع شده اند. در کلاسهای هفتم و هشتم دانش آموزان باید مطابق با توانایی هایشان، سه تا شش ساعت دروس اختیاری را بگذرانند. فارغ التحصیلان مدارس رئال می توانند صلاحیتهای ورود به مدارس حرفه ای و عالی را کسب کنند.

رئال شوله و گیم نازیوم: کاملترین دوره دبیرستانی به شمار می آیند و هر دو به "آبیتور" ختم می شوند که می توان بعد از آن وارد دانشگاه شد. محتوای مواد درسی هر دو مدارس فوق یکسان است و بر اساس تمرکز روی علوم تجربی و ریاضیات و زبانهای خارجی تنظیم شده اند.

گیم نازیوم به دلیل روش خاصی که تقویت استعداد فردی را در بردارد و امتحانات متعددی که در تمام دوره تحصیلی انجام میگیرد شهرت خاصی پیدا کرده است. گیمنازیوم معادل مدارس گرامر در انگلستان یا مدارس پرپ در آمریکا است.

مدارس متوسطه دوم گیمنازآله ایشوفه

این مدارس سطح پیشرفته تر گیمنازیوم است که از سال یازدهم تا سیزدهم طول می کشد. این مدارس به دو مرحله یک ساله مقدماتی و دو ساله صلاحیت تقسیم می شود. کلاس دهم گیمنازیوم عملکرد دوگانه به عنوان سال پایانی دوره متوسطه اول و سال ابتدایی مدارس ایشوفه را دارد. در گیمنازیوم هشت ساله اتمام موفقیت آمیز کلاس دهم شاگرد را مستحق ورود به مرحله پایانی این مدارس می کند. در گیمنازیوم نه ساله تکمیل موفقیت آمیز کلاس نهم شاگرد را برای ورود به دوره مقدماتی ایشوفه صاحب صلاحیت می کند. کلاسها در مرحله پایانی به صورت یک ترم نیم ساله برگزار می شود. اگر جایی نیاز احساس شود موضوعات درسی به شکل آمیخته تدریس می شود.

مدارس حرفه ای تمام وقت

مدارس حرفه ای تمام وقت شامل مدارس حرفه ای، دانشکده فنی و آموزشگاه حرفه ای است. مطابق با استانداردهای بین المللی طبقه بندی آموزش آموزش پیوسته حرفه ای در فخشوله (دانشکده فنی) جزو آموزش عالی است.

بقوف فخر شوله

مدارس تمام وقتی هستند که شاگردان را با چندین حرفه آشنا می کنند. که منجر به گواهینامه صلاحیتهای حرفه ای می شود. این مدارس برای مشاغل تجاری، مشاغل مرتبط با زبانهای خارجی، مشاغل در ارتباط با صنایع دستی، اقتصاد خانه، کارهای اجتماعی، هنری و بخش سلامت است. دوره های کار آموزی در این مدارس از یک تا سه سال متغیر است.

فخ ابرشوله

این مدارس، دانش آموزان را با دانش و مهارتهای عملی و نظری که لازمه ورود به مدارس عالی حرفه ای است آشنا می کند

سیستم دوآل در آلمان

در آلمان حدود دو سوم جوانان از هر گروه سنی بسته به شغل خود، دوره کارآموزی خود را در سیستم دوآل سپری کرده‌اند. علت نامگذاری دوآل یا دوگانه این است که افراد کارآموزی خود را در دو مکان محل کار و آموزشگاه می‌گذرانند. هدف از آموزش حرفه‌ای در یک دوره سازمان‌یافته، انتقال دانش و مهارت‌های ضروری به صورت تمرین یک شغل در جهان در حال تغییر حرفه‌ای است؛ در مجموع قصد این دوره تمرین حرفه‌ای ضروری است. دوره تحصیلات اجباری برای ورود به سیستم دوگانه اجباری است. کارآموزی تحت یک قرار داد بین کمپانی و کارآموز صورت می‌گیرد. کارآموز سه یا چهار روز هفته را در شرکت و دو روز را در آموزشگاه می‌گذراند. شرکت یا کارخانه، هزینه‌های آموزش ضمن کار و حقوق کارآموز را مطابق با توافق صورت گرفته پرداخت می‌کند. مقدار حق کارآموزی هر ساله مطابق با یک سوم حقوق یک متخصص حرفه‌ای در رشته مورد نظر افزایش می‌یابد.

مشاغل برای کارآموزی در سیستم دوگانه در ارتباط دقیق بین دولت مرکزی، ایالتها، صنعت و اتحادیه‌های کارگری تعیین می‌شوند.

د) شورای دائمی وزرای آموزش و پرورش آلمان

در سطح ملی بلندپایه‌ترین شورای تعلیم و تعلیم، کنفرانس دائمی وزرای آموزش ایالتها است. در غیاب یک وزارت آموزش و پرورش ملی استانداردهای ملی به وسیله شورای وزرای آموزش و پرورش ایجاد می‌شود. شورای دائمی وزرای آموزش و پرورش خاصیت هماهنگ‌کننده را داراست، این شورا یک هیئت مشورتی است که تلاش می‌نماید مقایسه‌پذیری ملی را از طریق موافقتنامه‌های مشترک، آیین‌نامه امتحانات، روندها و ضروریات تضمین کند.

شورای دائمی وزرای فرهنگ (آموزش) ایالتها در جمهوری آلمان اتحاد و ادغامی از وزرا و به عبارتی سناتورهای مسئول آموزش و پرورش، مدارس عالی (دانشکده‌ها) پژوهش و همچنین امور فرهنگی ایالتهاست. این شورا نتیجه توافق ایالتهاست. شورای وزرای آموزش و پرورش در سال ۱۹۴۸، در واقع قبل از تشکیل جمهوری فدرال آلمان در پاسخ مستقیم به سیاست گلابشایتون^۳ آلمان نازی که سعی می‌کرد کشور را از تفاوت‌های منطقه‌ای در آموزش و پرورش و فعالیت‌های فرهنگی پاکسازی کند تاسیس شد. این شورا از شورای وزرای تربیت آلمان نشأت گرفت که در تاریخ ۱۹ و ۲۰ فوریه ۱۹۴۸، در واقع قبل از تشکیل جمهوری فدرال آلمان با شرکت نمایندگان از همه مناطق اشغالی آن زمان بعد از جنگ جهانی دوم در اشتوتگارت تاسیس شد. بعد از اینکه دولت اشغالگر شوروی به وزرای تحت اشغال خود دیگر اجازه شرکت در شورا را نداد، وزرای مناطق دیگر توافق کردند که شورای آنها به یک نهاد دائمی تبدیل شود. آنها شورای دائمی وزرای آموزش و پرورش ایالتها را تشکیل داده و برای همکاریشان یک دبیرخانه دائمی را پایه‌گذاری کردند.

بعد از اتحاد دو آلمان در سال ۱۹۹۰، ایالت‌های شرقی به عضویت شورا در آمده و از آن پس برلین به صورت کامل نمایندگی شورا را برعهده گرفت. این شورا، انجمنی است که هر یک از ایالات، ساختارها، موسسات، برنامه‌های درسی و گواهینامه‌های فارغ‌التحصیلی مدارس و دانشگاه‌های خود را هماهنگ می‌کند.

مصوبات کنفرانس دائمی وزرای آموزش و پرورش باید به اتفاق آرا به تایید همه اعضای شورا برسد و تنها زمانی تبدیل به قانون می‌شود که در شکل قوانین و مقررات ایالتها انتشار یابد.

وظایف این شورا عبارتند از معین کردن انطباق یا مقایسه‌پذیری کارنامه‌ها و نتایج پایانی تامین استاندارد کیفیت در مدارس، آموزشگاه‌های حرفه‌ای و دانشکده‌ها، حمایت از همکاری بین نهادهای آموزش، علم و فرهنگ، تعیین تاریخ آغاز و مدت سال تحصیلی و طول مدت تحصیلات همگانی در کشور، تعیین تعطیلات رسمی مدارس، تعیین نوع گواهینامه‌های تحصیلی، تعیین شرایط گزینش معلمان و تربیت و استخدام آنها، تعیین ویژگی‌های انواع

³- Gleichschaltung

مختلف مدارس در جهت همناوخت سازی ساختار نظام مدرسه ای و معادل سازی اشکال مختلف تحصیلات و گواهینامه های فراغت از تحصیل در آلمان، تعیین معیارهای نمره گذاری در پیشرفت تحصیلی و امتحانات دانش آموزان و دانشجویان، تعیین دوره های تحصیلی و انواع مدارس دوره اول متوسطه، تعیین حجم درس ریاضیات، علوم و زبان خارجه در برنامه هر یک از مدارس متوسطه دوره دوم به ویژه مدارس گیمنازیوم، تعیین ویژگیها و اعتبار مدارک فارغ التحصیلان دوره متوسطه جهت ورود به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، تعیین شرایط ایجاد مدارس آلمانی در خارج از کشور و تعیین سیاستهای کلی در جهت گسترش همکاریهای فرهنگی و علمی بین کنفرانس دائمی مطابق با قوانین سیاستهای آموزشی، آموزش عالی و سیاستهای ملی که دارای اهمیتی ملی است که با هدف اشتراک عقاید و تصمیم سازی و نمایش علایق مشترک به وجود آمده است.

وظیفه اصلی این کنفرانس این است که با توافق و همکاری در سراسر آلمان برای زبان آموزان، دانش آموزان، فعالان علمی، از تحرک حداکثری اطمینان حاصل کند. برابری کیفیت زندگی تحصیلی، نمایندگی کردن منافع مشترک کشورها در فرهنگ و ارتقاء آن، توافق بر روی برابری و مقایسه پذیری مدارک و مدارج تحصیلی به منظور تضمین کیفیت استانداردها در مدارس، موسسات آموزش حرفه ای و دانشگاهها و ارتقاء همکاری بین موسسات آموزشی، علمی و فرهنگی، توافق نامه ها و قراردادهای دولتی. سطح توافقات باید به نوآوری و تجارب میدان فعالیت بدهد. این کنفرانس نماینده حافظ منافع تمام ایالتها در امر علم، آموزش و فرهنگ در اتحادیه اروپا، اتحادیه همکاریهای اقتصادی و توسعه و یونسکو است.

۴-۳- فرانسه

الف) وضعیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی

حکومت فرانسه جمهوری بوده و از رئیس جمهور، دولت و پارلمان که شامل مجلس ملی و سنا است، تشکیل شده است. رئیس جمهور به وسیله اکثریت مطلق آراء ریخته شده به صندوق برای مدت پنج سال انتخاب می شود. او نخست وزیر را انتخاب کرده و بعدا اعضای کابینه را پیشنهاد می کند. نخست وزیر هم در مقابل رئیس جمهور و هم در مقابل مجلس پاسخگو است. اعضای مجلس ملی به وسیله رای مستقیم مردم انتخاب می شوند. اعضای سنا نیز به وسیله رای غیر مستقیم مردم به این مجلس راه می یابند. احزاب سیاسی فرانسه عبارتند از جبهه ملی، اتحاد جنبش مردمی، جنبش دموکراسی، حزب سوسیالیست، سبزها، حزب کمونیست، جنبش کارگران و... وضعیت مذهب در قانون ۱۹۰۵ جداسازی دولت و کلیسا در فرانسه تعریف شده است؛ با توجه به این اصل، دولت به پلورالیزم فلسفی و دینی احترام می گذارد. دولت موجودیت ادیان را بدون هیچ گونه قضاوت در مورد آنها به رسمیت می شناسد. زبان رسمی در این کشور فرانسوی است و زبان رسمی آموزش نیز می باشد. نرخ بیکاری در فرانسه ۹.۱ درصد است که جمعیتی حدود ۲.۵ میلیون نفر می باشد.

ب) اهداف و ارزشها

حرکت به سوی ایجاد و حفظ وحدت ملی و آموزش ارزشهای جمهوری: "آزادی، برابری و برابری"

چهار اصول اصلی حاکم بر خدمات عمومی آموزش و پرورش: دسترسی برابر، عدم تبعیض، بی طرفی و سکولاریسم است.

۱- برابری فرصت که شامل مبارزه با ترک تحصیل در مدرسه، مبارزه با فرار از مدرسه، مدرسه باز، برابری دختر و پسر

در طرح مدرسه باز از دانش آموزان خواسته می شود که در روزهای تعطیل در طول سال تحصیلی در کالج ها و لیسه ها در مدرسه بمانند. در این طرح، هدف بهبود رابطه بین جوانان و بزرگسالان و ایجاد جو اعتماد بین آنها است. بسیاری از فعالیتهای آموزشی در حوزه آموزش، فرهنگ، ورزش و تفریحات ارائه می شوند.

۲- امنیت در مدارس که شامل جلوگیری و مبارزه با خشونت، حفاظت از کودکان در اینترنت و مبارزه با آزار و اذیت است.

۳- سکولاریسم یکی از سه اصول کلی آموزش و پرورش عمومی در فرانسه است. که بر پایه پیمان دولت ناپلئون با جماعت مذهبی در ۱۸۰۱ و قانون جدایی کلیسا و دولت در سال ۱۹۰۵ است. مدرسه باید خنثی و غیر مذهبی باشد. این امر در تدریس مسائل مذهبی در برنامه های آموزش ابتدایی و متوسطه کاربرد دارد. به طور مشابه، معلمان حق صحبت از عقاید مذهبی شان را ندارند و تبلیغات مذهبی ممنوع است.

علاوه بر این، مطابق قانون مارس ۲۰۰۴ تصریح شده است که: "در مدارس دولتی، کالج ها و لیسه ها، دانش آموزان، از پوشیدن علائم و لباسهایی که آشکارا هر گونه وابستگی مذهبی را نشان می دهد منع شده اند."

ج) ساختار آموزشی

مهد کودک: موسسات آموزشی که مخصوص کودکان دو تا شش ساله هستند. ثبت نام در این موسسات الزامی نیست؛ اما پذیرای ۹۹ درصد کودکان سه ساله هستند.

مدرسه ابتدایی

در فرانسه مدرسه ابتدایی و پیش دبستانی آموزش ابتدایی را تشکیل می دهند که سطح اول آموزش و پرورش است. آموزش اجباری که در مدارس ابتدایی آغاز می شود شامل دوره یادگیری مهارتهای اساسی است که در دوره پیش دبستانی آغاز می شود و دوره انتقالی بین پیش دبستانی و دبستان است و دوسال طول می کشد.

دوره آمادگی

کلاس اول

دوره پیشرفت مهارتها و دوره سوم که شامل

دوره تکمیلی کلاس اول

دوره تکمیلی سال دوم

در خلال دوره یادگیری مهارتهای بنیادی خواندن، نوشتن و حساب کردن که اساس یادگیری موفق است، آموزش داده می شوند. در دوره بهبود مهارتها، این مهارتها به ابزارهای عقلی که شاگردان را قادر می سازد تفکرشان را بهبود بخشند و خودکفایی کسب کنند تغییر شکل می یابد و انتهای هر دوره یک ارزیابی ملی صورت می گیرد. سن ورود به مدارس ابتدایی شش سال است و آموزش در مدارس دولتی به صورت سکولار است.

دوره متوسطه

آموزش متوسطه در فرانسه شامل یک دوره هفت ساله است. این دوره به دو سطح تقسیم می شود. سطح اول که چهار سال است در مدارس به نام کلژ انجام می گیرد و سطح دوم که سه ساله است در مدارس به نام لیسه و در مدارس حرفه ای ایسه انجام می گیرد.

۳-۴ ژاپن

الف) وضعیت سیاسی، اجتماعی

مجمع الجزایر ژاپن (به ژاپنی 日本، نیپون یا نیهون) (به انگلیسی Japan) کشوری است در اقیانوس آرام واقع در آسیای شمال شرقی که یکی از قدرتهای اصلی اقتصادی جهان است و سومین اقتصاد بزرگ جهان را از نظر تولید ناخالص داخلی دارد ۵/۴۷۴ تریلیون دلار در سال ۲۰۱۰ به گزارش صندوق بین المللی پول، ژاپن یک کشور پادشاهی است که بر مبنای قانون اساسی اداره می شود.

ژاپن کشوری است کاملاً محصور شده در آب که از طریق مرز آبی با کشورهای چین، کره جنوبی، کره شمالی و روسیه همسایه است. این کشور در پایان جنگ جهانی دوم، تمامی متصرفات فراسوی دریاهای خود، از جمله کشور کره را که در آن موقع ۴۵/۵ درصد کل کشور را تشکیل می داد، از دست داد و وسعت آن به میزان فعلی که در حدود ۳۸۷۰۰۰ کیلومتر مربع است (چیزی کمتر از ایالت کالیفرنیا در آمریکا، تقلیل یافت.

ژاپن با جمعیتی در حدود ۱۲۸ میلیون نفر دهمین کشور پرجمعیت جهان است. توکیو پایتخت ژاپن با بالغ بر ۳۵ میلیون نفر جمعیت از بزرگترین و گرانترین پایتختهای جهان به شمار می آید^۱.

ژاپنی‌ها کشورشان را «نیپون کوکو» خطاب می‌کنند که به معنی خاستگاه خورشید است. در حقیقت این کشور شرقی‌ترین کشور جهان (بدون در نظر گرفتن خاک قطب) است. مطالعات باستان‌شناسی سابقه سکونت انسان در این کشور را از دوران پسا پارینه سنگی می‌داند. ژاپن کشوری کوهستانی است و بیشتر جزایر آن آتشفشانی است و به شدت زلزله خیز است. آمار نشان می‌دهد که سالانه در حدود ۱۵۰۰ زمین لرزه در آنجا روی می‌دهد.

زبان مردم ژاپن «ژاپنی» است. و با زبان چینی کاملاً متفاوت است. زبان ژاپنی برخلاف بسیاری از زبان‌های زنده دنیا که از شاخه زبان‌های هند و اروپایی **می‌باشند**، جزء این گروه محسوب نمی‌شود. این زبان اگرچه بسیاری لغات را از زبان چینی گرفته‌است؛ با این وجود با زبان چینی هم ریشه نیست. زبان ژاپنی، زبانی است مستقل و تنها زبان کره‌ای را می‌توان با آن از یک ریشه دانست. زبان این کشور جزء یکی از مشکل‌ترین زبان‌های دنیا برای خارجی‌ان به شمار می‌آید.

بعد از پایان جنگ جهانی دوم در اوت ۱۹۴۵، ژاپن، گام نهادن در راه تبدیل به کشوری دموکراتیک را آغاز کرد. قانون اساسی ژاپن که از سال ۱۹۴۷ لازم‌الاجرا بوده بر سه اصل استوار است: حاکمیت مردمی، احترام برای حقوق اولیه انسان‌ها و کناره‌گیری از جنگ. قانون اساسی همچنین استقلال سه شاخه مقننه، مجریه و قضائیه را تصریح کرده‌است.

ژاپن یک کشور امپراطوری است. حکومت در آن به صورت سیستم پارلمانی، مشابه با انگلستان است. که در حقیقت نخست وزیر آن را اداره می‌کند. امپراطور نماد کشور و وحدت ملی است و در رابطه با امور حکومتی قدرتی ندارد. تمامی کارهای امپراطور در رابطه با امور کشوری براساس توصیه‌ها و تصویب کابینه صورت می‌گیرد؛ با این حال امپراطور به عنوان رئیس کشور در مناسبت‌های سیاسی تاثیرگذار است. امپراطور کنونی ژاپن، آکیهیتو، در سال ۱۹۸۹ به عنوان یکصد و بیست و پنجمین امپراطور به تخت نشست.

سیستم حکومتی ژاپن بر اساس فعالیت احزاب سیاسی است و احزاب سیاسی نقش تعیین‌کننده‌ای در صحنه سیاست کشور دارند. در شرایط کنونی، مهمترین احزاب سیاسی فعال عبارتند از: حزب لیبرال دمکرات، حزب دمکراتیک ژاپن، حزب کومه جدید، حزب کمونیست ژاپن و حزب سوسیال دمکرات. حزب لیبرال دموکرات مهمترین حزب سیاسی در ژاپن است.

نرخ بیکاری در ژاپن، چهار و نیم درصد بوده که معادل دو میلیون و هشتصد هزار نفر است.

ب) ارزشها و اهداف

شهروندان ژاپن، تمایل به توسعه بیشتر دولت دموکراتیک و فرهنگی دارند که از طریق تلاش‌های خستگی‌ناپذیر افراد ساخته شده است و کمک به صلح در جهان و بهبود رفاه بشریت کمک می‌کند. برای تحقق این آرمانها، باید به عزت و وقار افراد احترام گذاشته شود تا افرادی را پرورش دهد که برای عدالت، صداقت و روحیه جمعی بزرگ شوند و سرشار از خلاقیت و انسانیت شوند.

(۱) پرورش نگرش به دست آوردن دانش گسترده و فرهنگ، و جست و جوی حقیقت، پرورش احساسات غنی و اخلاق، در حالی که یک بدن سالم را رشد می‌دهند.

(۲) به منظور توسعه توانایی‌های افراد، احترام به ارزش آنها، پرورش خلاقیت خود، پرورش روح استقلال و ترویج نگرش به کار ارزش در حالی که تاکید بر ارتباط با شغل و زندگی عملی می‌شود.

(۳) ترویج نگرش احترام به ارزش عدالت، مسئولیت، برابری بین مردان و زنان، احترام متقابل و همکاری، پرورش خلاقیت با تاکید بر ارتباط با کار و زندگی حرفه‌ای (۴) پرورش نگرش احترام به زندگی، مراقبت از طبیعت و کمک به حفاظت از محیط زیست.

(۵) پرورش نگرش احترام به سنت‌ها و فرهنگ‌ها، عشق به کشور و منطقه‌ای که آنها را پرورش داده، همراه با احترام به دیگر کشورها و تمایل به کمک به صلح جهانی و توسعه جامعه بین‌المللی.

ج) ساختار آموزشی

سالهای تحصیلی در ژاپن بر محور ۴-۳-۳-۶ تقسیم شده است. شش سال دوره ابتدایی، شش سال مدرسه میانی، شش سال متوسطه و چهار سال دوره دانشگاه است. هر چند دولت ژاپن قصد دارد در ساختار آموزشی تغییراتی ایجاد کند و شش سال ابتدایی و سه سال راهنمایی را باهم مخلوط کند. هدف بنیادی این تغییر این است که مدارس ابتدایی و میانی بتوانند منابع خود را بایکدیگر سهیم کنند، بسیاری از مدارس خصوصی سه دوره ابتدایی، میانی و متوسطه را با هم تلفیق کرده اند.

پیش دبستان ۱-۳ سال کودکانها موسسات آموزشی هستند که به وسیله وزارت آموزش، فرهنگ، علوم، فناوری و ورزش مورد نظارت قرار می گیرند. جهت کودکان سه تا پنج ساله است. و به خردسالان، محیط مناسب داده و شرایط رشد فکری و بدنی آنها را فراهم می کند.

مراکز مراقبت روزانه تسهیلاتی برای کودکان تحت نظارت وزارت بهداشت، کار و رفاه است. اهداف مراکز مراقبت روزانه و کودکانها جدا از یکدیگر است. به عنوان نمونه در حالی که کودکانها برای کودکان بین ۳ تا ۵ ساله است. مراکز مراقبت جهت کودکان از بدو تولد تا پنج سالگی است.

دبستان شش سال آموزش ابتدایی در ژاپن تحت سیستم آموزش و پرورش اجباری برای تامین آموزش عمومی پایه ایجاد شد. دولت، مسئولان محلی، موسسات آموزشی ترکیبی حق تاسیس این مراکز را دارا هستند. بیشتر این مراکز به وسیله دولتهای محلی ایجاد می شوند به جز مدارس که به وسیله دانشگاههای ملی و بخش خصوصی تاسیس می شوند.

مدارس میانی

این مدارس که به متوسطه مقدماتی مشهورند توسعه آموزش عمومی را در سال ششم تا سال نهم دنبال می کنند. هدف این مراکز، پرورش کیفیات ضروری برای شهروندی موثر است.

دبیرستان ۳ سال

از سال ۲۰۱۰ تحصیل در دبیرستان هم رایگان شد. تحصیل فقط در دوره های ابتدایی و میانی اجباری است؛ اما ۹۸ درصد دانش آموزان مدارس متوسطه را ادامه می دهند. اخیراً برخی مدارس راهنمایی و متوسطه با یکدیگر تجمیع شده اند و دوره های شش ساله را تشکیل داده اند.

د) شورای مرکزی تعلیم و تربیت ژاپن

در ژاپن، شورای مرکزی تعلیم و تربیت در ژانویه ۲۰۰۱ ایجاد شد و کارکردهای هفت شورای پیشین (شورای یادگیری مادام العمر، شورای آموزش حرفه ای و آموزش علوم، شورای برنامه درسی، شورای آموزش کارکنان، شورای دانشگاهها، شورای ورزش و سلامت) را با هم در آمیخت. این شورا تحقیقات و بررسی های در مورد موضوعات مهم مرتبط با ارتقاء آموزش، یادگیری مادام العمر، ورزش و سایر موضوعات مهم با توجه به درخواست وزیر را انجام می دهد.

۵-۳-پاکستان

الف) وضعیت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی

اولین کشور جمهوری اسلامی است که در جنوب غربی آسیا قرار گرفته است و پایتخت آن اسلام آباد است. طبق آمار تخمینی سال ۱۳۸۷ (۲۰۰۸) کشور پاکستان با جمعیتی در حدود ۱۷۲ میلیون تن، ششمین کشور پر جمعیت دنیا به شمار می رود و دارای نرخ رشد جمعیت بالایی است.

پاکستان که رسماً به عنوان «جمهوری اسلامی پاکستان» (به اردو: اسلامی جمهوری پاکستان) شناخته می شود کشوری در آسیای جنوبی است و قسمتی از آن نیز در خاورمیانه است. از غرب با ایران، از شمال با افغانستان، از شرق با هندوستان و از شمال شرق با جمهوری خلق چین هم مرز است. ناحیه کشمیر مورد ادعای هندوستان و پاکستان است. هر دو کشور هند و پاکستان به طور جداگانه بخش هایی از این منطقه را اداره می کنند و این مناطق توسط خط کنترل از هم جدا شده اند. مرز چین اکنون توسط هند به رسمیت شناخته نمی شود.

پاکستان یک جمهوری فدرال است و اسلام به عنوان دین رسمی کشور محسوب می‌شود. سیستم نیمه-رئیس‌جمهوری شامل قوه مقننه‌ای متشکل از دو مجلس است که خود شامل سنای پاکستان که شامل ۱۰۰ عضو است و مجمع ملی پاکستان که دارای ۳۴۲ عضو است، می‌شود.

رئیس‌جمهور پاکستان، رئیس دولت و همچنین فرمانده کل نیروهای مسلح است و توسط کالج الکتروال پاکستان انتخاب می‌شود. نخست‌وزیر معمولاً رهبر بزرگترین حزب در مجمع ملی است. هر ایالت، سیستم حکومتی مشابهی دارد و دارای یک مجمع ایالتی است که مستقیماً انتخاب می‌شود؛ در مجمع ایالتی، رهبر بزرگترین حزب یا ائتلاف به عنوان وزیر انتخاب می‌شود. رؤسای ایالت نیز توسط مجامع ایالتی و به پیشنهاد وزرا انتخاب می‌شوند.

پاکستان ششمین کشور پرجمعیت دنیا و دومین کشور دارنده جمعیت مسلمان است. این کشور در سال ۱۳۲۶ (۱۹۴۷) به عنوان یک دولت و کشور جدید و به عنوان یکی از دو قسمت هندوبریتانیایی شناخته و تأسیس شد. این منطقه تاریخچه کهنی از زندگی و تمدن را داراست که شامل تمدن دره سند می‌شود.

از زمان استقلال، پاکستان دوره‌های رشد نظامی و اقتصادی و هم‌چنین بی‌ثباتی را همگام با جدا شدن از بنگلادش از خود، تجربه کرده‌است. پاکستان از لحاظ بزرگی نیروهای مسلح در رده هفتم جهان است و تنها کشور اسلامی دارنده جنگ‌افزار هسته‌ای است.

ب) اهداف و ارزشهای تعلیم و تربیت

تعلیم و تربیت باید شهروندان پاکستانی را قادر سازد که زندگیشان را مطابق با تعالیم اسلام که به وسیله قرآن و سنت وضع شده اند و به آنها می‌آموزند که مانند یک مسلمان واقعی رفتار کنند، هدایت نمایند و برای این منظور سیستمی یکپارچه رشد داده می‌شود که در آن مدارس دینی و مدرن در محتوا و برنامه درسی به یکدیگر نزدیکتر می‌شوند.

ج) انواع مدرسه

در پاکستان، تاسیس مدارس به اشکال زیر امکان پذیر است.

۱- مدارس دولتی: این مدارس توسط دولت فدرال و مقامات محلی تاسیس می‌شود و هزینه آن را دولت می‌پردازد.

۲- مدارس خصوصی: این مدرسه‌ها در پاکستان و به ویژه شهرهای بزرگ و پایتخت زیاد است و مقررات تاسیس آنها هم بسیار ساده است. برنامه‌های این نوع مدارس با مدارس دولتی ممیز است و مشترکاتی دارد و شهریه‌های متفاوت هم اخذ می‌کنند.

۳- مدارس وابسته به مسجد: این مدارس به وسیله مساجد دایر می‌شوند و شاگردان زیادی در آنها تحصیل می‌کنند.

۴- مدارس خارجی: در پاکستان مدارس متعدد نظیر مدارس انگلیسی، آمریکایی، فرانسوی، هندی و چینی وجود دارد که هم اتباع خارجی و پاکستانی در آن تحصیل می‌کنند.

۵- مدارس شیعیان

۶- مدارس اقلیتها

۷- مدارس حوزوی

د) ساختار آموزشی

دوره ابتدایی

دوره ابتدایی پنج سال طول می‌کشد. دانش آموز در سن پنج سالگی در کلاس اول پذیرفته می‌شود. براساس مدل اجرایی سه رديف، آموزش ابتدایی مرحله اول از آموزش پایه است که مرحله دوم آموزش میانی می‌باشد (کلاسهای ششم تا هشتم) در انتهای کلاس پنجم، یک امتحان عمومی برای ارتقا به سطح بعدی و دریافت گواهینامه شایستگی برگزار می‌شود. فقط دانش آموزان ممتاز می‌توانند گواهینامه شایستگی را دریافت کنند.

دوره متوسطه

دوره متوسطه از دو دوره تشکیل شده است. کلاسهای نهم و دهم در مدارس عالی و کلاسهای یازده و دوازده در مدارس متوسطه عالیتر، کالجها و مدارس متوسط برگزار می شود. مدرسه متوسط بالاتر از مرحله میانی و به عنوان قسمتی از آموزش کالج شمرده می شود. در اثنای کلاس دهم، گواهینامه مدارس متوسطه داده می شود. در اثنای کلاس دوازدهم نیز، گواهینامه آموزش متوسطه بالاتر داده می شود که پیش نیاز ورود به مراکز آموزش عالی است.

موسسات حرفه ای نیز گواهینامه های یک ساله و دوره های دیپلم دو ساله را در برخی رشته ها ارائه می کنند. آموزش تجارت برای آموزش نیروی انسانی کارآمد بخش تجارت نیز در موسسات آموزش بازرگانی صورت میگیرد، که گواهینامه های یکساله و دیپلم دو ساله در تجارت ارائه می دهند. آموزش فنی یک سیستم مستقل است که از اواسط دهه پنجاه با ایجاد دو موسسه در کراچی و راولپندی شروع به کار کرد.

۵) شورای فدرال آموزش و پرورش

شورای فدرال آموزش راهنمایی و متوسطه پاکستان طبق قانون ۱۹۷۵ ایجاد شد. این شورا با خود گردانی مالی و اداری برای سازماندهی، قانونگذاری و کنترل مدارس راهنمایی و متوسطه و هدایت امتحانات در موسسات وابسته، دارای قدرت شده است.

ماموریت این شورا تسریع بخشیدن دستیابی به اهداف ملی در زمینه آموزش و پرورش است.

ترکیب شورا

رئیس به انتخاب دولت فدرال

دو معاون که به وسیله کمیسیون بوسه های دانشگاهی نامزد می شوند.

نماینده وزارت آموزش و پرورش که از لحاظ مقام پایین تر از معاون وزیر نباشد.

نماینده سرزمینها و اردوگاههای نظامی که نماینده انجمنهای اردوگاه باشد.

مدیر منتخب از بین جامعه مدیران مطابق با روش مقرر

یک مدیر منتخب از مدارس پسرانه و یک مدیر منتخب از مدارس دخترانه

مدیر موسسه تحقیقات اسلامی اسلام آباد

دو عضو منتخب از مجلس سنا

سه عضو منتخب از مجلس ملی که یکی از آنها باید زن باشد.

نماینده هر یک از ایالتهای فدرال

جلسات شورا

جلسات شورا در زمانهای لازم برگزار خواهد شد.

در غیاب رئیس، هر یک از اعضا به انتخاب شورا ریاست جلسه را برعهده خواهد گرفت.

عملکرد شورا

این شورا قدرت سازماندهی، قانونگذاری، اداره و کنترل مدارس راهنمایی و متوسطه را دارد.

به طور خاص، و بدون تعصب و در کل شورا قدرت برگزاری امتحانات، توصیف دروس امتحانی، مجوز دادن به موسسات در پاکستان، سازماندهی و برگزاری سخنرانی، راهپیمایی و نمایشگاهها و سایر شاخصهایی که برای ارتقاء مدارس راهنمایی و متوسطه ضروری است.

تنظیم و ایجاد مقرراتی برای سوء رفتار دانش آموزان، معلمان و ممتحنان

تصمیم در مورد ایجاد و حذف پستهایی در شورا

تصویب بودجه سالیانه

انتصاب قدرت و اختیارات رئیس شورا

رئیس شورا مطابق قانون به وسیله دولت فدرال منصوب می شود.

رئیس برای یک دوره سه ساله انتخاب می شود و در صورت صلاحدید برای یک دوره دیگر انتخاب می گردد که سه سال طول نمی کشد.

وظیفه رئیس شورا است که قوانین را صادقانه مشاهده کند و باید از اختیارات لازم برای این منظور برخوردار باشد.

۶-۳-مالزی

الف) وضعیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی

مالزی کشوری با حکومت پادشاهی مشروطه است. این کشور به دست یک فرمانروای بلندپایه یا (Yang di Pertuan Agong) که از آن به نام شاه مالزی یاد می شود، اداره می شود. او برای یک دوره پنج ساله در میان نه پادشاه ایالات مالایایی برگزیده می شود؛ چهار ایالت دیگر، اسما فرماندارانی دارند که در کار این انتخاب شرکت نمی کنند. به همین سبب مالزی کشوری پادشاهی شمرده می شود.

سازمان حکومتی در مالزی نسبتاً الگوبرداری از سازمان پارلمانی سیستم وست مینیستر، یا به عبارتی میراث حکومت استعمار بریتانیا است .

مجلس مالزی شامل یک مجلس نمایندگان (*Dewan Rakyat*) یعنی «خانه ملت» و یک مجلس سنا یا (*Dewan Negara*) یعنی خانه کشور است. مجلس ۲۱۹ عضوی نمایندگان از طریق هیئتهای تک عضوی موکلانی انتخاب می شوند که اعضای آن برای حداکثر یک دوره پنج ساله برگزیده شده اند. قدرت قانونگذاری بین قانونگذاران فدرال و ایالتی تقسیم می شود. تمام هفتاد سناتور آن برای مدت سه سال متصدی امور وکالت خود هستند که ۲۶ نفر از آنها از سوی مجامع ایالتی، دو نفر به نمایندگی از منطقه فدرال کوآلامپور، یعنی یک نفر از حوزه های فدرال لابوان و پوتراجایا، و چهل نفر باقی نیز توسط شاه منصوب می شوند. انتخابات پارلمانی مالزی دست کم یکبار در هر پنج سال برگزار می شود، که آخرین انتخابات عمومی آن در مارس ۲۰۰۴ برگزار شده است. سن رای دهندگان باید از ۲۱ به بالا باشد تا بتوانند برای اعضای مجلس نمایندگان و نیز بیشتر ایالات و نیز مجمع قضایی ایالتی رای بدهند. رای دادن اجباری نیست.

مالزی یک جامعه چنددینی است و اسلام دین رسمی این کشور است. برطبق ارقام آماری در سال ۲۰۰۰، چهار دین اصلی آن عبارتند از اسلام، بودائیسیم، مسیحیت و هندوئیسم.

مردم مالزی افرادی بسیار خونگرم و میهمان نواز هستند. مسلمانها دارای رستورانها و فروشگاههایی هستند که با آرم حلال مشخص می شوند. هندوها به برهما و چینی ها به بودا معتقد هستند.

با توجه به طبیعت بخشنده این سرزمین بومی ها که اکثراً مسلمانند دارای اخلاقی خوش و دست و دل باز هستند. دارای نظم و ترتیب در کارها به شکل کاملاً اروپایی می باشند که با توجه به سرمایه گذاریهای شرکت های ژاپنی در این کشور و نظارت و مدیریت ژاپنی ها این نظم در تمام مکان ها مشهود است.

ب) ساختار آموزشی

از آنجایی که آموزش، در زمره اولویت های اساسی دولت مالزی است؛ از این رو سالانه مبالغ کلانی از بودجه ملی به اهداف آموزشی این کشور اختصاص می یابد. تحصیل در مقاطع ابتدایی و متوسطه برای کلیه دانش آموزان رده های سنتی هفت تا هفده سال رایگان است. سن ورود به سال اول ابتدائی هفت سالگی است. سن فارغ التحصیلی دانشگاهی نیز، بیست و دو سالگی است. بالغ بر ۹۷٪ کودکان رده سنی هفت سال مالزیایی در سیستم آموزشی دولتی، مشغول به تحصیل هستند. نرخ افراد باسواد کشور مالزی بالغ بر ۹۳٪ است که از جمله بالاترین ارقام افراد با سواد دنیا، به شمار می آید. در آینده ای نه چندان دور دولت مالزی به اجباری سازی آموزش ابتدایی برای کودکان مالزیایی مبادرت خواهد کرد.

نظام آموزشی مالزی تمامی مقاطع آموزشی از مقطع پیش دبستانی تا مقطع آموزش عالی را به شرح ذیل تحت پوشش قرار می دهد:

-آموزش پیش دبستانی از سن چهار تا شش سالگی

- آموزش ابتدایی از سن چهار برای پنج تا هفت سال
- آموزش متوسطه مقدماتی از سن سیزده تا هفده سالگی
- آموزش متوسطه تکمیلی، از سن برای مدت یک یا دو سال

آموزش عالی

در نظام آموزش مالزی، مؤسسات دولتی و مؤسسات خصوصی مشارکت دارند. آموزش دوره ابتدایی و متوسطه در بخش دولتی رایگان است. بخش اعظم آموزش ابتدایی و متوسطه برای کودکان مالزیایی توسط مدارس دولتی یا عمومی تأمین می‌شود، لیکن بخش خصوصی در آموزش عالی کشور نقش به‌سزایی ایفا می‌کند، اما سطح همکاری بخش خصوصی در مقاطع ابتدایی و متوسطه بسیار اندک است.

برنامه‌های آموزشی ملی مقاطع ابتدایی و متوسطه، به آماده‌سازی دانش‌آموزان جهت شرکت در آزمونهای عمومی مشترک پایان دوره‌های آموزش ابتدایی و مقدماتی و تکمیلی متوسطه منتهی می‌شود.

ج) شورای مشورتی آموزش و پرورش

شورای مشورتی ملی آموزش و پرورش باید مرکب از رئیس و افراد دیگری باشد که ممکن است توسط وزیر منصوب شود.

وزیر ممکن است در مورد هر یک از موضوعات آموزشی برای مشورت به شورای مشورتی رجوع کند. شورای مشورتی موظف است در صورت ارجاع موضوعی از طرف وزیر موضوع را مطابق با فرمان وزیر بررسی کند.

وزیر ممکن است در جلسات شرکت کند و ممکن است نمایندگان از طرف وی نامزد حضور در هر جلسه شورای مشورتی ملی آموزش و پرورش بشوند.

قدرت قانونگذاری

وزیر ممکن است قوانینی را در ارتباط با تاثیر گذاری بر قوانین این طراحی نماید بدون تعصب نسبت به کلیت

چنین قوانینی شامل

تعداد اعضای شورا

شرایط و ضوابط اداره اعضا

جلسات و روندهای شورا

انتصاب کمیته‌ها و کمیته‌های فرعی

شورا

و مسائل دیگر در مورد کارکردهای شورا

۷-۳- ترکیه

الف) وضعیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی

به ترکی استانبولی (Türkiye: با نام رسمی جمهوری ترکیه) به ترکی استانبولی (Türkiye Cumhuriyeti): کشور اوراسیایی است که بخش بزرگ کشور یعنی آناتولی یا آسیای کوچک در جنوب باختر آسیا و خاورمیانه واقع است و بخش کوچکی نیز به نام تراکیه در منطقه بالکان (منطقه‌ای در جنوب خاور اروپا) قرار دارد.

ترکیه در خاور با کشورهای ایران، جمهوری آذربایجان (نخجوان)، ارمنستان و گرجستان؛ در جنوب خاوری با عراق و سوریه و در شمال باختری (بخش اروپایی) با بلغارستان و یونان همسایه است. همچنین ترکیه از شمال با دریای سیاه، از باختر با دو دریای کوچک مرمره و اژه و از جنوب باختر با دریای مدیترانه مرز آبی دارد. دو تنگه راهبردی بسفر و داردانل نیز در اختیار ترکیه است.

ب) اهداف و ارزشها

اصول آموزشی

از جمله مهمترین اصول آموزشی کشور ترکیه می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- ارائه آموزش عمومی به کلیه شهروندان ترکیه ای
- رفع نیاز های فردی و اجتماعی در حوزه آموزش کشور
- آزادی انتخاب در گزینش محل تحصیل
- بر خور داری همگانی از حق تحصیل
- ارتقاء کیفیت فرصت های آموزشی
- ارائه آموزش همگانی در طول دوران زندگی
- تبعیت از اصول اصلاحی آتاتورک در حوزه آموزش نظیر ایجاد مدارس غیر مذهبی
- برقراری ساختار دموکراتیک در حوزه آموزش
- ارتقاء سطح کیفی رویکردهای علمی
- فراهم سازی امکانات آموزش مختلط
- افزایش میزان همکاری اولیای دانش آموزان با دست اندر کاران مدارس کشور

اهداف آموزشی

- از جمله مهمترین اهداف نظام آموزشی کشور ترکیه می توان به موارد ذیل اشاره کرد:
- تربیت کلیه افراد مملکت در راستای اصول ملی گرایانه و اصلاح طلبانه آتاتورک (پدر ملت ترک)
  - تربیت افراد خلاق، سازنده و مولد که با ثبات و متعادل بوده، به حقوق بشر احترام گذاشته و نسبت به جامعه و مسائل و مشکلات آن احساس مسئولیت کنند.
  - آماده سازی شهروندان برای زندگی آینده (بر خور داری از دانش و مهارت خاص شغلی که متضمن رفاه فردی و اجتماعی است)
  - اتخاذ سیاست برابری در حوزه آموزش (بر خور داری کلیه افراد از امکانات آموزشی یکسان صرف نظر از نژاد، جنسیت و مذهب)
  - بر آوردن نیاز های فردی و اجتماعی شهروندان ترکیه ای
  - جهت دهی افراد به سمت گرایش به برنامه های آموزشی بنا بر علائق، استعدادها و تواناییهای آنان
  - تاکید بر سکولاریسم و معیارهای علمی در حوزه آموزش
  - برگزاری کلاسهای آموزشی مختلط
  - اتخاذ برنامه ریزی های مناسب آموزشی
  - برقراری همکاریهای دو جانبه میان مدرسه و خانواده
  - اتخاذ و اجرای سیاستهای آموزش همگانی

ج) ساختار آموزشی

آموزش و پرورش رسمی در ترکیه در چهار سطح پیش دبستانی، دبستانی، دبیرستان و آموزش عالی دنبال می شود.

ساختار آموزشی ترکیه را می توان به شکل زیر خلاصه کرد:

آموزش پایه

طول برنامه هشت سال و سطح سنی از شش تا چهارده سال است.

آموزش متوسطه

طول برنامه چهار سال و از چهارده تا هجده سالگی است.

متوسطه عمومی

پیش دبستانی

پیش دبستانی که داوطلبانه است بین ۳۶ تا ۷۲ ماهگی را شامل می شود که هنوز به سن آموزش اجباری نرسیده است. هدف این موسسات تضمین رشد جسمانی و روانی کودکان، کسب عادات خوب و... است.

آموزش ابتدایی

شامل سنین هفت تا چهارده ساله است. هدف این دوره این است که تضمین دهد هر کودک ترک دانش اساسی، مهارتها، رفتارها و عاداتهای لازم برای یک شهروند خوب شدن را فرا گیرد. طبق بند ۴۲ قانون اساسی مصوب سال ۱۹۸۲، هیچ فردی نباید از حق آموزش محروم باشد. به همین دلیل آموزش ابتدایی برای همه شهروندان در مدارس عمومی رایگان است و این موسسات بدون توجه به زبان، جنسیت، عقاید مذهبی و فلسفی به روی همه باز است.

آموزش متوسطه

آموزش متوسطه در ترکیه برپایه آموزش ابتدایی است و در دو طبقه آموزش متوسطه عمومی و آموزش متوسطه حرفه ای هدایت می شود. مدارس متوسطه عمومی حداقل چهار سال طول می کشد که شامل کلاسهای نهم تا دوازدهم است و سنین چهارده تا هفده سالگی را پوشش می دهد. برخی موسسات دوره های پنج ساله دارند که شامل دوره های آمادگی زبان خارجی است.

مدارس حرفه ای دانش آموزان را به عنوان انسانهای توانمند برای تجارت و شاخه های حرفه ای را مطابق با مدارس متوسطه عمومی و آماده کردن دانش آموزان برای آموزش عالی آموزش می دهد. موسسات آموزش حرفه ای را نزدیک به دوره های عمومی در کلاس نهم، دوره های فناوری ارتباطات و اطلاعات و یک درس انتخابی سه واحدی را ارائه می دهند. دانش آموزان به شاخه های حرفه ای در کلاس دهم و شاخه حرفه ای در کلاس یازدهم و در این کلاسها در سال دوازدهم حضور می یابند.

د) شورای آموزش و پرورش ترکیه

ساختار سازمانی وزارت تعلیم و تربیت ترکیه مطابق با قانون وظایف و اختیارات وظایف وزارت آموزش ملی است. مطابق با این ساختار سازمانی این وزارت مرکب از پنج بخش است.

سازمان مرکزی

سازمان استانی

سازمان خارجی ۴بفی

موسسات وابسته

منطبق با بینش عمومی جمهوری ترکیه، مدیریت متمرکز جهت اداره آموزش و پرورش بسیار قدرتمند است. سازمان مرکزی شورای آموزش و پرورش ترکیه، واحدهای خدمت اصلی (اداره کل آموزش ابتدایی و اداره کل آموزش متوسطه) واحدهای پشتیبانی و شوراهای ثابت هستند. عملکردهای شورای آموزش و پرورش ترکیه مستقیماً به وزیر وابسته است و بیشتر در حوزه مشورت علمی و تصمیم سازی کار می کند. شورای آموزش و پرورش ترکیه مرکب از پانزده عضو است. (یک رئیس و چهارده عضو) دو عضو به عنوان قائم مقام رئیس عمل می کنند. این شورا از پنج گروه تشکیل شده که شامل اداره برنامه های درسی، اداره طرح و بازرسی، اداره واریسی و رشد مواد آموزشی، شعبه اداره امورشورا و کمیسیونهای تخصصی است.

کارکردهای شورای ملی آموزش و پرورش ترکیه به شرح ذیل است:

انجام تحقیقات در مورد نظام آموزشی، برنامه های درسی و موارد آموزشی، ضمانت اجرا برای مصوبات، چاپ و تهیه کتب درسی و کمک درسی مطابق با برنامه درسی، بررسی، توسعه و تصویب برنامه ها و کتب درسی، پیش نویس کتب راهنمای معلم تهیه شده به وسیله واحدهای اصلی وزارتخانه، نظارت بر روند داخلی و خارجی تعلیم و تربیت، ارائه نظر در تبادلات فرهنگی و تفاهم نامه های آموزشی، انجام اقدامات ضروری در تعلیم و تربیت جوانان مطابق با اصول جمهوری و تحکیم نظم و انضباط در مدارس، تصویب برنامه هایی برای حصول اطمینان از بهبود کیفیت در آموزش و پرورش، این شورا همچنین تصمیماتی در مورد بهبود کیفیت تدریس و مشاغل مدیریتی در آموزش می گیرد.

الف) وضعیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی

فنلاند سرزمینی است پست، مشتمل بر چندین دریاچه (کشور هزار دریاچه) و بیش از هشتاد درصد کشور پوشیده از جنگل است. بزرگ‌ترین دریاچه فنلاند سایمای بزرگ نام دارد که مساحت آن ۴۳۷۷ متر مربع است. بلندترین رود فنلاند نیز کمی یوکی با ۴۸۳ کیلومتر درازا است. این کشور ۲۰۰۰۰ جزیره با وسعتی بیش از ۱۰۰۰۰۰ کیلومتر مربع دارد. تابستان فنلاند بسیار درخشنده و زمستانش بسیار تاریک است. تابستان گرم و کوتاه و زمستان سرد و بسیار بلند دارد. در لاپلند در شمال فنلاند به مدت دو ماه تمام در زمستان خورشید طلوع نمی‌کند و در تابستان نیز دو ماه غروب را نمی‌بینید.

به علت نامساعد بودن آب و هوای شمال فنلاند، جمعیت بسیار کمی در این مناطق زندگی می‌کنند. ماشین آلات، مواد شیمیایی، فلزات، الوار، تخته و کاغذ، تلفن همراه و لوازم خانگی از مهم‌ترین صادرات فنلاند هستند.

فنلاند یک جمهوری پارلمانی است. بالاترین قدرت قانونگذار در فنلاند پارلمان می‌باشد. مردم هر چهار سال یکبار دویست نماینده را برای مجلس فنلاند انتخاب می‌کنند. قدرت اجرایی نیز در اختیار دولت است. رئیس جمهوری استقلال نسبی با احترام به پارلمان دارد. مردم رئیس جمهور را برای یک دوره شش ساله انتخاب می‌کنند. فنلاند قانون آزادی انتخاب مذهب را داراست که انجام هرگونه عمل مذهبی را تضمین می‌کند بدون اینکه سرکوب بشود.

زبان رسمی فنلاند، سوئدی و فنلاندی است.

ب) اهداف و ارزشها

کلمات کلیدی در خط مشی تعلیم و تربیت فنلاند کیفیت، کارآمدی، برابری و بین‌المللی سازی هستند. آموزش و پرورش عاملی برای رقابت است. هدف از این برنامه حفظ و تعالی سطح مطلوب رفاه مردم فنلاند است. رشد اقتصادی پایدار فنلاند همچنان اساس تامین رفاه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی این کشور خواهد بود. اهداف کلی سیاست‌های تربیتی و علمی فنلاند هم راستا با راهبرد لیژبن اتحادیه اروپا است در این کشور، حق اساسی دسترسی به آموزش و فرهنگ در قانون اساسی ثبت شده است. مسئولان عمومی باید فرصت برابر هر شهروند را در فنلاند برای رسیدن به تعلیم و تربیت و رشد خودشان بدون توجه به وضعیت مالی شان تضمین کنند. در این کشور حق دسترسی رایگان به آموزش پیش دبستانی و آموزش پایه رایگان تضمین شده است.

پیش دبستانی: در این مراکز آموزشی جهتی کودکان یک تا شش ساله ارائه می‌دهند. شرکت در مراکز پیش دبستانی اختیاری بوده و در مراکز مراقبت روزانه و کلاسهای پیش دبستانی مرتبط با مدارس جامع تامین می‌شود. زمینه‌های درسی عبارتند از: زبان و تعامل، ریاضیات، اخلاق و فلسفه، مطالعات زیست محیطی و طبیعی، بهداشت، توسعه جسمی و حرکتی و هنر و فرهنگ.

آموزش پایه: آموزش عمومی در سراسر فنلاند در مدارس جامع نه ساله (بروسکولو) جهت افراد هفت تا شانزده ساله اداره می‌شود که رایگان است. همه کودکان مقیم فنلاند موضوع آموزش اجباری هستند که از هفت سالگی شروع می‌شود. مسافت مدارس تا خانه‌ها در فنلاند حدود پنج کیلومتر است که وسیله حمل و نقل به طور رایگان به وسیله دولت تامین می‌شود. در خلال شش سال تحصیل، آموزش به وسیله یک معلم ارائه می‌شود که مسئول همه دروس است.

برنامه درسی آموزش و پرورش پایه شامل موضوعات زیر است: (زبان مادری و ادبیات) به زبان (فنلاندی و سوئدی)، زبان ملی دیگر (سوئد یا فنلاند)، زبان‌های خارجی، مطالعات زیست محیطی، مدنی، مذهب و یا اخلاق، تاریخ، مطالعات اجتماعی، ریاضیات، فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی، جغرافیا، تربیت بدنی، موسیقی، هنرهای تجسمی، هنر، صنعت و اقتصاد خانه.

ویژگیهای مدارس جامع به شرح ذیل است :

شرایط پذیرش وجود ندارد .

رایگان است.

ممکن است شامل یک دوره یک ساله پیش دبستانی و یا یک سال اضافی در سال دهم شود.

آموزش در مدرسه نزدیک به خانه ارائه می شود.

تقریباً همه دانش آموزان فنلاندی دوره آموزش پایه را تکمیل می کنند.

تکرار پایه و یا مردودی یک شکل نادر است.

آموزش متوسطه دوم یا تکمیلی

متوسطه عمومی

این مدارس که در فنلاندی به لوکیو و در سوئدی به ژیمناسیوم معروف است، برای دانش آموزان شانزده تا نوزده ساله ارائه می شود. این مدارس وظیفه آموزشی مدارس جامع را ادامه داده و به دانش آموزان شایستگی ورود به مراکز آموزش عالی را اعطا می کند. تحصیل در این مدارس با امتحانات ورود به دانشگاه پایان می پذیرد. سال تحصیلی به پنج یا شش دوره تقسیم می شود که یک جدول زمانی جداگانه برای هر دوره با تمرکز بر مطالب خاص طراحی شده است. پیشرفت دانش آموزان و ترکیب گروههای آموزشی به دوره های آموزشی وابسته است که دانش آموز انتخاب می کند. تنها شرط پذیرش در مدارس متوسطه آموزش تکمیلی، اتمام آموزش پایه است. مدارس متوسطه دانش آموزان خود را برطبق نمرات دوره تحصیلی قبلی انتخاب می کنند. درس برای سه سال برنامه ریزی می شود و این امکان وجود دارد که تحصیلات را در حداقل دو سال و حداکثر در چهار سال به پایان برد.

امتحانات ورود به دانشگاه به طور متمرکز بوده و بر اساس شاخص واحدی صورت می گیرد.

آموزش حرفه ای

آموزش حرفه ای اولیه بر پایه برنامه درسی آموزش و پرورش پایه فراهم شده و 3 - 2 سال آموزش را در همه زمینه های کاری زندگی فراهم می کند. آموزش حرفه ای اولیه برای فارغ التحصیلان مراکز آموزش متوسطه تکمیلی نیز فراهم است. شورای ملی آموزش و پرورش فنلاند برنامه درسی تعیین شده و اهداف و محتوای دوره حرفه ای را تعیین می کند. همکاری بین مدارس حرفه ای و مدارس متوسطه تکمیلی عمومی به ویژه در برنامه ریزی و تحقق قانون مشترک افزایش یافته و برنامه های مشترک مطالعاتی، آموزش منطقه ای و تهیه کار آموزی صورت می گیرد. شاخصهایی که دانش آموزان فنی و حرفه ای را به مطالعه درس مدارس متوسطه عمومی تشویق می کند عبارت از شرکت در امتحانات ورود به دانشگاه در کنار اکتساب مهارتهای شغلی است.

ج) شورای ملی آموزش و پرورش فنلاند

شورای ملی آموزش و پرورش فنلاند مسئولیت توسعه در آموزش و پرورش فنلاند را عهده دار است. بخش مدیریتی اش شامل پیش دبستانی، آموزش پایه، آموزش متوسطه تکمیلی، آموزش بزرگسالان و آموزشهای پلی تکنیک و دانشگاهها است. مسئولیت تهیه و تنظیم برنامه درسی ملی برای دوره های آموزش پایه و آموزش پایه تکمیلی و تهیه چارچوب صلاحیتهای حرفه ای و صلاحیتهای شایسته محور از جمله وظایف این شورا است. ارزشیابی نتایج یادگیری و اصلاح کیفیت آموزش، تامین خدمات اطلاعاتی و تامین حمایت از آموزش از دیگر وظایف شورای ملی آموزش فنلاند است.

شورا پنج واحد دارد که شامل آموزش عمومی، آموزش حرفه ای، خدمات اطلاعاتی و ارزشیابی، خدمات مدیریتی و آموزشی آموزش در سوئد است. شورای ملی آموزش و پرورش یک پایگاه داده های ملی و بین المللی و خدمات اطلاع رسانی ایجاد کرده، شبکه های اطلاعاتی خدمات در بخش آموزش و پرورش را هماهنگ می کند، شاخص

های داده ها و اطلاعات برای پیش بینی نیازهای آموزشی، سیستمهای مالی برای بخش آموزش و پرورش و راهنماهای آموزش ایجاد می کند.

با ارزیابی دستاوردهای یادگیری به یک استاندارد بالاتری از آموزش و پرورش و برابری ملی کمک می کند.

با ارزیابی نیاز به بهبود نظام آموزشی از طریق مقایسه، بخش محور و طرحهای ارزیابی موضوعی

با مقایسه نتایج آموزشی در فنلاند و سایر کشورها

این شورا همچنین از بین المللی سازی آموزش و پرورش عمومی و حرفه ای با اعطای بودجه برای فعالیتهای بین المللی حمایت می نماید..

ارزیابی آموزش

شاخصهای کمی و کیفی آموزش و پرورش تعریف می شوند.

دستاوردهای یادگیری در انواع مدارس و سطوح مختلف ارزیابی خواهد شد که به شرح زیر است:

آموزش پایه: ریاضیات و زبان مادری، به طور منظم

آموزش پایه: سایر مطالب ها و موضوعها

دبیرستان: موضوعها

آموزش های شغلی برای جوانان و بزرگسالان: رشته ها و موضوعها

پروژه های ارزیابی گسترده، در مورد وضعیت آموزش و پرورش، به مدت 3 -- 2 سال طول می کشد، انجام خواهد شد، ارزیابی موضوعی به طور سالانه شروع شده است؛ به عنوان مثال در سال ۱۹۹۹ ارزیابی توسعه پایدار در آموزش و پرورش

توسعه روشهای ارزشیابی در همکاری بین المللی صورت خواهد گرفت. (اتحادیه اروپا، سازمان همکاریهای اقتصادی و توسعه)

روشهای ارزیابی، توسعه یافته خواهد شد.

اطلاعات در قالب شاخصها ایجاد خواهد شد.

دستاوردهای یادگیری مقایسه خواهد شد.

روش های ارزیابی خود، در مدارس

۹-۳- امارات متحده عربی

الف) وضعیت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی

محدوده امارات متحده عربی: از شمال و شمال غربی خلیج فارس، از جنوب و جنوب غربی عمان و عربستان سعودی، از سمت غرب به قطر و عربستان سعودی و از سمت شرق به دریای عمان محدود می شود.

موسس و بنیان گذار حکومت امارات متحده عربی شیخ زاید بن سلطان آلنهیان بوده که با همکاری شیخ راشد بن سعید آل مکتوم به تأسیس این اتحاد همت گماشتند. اولین نخست وزیر در حکومت دولت اتحاد شیخ مکتوم بن راشد بود.

امارات با ریشههایی که در فرهنگ اسلامی دارد، روابطی قوی با سایر جهان عرب و جهان اسلام برقرار کرده است. دولت امارات عمدتاً از طریق بنیاد فرهنگی ابوظبی، در صدد حفظ شکل های سنتی هنر و فرهنگ است. هر چند، تغییرات چشمگیری در زندگی اجتماعی صورت گرفته است، نگرش به زنان تغییر کرده است و ورزش های جدیدی در کنار شتر سواری سنتی کم کم رایج می شوند، همچون ورزش گلف، بیابان کهن دویی و مسابقات گلف ابوظبی و گران ترین مسابقه اسب دوانی جهان، جام جهانی دویی، که هر سال در ماه مارس (اسفند-فروردین) برگزار می شود. [در امارات، بر خلاف کشور همسایه اش عربستان که سعی بر جلوگیری از رواج دین های دیگر دارد، کلیساهای بسیاری وجود دارد. به دلیل اینکه بسیاری از آسیایی ها، امارات را به عنوان وطن دوم خود

پذیرفته‌اند، رستوران‌ها و مراکز فرهنگی آسیایی بسیاری در این کشور وجود دارد. همچنین تعداد کمی مرکز و مدرسه اروپایی نیز وجود دارد.

ب) ارزشها و اهداف

۱- شهروندی و مسئولیت‌ها

نمابندگی در تقویت هویت ملی و مسئولیت‌های اجتماعی .

۲- اصول و ارزش‌های اسلام

تقویت ارزش‌های انسانی در گفت و گو، مدارا، اعتدال، صلح و فعالیت‌های داوطلبانه.

۳- تعهد و شفافیت

تعهد به حرفه‌ای بودن و شفافیت در عملکرد.

۴- مشارکت و مسئولیت‌پذیری

تعهد به همکاری با جامعه در نظام آموزش و پرورش در حالی که برای عملکرد دانش‌آموزان پاسخگو.

۵- حق آموزش برای همه

نمابندگی در برابری فرصت‌ها برای تمام افراد تشکیل‌دهنده جامعه

۶- کیفیت و نوآوری

نمابندگی در تامین یک نیروی کار انسانی که به طور موثر در دستیابی به توسعه پایدار در سطح جهانی رقابت مشارکت می‌کند.

اهداف کلی تعلیم و تربیت

برخی از اهداف کلی تعلیم و تربیت امارات متحده عربی عبارتند از:

تلقین کردن ایمان به خدا و پیامبر اسلام به علاوه ارزشهای اخلاقی و انسانی

تلقین افتخار به ملیت عربی و میهن خود

تضمین رشد فیزیکی، عقلانی و عاطفی دانش‌آموز

آموزش افراد درباره وظایف شهروندی و سیاسی شان

آماده کردن فرد برای آینده

کمک به تحقق رشد جامع

تاکید به آموزش به عنوان یک فرایند مادام‌العمر

ج) ساختار آموزشی

کودکستان چهار تا پنج سالگی

ابتدایی شش تا یازده سالگی

میانی دوازده تا چهارده سالگی

متوسطه پانزده تا هفده سالگی .

فصل چهارم

مقررات انضباطی

۱-۴ روشهای تنظیم مقررات

۱-۱-۴- انگلستان

در وزارت آموزش و پرورش انگلستان دستورالعمل های کلی در مورد قوانین مختلف وجود دارد؛ اما رعایت آنها اجباری نیست و بیشتر جنبه راهنمایی دارد و تعیین سیاستهای انضباطی، مالی و... به عهده خود هیات مدیره مدارس است و از این دستورالعملها به عنوان دستورالعمل های غیر الزام آور^۴ یاد می شود.

"در انگلستان هر مدرسه دارای یک هیئت مدیره است که هیئت مدیره، اعضا و فعالیتهای هر کمیته را تعیین می کند. هر کمیته یک رئیس دارد که منتخب کمیته و منصوب هیئت مدیره است.

کمیته های مختلف در مدارس، برای تصویب برنامه بودجه سالانه هر مدرسه، سیاستهای انضباطی و شرایط پذیرش مسئول هستند.

"در ضمن مدارس باید سیاستها، روندها و دوره های ضمن خدمت برای کارکنان در زمینه ارتقاء رفتار خوب و تنبیه رفتار ضعیف داشته باشند و سیاستهای رفتاری باید به طور گسترده منتشر شده و در اختیار شاگردان، اولیای دانش آموزان و کارکنان قرار بگیرد و آنها از معیارهای رفتار مناسب از نظر مدرسه و دامنه مجازاتهای رفتار ضعیف آگاه شوند. مدارس باید سیاستهای رفتاری خود را در یک روش دقیق، غیر تبعیض آمیز و متناسب با معلولان حسی و حرکتی به کار ببرند که در قوانین، مبارزه با تبعیض نژادی، جنسیتی و همراهی با معلولان لحاظ شود.

قوانین پذیرش در انگلستان به طور سالانه به وسیله مسئولان پذیرش تعیین می شوند و همه مدارس باید مجموعه قوانین پذیرش را داشته باشند که به طور شفاف تنظیم کند که دانش آموزان چگونه پذیرفته شوند.

در انگلستان مدیر مدرسه با هماهنگی سایر شوراها ذیربط وظیفه دارد که اهداف کلی و به خصوص مدرسه و سیاستها را تدوین و اجرایی کند. یکی از وظایف دیگر مدیر مدرسه در انگلستان، تشویق رفتار خوب و اطمینان دادن که استانداردهای رفتاری قابل پذیرش می باشد.

"تضمین نماید که شاگرد انضباط و رفتار خوب در همه ساعات در خلال زمان مدرسه حفظ نماید. مدیر در مورد تصمیم گیری درباره تعلیق یک دانش آموز مسئول می باشد. امکان تجدید نظر در تصمیم گیری در مورد تعلیق یک دانش آموز در کمیته انضباطی هیات مدیره مدرسه وجود دارد."

هیات مدیره مدرسه باید تضمین کند که سیاستهای طراحی شده برای ارتقاء رفتار خوب و انضباط در مورد شاگردان به خوبی دنبال می شود.

هیات مدیره مدرسه باید از زمانی به زمان دیگر، بیانیه نوشتاری حاوی اصول کلی را که مدیر باید در تعیین شاخصهای بند ۸۹ بازنگری کند مورد تایید قرار دهد و همچنین مطلوبیت شاخصهای ویژه و مسائل مرتبط با آن باید به وسیله مدیر مورد بررسی قرار بگیرد و باید این شاخصها را به اطلاع او برساند و آنها را در این مورد که این شاخصها مناسب است راهنمایی کند.

تعیین سیاستهای رفتاری به وسیله مدیر:

مدیر مدارس مربوطه باید شاخصهای مناسب را دید

ارتقاء خود نظم دهی، اقتدار و توجه مناسب در بین شاگردان

تشویق رفتار خوب و احترام به دیگران در حوزه شاگردان و مانع شدن از انواع زورگویی

حفاظت از هنجارهای رفتاری که قابل پذیرش است.

تضمین اینکه شاگردان وظایف و مسئولیتهای اختصاص داده شده به آنها را در ارتباط با آموزش کامل کنند.

و تنظیم شاگردان به طور متمایز

⁴ - non-statutory

ابزارهایی که مدیر مدرسه می تواند در این زمینه استفاده کند می تواند شامل وضع مقررات و قوانین برای احکام انضباطی باشد.

معیارهای رفتار قابل قبول باید به وسیله مدیر تعیین شوند .

معیارهای تعیین شده به وسیله مدیر باید به صورت سند نوشتاری به صورت ذیل منتشر شود:

مدیر مدرسه تحت وظایف قانونی باید سیاستهای رفتاری را منتشر سازد. مدیر مدرسه وظیفه دارد، حداقل یکبار در سال، سیاستهای رفتاری را به اطلاع شاگردان، اولیا و کارکنان مدرسه برساند. جدا از وظیفه اطلاع رسانی، مدیر مدرسه وظیفه دارد که سیاستهای انضباطی را به والدین و دانش آموزان بشناساند.

وظیفه مدیر برای انتشار سیاست رفتاری به ویژه در ارتباط با بازداشت و مصادره بسیار مهم است. مدیر ممکن است در جست و جوی راههایی برای کمک به فرایند انتشار اقدامات باشد؛ برای مثال از یک متخصص فناوری اطلاعات کمک بگیرد تا با یک سیستم، اطلاع رسانی گسترده نماید .

مدیر مدرسه نیاز دارد که تضمین دهد شفافیت لازم در مورد سیاستهای رفتاری مدرسه صورت گرفته و جامعه مدرسه نسبت به آنها آگاهی لازم را دارا هستند. برای این کار ممکن است راهکارهای مختلفی پیش بینی شود. در شروع سال تحصیلی ممکن است تمامی افراد مرتبط با مدرسه در بررسی سیاست رفتاری مدرسه شامل تنبیهات و سایر مسائلی که آگاهی از آن مورد انتظار است، مشارکت داشته باشند و شاگردان و معلمان نیز باید با انتظارات و روندها آشنا شوند. اسناد منتشره (بروشور، وب سایت، طرحهای مدرسه) نیز می تواند شامل این جزئیات شود. در ورود به مدرسه به معلمان باید یک بسته آموزشی شامل یک رونوشت سیاستهای رفتاری مدرسه تقدیم شود.

اگر از دیگر مدارس به خاطر یک درس ویژه یا مسابقات ورزشی در مدرسه حضور پیدا می کنند، آنها نیز باید از مقررات و تنبیهاتی که در مدرسه کاربرد دارد و اینکه چگونه بر آنها تاثیر می گذارد آگاه شوند.

تضمین کند که قدرت استفاده از مجازاتهای انضباطی محیط مدرسه به طور شفاف برای شاگردان، کارمندان، خیرین و اولیا بیان شده است.

رضایتنامه هایی که برای والدین دانش آموزان جهت اردوها فرستاده می شود باید به طور شفاف حق اعمال مجازاتها را بیان کند.

در توافق با شرکتهای حمل و نقل نیز باید تنبیه به طور شفاف ذکر شود که این مورد اگر رفتار زشتی گزارش شود کاربرد خواهد داشت.

تضمین کند که کارکنان در روندی معقول و متناسب با شرایط عمل می کنند. این نکته برای همه کارکنان چه افراد داوطلب و چه حقوق بگیر و همچنین مراکز تربیت معلم کاربرد دارد. مدیریت مدرسه باید شرایط مذهبی، جسمی و..... دانش آموزان را به اطلاع کارکنان برساند. در مدارس بزرگ که این کار به سختی، امکانپذیر است؛ باید از سیستم های اطلاعاتی استفاده شود .

در مجموع کارکنان باید دانش آموزان آسیب پذیر را به مشاوران مذهبی و غیر مذهبی، یا متخصصین، یا مربیان یادگیری، ..... ارجاع دهند.

از معلمین این انتظار می رود که مسئولیت مدیریت کلاس را دارا باشند؛ اما در موارد به خصوص که مشکلاتی رخ می دهد به ارجاع دانش آموز به دیگر عضو کادر مدرسه نیاز می باشد (مانند حضور دانش آموز نزد مشاور.....)

شفاف بودن درباره اینکه کدام یک از کارکنان درباره سطوح مختلف تنبیه قدرت دارند.

مدیر باید اطمینان دهد که ابلاغیه ها در مورد تنبیهاتی که می تواند به وسیله معلمان، کارمندان پشتیبان و خیرین مورد استفاده قرار بگیرد و اینکه تنبیه ویژه مانند بازداشت در اختیار کدام گروه از کارمندان است، شفاف باشد.

مدیر باید نسخه نوشتاری سیاستهای رفتاری را برای همه فراهم کند.

مدیر باید مطمئن شود نسخه نوشتاری خط مشی رفتاری در اختیار همه کارکنان از جمله دفتر راهنمای کارکنان، کتابخانه دانش آموزی، کمیته انضباطی و... قرار دارد. این سند یا اصول کلیدی آن باید به طور شفاف در آیین نامه، توافق نامه خانه و مدرسه، وب سایت، اطلاعات برای دانش آموز آینده و کارمندان متقاضی کار در مدرسه بیان شود.

مدارس باید پیامهای کلیدی را از سیاستهای رفتاری انتخاب کنند تا در کلاس و اتاق دبیران، در اتاق پذیرش و اتاقهای عمومی مدرسه به صورت پوستر نصب کنند. مدارس باید اثرات راهبردهای مختلف را برای ابلاغ سیاست انضباطی مورد نظارت و ارزیابی قرار دهند.

ابلاغ خط مشی به مدارس مجاور یک مدرسه خاص

اگر چه یک ضرورت قانونی نیست؛ ولی پیشنهاد می گردد مدارس مجاور و سایر گروههای همکار تجارب خود را در زمینه سیاستهای رفتاری با یکدیگر مبادله کنند. این اقدام می تواند به مدارس در شناخت بهتر سیاستها کمک کند و تجارب موفق خود را با یکدیگر تبادل نمایند و وقتی دانش آموزی از یک مدرسه قسمتی از زمانش را در مدرسه دیگر می گذراند مفید بودن این تبادل تجربه، بیشتر نمایان می گردد.

حصول اطمینان از آگاه بودن والدین نسبت به روند ایراد انتقاد نسبت به سیاست رفتاری یک مدرسه باید شواهدی را جمع آوری کند که نشانگر تایید سیاستهای رفتاری باشد. در همین راستا باید شکایات اولیا و دانش آموزان را در مورد برنامه رفتاری به طور موثر بررسی کند.

هیئت مدیره های مدارس باید یک روند کلی رسیدگی به شکایات را دارا باشند. اگر پدر و مادری احساس کنند که اقدامات و تنبیهات ناعادلانه است، می توانند از طریق مراحل شکایت کنند. مدارس برای انتشار مکانیزم شکایتها مسئولیت قانونی دارند. معمولاً این موضوعات بهتر است به طور غیر رسمی حل شود؛ اما والدین و دانش آموزان نیاز دارند تا نسبت به حق قانونی خود نسبت به شکایت درباره موضوعات انضباطی آگاه باشند و مدارس باید روند مناسبی را برای بررسی این شکایت ایجاد کنند که در صورتی که شکایات مورد تایید فرار گرفت، جبران مافات صورت گیرد.

۲-۱-۴-آلمان

محدوده ی کار

۱- قوانین کلی در چارچوب قانون ایالتی تعیین می شوند و قوانین مدرسه ماموریتهای آموزشی، رابطه قانونی بین مدرسه و معلمان، والدین و سایر افراد مرتبط را مشخص می سازند.

۲- مقررات کلی برای همه مدارس کاربرد دارند.

۳- روی هم رفته مدارس معادل و جایگزین^۵ باید مفاد عمومی مقررات مدرسه را به کاربرند.

مقررات تکمیلی

۱- در هر مدرسه، باید قوانین آموزشی تحصیلی و امتحانی در چارچوب قوانین کلی و عمومی طراحی شود.

۲- مشارکت ذی نفعان باید مطابق قانون مشارکت در مدرسه^۶ اعمال می شود.

۳- برای اجرای قوانین حاضر، وزرای آموزش و پرورش باید مقررات مدیریتی ضروری را تایید و تصویب کنند.

۴- هر مدرسه می تواند با مشورت مقامات مسئول، مقررات مدرسه خود را در چارچوب مقررات عمومی طراحی و مقررات تکمیلی را تصویب کند.

۵- مقامات مسئول با مشاوره مدرسه باید محوطه و امکانات مدرسه را در مقررات مدرسه بگنجانند.

° - مدارس والدورف، مونته سوری و فری اسکول

^۶ -قانونی کلی در آموزش و پرورش آلمان است که در آن فواید مشارکت در مدرسه، سازمان و درجه مشارکت و انواع شوراهای مدرسه (شورای مدرسه، والدین، معلمان و...) وظایف آن شرح داده شده است.

۶- اگر نیاز دیده شود با توجه به ویژگیهای دانش آموزان عقب مانده و دارای اختلال برخی از قوانین برای آنها مستثنی شود.

قوانین

در آلمان شورای مدرسه مسئول تنظیم قوانین مدرسه، مقررات انضباطی، ساعات درسی، تفریح و تخصیص کلاسهای درس است.

۳-۱-۴- فرانسه

اصول

شورای مدرسه، ارگانی است که تصمیمات اساسی را در مدرسه اتخاذ می کند. که یکی از این تصمیمات قوانین مدرسه است.

ترکیب شورا

مدیر مدرسه به عنوان رئیس شورا

معلمان مدرسه

شهردار و مشاور شهردار که مسئول امور تحصیلی است.

نمایندگان منتخب اولیای دانش آموزان که با تعداد کلاسهای مدرسه برابر هستند.

نمایندگان اداری آموزش و پرورش که مسئول بازدید مدارس هستند.

اعضای اضافی

بازرس آکادمی که ممکن است در جلسات شرکت کند.

تیم بهداشتی مدرسه

کارکنان ویژه مدرسه

ویژگیها

شورای مدرسه مقررات داخلی مدرسه را بررسی و تصویب می کند.

شورای مدرسه ساعات ورود و خروج دانش آموزان را بررسی و تصویب می کند.

مشارکت در برنامه ریزی و رشد مدرسه و توصیه دادن در امور مرتبط با مدرسه

بنابراین آن مسئول

فعالیتهای آموزشی جهت رسیدن به اهداف ملی

استفاده از بودجه های تخصیصی به مدرسه

فعالیتهای فوق برنامه

تلفیق دانش آموزان عقب مانده

غذای مدارس

بنابراین شورای مدرسه فعالیتهای مدرسه را مورد تایید قرار می دهد.

۴-۱-۴- ترکیه

در ترکیه در سطح ملی وزارت آموزش و پرورش به وسیله وزیر اداره می شود. وزیر جهت سازماندهی و اجرای

خدمات ارائه شده به وسیله وزارت مطابق با سیاستها و اهداف وزارت آموزش و پرورش، برنامه های توسعه و برنامه

های سالانه مسئول است.

در این کشور یک دستورالعمل ملی جهت مقررات وجود دارد. این مقررات از جنبه های مختلف انضباطی،

تحصیلی، ارزشیابی و..... تدوین شده و جنبه تجویزی دارد.

در وزارت آموزش ملی ترکیه، کمیته ای به نام کمیته انضباطی دانش آموزان وجود دارد.

۵-۱-۴-ژاپن

در ژاپن در ایالات و نواحی مقررات انضباطی طراحی شده و برای اجرا ابلاغ می شود. در این زمینه دز ژاپن ، داده های بیشتری یافت نشد.

۶-۱-۴-مالزی

در مالزی، دستوالعمل هایی از طرف وزارت آموزش و پرورش منتشر می شود که مدارس قدرت جرح و تعدیل در آن و متناسب ساختن آن با شرایط خود را دارند و قوانین و مقررات نباید در تضاد با قانون اساسی و مقررات وزارت آموزش و پرورش باشند.

در زمینه سوء رفتار نیز وزارت آموزش و پرورش مالزی به هشت نوع سوء رفتار اشاره کرده که رفتار خلاف ادب، غیبت، عدم رعایت نظافت شخصی، بزهکاری و خرابکاری از آن جمله اند.

۷-۱-۴-پاکستان

در پاکستان شورای آموزش متوسطه و راهنمایی مسئولیت تنظیم قوانین را برعهده دارد. یکی از وظایف این اداره یا انجمن، تنظیم و اجرای قوانینی است که برای رفتار اشتباه معلمان، دانش آموزان و امتحان دهندگان و امتحان گیرندگان مورد احتیاج است و این شورا دستورالعملهایی را تنظیم می کند؛ اما شورای مدارس باید ضوابط رفتاری مورد احتیاج هر مدرسه را سازگار با شرایط خود طراحی، تنظیم، اجرا و ارزیابی کند.

۲-۴-مقررات پوشش

۱-۲-۴-ایران

ماده ۶۴- لباس دانش‌آموزان باید از نظر دوخت و رنگ، ساده و دارای ظاهری آراسته و متناسب با محیط آموزشی و تربیتی مدرسه باشد.

ماده ۶۵- دانش‌آموزان باید علاوه بر استفاده از پوشش مناسب در مدرسه، در آمد و رفت به مدرسه نیز از لباس و پوشش مناسب و فاقد هرگونه تصویر و نوشته استفاده کنند.

ماده ۶۶- لباس دانش‌آموزان علاوه بر پوشش، نشان وقار و عفاف آنان است، شکل و دوخت لباس آنان باید با شیون اسلامی متناسب باشد.

ماده ۶۷- پوشش دانش‌آموزان دختر شامل (۱) چادر، مانتو، شلوار و مقنعه (۲) مانتو، شلوار و مقنعه است.

تبصره ۱- چادر بهترین حجاب و مناسب‌ترین پوشش است. شایسته است مدیران مدارس ضمن رعایت عدم اجبار، دانش‌آموزان دختر را به استفاده از آن تشویق و توصیه کنند.

تبصره ۲- رنگ مانتو، شلوار و مقنعه دانش‌آموزان دختر باید ضمن توجه به شرایط سنی و جغرافیایی از میان رنگ‌های مناسب انتخاب شود.

۲-۲-۴- انگلستان

در انگلستان هیچ نوع قاعده و قانونی وجود ندارد که لباس و سایر ابعاد پوشش را از جمله جواهر آلات، آرایش و موها به طور ویژه بررسی کند. در مورد قوانین مرتبط با ظاهر، هیات مدیره مدرسه تصمیم می‌گیرد. این جریان از مسئولیت‌های نظارت بر حسن اجرا در مدرسه است و حصول اطمینان از اینکه سیاست‌های مدرسه رفتار خوب و انضباط را در بین شاگردان حفظ کرده و ارتقا می‌بخشد.

مدیر مدرسه می‌تواند در مورد نقض مقررات پوشش و ظاهر اقدام انضباطی کند، چنانکه برای رعایت انضباط مسئولیت دارد؛ با این حال وزارت آموزش انگلستان، اخراج را عکس العمل مناسبی برای نقض مقررات پوشش به جز در مواردی که بارز و مداوم است، نمی‌داند.

مدارس می‌توانند به طور گسترده در مورد سیاست‌های پوشش و ظاهر به مشورت بپردازند و در سیاست‌های موجود تغییر ایجاد کنند. آنها همچنین باید شاخص‌های بالایی را جهت ارزش دادن به پوشش ارائه دهند. آنها باید اطمینان حاصل کنند که سیاست‌هایشان معقول و عادلانه و با توجه به اعلامیه جهانی حقوق بشر و قانون مبارزه با تبعیض نژادی است.

مدارس باید تضمین کنند که انتخاب لباس به صرفه است و سدی در برابر والدین در جهت انتخاب مدرسه نیست. آنها باید ارزش بهترین لباس را به والدین نشان دهند.

در برخی مناطق بریتانیا این امکان وجود دارد که والدین و دانش‌آموزان با مراجعه به پایگاه‌های اینترنتی مخصوص به سفارش لباس مدرسه مختص به هر دوره بپردازند. در این پایگاه‌های اینترنتی لباس‌های مدارس مختلف در انواع متنوع به نمایش گذاشته شده تا اولیا بتوانند از بین آنها انتخاب کنند.

۳-۲-۴- آلمان

در آلمان صرف‌نظر از کلاه‌های دانش‌آموزان در گذشته، تا سال ۲۰۰۰ یونیفرم مدرسه وجود نداشت. در سپتامبر ۲۰۰۰ کارین بروزه (Karin brose) همراه با شورای مدرسه برای اولین بار در یک مدرسه دولتی در هامبورگ آلمان لباس واحد مدرسه را طراحی کرد. وی به آن نام لباس مدرسه (schulkleidung) را داد. لباس مدرسه، یونیفرم مدرسه نیست؛ زیرا دانش‌آموزان باید لباس خود را که خواهان پوشیدن آن هستند از بین یک مجموعه لباس انتخاب نمایند. برخی از مدارس دولتی پوشیدن لباس واحد را اجباری کرده‌اند.

در سایت بسیاری از مدارس ابتدایی و دبیرستان‌های آلمان قسمتی تحت عنوان (لباس مدرسه) وجود دارد. با کلیک بر این قسمت صفحه‌ای باز می‌شود که شکل لباس‌ها را کشیده است. فرم، نوع و جنس لباس‌ها یکسان است. اما دانش‌آموزان حق دارند رنگ لباس را انتخاب کنند. در سایت بعضی از مدارس در این قسمت فرم سفارش لباس برای دانلود کردن وجود دارد. در این فرم بچه‌ها باید رنگ لباس خود را از بین سه رنگ انتخاب کنند. در

بعضی از مدارس، تعداد رنگها بیشتر است. بعضی از مدارس لوگوی مدرسه خود را بر لباس، تی شرت مدرسه، شلوار یا کلاه می اندازند.

۴-۲-۴- فرانسه

از سال ۱۹۶۸ در موسسات آموزشی فرانسه به جز موارد استثنایی یونیفرم اجباری نیست. با این حال، رقابت مارکها، موضوع یونیفرم را در سالهای اخیر بسیار مورد توجه قرار داده است. دانش آموزان در دبیرستانهای نظامی ملزم به پوشیدن لباسهای یکدست هستند. در مدارس ابتدایی پوشیدن یونیفرم اجباری نیست؛ ولی دانش آموزان ملزم به پوشیدن لباسهای مناسب هستند.

در فرانسه دانش آموزان نباید لباسها یا کفشهای با جلب توجه بپوشند.

دانش آموز باید کلاه خود را صبحها بردارد .

طبق اصول سکولاریزم پوشیدن هر لباسی که یک نشانه مذهبی به شمار می رود در مدارس ابتدایی، کالژها و لیسه ها ممنوع است. همچنین پوشیدن روسری یا پیشانی بند در مدارس ممنوع است.

تی شرت هایی با پیامهای زشت و ناپسند به منظور ترویج الکل، سیگار و مواد مخدر ممنوع است. دانش آموزی که چنین لباسهایی را پوشیده باید به دفتر مراجعه کرده و برای بقیه روز لباس مناسب بپوشد.

"لباسهایی که دارای پیامهای خشونت بار، نفرت و ابتدال است ممنوع است."

"لباسهای دارای علایم نژاد پرستانه ممنوع است."

دانش آموزان می توانند شلوارهای کوتاه و دامن (۱۰ تا ۱۳) سانتی متر بپوشند. لباس زیر نباید قابل مشاهده باشد. دانش آموزان نمی توانند لباسهای دکلمته، ساحلی، شلوار، یا پیراهن بدون آستین یا خیلی کوتاه بپوشند. لباس باید شانه ها و شکم را بپوشاند.

در روی پیراهن ها نباید عبارات انگلیسی نوشته شده باشد و این به منظور ارتقاء زبان فرانسه است.

لباس دانش آموزان باید ساده و تمیز بوده و نباید بوی نامطلوب ساطع کند. او همچنین باید نظم و نظافت را در کتاب و میز خود رعایت کند.

۴-۲-۵- فنلاند

در فنلاند، در مدارس هیچ گونه مقررات رسمی در مورد پوشش و لباس وجود ندارد.

۴-۲-۶- مالزی

در مالزی دانش آموزان به پوشیدن لباس متحدالشکل ملزم هستند. هر دانش آموزی در طول زمانی که در مدرسه می باشد موظف به پوشیدن یونیفرم مدرسه است و لباس باید تمیز و مرتب باشد.

دانش آموزان ملزم هستند که یونیفرم های خود را در خانه شسته و اتو کنند. در طول درس تربیت بدنی، دانش آموزان ملزم به پوشیدن لباسهای ویژه ای هستند که به وسیله معلم ورزش تعیین می شود.

لباس پسرها باید سفید و آستین کوتاه بوده و دکمه های آن به جز دکمه یقه باید بسته باشد.

دانش آموزان باید شلوار سبز تیره (زیتون سبز) همان طوری که وزارتخانه تعیین کرده بپوشند. کفش ها باید بوم سفید، جورابها کوتاه و سفید باشد و دانش آموزان مجاز به پوشیدن کفش های راه راه، صندل، دمپایی یا جوراب رنگی نیستند.

استفاده از طلا و جواهر مجاز نیست.

دانش آموزان پسر مسلمان ملزم به پوشیدن پیراهن مالایی و کلاه سامپین در روز جمعه هستند.

به دانش آموزان دختر مسلمان حجاب توصیه شده و در روز جمعه همه دختران باید لباس ملایو و حجاب بپوشند. مو و ناخن

دانش آموزان باید مراقب موهای خود باشند که موی مردان همیشه باید شسته و تمیز و کوتاه باشد و کوتاه عبارت است از اینکه

موها پشت یقه را لمس نکند.
موها لبه گوش را لمس نکند.
موها، جلوی پیشانی را لمس ننماید.
پسران مجاز به داشتن ریش و سبیل نیستند.
به دانش آموزان دختر توصیه می شود که موهای کوتاه داشته باشند. اگر مو تا شانه بلند تر باشند، دانش آموزان باید موها را با یک نار آبی تیره یا سیاه ببندند.
برای دانش آموزان، رنگ یا حنا کردن مو ممنوع است.
برای دانش آموزان نکه داشتن ناخن بلند و رنگ کردن ناخن ممنوع است. ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد.
دانش آموزان مجاز به داشتن جواهر آلات، زنجیر و دستبند نیستند.
فقط دانش آموزان دختر به استفاده از گوشواره که گران قیمت نیست، مجاز هستند. گوشواره های رنگارنگ نیز، مجاز نیست.
مواد آرایشی مجاز نیست.

۷-۲-۴-ژاپن

قوانین لباس به فکوسو معروف است. همه مدارس ژاپن باید از لباسهای متحدالشکلی استفاده کنند؛ اما به طور آشکارا تنها نیمی از دانش آموزان از این لباسها استفاده می کنند.
در ژاپن برای فصل تابستان و زمستان به تفکیک دختر و پسر لباسهای متحدالشکل جداگانه ای در نظر گرفته می شود.

در بسیاری از مدارس خصوصی و دولتی دانش آموزان باید موهای خود را کوتاه نگاه دارند و داشتن زیور آلات در مدارس ممنوع است. پیراهن های مدرسه باید یقه دکمه دار داشته باشد. و تا بالا دکمه ها بسته شود. پیراهنها باید اتو شده و بدون چروک باشد و نباید هیچ تزئینی بر لباس باشد.
در مدارس این کشور درباره کفش دانش آموزان به طرز متنوع عمل می شود. در مدارس غیر همسان، دانش آموزان می توانند کفش خود را انتخاب کنند. بعضی از مدارس قوانینی در مورد رنگ کفشها و یا نوع آنها دارند. در بسیاری از مدارس رنگ سفید برای کفشها انتخاب می شود. در بسیاری از مدارس متوسطه، دانش آموزان به پوشیدن کفش سیاه چرمی ملزم هستند. در بسیاری از دبیرستانها، دختران باید کفشهای بندی بپوشند.

۸-۲-۴-پاکستان

در پاکستان سه نوع مدرسه وجود دارد که مدارس انگلیسی، مدارس اردو و مدارس مذهبی هستند. در مدارس انگلیسی که متاثر از نظام آموزش و پرورش کمبریج انگلستان است، در دانش آموزان دوره ابتدایی، رنگ پیراهن و شورت متاثر از سیاستهای مدرسه است. مقررات لباس این گونه مدارس نوین است و در فصل زمستان به جز ژاکت و کروات انفاقی رخ نمی دهد و شلوار جایگزین شورت نمی شود. جوراب و پیراهن معمولاً سفید بوده و کفش ها سیاه رنگ است. موها معمولاً کوتاه هستند و به طور منظم شانه می شوند. در غیر این صورت دانش آموز به خاطر سرکشی اش تنبیه می شود.

در مدارس اردو زبان نیز مقررات لباس در حیطه سیاستهای مدرسه است. این مدارس که جمعیت طبقه متوسط را تحت پوشش قرار می دهند، شلوار به طور کلی حتی برای کلاس اول نیز به خاطر اعتقادات مذهبی در مورد پوشش از مسائلی که در اسلام به عنوان قانون عفت معروف است، مرجح است. موهای دانش آموزان نیز در این مدارس کوتاه بوده و دانش آموزان کارتوشلوار که لباس ملی پاکستان است می پوشند.

در مدارس مذهبی نیز پوشیدن شورت و پیراهنهای استین کوتاه در طی دوره تحصیل ممنوع است و در عوض از دانش آموزان انتظار می رود تا لباسهایی متناسب با سنت عفت و حیا در اسلام بپوشند. در این مدارس نیز کارتوشلوار پوشیده می شود که کلیه اجزای بدن را پوشش می دهد.

ترکیه: تاریخ ترکیه نوین به طور عمده تحت تاثیر کمال آتاتورک است. او برنامه هایی برای سکولاریزه کردن جامعه ترکیه صورت داد. او لباسهای غربی را در ترکیه رواج داد. مدارس ترکیه یک نوع لباس متحدالشکل آبی رنگ دارد. روپوش زنانه کوتاه است. بسیاری از پسرها و دخترها از طرحهای گلدوزی در یقه شان استفاده می کنند. تقریباً همه دانش آموزان شلوارهای بلند می پوشند و دخترها فاقد هر نوع حجاب یا کلاه به همراه پوششان هستند. در مجموع می توان گفت که کلیه دانش آموزان در مدارس ابتدایی، راهنمایی و متوسطه دارای پوششی هماهنگ هستند.

۳-۴- حضور در مدرسه

۱-۳-۴- ایران

حضور به موقع در مدرسه و خروج از آن در پایان ساعات مقرر. (حضور در مدرسه در غیرساعات مقرر برای استفاده از زمین ورزش، آزمایشگاه، کتابخانه، فعالیتهای پرورشی و... منوط به اجازه ولی دانش آموز و موافقت مدیر و به سرپرستی او یا یکی از کارکنان مدرسه خواهد بود).
حضور مرتب در مدرسه و کلاس درس در تمام مدتی که مدرسه رسمی دایر است.

۲-۳-۴- انگلستان

۱-۲-۳-۴- حضور در مدرسه پیش شرط آموزش خوب است و خسارتهای عدم حضور مرتب دانش آموزان در مدرسه نه تنها متوجه خود دانش آموزان می شود بلکه عملکرد سایر دانش آموزان و تدریس کارکنان را تحت شعاع قرار می دهد. یکی از شاخصهای ارزیابی عملکرد مدارس نیز میزان حضور دانش آموزان در مدرسه است.
۲-۳-۴- ثبت کننده الکترونیکی حضور دانش آموزان یک سند قانونی است. که ممکن است به وسیله دادستان تقاضا شود علت عدم حضور توضیح داده شود. ثبت کننده الکترونیک هر صبح وبعد از ظهر حضور دانش آموزان را ثبت می کند.
وزارت آموزش و پرورش انگلستان از کارتهای الکترونیکی برای ثبت حضور و غیاب دانش آموزان هم به دلیل کار آمدی نظارت بر حضور و غیاب دانش آموزان و هم به دلیل تحلیل اطلاعات و اصلاح فوری استفاده می کند؛ که می تواند به برنامه ریزان و سیاستگذاران در سطح ملی و منطقه ای کمک نماید .
کارت حضور و غیاب دانش آموزان دارای مواد زیر است :

حاضر

غایب

قادر به حضور در یک فعالیت ویژه آموزشی

عدم توانایی به حضور در یک فعالیت ویژه آموزشی

اگر در روزی دانش آموز غایب شد، والدین باید در مدرسه حضور پیدا کرده و دلیل غیبت فرزند خود را تشریح کنند و تاریخ بازگشت وی را اعلام نمایند. اگر علت عدم حضور یافتن وی، کسالت باشد یک گواهی پزشکی مورد نیاز است. این وضعیت در مورد تاخیر در حضور در مدرسه نیز برقرار است. نامه های مرتبط با غیبت و تاخیر به خانه های دانش آموزان پست خواهد شد.

در ضمن در مدارس ابتدایی در انگلستان براین باورند که جایزه برای حضور منظم از تحریم برای عدم حضور در مدرسه موثرتر است.

۳-۲-۳-۴- در برخی از مدارس انگلستان جوایز هفتگی به خاطر وقت شناسی و حضور به موقع به دانش آموزان داده می شود.

۴-۲-۳-۴- وزارت آموزش و پرورش در انگلستان بر این باور است که استفاده از سیستمهای الکترونیکی برای حضور و غیاب بهتر است. چنین سیستمهایی این توان را به مدارس می دهد که اطلاعات ضروری را در مورد

حضور و غیبت‌های دانش آموزان بدون اتلاف زمان برای شمارش افراد حاضر و غیبت‌های حقیقی ایجاد کند و در این مسیر وزارت آموزش و پرورش و مسئولان نواحی از مدارس دو خواسته دارند یکی اینکه کدام دانش آموزان غایب هستند و دیگر اینکه چرا غایب هستند.

این وزارتخانه به مدارس توصیه می‌کند با استفاده از نرم افزاری که در اختیار مدارس قرار دارد یک کپی چاپ شده از اطلاعات مرتبط با حضور و غیاب دانش آموزان را به طور ماهانه در نزد خود نگاه دارند که شامل اطلاعات ذیل است :

ورود حقیقی

ورود با تاخیر

دلیل تاخیر یا غیبت

تاریخ تاخیر یا غیبت

نام شخص غایب

کنترل دانش آموزان

مدارس به دلایل امنیتی و حفاظتی باید دانش آموزان را در هنگام درس کنترل کنند. سیستم‌های نظارتی کلاس به مدارس کمک می‌کند تا بفهمند کدام یک از شاگردان از درس منحرف شده‌اند.

کارت حضور و غیاب

محتویات کارت حضور و غیاب

موارد زیر باید در کارت ثبت حضور و غیاب دو بار در طول روز (صبح و بعد از ظهر) ثبت شود:

حضور

غیاب

حضور در یک فعالیت ویژه آموزشی در پاراگراف

و یا قادر نبودن به حضور به علت شرایط استثنایی

اگر شاگری مدرسه را پس از ثبت با اجازه از معلم، ترک کرد، حاضر به شمار می‌رود.

۵-۲-۳-۴-غیبت‌های مجاز

الف) اجراهای عمومی

اگر غیبت به علت شرکت اجراهای عمومی باشد، مجاز کردن غیبت حتی در صورتی که دانش آموز تحت مجوز مقامات محلی به کار گرفته شده باشد، از اختیارات مدرسه است.

ب) مراقبان جوان

در یک شرایط بحرانی، مدرسه می‌تواند مجوز غیبت را برای دانش آموزانی که از بستگان خود مراقبت می‌کنند صادر کند تا دیگر اقدامات انجام شود. مدرسه باید یک زمان محدود را به این غیبت اختصاص دهد و کارهای مدرسه را به نحوی تنظیم کند که دانش آموز در خانه بتواند انجام دهد تا از تحصیل عقب نماند.

ج) تولد کودک

غیبت به علت تولد کودک در صورتی که به مراقبت از کودک در مدرسه (مهد کودک مدرسه) منجر شود و دانش آموز مادر به مدرسه و آموزش تمام وقت تا آنجا که ممکن است زودتر برگردد، مورد حمایت قرار می‌گیرد. دانش آموزی که حامله می‌شود بیش از هجده هفته مجاز به غیبت نیست و غیبت بیش از آن غیر مجاز محسوب می‌شود.

د) اخراج

این قسمت برای دانش آموزانی کاربرد دارد که به طور موقت اخراج شده‌اند و مدرسه باید تسهیلات جایگزین را برای دانش آموز اخراج شده فراهم آورد تا بتواند درس خود را ادامه دهد.

ه) تعطیلات خانوادگی طولانی

والدین معمولاً نباید در مراسم خانوادگی در زمان آموزش مدارس شرکت کنند که منجر به غیبت فرزندانشان از مدرسه شود و آنها در صورت درخواست غیبت برای شرکت در چنین مراسمی باید قبل از آن برای گرفتن مرخصی اقدام کنند. در بررسی هر درخواست مرخصی باید عوامل زیر مدنظر قرار بگیرد:

سن شاگرد

زمان پیشنهادی مرخصی

ماهیت خواسته والدین

نظم و انضباط و چگونگی حضور شاگرد در مدرسه

مدارس می توانند از والدین دعوت کرده و شرایط را بررسی نموده و تنها با حداکثر ده روز غیبت مجاز موافقت کنند

اگر دانش آموزان و خانواده ها نتوانستند سر موعد مقرر ده روز در مدرسه حاضر شوند و تاخیر کردند باید دلایل خوبی برای این دیرکرد داشته باشند.

و) غیبت به علت بیماری

از دانش آموزان انتظار نمی رود در زمانی که بیمار هستند و به حد کافی خوب نیستند چه در بلند مدت و چه در کوتاه مدت در مدرسه حضور یابند. وقتی که دانش آموزان به حد کافی خوب شدند یا اینکه بیماری آنها جزئی است می توانند در مدرسه حضور یابند.

مدارس باید نظامی را در خود ایجاد کنند که والدین یا مراقبان را توانمند سازد که غیبت فرزندشان را به علت بیماری گزارش کنند. مدرسه باید علت بیماری را بپرسد و طول دوره غیبت را جویا شود و تشکیلاتی را ایجاد کند که اگر وضعیت تغییر کرد، والدین بتوانند آن را به مدرسه گزارش دهند.

مدارس حق بررسی صحت گواهی های پزشکی را دارا هستند؛ به این مفهوم که برخی والدین ممکن است گواهی های جعلی به مدرسه ارائه دهند. اگر مدارس دغدغه هایی درباره واقعی یا غیر واقعی بودن گواهی پزشکی و همچنین صحت میزان غیبت داشته باشند می توانند شواهد دیگری را علاوه بر گواهی پزشکی از والدین دانش آموز بخواهند.

هرچند آنها نباید هر بار که دانش آموز از مدرسه غایب شد شواهد اضافی علاوه بر گواهی پزشکی درخواست کنند. چنین درخواستهایی تنها محدود به زمانی می شود که مدارس دغدغه هایی از این بابت دارند که دانش آموز بیمار نبوده یا بیماری جزئی بوده و یا زمان مرخصی کمتر بوده است.

مدارس و کارمندان ادارات محلی آموزش و پرورش باید از فشاری که بر سیستم انتصاب پزشکان وارد می آید، در زمانی که آنها درخواست دانش آموزی را که واقعا بیمار نیست و تقاضای گواهی بیماری را دارد، آگاه باشند.

مدارس باید یک سیاست دقیق را در مورد غیبت های رخ داده در یک محدوده زمانی داشته باشند که به دلیل بیماری رخ می دهد؛ اما شاخصها و شواهد نشانگر این است که این نمی تواند دلیل باشد؛ به عنوان نمونه ده جلسه غیبت می تواند نشانگر این باشد که والدین یا مراقبان دانش آموز با پرستار مدرسه تباخی کرده اند.

مسئولان محلی، مدارس، متخصصان پزشکی و سایر نهادها باید با یکدیگر جهت کمک رسانی به کودکانی که به دلیل فقدان سلامتی نمی توانند به مدرسه بروند، همراهی و همفکری کنند. روشن است که نیاز به مدیریت شرایط و بازتوانی یک شاخص است؛ اما همه افراد باید هدفشان حفظ آموزش کودک باشد. مطابق قانون از مدارس و مقامات محلی در جهت نیل به این هدف پشتیبانی می شود.

راههای مختلفی برای حفظ آموزش این کودکان وجود دارد که مدارس بیمارستان، خدمات آموزشی بیمارستان، یادگیری در خانه و... از آن جمله هستند.

ح) فعالیتهای ورزشی

شرکت در مسابقات ورزشی با مجوز مدیر مدرسه مجاز است و اگر در ساعات درسی باشد، غیبت مجاز محسوب می شود.

ط) شرکت در فعالیتهای مذهبی

در صورت مجوز مدیریت مدرسه مجاز محسوب می شود.

ی) مسافرت

اگر دانش آموزی به مسافرت رفت باید به مدرسه دیگری در محل مسافرت برود و در این صورت غیبت وی مجاز شمرده خواهد شد.

۵-۲-۳-۴-تاخیر

مدارس باید به طور فعال از ورود با تاخیر دانش آموزان جلوگیری کنند و به افرادی که دیر می روند هشدارهای لازم را بدهند. مدارس باید خط مشی هایی در مورد بازنگاه داشتن ثبت کننده غیبت داشته باشند؛ به عنوان نمونه در شرایطی مانند بدی آب و هوا و یا مسافت های دور ثبت کننده ها تا مدتی باز می مانند.

۳-۳-۴-آلمان

۱-۳-۳-۴-شرایط

۱- دانش آموزان متعهد هستند به طور منظم و در زمان مقرر در کلاس و در دیگر وقایع الزام آور مدرسه شرکت کنند و همچنین برای آموزش و شرکت در آن آمادگی داشته و برای شرکت در کلاس و انجام تکالیف آمادگی کافی را دارا بوده و وسایل و تجهیزات لازم را همراه داشته باشند. تخلف از وظیفه حضور به وسیله دانش آموز به هیچ عنوان اقدام توجیه پذیری نیست.

۲- حضور یک دانش آموز در دروس و دوره های اختیاری که دانش آموز متعهد به شرکت در آن در یک نیمسال تحصیلی است، ثبت می شود، اگر مقررات آموزشی و امتحانی دیگری صدق نکند.

۲-۳-۳-۴-عدم حضور در مدرسه

۱- دانش آموزی که به علت بیماری و سایر وقایع غیر منتظره نتواند در مدرسه حضور پیدا کند والدین و یا سرپرست کودک باید مدرسه را در روز بعد مطلع سازد.

۲- جهت تکمیل این فرایند علت عدم حضور دانش آموز نیز به وسیله والدین به اطلاع مدرسه رسانده می شود. در مورد غیبت هایی که بیش از دو هفته طول می کشد مقررات دیگری اعمال می شود.

۳- اگر شک معقولی در مورد این وجود داشته باشد که غیبت به علت مسائل بهداشتی است مسئولان مدرسه به وسیله تماس تلفنی از والدین یک گواهی پزشکی را درخواست می کنند. هزینه گواهی پزشکی باید به وسیله والدین پرداخت شود. در موارد خاص مدرسه می تواند از دانشکده پزشکی یا پزشکان رسمی نظر کارشناسی بخواهد.

۳-۳-۳-۴-مرخصی به دانش آموزان

۱- به هر دانش آموزی تنها به دلایل مهم طبق درخواست پدر و مادر مرخصی اعطاء می شود. درخواست مرخصی باید به موقع به صورت کتبی به مدرسه ارسال شود.

الف- مرخصی به دانش آموز برای مدت دو روز از اختیارات معلم کلاس یا سازمان که همردیف مسئولیت معلم کلاس می باشد

ب- تا دو هفته در اختیار مدیر است.

ج- تا دو ماه در یک سال تحصیلی از اختیارات کمیسیون مدرسه است.

د- فراتر از آن در اختیارات هیئت مدیره مدرسه است.

۲- در ابتدای سال و پس از تعطیلات امکان مرخصی وجود ندارد. در مورد استثنائات تصمیمات فوری به وسیله مدیر گرفته خواهد شد. به جز موارد ج و دال

۳- دانش آموزان مدارس حرفه ای که در یادگیری در شرکتها حضور دارند با تایید مسئول ناظر آموزشی از طرف مدیر به آنها مرخصی اعطا می شود.

۴- به نمایندگان دانش آموزان ممکن است به عنوان ایفای بخشی از وظایف آموزشی مرخصی اعطا شود.

۳-۳-۴- معافیت

۱- یک دانش آموز در موارد استثنایی و محدود می تواند از طرف والدینش از مدرسه درخواست معافیت از شرکت در آموزش موضوعات درسی یا فعالیتهای مدرسه را نماید. در معافیت بیش از دوهفته، تصمیم به عهده مدیر و شورای آموزشگاه است.

۲- در معافیت های با ماهیت پزشکی، به ویژه در کلاسهای ورزشی، تصمیم به عهده معلم است و معافیت های بیش از یک هفته به گواهی پزشکی احتیاج دارد. در مورد معافیت های بیش از دوماه، مدیر بر اساس گواهی پزشکی تصمیم می گیرد.

۳- اگر دلیل معافیت آشکار باشد از ارائه گواهی پزشکی چشم پوشی می شود. یا اینکه به انجام برخی تمرینات محدود شود.

۴- یک دانش آموز با اعلام خود و والدین از شرکت در مراسم مذهبی معاف می شود که این اعلام باید به صورت کتبی باشد و والدین نیز باید از این امر آگاه باشند.

۴-۳-۴- کنترل

۱- کنترل مدرسه شامل دوره ای است که دانش آموزان در درس و فعالیتهای مدرسه مشارکت دارند. دانش آموزان در مدرسه مانده در قبل و بعد از فعالیتهای آموزشی و در خلال ساعتهای تفریح تحت نظارت معلم قرار می گیرند. این مقوله شامل راه رفت و برگشت از خانه به مدرسه نمی شود.

۲- مسیر بین مدرسه و سایر وقایع و رویدادهای آموزشی نیز باید تحت نظارت و کنترل قرار گیرد. (اردوهای آموزشی) اردوهای آموزشی شامل همه سفرهایی است که دانش آموزان که به خاطر آموزش و فعالیتهای تحصیلی انجام می دهند، اگر از خانه به مدرسه نباشد و

۳- اقدامات نظارتی در مدرسه باید با احتساب تهدیدهای بالقوه قدیمی و احساس مسئولیت نسبت به دانش آموزان و دانش آموزان معلول صورت بگیرد. وظایف نظارتی تنها زمانی به صورت مناسب صورت می گیرد که با حمایت کارکنان توأم شود.

۴-۳-۴- فرانسه

۱-۴-۳-۴- اصول

دانش آموزان ثبت نام شده در مدارس خصوصی و دولتی به حضور مرتب و مداوم در مدرسه ملزم هستند.

کنترل و تحلیل غیبتهای دانش آموز ابتدا در مدرسه و سپس در ناحیه صورت می گیرد.

غیبت ممکن است از راههای مختلف مورد تنبیه قرار بگیرد که یکی از آن روشها قطع کمک هزینه کودک است.

۲-۴-۳-۴- مقررات حضور

دانش آموز باید در کلاسها مطابق برنامه حضور یابد مگر اینکه دلیلی قانونی مانع آن شود.

در خلال ثبت نام دانش آموزان، مطابق قانون باید مقررات حضور و غیاب به مسئول و قیام دانش آموز ارائه شود.

این سند نشان می دهد که چگونه حضور و غیاب دانش آموز مورد نظارت و کنترل قرار می گیرد.

این سند به خانواده ها خاطر نشان می سازد که غیبت از مدرسه ممکن است باعث تعلیق مزایای خانواده و احکام انضباطی شود.

والدین دانش آموز با امضای این سند، آگاهی خود را از این قوانین اعلام کرده اند.

در شرایطی که کودکان غایب می شوند باید خانواده ها دلایل غیبت را هر چه سریع تر به مدیر مدرسه اعلام کنند.

اگر آن یک غیبت قابل پیش بینی است باید آن را همراه با دلایل قبل از غیبت به مدرسه اعلام کند.

۳-۴-۳-۴-غیبت‌های مجاز

دلایل قانونی برای غیبت به شرح زیر است:

بیماری دانش آموز (به خصوص مسری و عفونی)

شرکت خانواده در مراسم رسمی

ایجاد مانع در حمل و نقل به خاطر تصادف

غیبت به هر دلیل باید از طرف مدرسه به دولت گزارش شود.

گواهی پزشکی تنها در مورد بیماریهای واگیردار مطابق با دستور قابل قبول است.

۴-۴-۳-۴-چگونگی نظارت بر حضور و غیاب

الف) در سطح مدرسه

معلم هر کلاس مسئول است که حضور و غیاب را انجام دهد.

در صورت غیاب بودن دانش آموز، باید فوراً به مدیر مدرسه گزارش شود و مدیر با اولیای دانش آموز جهت اطلاع از دلایل غیبت تماس بگیرد.

در اولین غیبت ناموجه، دانش آموز احضار می شود و تنبیهی به این دلیل برای او اختصاص می یابد.

پس از سه غیبت ناموجه در ماه، اولیای دانش آموز احضار شده و به آنها تعهداتشان گوشزد شده و اقداماتی که می تواند بر علیه آنها صورت گیرد یادآوری می شود.

مدیر می تواند از مسئول خدمات اجتماعی مدرسه بخواهد برای ارزیابی موقعیت به محل اعزام شده و وضعیت فامیل و خانه را مورد بررسی قرار دهد.

ب) در سطح بازرس اداره آموزش

اگر غیبت دانش آموز بیش از چهارنیم روز در ماه شد مدیر مدرسه، بازرس اداره و مدیر خدمات اجتماعی اداره آموزش و پرورش را در جریان می گذارد.

بازرس اداره مجدداً به خانواده دانش آموز هشدار می دهد و تعهدات آنها را یادآور شده به آنها تنبیهات قضایی و اداری را گوشزد می کند.

در جریان گذاشتن رئیس شورا برای اقدامات شایسته و احکام مقتضی

آنها باید لیست دانش آموزان ساکن در شهر را هر سه ماه در اختیار شهرداری قرار دهند.

۵-۳-۴-مالزی

۱- همه دانش آموزان باید در طول روزهای درسی طبق ساعات مقرر در مدرسه حاضر شوند

۲- دانش آموزانی که به دلیل بیماری در کلاسها غیبت می کنند باید از طرف پدر و مادر، سرپرست یا پزشک نامه ای برای معلم پایه بیاورند.

۳- اگر دانش آموزان به مدت سه روز بدون عذر موجه غایب باشند، مدرسه نامه ای به سرپرست ارسال خواهد کرد، اگر پاسخی از طرف آنها دریافت نشد، دوباره نامه ای ارسال خواهد شد، اگر باز خبری نشد، اقدامات شدیدتر همچون حذف نام آنها انجام خواهد شد.

۴- دانش آموزان اجازه ندارند محوطه مدرسه را بدون کسب اجازه از مدیر یا معاون ترک کنند.

۵- دانش آموزان اجازه ندارند با تاخیر به مدرسه بیایند و باید حداقل پنج دقیقه قبل از اولین زنگ در مدرسه حضور داشته باشند.

۶- دانش آموزانی که بدون عذر موجه با تاخیر می آیند، با آنها با اقدامات انضباطی برخورد خواهد شد.

۶-۳-۴-ژاپن

در ژاپن والدین باید با تلفن یا نامه، مدرسه را در جریان غیبت فرزندانشان خود قرار دهند. غیبت‌های فراوان در صورت ادامه باید به تایید مدیر برسد.

در سال تحصیلی دانش آموز با بیست غیبت احتیاج دارد که در کلاسهای تابستانی شرکت کند. دانش آموزان مدارس فشرده با ۲۵ غیبت، احتیاج به تکرار پایه دارند.

روزهایی که دانش آموز اخراج می شود جزء غیبت محسوب میشود.

غیبت دانش آموز را از انجام وظایف تحصیلی همچون تکالیف درسی، پروژه ها و.....معاف نمی کند.

غیبت‌های موجه جزء سیستم حضور الزامی در مدارس تابستانی محسوب نمی شوند. همه غیبت‌ها در کارت گزارش مشخص می شوند.

والدین اگر فرزندانشان احتیاج به ترک مدرسه پیش از موعد مقرر دارند باید آن را به صورت کتبی یا تلفنی اعلام کنند.

ورود و خروج به موقع در مدارس ژاپن از اصول اساسی شمرده می شود و از والدین خواسته می شود در به موقع فرستادن فرزندانشان خود به مدرسه همکاری کنند.

۷-۳-۴-فنلاند

دانش آموزان باید در مدرسه شرکت کنند، مگر اینکه برای آنها معافیت صادر شده باشد.

دانش آموزی که با تاخیر وارد کلاس می شود باید علت تاخیر خود را برای معلم شرح دهد. معلم این اختیار را دارد که تاخیرهای مکرر را به عنوان غیبت ثبت کند.

اگر دانش آموزی به علت بیماری غایب بود باید مسئولان مدرسه را مطلع سازد.

اگر دانش آموزی بیش از سه روز غایب بود باید اولیای دانش آموز را در جریان قرار داد.

مجوز تا سه روز غیبت از رئیس مدرسه و رئیس گروه درخواست می شود. مدیر گزارش ضمیمه غیبت را ایجاد می کند که در آن شرح داده که چگونه دانش آموز بین درسهایش مراقبت شده است. برنامه با کمک معلمان تهیه خواهد شد.

مجوز غیبت به صورت نوشتاری درخواست می شود. مجوزها با دلیل قابل قبول داده می شود.

گواهی غیبت دانش آموزان کوچک به وسیله والدین و سر پرستان امضا می شود.

اگر غیبت به دلیل بیماری بیش از سه روز طول بکشد دانش آموز باید با دکتر و یا پرستار ارتباط برقرار کرده و تاییدیه آنها را برای مدرسه بیاورد.

اگر در مورد دلیل غیبت شک و شبهه ای وجود داشته باشد، شورای آموزگاران یا آموزگار دانش آموز می تواند با والدین دانش آموز یا مرکز نگهداری مکاتبه کند.

۸-۳-۴-پاکستان

دانش آموزی که کمتر از ۷۵ درصد کل جلسات را در سال تحصیلی حضور داشته، مطابق با قوانین فدرال نمی تواند در امتحانات شرکت کند.

در صورت ده روز غیبت متناوب در ماه، نام دانش آموز از مدرسه حذف خواهد شد؛ اما درخواست‌ها برای مرخصی به دلایل واقعی قابل بررسی است.

۹-۳-۴- ترکیه

۹-۳-۴-۱- شرایط

همه دانش آموزان مدارس ابتدایی و متوسطه ملزم هستند که به طور منظم در مدرسه حضور یابند مگر اینکه به تشخیص مدرسه یک عذر موجه داشته باشند.

والدین نیز ملزم هستند از حضور فرزند خود در مدرسه اطمینان حاصل کنند، مگر اینکه عذر موجهی داشته باشند یا فرزند آنها تعلیق شده باشد. غیبت‌های طولانی بر روی پیشرفت تحصیلی دانش آموز تاثیر گذار است و وظیفه والدین است که در صورت غیبت دانش آموز به وسیله ایمیل یا تلفن به مدرسه اطلاع رسانی کنند.

۹-۳-۴-۲- تعاریف

غیبت: زمانی که دانش آموز بیش از ده دقیقه در کلاس حضور ندارد یا با بیش از ۱۰ دقیقه در دیر کلاس می رسد.

غیبت مجاز: زمانی گفته می شود دانش آموز غیبت مجاز دارد که کاملا در غیبت محق است و شامل موارد زیر است

غیبت‌های مجاز غیبت‌هایی است که به علت بیماری، مسافرت و مراسم خانوادگی، برنامه های مذهبی، فعالیت‌های مورد حمایت مدرسه، قرار ملاقات‌های پزشکی که نمی توان در بعد از مدرسه برنامه ریزی کرد، می باشد.

در گردشها و مراسم خانوادگی که دانش آموز به همراه اولیای خود شرکت می کند ابتدا دانش آموز باید مجوز غیبت را با امضای معلمان خود یک هفته قبل از مسافرت یا مراسم به دست بیاورد. حداکثر مرخصی برای مسافرت ده روز است. مسافرتها و مراسم نزدیک به امتحانات مورد تایید قرار نمی گیرند.

غیبت‌های غیر موجه شامل موارد زیر هستند:

گریز و پرسه زنی، خوابیدن بیش از حد، دیر رسیدن به سرویس یا اتوبوس، دیدن خویشان و دوستان در فرودگاه، مراسمی که مورد حمایت نیستند، مراقبت از خواهران و برادران و نگهداری از کودکان.

۹-۳-۴-۳- تکمیل ساختن کار

دانش آموزانی که پس از غیبت پیش بینی نشده به مدرسه برمی گردند باید کارهای تحصیلی و تکالیف خود را که انجام نداده اند به اتمام برسانند.

دانش آموزانی که در فعالیت‌های مورد حمایت مدرسه همچون مسابقات ورزشی شرکت کرده اند، باید فعالیت‌های خود را به طور کامل انجام دهند.

والدین باید با مدرسه تماس برقرار کرده و علت غیبت دانش آموز را شرح دهند، اگر والدین ارتباط برقرار نکنند غیبت دانش آموز به عنوان گریز تلقی خواهد شد و اقدامات انضباطی متناسب در نظر گرفته خواهد شد.

والدین می توانند دانش آموزان را با نوشته ای امضا شده به مدرسه بفرستند که در آن دلایل و تاریخهای غیبت دانش آموز شرح داده شده است.

دانش آموزان باید در همه کلاسهای دوره تحصیلی تا زمان عزیمت به سفر یا گردش علمی یا مسابقه ورزشی شرکت کنند.

اگر دانش آموز به علل پزشکی نمی تواند در درس ویژه ای شرکت کند باید یک گواهی کتبی معافیت به مسئول بهداشت مدرسه داده شود. گواهی معافیت باید شامل دلیل بیان شده جهت معافیت و همچنین تاریخی که آموزش می تواند به طور طبیعی آغاز شود باشد.

۹-۳-۴-۴- غیبت بیش از حد

غیبتی که ممکن است به طور جدی در درس دانش آموز تاثیر بگذارد. اداره باید همه غیبت‌ها را شامل اردوهای ورزشی، سفرهای خانوادگی، فعالیت‌های مورد حمایت مدرسه و.....ثبت کند. اولیا می توانند تقاضا کنند حضورهای

ثبت شده فرزندان را هر زمانی که مطلع شدند غیبت دانش آموز بیش از حد است، داشته باشند؛ علاوه بر این وقتی که دانش آموز بیش از پانزده غیبت در هر ترم داشت مدرسه باید والدین را در جریان بگذارد. غیبت بیش از بیست جلسه: معلمان دانش آموز، مشاور و مدیر با ملاقات با دانش آموز و اولیای وی درباره علل غیبت وی به بحث و بررسی می پردازند و در مورد اقدام متناسب با آن تصمیم گیری می کنند.

۴-۳-۹-۴-تاخیر

- ۱- تاخیری موجه است که در نتیجه تاخیر اتوبوس یا قرار ملاقات پزشکی است.
- ۲- معلمان باید تاخیرهای ناموجه را به دفتر گزارش دهند.
- ۳- اقدامات انضباطی شامل نگه داشتن دانش آموز پس از مدرسه و تعلیق می تواند برای دانش آموزانی که تاخیر را به طور پیوسته ادامه می دهند، در نظر گرفته شود.

۴-۴-تشویق و تنبیه

۴-۴-۱-ایران

۲- ترغیب و تشویق:

ماده ۷۱- مدیرمدرسه باید برای ترغیب دانش آموزان به انجام صحیح وظایف خویش برنامه‌هایی را تهیه و با تأیید شورای مدرسه اجرا کند.

ماده ۷۲- دانش آموزانی که وظایف خود را به نحو شایسته انجام می‌دهند، به روشهای زیر مورد تشویق قرار می‌گیرند:

- ۱- تشویق شفاهی در کلاس در حضور دانش آموزان.
  - ۲- تشویق شفاهی در مراسم آغازین در حضور کلیه دانش آموزان.
  - ۳- تشویق کتبی و شفاهی در کلاس و اعلام آن به ولی دانش آموز.
  - ۴- تشویق کتبی و شفاهی در حضور کلیه دانش آموزان.
  - ۵- اعطای جایزه یا لوح تقدیر با امضای مدیر مدرسه در حضور همه دانش آموزان.
  - ۶- تشویق کتبی و اعطای لوح تقدیر از طرف اداره آموزش و پرورش.
  - ۷- معرفی برای شرکت در اردوهای تربیتی، آموزشی و فرهنگی.
  - ۸- اعطای نشان‌های دانش آموزی برابر ضوابط مصوب شورای عالی آموزش و پرورش
- تبصره - اتخاذ تصمیم در مورد بند ۱ با معلم و مربی دانش آموز و بندهای ۲ لغایت ۵ توسط مدیر مدرسه و بندهای ۶ و ۷ پس از تأیید شورای مدرسه انجام خواهد گرفت.
- ماده-۷۳ در انجام هر نوع تشویق باید موارد ذیل رعایت شود:

- ۱- برنامه‌های تشویقی مدرسه باید به تشویق و انگیزش درونی در دانش آموزان منجر شده و روح امید، تعاون، عشق به کار و کوشش و جدیت را در آنان توسعه دهد.
- ۲- ملاک اصلی در تشویق، سعی و کوشش دانش آموز و میزان پیشرفت وی در مقایسه با وضع قبلی خود است.
- ۳- تشویق باید به گونه‌ای انجام پذیرد که علت آن برای فردی که تشویق می‌شود و سایر دانش آموزان روشن باشد.
- ۴- جوایزی که تهیه می‌شود باید متناسب با سن و ذوق دانش آموز باشد و ارزش آموزشی و تربیتی آن مورد توجه قرار گیرد.
- ۵- خلاصه تشویق‌های مهم باید در پرونده تحصیلی دانش آموزان درج شود و در صورت عدم حضور اولیا به نحو مناسب به اطلاع آنان برسد.
- ۶- تشویق هیچ دانش آموزی نباید سبب تحقیر دانش آموز دیگری شود و در اعمال تشویق‌ها نباید تبعیض و استثنایی بین دانش آموزان قائل شد.

۳- تنبیه:

ماده ۷۴- قصور و سهل انگاری دانش آموزان نسبت به انجام وظایف خود تخلف محسوب می شود مدیر، شورای مدرسه، معاونان و مربیان موظفند قبل از اعمال هرگونه تنبیه از وضع و موقعیت محصل آگاهی یابند و درجست و جوی انگیزه و علت تخلف برآیند و نسبت به رفع آن اقدام کنند.

ماده ۷۵- تنبیه باید توجه دانش آموز را به اشتباه خود جلب و زمینه مناسب را برای ایجاد رفتار مطلوب در وی فراهم کند؛ لذا اعمال تنبیه باید به یافته های علمی و استفاده از الگوهای مناسب تغییر رفتار متکی باشد تا موجب تجری دانش آموز و اصرار وی بر تکرار اشتباه نشود.

ماده ۷۶- دانش آموزان متخلفی که راهنمایی ها و چاره جویی های تربیتی، در آنها مفید و مؤثر نمی افتد، با رعایت تناسب به یکی از روشهای زیر مورد تنبیه قرار می گیرند:

۱- تذکر و اخطار شفاهی به طور خصوصی.

۲- تذکر و اخطار شفاهی در حضور دانش آموزان کلاس مربوط.

۳- تغییر کلاس، در صورت وجود کلاسهای متعدد در یک پایه با اطلاع ولی دانش آموز.

۴- اخطار کتبی و اطلاع به ولی دانش آموز.

۵- اخراج موقت از مدرسه با اطلاع قبلی ولی دانش آموز، حداکثر برای مدت سه روز.

۶- انتقال به مدرسه دیگر.

ماده ۷۷- اعمال هرگونه تنبیه دیگر از قبیل اهانت، تنبیه بدنی و تعیین تکالیف درسی جهت تنبیه ممنوع است و در اعمال تنبیهات نباید بین دانش آموزان تبعیض و استثنایی قائل شد.

ماده ۷۸- اعمال تنبیه مندرج در بندهای ۱ و ۲ بر عهده معلم و مربی مربوط و بند ۳ بر عهده مدیر و بندهای ۴ و ۵ پس از موافقت شورای مدرسه بر عهده مدیر است. در مورد بند ۶ علاوه بر تأیید شورای مدرسه، اخذ موافقت اداره آموزش و پرورش نیز ضروری است.

ماده ۷۹- در دبیرستانها و هنرستانهای وابسته به سایر وزارتخانه ها، سازمانها و مراکز غیروابسته به آموزش و پرورش وسایر واحدهای آموزشی که به علت منحصربه فرد بودن یا نظایر آن، انتقال دانش آموز از یک مدرسه به مدرسه دیگر ممکن نیست، در صورت استمرار تخلف، شورای مدرسه با موافقت اداره آموزش و پرورش نسبت به اخراج دانش آموزان آن مدرسه اقدام می کند.

تبصره- در مواردی که لازم است ولی دانش آموز در جریان تخلف فرزندش قرار گیرد، باید قبل از احکاماتهای ولی را بررسی کرد و آنگاه با روش مناسب او را در جریان رفتار فرزندش قرار داد.

ماده ۸۰- در صورتی که دانش آموزی به علت تخلف از مدرسه ای به مدرسه دیگر منتقل شود و نهایت تشخیص داده شود که نظم آموزشی و تربیتی را برهم می زند و موجب انحراف و گمراهی دانش آموزان دیگر می شود، با تأیید شورای مدرسه و موافقت اداره آموزش و پرورش مربوط در نوبت اول از حضور در مدارس منطقه یا ناحیه آموزشی مربوط و برای نوبت دوم تا مدتی که اداره کل آموزش و پرورش استان تعیین می کند، از حضور در کلیه مدارس محروم می شود و از اولیای او خواسته می شود که تعلیم و تربیت فرزند خویش را بیرون از مدرسه برعهده گیرند.

ماده ۸۱- اعمال تنبیهات انضباطی مقرر در این آیین نامه باید با رعایت نکات زیر انجام پذیرد:

۱- تنبیه انضباطی باید روشنگرانه و آگاه کننده باشد.

۲- به شرایط جسمی و روانی، سنی، خانوادگی و اجتماعی دانش آموز توجه شود.

۳- تنبیه با تخلفی که دانش آموز مرتکب شده، متناسب باشد و ترتیب و تدریج مناسب در اجرای تنبیه رعایت شود.

۴- خیرخواهی مدرسه برای دانش آموز و ولی او بیان و روشن شود.

۵- فاصله زمانی بین وقوع تخلف و اجرای تنبیه، نزدیک و منطقی باشد.

۶- شیوه‌های جبران تخلف به دانش‌آموز ارائه شود و از او خواسته شود که تخلف خود را جبران کند.
۷- در اجرای تنبیه، آبروی دانش‌آموز حفظ شود و از تنبیه در حضور جمع جز در موارد ضروری اجتناب شود.

۴- وظایف مدرسه در ارتباط با مقررات انضباطی:

ماده ۸۲- مدیر مدرسه موظف است همکاران خود را نسبت به موارد انضباطی آگاه کند و ممنوعیت تنبیه بدنی را تذکر دهد و در صورت مشاهده تخلف، مراتب را جهت اطلاع و اقدام لازم به اداره آموزش و پرورش منطقه گزارش دهد.

ماده ۸۳- تنبیه و تشویق اعمال شده و نتیجه آن در رفتار دانش‌آموز باید در دفتر انضباطی دانش‌آموزان درج شود و در تعیین نمره انضباط وی مورد توجه قرار گیرد.

تبصره - سوابق تخلف و تنبیه دانش‌آموز در پایان هر سال تحصیلی امحاء خواهد شد تا سابقه نامناسبی برای دانش‌آموز باقی نماند.

ماده ۸۴- چنانچه دانش‌آموزی به اتهام جرمی از طریق مراجع قضایی به طور موقت بازداشت شود، پس از آزادی، شورای مدرسه نحوه ادامه تحصیل وی را تعیین می‌کند که پس از تأیید اداره آموزش و پرورش اجرا می‌شود. مدت بازداشت دانش‌آموز به عنوان وقفه تحصیلی محسوب می‌شود.

ماده ۸۵- مدیر مدرسه موظف است با همکاری معلمان، مربیان و شورای دانش‌آموزان، وظایف دانش‌آموزان و چگونگی تشویق‌ها و اجمالی از تنبیه‌های پیش‌بینی شده در این آیین‌نامه را به تناسب سن و فهم دانش‌آموزان و به اقتضای شرایط، به آنان آموزش دهد.

۲-۴-۴- انگلستان

۱-۲-۴- تشویق

الف) کلیات: تشویق در انگلستان با تشویق با زبان و حرکات در دروس و محیط آموزشگاه آغاز می‌شود، به طوری که رفتاری که مثبت تشخیص داده شد مورد تشویق قرار می‌گیرد. سیستم رسمی تری از پاداش‌ها نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد که شامل کارت پستال‌های تبریک، مژده گانی نامه‌های رسمی به والدین گواهینامه‌هایی که نشانگر همپارتهای سازنده به جامعه مدرسه باشد.

مجالس جشن با حضور والدین

امتیازات ویژه

جایزه در مورد دانش‌آموزان کوچکتر می‌تواند شامل ستاره‌های طلایی باشد که از بانک جوایز مدرسه خریداری می‌شود.

جوایز و پاداش‌ها می‌تواند برای یک دانش‌آموز، کل کلاس، یا مدرسه باشد. توصیه می‌شود که به کسانی که قبلاً رفتار ضعیفی داشته، یا هنجارهای کمتری را رعایت کرده‌اند، توجه بیشتری مبذول شود. به طوری که شاگردانی که همیشه پاداش دریافت می‌کنند یکسان نیستند. تلاش برای ایجاد تعادل بین پاداش دادن به کودکانی که همیشه رفتار خوبی دارند و کسانی که به طور تدریجی رفتار خوب را کسب می‌کنند مهم است. همانطوری که اشاره شد این مطلب می‌تواند به بهبود رابطه با والدینی که دریافت نامه‌ها و تلفنهایی دریافت می‌کنند که مدام از کارهای فرزندانشان شکایت دارد کمک کند.

کارمندان نیز باید هر گونه الگوهای در حال ظهور را تحت نظر بگیرند. که این کار می‌تواند از طریق یک سیستم ضبط معمولی یا از طریق ممیزی رفتار سالانه باشد. در ارتباط با سن، جنسیت، قومیت و نیازهای آموزشی ویژه و..... باید اقدام مناسب و بدون تعصب صورت بگیرد.

تشویق از سوی مدرسه می تواند برای مقابله با جهت خاصی از رفتار مورد استفاده قرار بگیرد؛ برای مثال اگر مدرسه ای دغدغه هایی در رابطه با تعصب و زورگویی داشته باشد در جست و جوی راههایی برای تشویق دانش آموزانی که بیشتر تماشاچی منفعل هستند است تا آنها به طور فعال با این رفتار ها مقابله کنند. یا اگر دغدغه هایی در مورد سوء رفتار در رفتن یا آمدن به مدرسه، یا در محلهای کار و رویدادهای ورزشی بیرونی وجود داشته باشد، ممکن است تشویق به کار گرفته شود تا دانش آموزان نمایندگان خوبی برای مدرسه باشند.

ب) تشویق در دوره ابتدایی

تشویق کلامی در داخل کلاس

- اشاره به رفتار خوب
- لبخند/ اشاره /گفتن: "به خوبی انجام شد" و غیره
- نظرات نوشته شده در کتابهای دانش آموزان

اهدای ستاره

در پایان هر هفته معلم باید یک دانش آموز را برای گرفتن جایزه نامزد کند که نامشان و دلیل آن را در کتاب اهدای ستاره بنویسد که در مقابل ورودی والدین نمایش داده می شود که بتوانند ببینند.

دادن مسئولیت به دانش آموز

نام دانش آموزان در روزنامه هر هفته نمایش داده می شود.

نام دانش آموزان در وب سایت مدرسه قرار داده می شود.

نیمکت جشن

دانش آموزانی که به طور مستمر در روشی قابل قبول رفتار می کنند، فرصت نشستن در نیمکت جشن در روز دوشنبه را پیدا می کنند.

روز غنی سازی دانش آموزانی که به طور مستمر در نیمکت جشن هستند، در روزهای غنی سازی به بیرون برده می شوند. روزهای غنی سازی سه بار در سال اتفاق می افتد.

جمعه سرگرمی

در جمعه، همه دانش آموزانی که رفتار خوبی دارند می توانند در فعالیتهای ویژه شرکت کنند که شامل بازیها، مطالعه در کتابخانه آرام، استفاده از سالن ورزشی و... می شود.

سیستم دیگری که جهت تشویق در مدارس انگلستان مورد استفاده قرار می گیرد ، سیستم شایسته و عدم شایسته است . که اگر دانش آموز مودبانه برخورد نمایند و به طور کامل وظایف خود را انجام دهند کارت شایستگی و اگر به طور نامناسب رفتار نمایند ، کارت عدم شایستگی می گیرند .

شایستگی	نمره	عدم شایستگی
کار خوب، رفتار، یونیفرم، مراقب بودن نسبت به همسالان، کمک، شنیدن و پیگیری آموزش، رفتارهای خوب	یک	صحبت در کلاس، فریاد کشیدن، دکمه بالا را نیستن، یونیفرم و پوشش نامناسب، عدم توجه به دیگران و رفتارهای نامناسب
کار خیلی خوب، انجام دادن به موقع وظایف، نمره بالا در آزمون، تکلیف منزل خوب، ورزشکار بسیار موفق	دو	تکرار اهانت، عقاید غیر رضایتبخش، رفتار و اخلاق بی ادبانه، بی تفاوت بودن و عدم احترام به وسایل
کار و رفتار عالی، کار برجسته، رفتار برجسته نمرات بسیار عالی در آزمونها	سه	رفتار بسیار منفی، ثبات رفتار ناشایست، اثر منفی، زبان بد و منفی، زورگویی فیزیکی، عدم انجام

در انگلستان برای اصلاح رفتار از احکام انضباطی استفاده می شود. احکام انضباطی به معنی حکمی است که به شاگرد تحمیل می شود تا در هر مدرسه ای که او در حال تحصیل است رفتار او را از زیر استانداردها و شاخصهای مطلوب رفتاری به بالای آن برساند.

۲-۴-۴-بخش اعمال احکام انضباطی

الف) کلیات

۱- این بخش در رابطه با احکام انضباطی که در مورد شاگردان اعمال می شود، کاربرد دارد. که یکی از این احکام تعلیق است.

ب) شرایط

اعمال احکام انضباطی در صورت دارا بودن سه شرط زیر قانونی است:

یکی اینکه در تمام شرایط قانونی باشد و توسط الزامات قانونی قدغن و ملغی نباشد و در همه شرایط معقول باشد و دومین شرط این است که هیچ یک از اعضای کادر مدرسه حق اجرای حکم انضباطی را به غیر از زمانی که مدیر تعیین می کند ندارد و آن در شرایطی است که برای مدیر پذیرفته شده باشد.

سومین شرط این است که هر اقدام انضباطی باید در محوطه مدرسه و در زمانی باشد که دانش آموز تحت کنترل قانونی مدرسه است.

در تعریف تناسب و معقولیت حکم انضباطی شاخصهای زیر باید تشکیل شده باشد:

الف) آیا اعمال اقدام انضباطی، تنبیه متناسب با شرایط ویژه مورد را دارا است؟

ج) شرایط ویژه عبارتست از

سن شاگرد

نیازهای ویژه دانش آموزان

عقب ماندگی های شاگردان

ضرورت های مذهبی که شاگرد دارا است.

انواع عقب ماندگی های ذهنی در مقررات آموزش و پرورش انگلستان آمده است.

د) شرایط بهبود

یکی از راههای اجرای حدود متناسب مجازاتها استفاده از جلسات کار آموزی کارکنان مدرسه یا بحث رسمی در مورد شکلهای مختلف سوءرفتار است. این عمل می تواند در مورد رفتارهای سطح پایین توافق ایجاد نماید. (برای مثال چرا به سرزنش آرام نیاز داریم) و یا اینکه سوءرفتارهای حاد کدام هستند؟ (نیاز به ارجاع و مداخله) هدف از این کارآموزی این است که از سهم متناسب و برابر مجازاتهای متفاوت و آستانه مناسب برای ورود به آنها اطمینان حاصل شود.

مدارس باید سیستمهای ارجاعشان را تنظیم کنند که کدام موضوعات می تواند بوسیله معلمان و سایر کارکنان مدرسه مورد بررسی قرار بگیرد و در کدام موارد نیاز به ارجاع به مسئولان بالاتر است.

مدارس می توانند در صورت بروز حوادث بسیار جدی، پروتکل های بیرونی با پلیس محلی و خدمات جوانان متخلف داشته باشند. بسته به ماهیت مشکل و شرایط دانش آموز درگیر، ارجاع به مقام بالاتر به شکلهای زیر ممکن است:

مشاوره با والدین

مشارکت نهادهای چندگانه

استفاده از سیستمهای گزارشهای پیاپی (کارت و کتاب)

و ایجاد برنامه مراقبت معنوی^۷ (برنامه مراقبت معنوی) که یک برنامه مدرسه محور است که به معنای کمک به دانش آموز برای بهبود مهارت‌های رفتاری، عاطفی و اجتماعی شان است. این برنامه هدف‌های دقیق و عینی را برای کودک در جهتی که باید باشد و والدین و کودک را در شناسایی این هدفها مشارکت می دهد. این برنامه به ویژه برای کودکانی که رفتارشان به صورت تصاعدی در حال بدتر شدن است و در خطر اخراج دائمی هستند، مفید است. آن می تواند کوتاه، عملی و با موافقت والدین باشد. مسئولان منطقه ای و دیگر نهادهای همکار باید آگاه باشند کارکنان نیاز دارند مجازات‌ها را به طور عادلانه و مداوم اجرا کنند. مدارس باید اثرات همه جانبه مجازات‌هایشان را با توجه به سن، قومیت، جنسیت، نیازهای آموزشی ویژه و عقب ماندگیها مورد نظارت قرار دهند. چنین اطلاعاتی، برای نمونه، به عنوان قسمتی از برابری جنسیتی، برابری نژادی و برابری عقب ماندگی مورد نیاز است. مدارس باید آگاه باشند که شکست در نظارت بر استفاده از تنبیه ها در این سبک ممکن است مدارس را به چالشهای حقوقی بکشد.

مدارس ممکن است سیستم های نظارتی مختلفی را به کار بگیرند که از آن جمله می توان به نمودارها، ثبت اطلاعات به وسیله سیستم های فناوری ارتباطات، روندهای پیوسته یا نظارت بر رفتار خاص اشاره کرد. این نکته نیز مهم است که باید رفتارهای دلخواه و غیر دلخواه ثبت و ضبط شوند تا ارزیابی متعادلی به دست بیاید. این نوع اطلاعات می تواند زمانها و مکانهای مشترک را برای صدور تنبیهات شناسایی کرده و در ضمن تعیین کند که مداخله کارکنان در چه زمانی مورد نیاز است.

جمع آوری و تحلیل داده ها به طور مداوم می تواند خبرهای خوب را در مورد پیشرفت مدارس تقویت کند و به شکل خود ارزیابی مدارس کمک می نماید و بحثهایی با کارکنان، دانش آموزان، مسئولان، والدین، موسسات چندگانه درباره الگوی رفتار ضعیف و گام برداشتن برای مقابله با آن ایجاد می کند.

سیستم های نظارت باید با فشار کاری کارکنان در ذهن طراحی شود. هدف باید جمع آوری اطلاعات ضروری در کارآمدترین و به روز ترین روش اداری باشد.

جلوگیری از مجازات‌های شدید و ذخیره آنها برای رفتارهای سوءجدی و مزمن
جلوگیری از تنبیهات دسته جمعی

تا جایی که امکان دارد باید استفاده از تنبیهات، یک نتیجه منطقی از رفتار نامناسب دانش آموز باشد (به عنوان نمونه دانش آموزی که تکلیف خود را در کلاس به پایان نرسانده معلم از او می خواهد که در وقت استراحت در کلاس مانده و تکلیف خود را به انجام برساند).

استفاده از تنبیهات برای اینکه دانش آموزان و دیگران از اشتباهات یاد بگیرند و اینکه آنها چگونه می توانند رفتار بد خویش را اصلاح کنند.

تنبیهات به شیوه ای آرام و کنترل شده استفاده شود.

مجازات‌های حیوانی و تحقیر آمیز را استفاده نکنید.

اطمینان بدهید که استفاده از تنبیه ها قطعی و اجتناب است.

تلاش کنید بین مفهوم تنبیه و انتخاب رابطه برقرار کنند. چنانچه دانش آموزان بین رفتارشان و اثرش بر خود و دیگران رابطه ای را ملاحظه کنند به طور قابل ملاحظه ای مسئولیت رفتار خویش را بر عهده خواهند گرفت.

تنبیهات نباید در جایی که سطوح مداخلات پایین است مورد استفاده قرار بگیرند؛ برای مثال یادآوری قانون و فرستادن یک پیام غیر کلامی مورد نیاز است. کارمندان باید بررسی کنند که آیا تنبیه مورد نیاز است یا نه یا به جای تنبیه می توان اثر رفتار سوء دانش آموزان را به آنها از طریق یک بحث گروهی در مورد ترمیم روابط یا یک نوشته از مشکل بازتاب داد.

برخی از مدارس از روشهای ترمیمی برای اصلاح سوء رفتار استفاده می کنند. اصل اساسی این است که شاگردان برای اقدامات خود حسابی باز کنند و حق بدهند تا از حسابشان برای اقدامات آسیبزا برداشت شود.

ه) نمونه هایی از تنبیه های به کار گرفته شده به وسیله مدارس

موعظه و نصیحت رو در رو

حذف از گروه (در کلاس)

حذف از درس خاص یا گروه همسالان

حذف از دسترسی به سیستم فناوری اطلاعات مدرسه

حذف از دسترسی به گردشهای مدارس یا وقایع ورزشی که عنصر ضروری برنامه نیست.

حذف از صبحانه یا نهار مدرسه

انجام یک وظیفه مفید در مدرسه

بازداشت

اخراج موقت

اخراج دائم

تنبیه بدنی اکیدا ممنوع است.

توضیحات ویژه در مورد بازداشت دانش آموزان در مدرسه

کارمندان مدرسه دارای قدرت قانونی برای بازداشت دانش آموزان زیر هجده سال پس از جلسات مدرسه در برخی روزهای آخر هفته و روزهای غیر آموزشی هستند.

بازداشت ها در صورتی قانونی هستند که

والدین و دانش آموزان از استفاده مدرسه از بازداشت به عنوان یک تنبیه آگاه باشند.

مدرسه والدین را نسبت به بازداشت فرزندشان ظرف مدت ۲۴ ساعت آگاه کند.

زمانهایی بیرون از وقت طبیعی مدرسه که مدیر می تواند نسبت به بازداشت دانش آموزان اقدام کند شامل موارد زیر است:

۱- هر روز مدرسه که شاگرد مجوزی برای غیبت کردن ندارد.

۲- انتهای هفته

۳- روزهای غیر آموزشی یا روزهای کار آموزی

مدیر مدرسه می تواند به کارمندان قدرت بازداشت دانش آموزان را بدهد.

برای بازداشت دانش آموزان رضایت والدین مورد نیاز نیست.

مدرسه باید برای بازداشت دانش آموزان به صورت معقول عمل کند.

۳-۴-۴-آلمان

۱-۳-۴-انتظارات از دانش آموز

قوانین کلی

- مدرسه راس ساعت هفت باز شده و دانش آموزان راس ساعت هفت و پنجاه دقیقه باید در کلاس باشند.
- پاکیزه نگاه داشتن مدرسه و قرار دادن آشغالها در سطل زباله
- دانش آموزان باید دوستانه و منصفانه به یکدیگر کمک کنند.
- دانش آموزان باید مشکلات را از راه مسالمت آمیز و بدون خشونت حل کنند.
- تهدید و باج خواهی ممنوع است.
- با دقت از وسائل مدرسه مواظبت کردن.
- همه وسائل الکترونیکی مانند موبایل باید در ساعات درسی خاموش باشد و کنار گذاشته شود.

- آوردن وسایل خطرناک و سایر و وسایل مانند لیزر ممنوع است.
- دانش آموزان باید به مالکیت افراد گذاشته و از وسایل آموزشی با دقت و ظرافت استفاده کنند.
- ترک کردن مدرسه در پایان روز

رفتار در کلاسها

- در کلاس های درس، مقررات کلاس اعمال می شود. در اتناق دیگر ما به دنبال قواعدنمایش داده شده وجود دارد.
- شروع و پایان کلاسها با زنگ مدرسه خواهد بود.
- دانش آموزان باید صبحانه را در کلاس و با هم میل کنند.
- در روزهای بارانی دانش آموزان در اوقات تفریح کلاس باقی می مانند.
- رایانه ها باید تحت هدایت معلمان مورد استفاده قرار بگیرند.

رفتار داخل ساختمان مدرسه

- راه رفتن بی سر و صدا و با آرامش از طریق ساختمان مدرسه.
- پاکیزه نگه داشتن سرویسهای بهداشتی
- عدم ازدحام، هل ندادن و تنه نزدن در درگاه
- بازی نکردن با توپ یا نینداختن اشیا داخل ساختمان
- رفتار در حیاط ساختمان و در ساعات تفریح
- اگر افرادی در مدرسه در خطر بودند، دانش آموزان سریعاً باید به بزرگتر در مدرسه اطلاع دهند.
- دانش آموزان باید با گیاهان و حیوانات در مدرسه با احترام برخورد کنند و از درختها بالا نروند.
- دانش آموزان اجازه ندارند سنگ، گلوله، برف، چوب و بلوط پرتاب کنند.
- دوچرخه، اسکوتر، اسکیت و... باید در ایستگاه دوچرخه بمانند و استفاده از آنها در داخل مدرسه مجاز نیست.

انتظارات از والدین دانش آموزان

- والدین نباید ماشین هایشان را به داخل مدرسه بیاورند.
- والدین نباید در داخل ساختمان و حیاط مدرسه سیگار بکشند.
- مصرف الکل، دخانیات و مواد مخدر در مدرسه ممنوع است.

۲-۳-۴- اقدامات تربیتی

- ۱- در آلمان درخواست اقدامات انضباطی تنها در صورتی قابل بررسی است که دیگر اقدامات تربیتی اثربخش نباشد.
- ۲- با توجه به اصول آموزش و پرورش به معلمان توصیه می شود تا از اقدامات تربیتی جهت اصلاح دانش آموزان استفاده کنند که با وضعیت، سن و شخصیت دانش آموزان تناسب بیشتری دارد.
- ۳- به طور مکرر دیده شده است سوءرفتار دانش آموزان به خاطر یادگیری گروهی و یادگیری در کلاس است که این رفتار را تولید می کند که علت ویژه این سوءرفتار باید مورد بررسی قرار بگیرد.

۳-۳-۴- تشویق

تشویق و از ابزارهای مهم تربیتی است. دانش آموزان برای رفتار ممتازشان یا دستاوردهای برجسته شان می توانند از طریق لوح تقدیر یا جوایز عینی مورد تشویق و قدردانی قرار بگیرند. در مدرسه ها تاکید فراوانی بر پاداش برای تقویت رفتار مثبت می شود. آنها بر این باورند که پاداشها اثر انگیزاننده بر رفتار دارند و کمک می کنند که کودکان رفتار خوب را ارزشمند ببینند.

محاسن یا شایستگی ها برای پاداش دادن به قطعات مثبت رفتار، کار، تلاشها و یا رفتار خوب مورد استفاده قرار می گیرند. در مدارس ابتدایی هر کلاس یک نمودار ستاره دارد که دانش آموزان باید ستاره ها را با رفتار خوب

جمع آوری کنند. امتیازات جمع آوری شده و مطابق با آنها در نشست روز جمعه به دانش آموزانی که امتیازات خاصی مثلاً ۱۰، ۲۰ و..... به دست آورده اند گواهینامه هایی اعطا می شود. در مدارس متوسطه نیز به دانش آموزان امتیازات خاصی اعطا می شود که با جمع زدن امتیازات به افرادی که ۱۰۰ یا ۱۵۰ امتیاز به دست آورده باشند گواهینامه اعطا می شود.

جوایز موضوعی به دانش آموزانی که عملکرد موفقی را در پایان سال تحصیلی، در درسی مشخص به تشخیص معلم مربوطه، داشته باشند اعطا می شود.

بنابراین سه نوع تشویق وجود دارد:

تشویق هفتگی برای دانش آموزان ابتدایی

گواهینامه برای امتیازات در ابتدایی

شایستگی و امتیازات در متوسطه

۴-۳-۴-۴- ایزارهای انضباطی

الف) ایزارهای انضباطی برای ایجاد یک محیط آموزشی منضبط و حفاظت از افراد به طور مناسب طراحی شده اند. آنها می توانند برای رفع نقص انجام وظیفه به وسیله دانش آموزان به خصوص در مورد اختلال در کلاس های مدرسه یا حوادث دیگر یا تخطی از وظایف و مقررات مدرسه مورد استفاده قرار بگیرند.

ب) اقدامات انضباطی شامل موارد ذیل است.

۱- نوشتن ملامت نامه

۲- انتقال به کلاس یا گروه دیگر

۳- محرومیت از مدرسه و فعالیتهای آن به مدت دو روز تا دو هفته

۴- تهدید به اخراج از مدرسه

۵- اخراج از مدرسه

۶- تهدید به محرومیت از تمام مدارس دولتی در کشور

۷- ممنوعیت از تمام مدارس دولتی در کشور

ج) تنبیه بدنی جایز نیست.

اصول تشریفاتی

۱- اقدام انضباطی باید در تمام شرایط متناسب با رفتارهای دانش آموز باشد.

۲- اقدامات دسته جمعی مجاز نیست، به جز در مواردی که سوء رفتار برای هر دانش آموز وجود دارد

۳- قبل از اقدام انضباطی باید به دانش آموز و والدینش برای ارائه دیدگاههایشان که در تصمیم گیری موثر است، فرصت داد. انجام این کار باعث می شود دانش آموز یا معلمش به مشاوره اعتماد کنند و خواستار آن شوند.

۳- قبل از تصمیم گیری در مورد اقدامات انضباطی در شورای معلمان باید صحبت های اولیاء دانش آموز شنیده شود تا مطمئن شدیم که دانش آموز مشکل تعارض با والدین نداشته باشد.

۴- اقدامات انضباطی که به وسیله دادستان در مقابله با جرایم و جنایات صورت می گیرد نمی توان مانع شد.

ملامت نامه و توبیخ رسمی

۱- مرجع تصمیم در این مورد شورای کلاس است. اعضای این شورا معلمانی هستند که در این کلاس تدریس می کنند.

انتقال دانش آموز به کلاس یا گروه دیگر

این مطلب از اختیارات شورای معلمان است.

۱- اقدام به انتقال دانش آموز در مورد دانش آموزانی صورت می گیرد که به طور اساسی با رفتارش موجب ایجاد اختلال در کلاس و جریان یادگیری سایر دانش آموزان می شود.

اخراج موقت از مدرسه

- ۱- اخراج موقت از مدرسه که از یک روز تا دو هفته طول می کشد در اختیارات شورای کلاس است.
- ۲- اخراج از مدرسه ممکن است شامل یک موضوع درسی باشد که دانش آموز موظف است با فعالیت مجدد موضوع را جبران کند. دانش آموز محروم می تواند در کلاسها و دروس دیگر شرکت کند.
- ۳- تعداد دفعات اخراج موقت در سال تحصیلی نمی تواند بیش از چهار بار باشد.
- ۴- در موارد اضطراری جلسه شورا برای محرومیت دانش آموز باید به صورت فوری تشکیل شود.

اخراج دایم

- ۱- اخراج دایم از مدرسه قبلا باید با تهدید به اخراج پیش بینی شود.
- ۲- پس از تهدید به اخراج به وسیله معلم، در مورد اخراج در شورای مدرسه تصمیم گیری می شود.
- ۳- تصمیم به اخراج دانش آموز از مدرسه باید به تایید شورای مدرسه برسد و قبل از آن به والدین فرصتی داده می شود تا نقطه نظرهای خود را بیان کنند.
- ۴- این اقدامات تنها زمانی مجاز هستند که دانش آموز رفتار سوء منفی و مکرر داشته یا حقوق دیگران را تهدید کرده و به دیگران آسیب جدی وارد کند.

اخراج از کلیه مدارس دولتی

- ۱- این کار باید توسط قانون با تذکر قبلی صورت گیرد.
- ۲- تصمیم به اخراج از کلیه مدارس باید به تصویب شورای معلمان رسیده باشد و همچنین مورد تایید وزیر آموزش و پرورش نیز قرار بگیرد.
- ۳- تصمیم به اخراج از کلیه مدارس دولتی در صورتی اتخاذ می شود که دانش آموز خاطی به عنوان عنصری مخرب در مدارس عمومی تشخیص داده شود. در این مورد اخراج از مدارس کافی نیست و باید اقدامات اصلاحی مناسب صورت گیرد که از اداره رفاه جوانان تقاضا می شود تا اقدامات مقتضی صورت پذیرد.

۴-۴-۴- فرانسه

۱-۴-۴- انتظارات از دانش آموزان

در کلاس:

دانش آموزانی که از وسایل آموزشی در بیرون از کلاس استفاده کرده اند باید آن را در محل خود قرار بدهند. حرکت در ساختمان باید بدون داد زدن و تنه زدن باشد. استفاده از اسکوتر، اسکیت و دوچرخه در مدرسه ممنوع است.

کتابخانه:

نوشیدن و خوردن در کتابخانه ممنوع است. وسایل باید در محل خود قرار داده شود. (کتاب، کوسن و غیره) کتابها باید سالم به کتابخانه برگردد و در صورت وجود نقص جریمه مالی درخواست خواهد شد.

تجهیزات

دانش آموزان در مقابل تجهیزات و استفاده از آن مسئول هستند. آسیب به وسایل باید جبران شود.

استفاده از اینترنت

افراد در مدرسه قبل از استفاده از اینترنت ملزم به رعایت شرایط استفاده از اینترنت، شبکه ها و خدمات چند رسانه ای، که در مدرسه مقرر شده، هستند.

۲-۴-۴-۴-تشویق

مقررات داخلی مدارس می تواند هر نوع تشویقی را که لازم بداند، تدارک ببیند.

۳-۴-۴-۴-نظارت

مطابق قانون، مدیر مدرسه مسئول سازماندهی بهینه نظارت بر خدمات عمومی مدرسه است که به وسیله شورای معلمان تعیین شده و شامل ورود و خروج دانش آموزان و ساعات تفریح است.

نظارت در مدرسه

هر معلم و تیم معلمان باید شناخت کافی از دانش آموز به دست بیاورد، وقتی این کار کافی نبود، باید در مورد علل رفتار دانش آموز بررسی شود و معلم و تیم آموزشی در مورد ابزار مناسب تصمیم گیری خواهد کرد. تنبیه بدنی ممنوع است.

یک دانش آموز نمی تواند از کل زنگ تفریح به عنوان تنبیه محروم شود.

نقض مقررات انضباطی و آسیب به دانش آموزان می تواند مجازاتهای خاص خود را در پی داشته باشد.

۴-۴-۴-۴-تنبیهاات با توجه به جرائم

مدارس ابتدایی

اشتباهات

نافرمانی ساده و آرام بدون دلیل مقابل مقامات مسئول در مدرسه

مجازات

جریمه در مدرسه ابتدایی به ویژه، مقداری نصیحت، لغو کردن تفریحات،

عمل

خارج کردن کلمات ناپسند: دانش آموزی که می خواهد گوش ندهد

پنج مداوم در کلاس درس

مجازات

جداسازی ساده افراد از یکدیگر، محروم کردن از تفریح یا گزارش کلمات اضافی به پدر و مادر

عمل

فقدان مکرر وسایل آموزشی محصل در مدرسه که موجب اختلال در فعالیتهای کلاس می شود.

مجازات

صحبت با والدین (با تذکر دادن در مورد امور کلاس)،انجام تنبیهاات کوچک، دادن هشدار

عمل

استفاده نابه‌جا از زبان خارجی که به وسیله معلم یا اکثریت دانش آموزان کلاس درک نمی شود

اقدام انضباطی

ضروریست که به زبان فرانسه یا زبان خارجی که تدریس می شود صحبت شود. در صورت تکرار از پدر و مادر دعوت شده یا از تنبیه های ساده استفاده می شود و با تکرار مجدد دانش آموز یک روز اخراج می شود.

عمل

جابه‌جایی غیر مجاز در کلاس که باعث سرو صدا و اختلال در کلاس شود.

اقدام انضباطی

در مدارس ابتدایی، تنبیهاات ساده، استفاده با احتیاط،(باتوجه به سن و نابالغی و ناپختگی)اگر چیزی تغییر نکرد دو فرض وجود دارد: اول اینکه یک دانش آموز می خواهد خشونت ساده و بدون تحریک انجام دهد و ما می توانیم

چند روز تنبیه را در نظر بگیریم و وقتی دانش آموز خواست قدرت معلم را به چالش بکشد (تحریک و عدم احترام) پس از آن وارد طبقه (نافرمانی آشکار) می شود و در نتیجه خطر تنبیه و جریمه وجود دارد .

عمل

فریاد زدن در کلاس

اقدام انضباطی

نیاز به معذرت خواهی فوری، صحبت با والدین، احتمالاً هشدار کتبی (به اخراج) یک روز اخراج در صورت تکرار برای اولین بار

عمل

انجام ندادن کار و تمرینات کلاسی همراه با اختلال و تحریک

اقدام انضباطی

بحث مقدماتی، سپس دعوت از والدین، هشدار به اخراج، محرومیت از امکانات، در صورت ادامه یک تا دو روز اخراج یا بیشتر در صورت داشتن قصد بی احترامی

عمل

انداختن آب دهان به سایر دانش آموزان

اقدام انضباطی

در مدارس ابتدایی، تفریحات و ورزش لغو شده و دانش آموز باید حداقل در حضور کلاس معذرت خواهی شفاهی نماید و نسبت به جبران واقعه اتفاق افتاده تعهد کند و ارتباط با والدین نیز در نظر گرفته خواهد شد و در صورت تکرار و یا رفتار خصمانه همراه با آن یک یا دو روز اخراج در نظر گرفته خواهد شد.

عمل

تهاجم یک جانبه و بی پرده نسبت به یک دانش آموز که جراحی در پی نداشته باشد و بدون ضربه باشد. (تشخیص نزاع و جدال در مقیاس پیشرفته مسئولیتی مشترک است.)

اقدام

تنبیهات و اقدامات انضباطی در مدارس ابتدایی

تنبیهات عادی، وادار به معذرت خواهی کردن، گفت و گو با والدین، هشدار به اخراج در صورت لزوم، یک تا سه روز اخراج در صورت لزوم، خشونت های بزرگ و آسیب زا (در مورد آسیب واقعی: تغییر کلاس {ضربه آرام} پس از سه یا چهار اقدام احتمالاً منجر به خسارت یا خطر واقعی حتی اگر از آسیب اجتناب شود، کلاس تغییر می کند. و اقدامات انضباطی که در جریان بود ادامه می یابد.

عمل

ادعای نافرمانی که قابل دیدن و شنیدن باشد و اقتدار معلمان و کارمندان مدرسه را به چالش بکشد.

اقدام انضباطی

فراخواندن و گفت و گو با والدین، تهدید به اخراج، محرومیت از امکانات، یک یا دو روز اخراج در صورت تکرار و تا یک هفته در صورت اختلال عمده در کلاس درس یا بی احترامی.

عمل

نبودن یا گم شدن وسایل دانش آموزان که به وسیله یکی از دانش آموزان دستبرد زده شده باشد و به وسیله دو شاهد دیده شده باشد.

اقدام

برگرداندن اموال مسروقه

عمل

سرقت غیر خشونت آمیز

اقدام انضباطی

هشدار به اخراج و یک هفته اخراج. هشدار جهت اشیاء کم ارزش است که با عذر خواهی جبران می شود. یک روز اخراج مخصوص اشیا با پانزده یورو قیمت است. یک تا چهار روز اخراج مخصوص اشیاء با ارزش بین پانزده تا پنجاه یورو است. یک تا ده هفته اخراج مخصوص اشیا بین پنجاه تا صد دلار است و صد یورو بیشتر شکایت به مراجع قضایی ارسال می شود

عمل

عمل برگشت به مدرسه، دبیرستان یا مدرسه فنی و حرفه ای قبل از به پایان رسیدن دوره تعلیق

اقدام انضباطی

اخراج و اخراج نهایی هشدار (دانش آموز از مدرسه به اطراف آن هدایت می شود) دو روز اخراج اضافی (در ورود و خروج)، دوهفته اخراج اضافی (در صورت درگیری با دانش آموز دیگر، به هر دلیلی در هنگام ورود به مدرسه) اخراج قطعی (اگر داخل مدرسه باشد و مشکلاتی برای رفت و آمد ایجاد کند) در مورد اخیر ممکن است اقدام قانونی خصوصاً در مواردی که پدر و مادر دانش آموز در مدرسه عصیان می کنند، در نظر گرفته شود.

عمل

صحبتها و عقاید نژادپرستانه نسبت به یک جامعه خاص

اقدام انضباطی

انعکاس تاریخی ناهنجاری ناشی از نژاد پرستی، سه روز تا سه هفته اخراج با ارائه نامه عذرخواهی از شخص یا اشخاص هدف، از یک ماه اخراج تا اخراج قطعی در صورتی که افکار و صحبتهای نژاد پرستانه همراه با اعمال خشونت بار باشد. (توهین، پرتاب آب دهان، پرتاب سنگ)

عمل

اتهام نژاد پرستی زدن به یکی از کارمندان برای تضعیف قدرت آنها جهت به دست آوردن منافع (تنبیهات کمتر و نمره بیشتر)

این رده عبارت از همه اتهامات، غلط اتهامات دروغین سرقت، خشونت جهت آسیب دیدن، تفریح یا به دست آوردن منافع

اقدام انضباطی

اگر دانش آموزی یکی از کارمندان را به اتهامی همچون نژاد پرستی متهم کرد، او اگر در اتهام خود جدی بود باید شواهد و دلایل مستند خود را بیاورد. (شهادت تعداد زیادی از افراد) اگر دانش آموزی شواهد کافی را ارائه نکرد مجازاتهای زیر می تواند در مورد وی به اجرا شود

هشدار (برای برچسب زدن اندک و یا کنایه زدن) یک روز اخراج (اتهام زدن در شکل اعتراض با معذرت خواهی) دو تا چهار روز اخراج (در صورت تکرار بدون معذرت خواهی فوری) یک تا دو هفته اخراج اگر اتهام زنی در راهرو و حیاط باشد یا اینکه دانش آموز آن را به صورت شایعه در کل کلاسها گسترش دهد، تکرار این مسائل باعث تحمیل مجازاتهای شدیدتر بر دانش آموز خطا کار خواهد شد.

عمل

توهین به کارمندان با صدای بلند و واضح

اقدام انضباطی

در مدارس ابتدایی

یک روز اخراج با معذرت خواهی فوری، دو روز اخراج با معذرت خواهی دیر هنگام، سه روز اخراج در صورت عدم معذرت خواهی، مجازاتها می تواند تا یک هفته اخراج از مدرسه تشدید شود. تکرار توهین، تهدید یا حرکات ناپسند و زشت.

عمل

در اختیار داشتن سلاح در مدرسه، دبیرستان یا مدرسه فنی

اقدام انضباطی

اخطار شفاهی به حذف موقت از مدرسه به پدر و مادر، یک روز اخراج در صورت رفتار پر خاشگروانه، یک تا دو روز اخراج در صورت استفاده از چاقو و تکرار، یک هفته تا یک ماه اخراج به علت استفاده از سلاحهای خطرناک با امکان گزارش به پلیس و یا معرفی به خدمات اجتماعی در اقدامی هماهنگ با پدر و مادر دانش آموز

عمل

تهدید یکی از دانش آموزان در برابر دانش آموزان دیگر که کاملاً فیزیکی است.

اقدام

هشدار به اخراج موقت به والدین، (تا سن هشت سالگی) یک روز اخراج فوری (نه سالگی) دو تا سه روز اخراج در صورت تکرار بدون توجه به سن و تغییر کلاس یا مدرسه در صورت تکرار در مرتبه دوم

عمل

زور گفتن به یکی دیگر از دانش آموزان برای به دست آوردن اشیاء، ارزشها: گروه ارباب، اخاذی و سوء استفاده

جنسی

اقدام

مجموعه ای از مجازاتها اعمال می گردد

دو روز تا یک ماه اخراج با توجه به جدی بودن، اخراج قطعی پس از تکرار، هشدار امکان گزارش انضباطی

عمل

تهدید جدی یکی از کارکنان مدرسه

اقدام

مجموعه ای از اقدامات انضباطی همچون دو روز اخراج برای دانش آموزان هشت ساله، یک ماه اخراج گزارش انضباطی همراه با پیگرد قانونی

عمل

تحقیق همراه با تهدید و زور و بدون ضربه های فیزیکی (اگر عامل به مذهب و ملیت قربانی) مورد اشاره باشد.

اقدام انضباطی

یک روز تا یک ماه اخراج

عمل

ضربه علیه یکی از دانش آموزان با آسیب

اقدام

دو روز تا سه هفته اخراج با توجه به نتایج آسیبها

عمل

تحقیق همراه با آسیب

اقدام

دو هفته اخراج تا اخراج قطعی، گزارش انضباطی و پیگرد قانونی

عمل

خشونت فیزیکی علیه کارکنان مدرسه

اقدام انضباطی

دوهفته اخراج، اخراج قطعی و پیگرد قانونی

عمل

تکرار اعمال یادشده، توهین، تحقیر و....

اقدام انضباطی

در مدارس ابتدایی

یک تا شش هفته اخراج یا مجازات احتمالی پدر و مادر

عمل

خشونت فیزیکی شدید علیه یکی از کارمندان مدرسه

اقدام انضباطی

اخراج قطعی، گزارش انضباطی به اضافه اقدام قضایی

عمل

حمله با سلاح به دانش آموز یا فرد بالغ

اقدام انضباطی

اخراج قطعی، گزارش انضباطی انتقال به دادستانی

مدارس متوسطه

عمل

جابجایی غیر مجاز در کلاس که باعث سر و صدا و اختلال در کلاس شود.

اقدام انضباطی

اخراج از کلاس و اگر ادامه یافت، تغییر کلاس، (نافرمانی آشکار) با خطر تنبیهات مربوط به آن

عمل

آب دهان انداختن به سایر دانش آموزان

اقدام انضباطی

یک تا سه روز اخراج بسته به شرایط و در صورت تکرار یک هفته اخراج

عمل

تهاجم یک جانبه و بی پرده نسبت به یک دانش آموز که جراحی در پی نداشته و بدون ضربه باشد.

(تشخیص نزاع و جدال در مقیاس پیشرفته مسئولیتی مشترک است.)

اقدام

هشدار به اخراج یک هفته ای، بسته به میزان خشونت مجازات بیشتری برای آسیب یا تکرار در نظر گرفته

خواهدشد. تغییر کلاس، علاوه براین در زمان حادثه و در لحظه وقوع معلمین مدرسه حق دارند برای جلوگیری از

حمله، دانش آموز پرخاشگر را آرام کنند.

آسیب زدن

در فرانسه اصلاحاتی در روندهای انضباطی موسسات آموزش متوسطه صورت گرفته استفاده از تعلیق محدودتر

شده و و بیشتر به اخراج دائم روی آورده شده و تاکید بیشتر بر پاسخگویی دانش آموزان است.

اصلاحات صورت گرفته

از سپتامبر ۲۰۱۱ در موارد زیر روند های انضباطی به طور خوار به کار گرفته می شود .
دانش آموز باید به مسائل ذیل توجه داشته باشد تا دچار روندهای انضباطی اتوماتیک نگردد:
وقتی که دانش آموز از کلمات زننده در مقابل کارکنان مدرسه استفاده می کنند.
اگر دانش آموزان عملی جدی را علیه کارکنان و دانش آموزان دیگر انجام دهد.
وقتی دانش آموز عمل پرخاشگرانه جدی را علیه کارکنان و دانش آموزان انجام دهد که در این مورد باید مدیر
مدرسه باید با شورای انضباطی رایزنی کند.

روشهای انضباطی به کار گرفته شده در مدارس متوسطه فرانسه عبارتند از:
یک روز تا یک هفته تعلیق یا اخراج اگر تهدید دانش آموز اجرایی نشود. (برای نمونه وقتی که دانش آموز
عصبانیت کم و گذرا از خود نشان می دهد)
بیش از دو هفته در صورتی که تهدید عملی شود(هنگامی که تهدید با هدایت خاصی همراه می شود و سابقه دار
است). یک ماه اخراج در صورتیکه تهدید با چاقو باشد و اخراج دائم وقتی صورت می گیرد که تهدید با اسلحه گرم
باشد.

عمل

اقدام انضباطی توهین به کارمندان مدرسه با صدای بلند و رسا
دو روز تا یک هفته اخراج مطابق با واژه های به کار رفته و معذرت خواهی فوری، یک تا دو هفته اخراج در صورت
پوشش خواهی با تردید و دیر هنگام، دوهفته تا یک ماه با عدم معذرت خواهی، یا بیشتر در صورت تشدید شرایط

عمل

حمل سلاح

اقدام انضباطی

هشدار (چاقوی کوچک) یک روز اخراج (چاقوی بزرگ) دو تا سه روز اخراج (در صورت تکرار در مرتبه های اول)
یک هفته اخراج برای کارد بزرگ و سنگین، یک ماه اخراج در صورت استفاده از اسلحه گرم بدون مهمات و آسیب
زدن، اخراج قطعی با گزارش در صورت استفاده از سلاح گرم آماده شلیک .
در صورتی که در هر زمان که مدیر و سایر کارکنان مدرسه شک کنند که دانش آموزی حامل سلاح گرم است
حق دارند برای بررسی وجود سلاح، مطالبه کنند که دانش آموز کیف خود را باز کند و کمد قفلدار خود را نشان
بدهد و پوشش خود را بردارد و در صورت امتناع دانش آموز، کارمند مدرسه می تواند به دو نوع اقدام دست بزند
یا با پلیس تماس بگیرد و یا یک هفته دانش آموز را اخراج کند.

عمل

تهدید یکی از دانش آموزان در برابر دانش آموزان دیگر که کاملاً فیزیکی است.

اقدام

یک روز تا یک هفته اخراج در صورتی که تهدید عملی به نظر نرسد. تا دوهفته در صورت اجرای نمایشی و
همچنین اگر احتمال زیاد به نظر برسد، یک ماه اخراج در صورتی که تهدید با استفاده از چاقو باشد. اخراج قطعی
در صورت تهدید با استفاده از سلاح گرم واقعی یا حتی مصنوعی و اقدام قانونی در صورت آسیب رساندن یا
کشتن.

عمل

زور گفتن به یکی دیگر از دانش آموزان برای به دست آوردن اشیاء، ارزشها: گروه ارباب، اخاذی و سوء استفاده
جنسی

اقدام

مجموعه ای از مجازاتها اعمال می شود.

دو روز تایک ماه اخراج با توجه به جدی بودن، اخراج قطعی پس از تکرار، هشدار امکان گزارش انضباطی

عمل

ضربه علیه یکی از دانش آموزان باپا که منجر به آسیب دیدگی می شود.

اقدام

سه روز اخراج تا اخراج قطعی با توجه به نتایج آسیبهها

عمل

تکرار اعمال یادشده، توهین، تحقیر و.....

اقدام انضباطی

اخراج یک ماه تا اخراج قطعی به اضافه روندهای قانونی

قرارداد با والدین

این قرارداد مسئولیت می تواند به وسیله رئیس شورای کل به ابتکار خود یا مطابق درخواست برخی مقامات مانند شهردار، مدیر، بازرس آموزش به والدین یا قیم قانونی کودک در موارد زیر عرضه شود:

غیبت از مدرسه

اختلال در عملکرد مدرسه

یا مشکلات دیگر در صورت نبود والدین

محتوای قرارداد

دلایل و حقایقی که از استفاده از این قرارداد حمایت می کند و ارائه وضعیت والدین و فرزند

یاد آوری تعهدات دارندگان حق سرپرستی دانش آموز

تعهد از والدین برای غلبه بر مشکلات مشخص شده در قرارداد

ابزارهای حمایتی و رفاه اجتماعی که شورای کل می تواند برای حل مشکلات استفاده کند.

در این سند یاد آوری شده است که این را امضا کرده اند که بدون دلیل قانونی مفاد قرارداد را زیر پا نگذارند تا دچار مجازاتهای ناشی از آن نشوند.

۵-۴-۴- فنلاند

دوره پایه

دانش آموزی که در مدارس ابتدایی فنلاند رفتار نامتناسب با قوانین نشان دهد، می تواند با احکام انضباطی ذیل روبه رو شود. در ضمن در مدارس این کشور چون حق داشتن محیط یادگیری سالم را دارند آسیب جسمانی، خشونت و زورگویی ممنوع است. هیچ کس حق خشونت علیه شخص دیگر را ندارد. در شرایط سخت، معلم، مدیر یا والدین می توانند با پلیس تماس بگیرند.

معلم می تواند دانش آموز را مورد نصیحت قرار دهد و در این صحبت باید عواقب رفتار ناپسند دانش آموز را به وی گوشزد کند.

معلم می تواند دانش آموز را از باقیمانده کلاس درس محروم کند.

مدیر یا معلم می تواند به دانش آموز اخطار کتبی بدهد و دانش آموز را رسماً توبیخ کند.

مدیر یا معلم می تواند با اولیای دانش آموز صحبت کند.

مدیر مدرسه با حمایت انجمن مدرسه می تواند دانش آموز را به طور موقت از مدرسه اخراج کند.

مدیر مدرسه می تواند دانش آموز خاطی را اخراج دائم کند.

در ضمن اگر مدیر تشخیص دهد رفتار دانش آموزی تهدید آمیز و خشونت بار است و موجب ایجاد خطر برای دیگران می شود، می تواند این دانش آموز را بدون تشکیل جلسه شورای مدرسه اخراج کند..

در مدارس متوسطه

در دوره متوسطه نیز احکام انضباطی مانند دوره ابتدایی است و در ضمن اگر نیاز باشد در دو دوره با پلیس برای برخورد با دانش آموز خاطی مکاتبه خواهد شد.

۵-۴-۴-مالزی

۱-۴-۴-۵-کلیات

در مالزی قوانین انضباطی از چند محور تشکیل شده اند که عبارتند از نظام شایسته و ناشایست، سوءرفتار، احکام، هدایت، مشاوره و پیشگیری از مواد مخدر .

۲-۴-۴-۵-نظام شایسته و ناشایسته^۸

نظام شایسته و ناشایست در مدارس مالزی از سال ۲۰۰۱ آغاز شد. و به وسیله همه مدارس دولتی، هر روز انجام می پذیرد. همه دانش آموزان باید ۱۰۰ نمره کسب کنند و آنها باید سعی کنند بهترین باشند تا درجه خیلی خوب یا خوب در گواهی فارغ التحصیلی آنها ثبت شود. برای جلوگیری از علائم جریمه، دانش آموزان باید سعی کنند که مقررات مدرسه را در همه زمانها رعایت کنند. هر بار که دانش آموز کار خطایی انجام دهد براساس میزان خطا از وی امتیاز کسر خواهد شد و در مقابل اگر دانش آموزی به طور فعالانه در فعالیتهای تحصیلی، برنامه درسی، معنوی و فرهنگی شرکت کند به وی امتیازاتی اعطا خواهد شد.

مربی، معلم پایه و دانش آموزان دیگر ممکن است برای یک دانش آموز امتیاز پیشنهاد کنند که پس از تایید در صفحه انضباط مدرسه ثبت خواهد شد و فرم ویژه ای به این منظور تهیه شده است. ارزیابی اخلاق و شخصیت یک دانش آموز و دادن عنوانهای عالی، خوب یا رضایتبخش به وی به مجموع نمرات کسب شده در یک سال بستگی دارد.

دانش آموزانی که ۶۰ امتیاز و یا کمتر را کسب کرده اند عنوان عدم لیاقت می گیرند و برای اقدامات بیشتر به مشاوران معرفی می شوند.

دانش آموزانی که زیر ۵۰ امتیاز کسب کرده اند ضمن دریافت عنوان عدم لیاقت، اخطار کتبی گرفته و والدین آنها به مدرسه احضار و با آنها بحث و گفتگو می شود.

اگر دانش آموزی به مدت دو ماه نمره زیر ۶۰ داشت ممکن است مدرسه احکام زیر را بر وی تحمیل کند:

تعلیق از خوابگاه به مدت دو هفته

اخراج از خوابگاه

حذف از امور خیریه

هشدار نهایی

اخراج از مدرسه

هدف اصلی این سیستم کنترل مشکلات انضباطی دانش آموزان است و بیش از همه ما این سیستم را آغاز کردیم تا یک شهروند مالزیایی خوب بسازیم.

نمونه هایی از اعمالی که نمره لیاقت می آورد:

بازگرداندن اشیایی که پیدا می کنند. ۳ تا ۱۰ امتیاز

مطلع کردن مسئولان مدرسه از خسارات وارده به هر بخش از مدرسه به خصوص اگر پای خسارت جانی و مالی در میان باشد. ۳ تا ۱۰ امتیاز

افتخار آوری برای مدرسه در مسابقات مختلف ملی و منطقه ای ۳ تا ۱۰ امتیاز

^۸ merit and demerit sistem-

افتخار آوری در مسابقات پیشرفت تحصیلی ۳ تا ۱۰ امتیاز
کمک به قربانیان سیل و زلزله و..... ۳ تا ۱۰ امتیاز
حضور مرتب در مدرسه ۵ تا ۱۰ امتیاز
مشارکت والدین در امور مدرسه ۵ تا ۱۰ امتیاز

امتیاز عدم لیاقت	اقدام	رفتار مجرمانه
۱۰	گزارش به پلیس چرخاندن در مدرسه	تهدید، حمله و آسیب به معلمان تهدید، حمله و آسیب به کارکنان تهدید، حمله و آسیب به دانش آموزان اخاذی تجاوز به عنف سرقت قمار بازی، شرط گذاری (در مقیاس بزرگ)

امتیاز منفی	اقدام	مصرف سیگار و مواد مخدر
۱۰	گزارش به پلیس، چرخاندن در مدرسه	فروش، عرضه، توزیع استنشاق و تزریق

امتیاز منفی	اقدام	زورگویی
۱۰	چرخاندن در مدرسه، گزارش به پلیس، تعلیق از مدرسه	فیزیکی، کلامی، ارتباطی

امتیاز منفی	اقدام انضباطی	عمل ناپسند
۱۰	شلاق زدن	بوسه و کنار هم نشستن خلوت کردن آوردن مواد زشت و ناپسند توزیع مواد زشت و ناپسند در خفا انجام دادن استفاده از کلمات زشت نقاشی و نوشتن کلمات و تصاویر زشت تماشای ویدئوهای زشت رابطه با جنس مخالف رابطه مشکوک با هم

امتیاز منفی	اقدام	خرابکاری
۱۰ تا ۵ امتیاز منفی	غرامت گزارش به پلیس چرخاندن در مدرسه	صدمه به اموال کلاس، مدرسه و آزمایشگاه خسارت به اموال مدیر، معلمان و خوابگاه خسارت به اموال غذا خوری خسارت به تجهیزات سایبری در مدرسه بریدن گیاهان مدرسه خسارت به تجهیزات ورزشی خسارت به خودروهای معلمان خسارت به وسایل نقلیه دانش آموزان

امتیاز منفی	اقدام	ایجاد عدم اعتماد
۳ تا ۵ و ۱۰ امتیاز	هشدار تعلیق از مدرسه دادگاه درخواست غرامت	شکستن اعتماد دروغ مسئولیت نداشتن آلوده کردن نام مدرسه و کارکنان آن با صداقت نبودن، فریب دادن و تقلب و کپی

امتیاز منفی	اقدام	عدم پوشش مناسب
۳ تا ۵	بریدن مو یا ناخن، سبیل برگرداندن به خانه ضبط جواهرات و اشیاء قیمتی و جریمه ماندن در کلاس و.....	ناخن بلند نقاشی ناخن موهای بلند مدهای مو سبیل و ریش استفاده از البسه باید طبق مقررات باشد آوردن جواهرات برداشتن ابرو استفاده از آرایش

امتیاز منفی	اقدام	مشارکت سیاسی
۱۰	گزارش به بخش مربوطه	شرکت در جمع تبلیغات انتخاباتی به نفع یک کاندیدا تبلیغات سیاسی

امتیاز منفی	اقدام	سایر موارد
		دعوت از دوستان به مدرسه بدون وجوز از رئیس پرتاب کاغذ در کلاس انجام ندادن کار کلاسی استفاده از کتاب طنز و..... غیر مرتبط با کار کلاسی استفاده از اشیاء ممنوعه جویدن آدامس

اگر دانش آموز نگرش خود را تغییر ندهد ممکن است به مدرسه دیگری تبعید شود.

اقدام پیگیر	اقدام	امتیازات جمع شده
مشاوره		۲۰ تا ۳۰
نامه به پدر و مادر، مشاوره	هشدار نخست	۳۵ تا ۵۵
تعلیق از مدرسه	هشدار دوم	۶۰ تا ۹۵
تغییر و اخراج از مدرسه	آخرین اخطار	بیش از صد

یکی از شاخصهای قوانین انضباطی در مالزی، آموزش مبارزه با سوء مصرف مواد مخدر است. هدف از این برنامه در مدارس، تامین آن دسته دانش، آگاهیها و.....برای دانش آموزان، والدین و معلمان است که جهت مبارزه با سوء مصرف مواد مورد نیاز است.

آموزش مبارزه با مواد مخدر می تواند شامل موارد ذیل باشد:

آموزش درک، فهم و..دانش آموزان در زمینه مبارزه با سوء مصرف مواد

رشد سرمایه انسانی که می تواند اعتماد به نفس دانش آموزان را از نظر روحی، عاطفی، جسمانی و روانی تقویت کند.

ایجاد فرهنگ سلامت، رفتار شایسته و ارزشهای خوب اخلاقی در بین دانش آموزان

تامین جایگزین های مناسب به منظور جلوگیری از درگیر شدن دانش آموزان در داروهای غیر مجاز .

۶-۴-۴-پاکستان

۱-۴-۴-پاداش

در پاکستان در مدارس متوسطه قوانین زیر جهت ارائه پاداش باید رعایت شود:

پاداشها بر اساس امتحانات سالانه داده می شود و امتحانات تکمیلی و ویژه جهت دادن پاداش لحاظ نمی شوند.

پاداشها براساس شایستگی تعیین شده مطابق نمرات به دست آمده داوطلبان داده می شود.

اگر دو کاندیدا با هم در یک رده قرار گرفتند، پاداش به هر دو کاندیدا بدون سهم بندی داده می شود. رئیس، مقام

شایسته ای برای تشخیص مجازات اضافی، تشویق و دادن کمک هزینه تحصیلی است.

سه مقام بالا، جوایز و کمک هزینه شایستگی باید در گروههایی تعیین شود که حداقل امتیاز آنها در امتحانات

پایان دوره میانی و متوسطه ۲۰۰۰ است.

بورس تحصیلی

جایزه بورس تحصیلی موضوع موافقتنامه امضا شده با شورا است و داوطلب نمی تواند به هیچ خدمتی در طول

تحصیل مشغول شود و اگر چنین نبود باید کل مبلغ دریافتی را بازپس دهد.

داوطلب باید شصت درصد نمره را کسب کند تا بتواند کمک هزینه تحصیلی را دریافت کند.

به داوطلبانی که نمره لازم در کلاس دهم را کسب کرده اند برای تحصیل در دوره متوسطه بالاتر به طور طبیعی

بورس دو ساله اعطا می شود.

ادامه اعطای بورس به عملکرد درخشان دانش آموز در دوره تحصیل بستگی دارد.

اعطای مدال، گواهینامه لیاقت، رایانه شخصی و جایزه نقدی مدال و گواهینامه لیاقت به سه نفر اول در گروه در

هر سال بدون توجه به جنسیت اعطا می شود.

داوطلبی که شصت درصد نمره را کسب کرده صلاحیت مدال را داراست.

به داوطلبان مدارس خصوصی نیز در صورت دارا بودن شرایط مدال اعطا می شود.

به دانش آموزانی که در امتحانات نهایی متوسطه اول و دوم بالاترین امتیاز را کسب کنند کامپیوتر شخصی اعطا

می شود.

به دانش آموزان اول تا سوم هر گروه جایزه نقدی اعطا می شود.

۲-۴-۴-مجازات

در پاکستان برای دانش آموزی که از نظر مدرسه گناهکار شمرده می شود ابتدا جریمه در نظر گرفته می شود و

سپس به مدت شش ماه از عفو مشروط برخوردار می شود که اگر در طی این دوره نتوانست رفتارش را اصلاح کند

تنبیه شده یا از موسسه آموزشی تعلیق می گردد. در قدم بعدی دانش آموز به مدت دو هفته از مدرسه تعلیق

می شود و در قدم آخر شخص خاطی به طور دائم از موسسه اخراج می شود که یک رونوشت آن به تایید شورا برسد. در مورد مدارس غیر دولتی این مساله از اختیارات رئیس موسسه است.

اخراج موقتی و دائم

اخراج موقتی به معنی از دست دادن یک سال حضور در امتحانات شورا است. دوره غیبت از امتحان به زمان سال تحصیلی بستگی دارد که حکم انضباطی به دانش آموز تحمیل می شود. پس از انقضای دوره اخراج موقت دانش آموز، شایسته جست و جوی ثبت نام در هر موسسه مجوز دار زیر نظر شورا که بخواهد می شود. نه هزینه ثبت نام خرج می شود و نه ثبت نام دانش آموز در موسسه اخراج کننده باقی می ماند. باید یک کپی از نامه اخراج موقت و یا دائم در اختیار شورای آموزش و پرورش قرار بگیرد و در صورتی که تصمیم موسسه مورد بازنگری قرار گرفت باید شورا از این امر مطلع شود.

شورای موسسه

هر موسسه باید دارای یک شورا شامل شامل حداقل دو عضو ارشد از کارمندان مدرسه باشد که به وسیله مدیر منصوب می شوند. اخراج موقت و دائم باید به وسیله شورای مدرسه مورد بررسی قرار بگیرد. مدیر باید رئیس شورا باشد و دیگر اعضا باید به عنوان مشاور عمل کند. نام اعضای شورا باید به وسیله موسسه در اختیار شورای آموزش و پرورش قرار بگیرد.

شورای دبیرستان باید ضوابط رفتاری را تنظیم کند و تلاش نماید آنها را به دانش آموزانی مطیع و سختکوش، همراهانی قابل اعتماد و مفید، شهروندانی مسئول و صلح دوست و انسانی به معنی واقع کلمه تبدیل کند.

۷-۴-۴- امارات متحده عربی

۱-۷-۴- تعاریف

رفتار: هر عمل و یا اقدامی که از دانش آموز در داخل مدرسه یا اطراف آن سر بزند و بتوان مشاهده و شناسایی کرد و آثاری از آن برجای بماند و تدابیری جهت افزایش احتمال روی دادن آن و یا کاهش آن اندیشیده شود.

رفتار مثبت: هر فعالیتی که انجام گیرد یا عملی که سر بزند و آثار آن در داخل مدرسه از بعد مادی و اجتماعی باقی بماند و با اهداف و لوايح و مقررات تربیتی معمول در آن همگام باشد.

رفتار غیر مثبت: هر فعالیتی که انجام گیرد یا عملی که سر بزند و آثار آن در داخل مدرسه از بعد مادی و اجتماعی باقی بماند و با اهداف و لوايح و مقررات تربیتی معمول در آن همگام باشد.

انضباط رفتاری در مدرسه: دانش آموز را ملزم به رعایت نظم مدرسه می کند و آموزشها و تعلیمات آموزشی را داده و در داخل مدرسه و محیط آن یا آنچه معادل آن است کاربرد دارد.

راهنمای رفتاری: روشهای تربیتی مربی یا مدیر است که همه افراد مشغول در مدرسه را در برمی گیرد و در مورد آنچه به رفتار دانش آموزان با هدف تشویق آنچه مثبت است و تحقق انضباط در مورد آنچه منفی است و باید تغییر نماید، می باشد.

اصلاح رفتار: روشهای تربیتی که با دقت و هدفمند برای ایجاد تغییر در الگوهای رفتاری منفی برای کاهش احتمال وقوع و تکرار آن برنامه ریزی می شود.

تقویت رفتار: روشهای رفتاری که به دنبال ایجاد رفتار مثبت و افزایش احتمال تکرار آن است .

کمیسیون آموزش: یکی از کمیته های اداره مدارس است که در مورد مشکلات دانش آموزان از بعد تحصیلی و رفتاری به بحث و گفت و گو می پردازد و در روشهایی که علیه دانش آموزان بی انضباط به کار گرفته می شود باید به احکام این مقررات توجه شود.

مدرسه: مدرسه های دولتی که تابع وزارت تعلیم و تربیت هستند.

دانش آموز: هر دانش آموزی که در مدارس دولتی وزارت تعلیم و تربیت مشغول است.

کارمندان مدرسه: هر کسی که در مدرسه کار می کند.
خدمات اجتماعی: که مقصود از آن اعمالی است که به دانش آموز بی انضباط اختصاص دارد که بنا بر تصمیم شورای تربیتی و موافقت ناحیه آموزشی و اطلاع والدین با هدف اصلاح رفتار دانش آموز در هنگام تحصیل در مدرسه صورت می گیرد.

۲-۷-۴-اهداف مقررات

این مقررات قصد دارد که رفتار دانش آموزان را در داخل مدرسه را برای اطمینان از موارد زیر کنترل کند:
۱- ضابطی که قوانین و مقررات الزامی را برای به دست آمدن محیط تربیتی ایمن تهیه می نماید تعیین کرده و در آن معیارهایی را برای تحقق نظم و ارزشهای مدرسه تعیین کند.

۲- ایجاد یک محیط تربیتی مناسب برای دانش آموزان و کارکنان مدرسه برای دستیابی به اهداف علمی و تربیتی
۳- ارتقاء رفتارهای مثبت و ترویج آن در میان دانش آموزان و تضمین آن با تشویق و مراقبت و کاستن از مشکلات رفتاری با تمام امکانات تربیتی ممکن

۴- تامین روشهای شفاف مطابق بنیانهای تربیتی مناسب برای مجریان حوزه تعلیم و تربیت که با رفتار دانش آموز سروکار دارند.

۵- شناساندن نظم و انضباط به دانش آموزان و والدین به وسیله آموزشها، خصوصا در داخل مدارس و اهمیت دادن التزام به آنها تا تحقق انضباط درونی شده

ماده سوم

در ادراه مدرسه الزامیست که در هدایت دانش آموز به قواعد تربیتی و رفتاری که اهداف این مقررات را محقق می سازد و به آنچه رفتار دانش آموزان را به بهترین نحو راهنمایی می کند، عمل شود.

ماده چهارم

باید رفتار دانش آموز در موقعیت های مختلف مدرسه تحلیل شده و رفتارهای مثبت از طریق روشهای گوناگون پشتیبانی و تقویت شده و جهت رفتارهای منفی تدابیر لازم اجرا شود و هر دو باید مطابق این مقررات باشد.

ماده پنجم

تقویت رفتارهای مثبت

۳-۷-۴-جاهایی که نیاز به تقویت است

برتری آشکار در دستیابی به ارزشها و آداب و رسوم مدرسه
سطح بالایی از موفقیت و انگیزه برای دانستن و دوستداری دانایی و قدردانی از دانش
برتری آشکار در امانت و صداقت و ارزش دادن به تعاون و وفاداری و تعلق به وطن

موفقیت تحصیلی و پیشرفت بعد از عقب ماندگی و شکست تحصیلی

نظم در انجام وظایف تحصیلی و رفتار صحیح با امکانات مدرسه و سعی در حفظ آنها

شرکت مثبت و فعال در فعالیتهای و مسابقات مدرسه

ظرفیت رهبری و تمرین مهارت تعاون و قبول مسئولیت

مشارکت در اجرای پروژه ها و برنامه با تاثیر مثبت در مدرسه و جامعه محلی

نزدیک شدن دانش آموزان به رفتار مثبت بعد از اصلاح رفتار منفی

دوم

۴-۷-۴-روشهای تشویق رفتارهای مثبت

تشویق دانش آموز در سطح کلاس، مدرسه و منطقه به تناسب سن دانش آموز و مقطع آموزشی وی و همچنین رفتاری که از وی سرزده با روشهای زیر صورت می گیرد.

۱- تشویق و تحسین کلامی که بلافاصله بعد از انجام رفتار صحیح به وسیله یکی از کارکنان مدرسه صورت می گیرد.

۲- عبارات تشویقی در دفاتر دانش آموزان .

۳- تقدیر نامه و لوح تقدیر که از طرف مدیر مدرسه صادر شده و به دانش آموز یا اولیا اهدا می شود.

۴- قرار دادن اسم دانش آموز و تصویر وی در لوح افتخار در سطح کلاس و مدرسه .

۵- قدردانی به درخواست مدرسه از طریق رادیو، روزنامه ها، مجلات یا مجلاتی که مدرسه منتشر می سازد.

۶- چاپ نام و تصویر دانش آموز و قدردانی از وی از طریق سایت اینترنتی مدرسه .

۷- تکریم دانش آموزان الگو و ممتاز در مراسمی در مدرسه .

۸- نمایندگی مدرسه در جلسات، نشستها و همایش های دانش آموزی یا سفرهای خارجی یا هیئت های دانش آموزی رسمی

۹- جوایز عینی و پاداشها به اشکال مختلف

۴-۷-۴- ضوابط تقویت رفتار مثبت

۱- تقویت رفتار باید مستقیماً در پی رفتار مطلوب بیاید.

۲- باید فرصت تشویق برای همه به صورت عادلانه وجود داشته باشد.

۳- تشویق باید با نوع و درجه رفتاری که مورد تشویق قرار می گیرد هماهنگی داشته باشد.

۴- تشویق باید در پاسخ به رفتار دانش آموز باشد نه خود دانش آموز .

۵- تشویق باید هم مادی باشد و هم معنوی . (کلامی و غیر کلامی)

۶- عدم زیاده روی در به کار بردن روشهای تشویق .

ماده ششم

۵-۷-۴- روشهای اصلاح رفتار منفی

الف) جاهایی که اصلاح رفتار ضرورت پیدا می کند:

تاخیر در صف صبحگاهی بدون عذر .

به مدرسه نیامدن در روزهای متوالی، فرار از مدرسه .

عدول دانش آموز از نظم مدرسه و تعلیمات آموزشی و اداری و اخلاق در کلاس .

آسیب رساندن به امکانات مدرسه و اموال عمومی به وسیله تخریب، نوشتن و غیره .

تخریب یا سرقت اموال مدرسه و دیگران .

خشونت لفظی یا فیزیکی علیه معلمان و کارمندان مدرسه .

رفتار خلاف عفت عمومی و آزار دهنده اجتماعی .

وارد کردن نشریات یا تصاویر خلاف عفت عمومی در مدرسه یا ترویج آنها .

ارتکاب عملی که صداقت و احترام را مختل می سازد.

سیگار کشیدن یا داشتن یا ترویج یا رد و بدل کردن مواد خطرناک یا ممنوعه و مخدر در تمام اشکال آن داخل محوطه مدرسه .

توهین به ادیان آسمانی، ارزشهای شریعت اسلامی، مبانی نظم عمومی، آداب و رسوم پذیرفته شده در کشور و نیز آنچه سبب ظاهر شدن مظاهر فتنه و تبعیض نژادی براساس جنسیت، مذهب و قومیت می شود.

توهین به نمادهای سیاسی، اجتماعی، علمی ، ادبی و.....

ب) روشهای اصلاح رفتار منفی

دور کردن شرایطی که منجر به رفتار منفی می شود.

پیروی کردن روشها و پیشگیریها و درمانهایی که در ذیل می آید:

شناساندن مقررات و سیستم مدرسه

برنامه ریزی و اجرای برنامه ها و فعالیتهای ویژه برای استقرار ارزشها و پرورش آن در نظر گرفتن ویژگیهای رشدی دانش آموز و همچنین نیازها و مشکلات وی و ارتباط آن با رفتار منفی برنامه ریزی و اجرای برنامه های راهنمایی و مشاوره فردی و جمعی تاکید مستمر بر شعار نمونه خوب در بین معلمان و دانش آموزان ایجاد برنامه ها و فعالیتهایی که از رابطه بین خانه و مدرسه حمایت کرده و آن را تقویت می کند.

ج) ضوابط اصلاح رفتار منفی

بررسی خطای رخ داده

تعامل با دانش آموز بر اساس احترام به شخصیت و احساساتش و رحجان دادن به روشهای تشویقی به جای روشهای تنبیهی

در نظر گرفتن شرایط و اوضاع و احوالی که اشتباه در آن رخ داده و ادامه یافته است.

ضرورت ارتباط روشهای اصلاح رفتار با تشویق مثبت

به کارگیری تنها یک روش برای اصلاح رفتار اثر آن را کم رنگ می کند.

درجه بندی در روشهای اصلاح رفتار یکی از اصول تربیت موفق است.

به بیرحمی، اذیت، تمسخر، توهین و تحقیر متوسل نشوید.

روی رفتار دانش آموز متمرکز شوید و نه روی خود او .

روشها باید با نوع و درجه رفتار تناسب داشته باشد.

در رفتار با دانش آموزان باید عدل و انصاف را مراعات کرد.

اقدام صورت گرفته باید با مرحله رشد دانش آموز تناسب و نیازهای ویژه را مدنظر داشته باشد.

اقدام باید با طبیعت دانش آموز هماهنگی داشته و با توجه به تکرار و شدت رفتار باشد.

دور اندیشی در تطبیق روشها در مورد رفتار منفی که با نظام انضباطی تطابق داشته باشد و اشتراک مساعی در اجرا

شورای تربیتی باید قبل از اقدام انضباطی مشکلات دانش آموز را از جمیع جهات تربیتی، اجتماعی، روحی و مادی بررسی کند.

باید از جهت اصلاح رفتار نامطلوب از اعمال زیر جلوگیری شود.

تنبیه بدنی در تمام اشکال و انواع و صورتهایش

محروم کردن از خوردن غذا

مجبور کردن دانش آموز به نوشتن تکالیف اضافی به عنوان تنبیه

تمسخر و استهزای دانش آموز

کم کردن نمرات دانش آموز یا تهدید به آن

اخراج از مدرسه در طول ساعت آموزشی

نقض مقررات

در مورد دانش آموزانی که در مدرسه مخالفت با انضباط رفتاری را شکل می دهند طبق موازینی که در این مقررات آمده است رفتار می شود.

ماده نهم

تخلفات انضباطی و طبقه بندی آنها

تخلفات درجه اول

تاخیر در مراسم صبحگاهی و عدم شرکت در آن

تاخیر در آمدن در سر کلاس بدون دلیل قابل قبول

غیبت از مدرسه بدون دلیل قابل قبول
نیاوردن کتابها و وسایل درسی بدون عذر قابل قبول
رفت و آمد در سر کلاس بدون اجازه
اهمال در انجام دادن یا ندادن وظایف درسی
عدم رعایت روشهای صحیح در به کارگیری امکانات مدرسه
ورود تلفن همراه یا تجهیزات الکترونیکی (مانند فلش و ماشین حساب)

تخلفات درجه دوم

نوشتن روی دیوار و وسایل مدرسه
فرار از مدرسه در طول روز مدرسه
دعوا و تهدید گفتاری و عملی معلمان
عدم رعایت نظم رفتاری و تربیتی مدرسه
صدا کردن معلمان و همکاران در مدرسه با روشی زننده و سبک
عدم رعایت آموزشها و راهنمایی های سازمان برای تعلیمات درسی
جعل امضای والدین در مکاتبات و مراسلات ویژه بین خانه و مدرسه

تخلفات درجه سه

انجام آنچه مخالف آداب عمومی یا نظم عمومی در مدرسه باشد.
در اختیار داشتن ابزار تیز بدون توجیه یا سلاح گرم یا مواد پرخطر
خسارت زدن یا تخریب بر تجهیزات مدرسه
خسارت زدن یا تخریب اموال همکاران
تخلف آشکار از ارزشها و عادات مدرسه در بعد پوشش، ظاهر و رفتار
دست زدن، تخریب و یا خسارت زدن به اتوبوس مدرسه
خارج کردن اموال مدرسه یا کارمندان و همکاران
مصرف سیگار داخل مدرسه
در اختیار داشتن رسانه های الکترونیکی یا مواد غیر مجاز یا علیه نظم عمومی
عرضه یا ترویج یا توزیع مواد یا اطلاعات غیر مجاز
و هر چه شبیه به این مقررات است.

تخلفات درجه چهارم

تهدید کارکنان مدرسه به هر وسیله
انجام اعمال منافی اخلاق و اذیت و آزار جنسی

تخلفات درجه پنجم

تعرض به نمادهای سیاسی، دینی و اجتماعی
ترویج هر چیزی که مخالف ارزشهای اخلاقی یا آداب یا نظام اجتماعی باشد.
در اختیار داشتن، ترویج یا استعمال مواد مخدر و مواد روانگردان داخل مدرسه
حضور در مدرسه همراه با تحت تاثیر بودن از مواد مخدر و روانگردان
تخلف عملی علیه کارکنان مدرسه
جعل اسناد و مدارک رسمی به ویژه اسناد مدرسه
توهین به ادیان آسمانی و هرچیزی که می تواند موجب فتنه مذهبی، قومی در مدرسه شود.
ارتکاب اعمال جنسی منافی اخلاق همچون تجاوز یا رابطه جنسی

ارتکاب هر گونه عملی که عفت عمومی را خدشه دار می کند.
به کارگیری سلاح گرم داخل مدرسه
و آنچه به این تخلفات شبیه است.
روشهایی که باید علیه دانش آموز غیر منضبط رفتاری متناسب با درجه مخالفتش به کار گرفته شود.

تخلفات درجه اول

هشدار شفاهی به دانش آموز غیر منضبط توسط معلم
هشدار کتبی به دانش آموز از طریق معاون مدرسه بعد از تکرار تخلف
دعوت از والدین و اخطار شفاهی نسبت به رفتار دانش آموز متخلف و ضرورت پیشگیری در آینده تا تثبیت نظم
مقرر

تخلفات درجه دوم

برای دانش آموزی که بار اول مرتکب خطایی شده است. دعوت از والدین و اخطار کتبی نسبت به رفتار متخلف و
ضرورت عدم تکرار این رفتار در آینده .
عذر خواهی دانش آموز نسبت به کسی که به او توهین کرده است.
تنبيه کتبی بعد از تکرار مخالفت
بار دوم در حالت تکرار مخالفت دانش آموز مجبور است که به مدت سه روز به خدمات اجتماعی برود. و این امر
باید به توصیه شورای تربیتی و موافقت ناحیه آموزشی و هشدار به والدین باشد.

تخلفات درجه سوم

دعوت از والدین با توجه به محتویات تخلف و اخطار کتبی به ضرورت عدم تکرار رفتار متخلفانه دانش آموز
عذر خواهی دانش آموز از کسی که به او توهین کرده
هشدار کتبی به دانش آموز نسبت به عدم تکرار تخلف و التزام به انضباط رفتاری
سطح دوم در صورت تکرار تخلف
علاوه بر آنچه در سطح اول ذکر شد دانش آموز به انجام خدمت اجتماعی برای مدت پنج روز در مدرسه ملزم
می شود و این باید بر توصیه شورای تربیتی و موافقت ناحیه آموزشی و اخطار به والدین و همراه با التزام
دانش آموز به تحصیل همراه با خدمات اجتماعی است.

تخلفات درجه چهارم

سطح اول تخلف

دعوت از والدین و مطلع ساختن ایشان از مضمون تخلف و نوع تنبیهاتی که درباره دانش آموز اتخاذ می شود.
عذرخواهی از شخصی که به او توهین شده همراه با اخذ تعهد کتبی از دانش آموز نسبت به عدم تکرار تخلف و
رعایت نظم و انضباط رفتاری
وظیفه دانش آموز با اعمال خدمات اجتماعی در مدت پنج روز با یکی از مقامات اجتماعی داخل امارات پایان می
پذیرد و این باید بنا بر توصیه شورای تربیتی و موافقت ناحیه آموزشی و اخطار به والدین و یک هشدار کتبی باشد
که در صورت تکرار مجدد هر کدام از تخلفات به مدرسه دیگری منتقل خواهد شد.

سطح دوم در تکرار تخلف

انتقال دانش آموز به مدرسه دیگر در محدوده ناحیه آموزشی بنا بر اعتماد منطقه آموزشی به توصیه شورای
تربیتی که رفتارش در خلال سال تحصیلی بررسی شده و بعد از آن به مدرسه ای که از آن منتقل شده بنا
بر درخواست والدین از شورای تربیتی و موافقت ناحیه آموزشی برگردد

تخلفات درجه پنجم

در مرحله تعلیمات اجباری: بنابر توصیه شورای تربیتی و موافقت ناحیه آموزشی و اخطار به ولی، دانش آموز از تحصیل برای مدت باقیمانده سال تحصیلی محروم می شود و در سال آینده در مدرسه دیگری که به وسیله منطقه آموزشی تعیین می شود، فرصت برای ثبت نام مجدد داده می شود.

در مرحله تعلیمات غیر اجباری: جدایی پایانی از مدارس دولتی و در دسترس بودن فرصت الحاق به آموزشهای دیگر (آموزش در منزل، آموزش بزرگسالان و آموزشهای ویژه)

ماده دهم

شیوه های به کار گرفته شده در سطح دوم نسبت به دانش آموز متخلف زمانی کاربرد دارد که در هنگام سال تحصیلی تخلف مجدداً تکرار شود.

یازدهم: مقررات عمومی

۱- اتخاذ هر روش علیه دانش آموز باید از طریق شورای تربیتی مدرسه باشد به جز تخلف درجه اولی که با توجه به تخلفاتی که در این قانون نظائرش وجود ندارد و به جای آن از ضوابط و روشهایی با هدایت مدیر استفاده می شود که آن روشها باید به شکل فردی و فوری و با توجه به تخلفات ارتكابی صورت گیرد.

۲- صدور تصمیمات خاص برای اصلاح رفتار در پرتو معیارهای زیر صورت می گیرد.

سن دانش آموز

درجه تخلف

تکرار تخلف از سوی دانش آموز

ضرر ناشی از تخلف

۳- اتخاذ تصمیمات انضباطی علیه دانش آموز متخلف بعد از اجرای تحقیق نوشتاری در مورد وقایع و تخلفات منسوب علیه او و اثباتش با تصمیم شورای تربیتی است.

۴- در حالتی که اثبات شود ارتكاب دانش آموز به تخلف نتیجه عدم مراعات قوانین این مقررات توسط کارمندان و مدیر مدرسه باشد با متخلف برخورد خواهد شد.

۵- اجرای یکی یا بیشتر از بین روشهای خاص برای هر سطح از سطوح مختلف درجه یک وقتی که کافی بودنش در جدول رفتار دانش آموز ثبت شد مجاز است.

۶- باید دانش آموز را از لحاظ وضعیت فردی قبل از اختصاص یکی از سطوح به وی مورد مطالعه قرار داد.

۷- وضعیت فردی دانش آموز دارای رفتار منفی، باید قبل از رفتن به نزد مشاور و مددکار اجتماعی مورد بررسی قرار گیرد.

۸- اگر رفتار صورت گرفته از سوی دانش آموز در همان حال یک جرم جنایی محسوب باشد، کمیسیون تربیتی مدرسه به ارجاع دانش آموز به ارگان خاص تحقیق در منطقه آموزشی اقدام می کند. ارجاع دانش آموز به منظور تحقیق جزایی مانع اتخاذ اقدامات مبتنی بر ارزیابی علیه او نمی شود، مشروط به اینکه اثبات وجود رفتار مغایر با نظم و انضباط مدرسه به تعلیق جرم جزایی منوط نگردد.

۹- در مواردی که رفتار یک دانش آموز نیازمند تحویل وی به مراکز خاص و تخصصی باشد، دانش آموز به آن مراکز به منظور معالجه و ارزیابی معرفی می شود؛ همانند تکنیکهای ترک سیگار یا اعتیاد، یا تکنیکهای روان درمانی وابسته به وزارت بهداشت و سایر تکنیکهای تخصصی دولتی. بدیهی است که این امر مستلزم توصیه شورای تربیتی و موافقت منطقه آموزشی و نیز موافقت کتبی اولیای دانش آموز و گزارش به مدرسه از سوی دستگاه اجرایی ذیربط به منظور ملزم ساختن دانش آموز به اجرای برنامه های اصلاح رفتار است.

۱۰- مصادره تجهیزات، اشیاء به کار گرفته شده در حین ارتكاب به تخلف برحسب مورد و براساس تصمیم شورای تربیتی مدرسه و ابلاغ کتبی به والدین مبنی بر تسلیم مواد در پایان سال تحصیلی به والدین پایان می رسد.

۱۱- دانش آموزی که موجب تخریب، فقدان و یا خسارت وسیله ای شده است والدین و خود وی ملزم به پرداخت هزینه های آن هستند و هزینه های خسارت با توجه به مدارک و مستندات موید آن و همراه با رعایت عوامل موثر در آن تعیین می شود.

۱۲- ادارات و نواحی آموزشی متولی وضع کردن برنامه های لازم برای تعیین خدمت اجتماعی داخل مدارس هستند.

ماده دوازدهم

می توان دانش آموزی را که برای پاسخگویی به رفتار منفی حاضر شده است، با رای شورای تربیتی به مدت سه روز از حضور در کلاس منع کرد.

ماده سیزدهم

در تعیین میزان تخلف باید از مجرای شورای تربیتی تصمیم گرفت.

ماده چهاردهم

اگر دانش آموز دچار خطایی شود که همزمان شامل چندین نوع تخلف شود، اقدامات تنبیهی علیه بدترین تخلفات وی صورت می گیرد و همراه آن باید اقدامات علیه تخلفات دیگر وی صورت بگیرد.

ماده پانزدهم

تمامی اقداماتی که برای اصلاح رفتار یک دانش آموز متخلف صورت می گیرد، باید مستند شود و این مستندات به همراه پوشه آن نزد معاون و مشاوره مدرسه نگهداری می شود.

ماده شانزدهم

دانش آموزی که اقدامات اصلاح رفتار علیه او صورت گرفته، خود وی یا ولی او می تواند یک هفته پس از تاریخ اتخاذ تصمیمات علیه وی نزد مدیر منطقه آموزشی دادخواهی کند. شکوائیه بررسی شده و به نماینده وزارتخانه نشان داده می شود. نماینده وزارتخانه در صورت لزوم می تواند مجازات در نظر گرفته شده را کاهش دهد.

ماده هفدهم

این مقررات به دانش آموز، اولیای آنها و تمامی کادر اداری و آموزشی مدرسه ابلاغ می شود.

۸-۴-۴- ترکیه

در ترکیه مقررات انضباطی به ارزیابی و نظارت و رشد دادن به رفتارهای دانش آموز معروف است.

۱-۴-۴-۸- تشویق

در مدارس دولتی و غیر انتفاعی که رسماً به وزارت آموزش و پرورش وابسته اند تشویق به وسیله ارزیابی و نظارت و رشد دادن رفتارهای دانش آموز با همکاری خود دانش آموز، اولیا، معلم و مدیر مدرسه صورت می پذیرد.

برای تشخیص منبع و منشأ رفتارهای دانش آموزان در صورت نیاز با مراکز تحقیقاتی و موسسات دیگر هماهنگی به عمل خواهد آمد.

۲-۴-۴-۸- توقعات از دانش آموز

الف) در مدرسه و کلاسها به طور منظم و مرتب شرکت کند.

ب) فراموش نکند که تمام دوستان مدرسه ای مانند خودش یکی از افراد جامعه و جمهوری ترکیه هستند. به شخصیت، حق و حقوق آنان احترام قائل شود.

ج) با معلمان، مدیران، مسئولان، دوستان و کسانی که در اطرافش هستند خوش بینانه و محترمانه برخورد کند.

د) دروغ نگوید و راستگو و امین باشد.

ه) ملایم و آرام باشد و از گفتار و روشهای خشن بپرهیزد.

و) در تمام فعالیتهای فرهنگی و اجتماعی که از طرف مدرسه برگزار می شود، شرکت کند.

ز) کتابها را دوست بدارد و به مطالعه عادت کند.

ح) از زیباییهای طبیعی، تاریخی و آثار هنری محافظت کند و برای رشد و توسعه دادن آنها خیلی تلاش کند.
 ط) اموال و اشیاء مردم، مدرسه اش را مانند اموال خود بداند و از آنها محافظت کند.
 ی) از سیگار، مشروبات الکلی و مواد دیگری که باعث اعتیاد می شود استفاده نکند.
 ک) به فعالیتهای سیاسی که اهدافش از بین بردن و نابود کردن اتحاد ملی و کشوری است ملحق نشود و از نمادها و سمبولهای سیاسی استفاده نکند. آرم و پلاکاردهای سیاسی حمل نکند و رفتارهایی که اهداف سیاسی دارد و امنیت و سلامت مدرسه را از بین می برد انجام ندهد.
 ل) قوه بدنی و ذهنی و عاطفی خود را برای وطن، ملت و بشریت به شکلی مفید به کار بگیرد.
 م) وفاداری خود را نسبت به اصلاحات آتاتورک اعلام دارد و برخلاف آن رفتار نکند.
 ن) از هنرهای جامعه مانند ارزشهای فرهنگی، ملی و معنوی پیروی کند.

۳-۸-۴- تشویق و رفتارهای مورد تشویق

الف) رفتارهای دانش آموزان به وسیله کمیته انضباطی مدرسه مورد ارزیابی قرار می گیرد.
 در کلاسهای ۴ الی ۸ نمره ادبیات ترکی باید ۵۵۰۰ و در دروس دیگر نیز هر کدام نباید از ۴۵۰۰ کمتر باشد.
 اگر دانش آموزان در کلیه دروسی که در ترم جاری گذرانده اند، جمع معدلشان ۷۰۰۰ تا ۸۴۰۹۹ باشد تقدیرنامه می گیرند.

آنهايي که معدلشان از ۸۵۰۰ به بالا باشد، تقدیر نامه می گیرند.

ب) افرادی که در هر سه سال تحصیلی در هر نیمسال به طور متناوب تقدیر نامه گرفته اند به معنای موفقیت فوق العاده است.

ج) آنهايي که در هر سه سال تحصیلی در هر ترم به طور متناوب تشکرنامه گرفته اند، با مدرک موفقیت قدردانی می شوند.

تشویق به غیر از موفقیتهای درسی به موارد زیر تعلق می گیرد:

الف) دانش آموزانی که در مسابقات کشوری و بین المللی شرکت و رتبه اول تا پنجم را کسب کنند.

ب) افرادی که در همایشهای فرهنگی، اجتماعی و هنری موفقیت نشان دهند. تاریخ جلسات، درجه و نمره در پرونده انضباطی دانش آموزان ثبت است.

چگونگی تنبیه رفتارهای منفی دانش آموزان

۱- دانش آموزانی که در مدارس راهنمایی هستند اگر رفتارهای منفی از آنها سر بزنند (به غیر از رفتارهای منفی ناشی از دوره بلوغ) نسبت به ویژگیهایشان مذمت، تذکر و تعویض مدرسه در مورد آنان اجرا خواهد شد.

اهداف این تنبیهات و برخوردها بازدارندگی است تا نظم جامعه حفظ شده و علاوه بر این دانش آموز متوجه شود که چه نوع رفتارهایی از او سر بزند و تلاش کند این رفتارها را در جهت مثبت تغییر بدهد، به علت اینکه دروان بلوغ دوران رشد دانش آموز است، برای اصلاح رفتار دانش آموز باید اطلاعات وی را بالا برد.

در این مدت تنبیه به صورت تذکر اجرا خواهد شد.

تذکر لفظی: تذکر لفظی شامل ملاقات معلم با دانش آموز است و معلم باید به وی بگوید که چرا رفتارهای منفی از او سر می زند و به او تفهیم کنند که انتظار چه نوع رفتارهایی را از وی دارند.

اخذ تعهد: اگر رفتارهای منفی دانش آموز ادامه یافت بین معلم و دانش آموز ملاقاتی ترتیب داده می شود در نتیجه این ملاقات دانش آموز تعهد می دهد و امضا می کند که رفتارهای ناشایست خود را اصلاح کند.

ملاقات با اولیا: اگر رفتارهای منفی دانش آموز ادامه یافت، معلم می تواند اولیای دانش آموز را احضار کند و در جلسه ای که مسئولان مدرسه حضور دارند عواقب رفتارهای ناشایست دانش آموز، نوع و چگونگی تنبیهات را به والدین تذکر دهد. اگر والدین دانش آموز حضور به هم نرسانند این مورد کتبا صورت جلسه شده و در صورت

ادامه معلم پرونده ای را که مدارک نوشته شده در آن موجود است با یک گزارش همراه با ارزیابی دقیق رفتارهای دانش آموز به کمیته انضباطی ابلاغ می کند.

مذمت و ملامت: در قبال رفتارهای منفی و تکرار شدن مجدد آن از طرف مدیریت مدرسه نامه ای به دانش آموز داده می شود که حاوی توبیخ کتبی است.

تعویض مدرسه: انتقال دانش آموز از یک مدرسه به مدرسه دیگر برای ادامه تحصیل

۴-۴-۸-۴- رفتارهای مستحق تنبیه

۱- به موقع سرکلاس حاضر نشدن بدون عذر موجه و تکرار آن

۲- غیبت غیر موجه

۳- در مدارس خوابگاهی، نگهداری مواد غیر مجاز در کمدها

۴- استفاده از مواد ممنوعه در مدرسه

۵- کثیف کردن دیوارها، میزها و محیط مدرسه

۶- زیر پا گذاشتن آداب و رسوم عمومی

۷- کتاب، لوازم، آلات و ادواتی را که از کتابخانه و یا آزمایشگاه گرفته شده سر وقت تسلیم نکردن یا برنگرداندن رفتارهای در خور مذمت و ملامت

۱- بی احترامی و رفتار خشن نسبت به مدیران، معلمان و همسالان

۲- برهم زدن امنیت و سلامت کلاس و جلوگیری از تدریس و فعالیتهای دیگر

۳- دروغ گفتن و دادن اطلاعات غلط به مدیریت مدرسه و عادت به آن، تقلب در امتحان و جعل مدارک رسمی

۴- عدم شرکت در مراسم ها

۵- عدم رعایت مقررات پوشش

۶- سیگار کشیدن

۷- دعوا

۸- رساندن آسیب به لوازم و ادوات مدرسه

۹- استفاده بدون اجازه از اموال دیگران

۱۰- آسیب رساندن به اشیا و لوازم سایر دانش آموزان

۱۱- انجام فعالیتهایی که سیر فعالیتهای درسی و غیر درسی را تغییر دهد

۱۲- استفاده بدون اجازه و غیر آموزشی از وسایل و اماکن مدرسه

۱۳- در مدارس خوابگاهی بدون اجازه شب را بیرون ماندن

۵-۴-۴- رفتارهای مستحق تعویض مدرسه

۱- تشویق و ترغیب برای مخالفت با قانون اساسی و اصول و ارزشهای ملی دموکراتیک و لائیک و دولت برخاسته از عدالت اجتماعی

۲- حقارت، تجاوز، تهمت و افترا و تبلیغ آن

۳- آلت و ادواتی را که برای کشمکش و ضرب و جرح ساخته شده به مدرسه آوردن و همراه داشتن

۴- ایجاد آتش سوزی در مدرسه و اطراف آن

۵- تبلیغات سیاسی و مذهبی در مدرسه و اطراف آن

۶- جمع آوری پول جهت موسسات و احزاب

۷- مذمت افراد یا گروهها به علت زبان، نژاد، جنسیت، افکار سیاسی و اعتقادی

۸- تخریب عمدی امکانات و محیط مدرسه

۹- ضرر رساندن به اموال دیگران و استفاده بدون اجازه از آنها

۱۰- در خارج از محیط مدرسه به مدیران، معلمان و دیگر کارکنان مدرسه حمله ور شدن و تبلیغ و ترویج این نوع رفتارها

۱۱- مدارس خوابگاهی بیرون از خوابگاه ماندن در شب در دفعات متعدد

۱۲- حاضر شدن در امتحان به جای دیگری و بالعکس

۱۳- ترغیب دیگران به استفاده از مواد الکلی و اعتیاد آور

۱۴- با مقررات پوشش و ظاهر، مصرا نه مخالفت کردن

ملاحظات ای که باید در تنبیه مدنظر قرار گیرد

۱- حالت روحی فرد در هنگام تخلف

۲- وضعیت عمومی در داخل و خارج از مدرسه

۳- سن و جنسیت

۴- موفقیت و علاقه نسبت به درس

۵- وضعیت موفقیت فرهنگی و اجتماعی در مدرسه

۶- آیا دانش آموز در سال قبل تنبیه شده ؟

۷- رفتار دانش آموز اگر به خاطر مسائل روحی و روانی باشد، دانش آموز به مراکز بهداشتی و درمانی معرفی می شود.

۸- رفتارهای منفی و تنبیهات آن مشخص شود.

۹- دانش آموزانی که در خارج و یا داخل از مدرسه مرتکب جرمی می شوند و این جرم به مدیریت مدرسه اعلام می شود مدیر می تواند در صورت لزوم آن را به مقامات ذی ربط منتقل کند.

۱۰- تنبیهات، تذکر مذمت و ملامت دانش آموز از طرف کمیته ارزیابی رفتارها صورت می گیرد.

۱۱- تنبیهات به خاطر تکرار شدن رفتار منفی بیش از یک بار اجرا نمی شود.

۱۲- تنبیهات در سیستم مدرسه و پرونده ای که اطلاعات دانش آموز در آن است ثبت و ضبط می شود.

۱۳- مدیر مدرسه تنبیهاتی را که مربوط به مذمت، ملامت و تذکر است انجام می دهد؛ ولی تعویض مدرسه به وسیله کمیته ارزیابی شهرستان اجرا می شود.

۱۴- دانش آموزی که مدرسه وی تعویض شده به شرطی می تواند به مدرسه قبلی بازگردد که مدیریت مدرسه، آموزش و پرورش، شهرستان و استان نظر مثبت بدهند.

۱۵- مدیر مدرسه در صورت لزوم بعد از گرفتن دفاعیه از دانش آموز خودش می تواند تنبیه را به صورت تذکر، مذمت و ملامت انجام دهد.

۱۶- دانش آموزی که در سال تحصیلی به شکل تذکر، مذمت، ملامت و یا تعویض مدرسه، تنبیه شده باشد دیگر برگه تشکرنامه، تقدیر و مافوق موفقیت به وی داده نمی شود.

۱۷- ولی دانش آموز می تواند به تصمیمات اتخاذ شده در دانش آموز در طول پنج روز کاری بعد از ابلاغ حکم اعتراض کند. مدیر مدرسه اعتراضاتی که در مورد تنبیهات شده مورد بررسی می کند تنبیهاتی را که در مورد تعویض مدرسه اتخاذ شده با ادله ای که در مورد اعتراضات پرونده بیان شده در طول پنج روز کاری به کمیته ارزیابی شهرستان می فرستد. مادامی که نتیجه اعتراضات نیامده تنبیهات اجرا نمی شود.

۹-۴-۴-ژاپن

۱-۹-۴-قوانین تادیب و تنبیه بدنی

۱. بند ۱۱ قانون آموزشی مدارس: در صورت لزوم و به منظور آموزش، معلمان و مدیران مدارس اجازه دارند

که دانش آموز را بر اساس قوانین دولت مورد تنبیه قرار دهند؛ اما تنبیه بدنی مجاز نیست.

۲. بند ۱۳ قانون انضباطی مدارس: در صورت تنبیه توسط مدیر یا معلم باید فاکتور سن و بلوغ دانش آموز مد نظر قرار گیرد.

۳. عناوین قانون گذاری شده توسط وزارت دادگستری:

- آسیب رساندن به دانش آموز همانند لگد زدن و یا سیلی زدن ممنوع است.
- موجب درد بدنی دانش آموز شدن به عنوان تنبیه بدنی شناخته شده و ممنوع است. در صورت اجرای صحیح تنبیه به شکل قانونی، تنبیه مورد نظر بدنی نیست. فاکتورهای مهم در تنبیه انضباطی، سن، بلوغ دانش آموز، مکان، زمان و اهمیت خطای مرتکب شده است.
- مانع شدن از رفتن دانش آموز پس از اتمام مدرسه تنبیه بدنی محسوب نمی شود و از جمله قوانین انضباطی قانونی است. مدت زمان معطلی دانش آموز به تشخیص معلم بستگی دارد.
- ندادن اجازه رفتن به دستشویی و یا صرف ناهار دانش آموز می تواند به عنوان تنبیه بدنی محسوب شود.
- استفاده از خشونت برای از بین بردن آشفتگی و بی نظمی در کلاس نباید به عنوان تنبیه بدنی شناخته شود.
- ممکن است دانش آموزان به خاطر خطایی مجبور به انجام کارهایی از قبیل نظافت و تکالیف اضافی شوند.

۴. دستورالعملهای بازبینی شده وزارت آموزش و پرورش

از آنجایی که معلمان نقش والدین و اولیای دانش آموزان را در مدرسه ایفا می کنند باید اجازه زدن ضربه های ملایم را به دانش آموز داشته باشند. همانطور که والدین گاهی اینگونه تنبیه هایی را برای فرزندان خود در نظر می گیرند، به معلمان باید اجازه تنبیه داده شود حتی اگر خشونت معلم به بدن دانش آموزان اعمال شود. اینگونه اعمال زور توسط معلم موجب کنترل کامل دانش آموزان شده و در آموزش قابل اجرا است و " زدن از روی محبت " نامیده می شود. البته معلمان باید حقوق شناخته شده دانش آموزان توسط مدیر را محترم شمرده و تا حد ممکن از اعمال زور و خشونت علیه دانش آموزان خودداری کنند.

سیستم عدم لیاقت

این سیستم برای کنترل رفتار دانش آموزان در مدارس میانی (راهنمایی) طراحی شده است. دانش آموزان درجه عدم لیاقت را به خاطر رفتارهای ناشایست خود دریافت می کنند. وقتی دانش آموز پنج نشان عدم لیاقت دریافت کند، بازداشت می شود. بازداشتها یک ساعت است و پس از مدرسه صورت می گیرد. پس از پایان بازداشت به اولیای دانش آموزان فرمی داده می شود که باید آن را امضا کنند. اگر یک دانش آموز بیش از حد، عدم لیاقت داشته باشد، از سرپرستان دانش آموز خواسته می شود که به مدرسه آمده و در شورای معلمان شرکت کنند. هدف این سیستم این است که به معلمان و مدیر کمک کند تا رفتار دانش آموزان را به طور پیگیر کنترل کنند و مشکلات رفتاری آنها را پردازش کنند.

عفو مشروط

وقتی رفتار دانش آموز کمتر از حد انتظارات مدرسه باشد مدیر ممکن است یک وضعیت مشروط را برای ادامه تحصیل وی به وجود بیاورد.

تعليق

تعليق از مدرسه به معنی آن است که دانش آموز در خلال دوره تعليق از شرکت در کلاسها /فعاليتهاي مدرسه محور /ورزشها و بودن در محوطه نزديک مدرسه منع شود.

تعليق، دانش آموز بالقوه مخرب و خطرناک را از محيط مدرسه حذف می کند و این اخطار را می دهد که در صورت تکرار ممکن است دانش آموز به طور دائم از مدرسه اخراج شود.

دانش آموز ممکن است به خاطر تخطی از مقررات مدرسه یا رفتاری که ممکن است از نظر مدیر مدرسه نامناسب تشخیص داده شود تعلیق شود. تعلیق نامحدود بوده و به نظر مدیر بستگی دارد که می تواند دانش آموز را به طور دائم، کوتاه مدت و بلند مدت را تعلیق کند.

اخراج: پیشنهاد ترک مدرسه یک خواسته اختیاری از طرف مدرسه است که بسته به میل خود می توان مدرسه را ترک کرد، بنابراین می توان موافقت نکرد و این پیشنهاد را رد کرد.

اما در صورتی که تا زمان مقرر شده به صورت اختیاری مدرسه را ترک نکرده و به فرد گفته شود که از مدرسه اخراج می شوید، چون دیگر قدرت انتخاب ندارد در واقع با اخراج شدن فرقی ندارد.

اخراج از مدرسه یک اقدام جدی است که دانش آموز از حق تحصیل محروم می شود؛ بنابراین اخراج تحت شرایط سخت در مدرسه مورد تقاضا قرار می گیرد.

حتی اگر در دادگاه و در مورد اخراج از مدرسه و در صورتی که تحصیل اجباری باشد، پذیرفته شود که امکان اصلاح دانش آموز وجود نداشته و باید از مدرسه بیرون رانده شود، باز هم در حکم ذکر می شود که باید این انتخاب برای دانش آموز وجود داشته باشد. به طور عینی لازم است که سبکی و سنگینی رفتاری که قانون را نقض کرده، شخصیت دانش آموز، رفتارهای همیشگی وی، ابراز پشیمانی دانش آموز، اینکه آیا در تنبیهات ملایم قبلی هدایت شده یا نه و غیره به صورت کامل و مجزا مورد بررسی قرار گیرد.

در صورت موافقت نکردن با پیشنهاد مدرسه مبنی بر ترک اختیاری مدرسه، دلیل ارائه چنین پیشنهادی را از مدرسه خواسته و لازم است که دانش آموز به همراه والدینش با مدرسه قاطعانه صحبت کند. در این هنگام در مورد زبانهایی که از ترک مدرسه به فرد خواهد رسید و احساس و نظرش در مورد مسیر زندگی پس از این و آوردن مثالهایی از این دست با مدرسه صحبت کند. همچنین اگر دبیرستان فرد دولتی است با انجمن نظارت بر مدرسه مشورت کرده و بهتر است که از طریق این انجمن صحبت کند.

حتی اگر فرد از مدرسه اخراج شد، پس از آن امکان شکایت به دادگاه و دعوی حقوق به شکل قانونی وجود دارد.

- ترک تحصیل (ترک مدرسه) - اخراج به صورت رسمی - در صورت ترک تحصیل دانش آموز آن مدرسه ترک می شود اما در صورت اخراج (به صورت رسمی) اسم دانش آموز از مدرسه ای که ثبت نام کرده است حذف می شود. امکان پذیرفتن دانش آموز با وجود سابقه تحصیلی اش و باز گشت او به مدرسه وجود دارد.

- توبیخ

- حبس - اخیراً حبس در مدرسه نیز به تنبیهات اضافه شده که در آن دانش آموز در اتاق مشاوره، کتابخانه، اتاق کنفرانس و غیره به تنهایی مجبور به درس خواندن می شود.

- راهنماییهای خاص - زمانی است که مدیر مدرسه فرد را نصیحت (سرزنش) می کند (این سرزنش اندکی با سرزنش کارمندان دولتی متفاوت است).

- در میان اقدامات انضباطی ترک تحصیل، تعلیق و توبیخ توسط مدیر مدرسه یا رئیس دانشگاه (در دانشکده ها رئیس دانشکده که نماینده رئیس دانشگاه است) اعمال می شود.

- همچنین ترک تحصیل برای مدارس ابتدایی و راهنمایی دولتی و همچنین مدارس استثنایی بخش ابتدایی و راهنمایی که دانش آموزان آنها هنوز در سن مدرسه هستند رخ نمی دهد هر چند در صورت غیر دولتی بودن به نظر می رسد که این مسئله اتفاق بیفتد. تعلیق و حبس در مدارس دولتی و غیر دولتی برای تمام دانش آموزانی که در سن مدرسه هستند اعمال نمی شود.

- به علاوه بر اساس قوانین آموزشی مدارس، توقف حضور و اخراج موقت دانش آموز مدارس ابتدایی و راهنمایی که رفتاری مغایر انجام داده، با حفظ انضباط دانش آموز و محفوظ داشتن حق تحصیل سایر

دانش آموزان، تصمیمات اجرایی به ولی دانش آموز اطلاع داده می شود و نمی توان آن را یک اقدام انضباطی دانست.

- به جز ترک تحصیل و اخراج مواردی نیز وجود دارد که در آن به دانش آموز توصیه می شود که مدرسه را ترک کند. همینطور تنبیه بدنی در بند ۱۱ قانون آموزشی مدارس (قانون ۲۶ ام سال ۲۲ شووا) ممنوع شده است. مسئولانی که تنبیه بدنی اعمال کنند، مغایر با مجازاتهای انضباطی و اخلاقی عمل کرده اند (جرم اعمال خشونت، جرم وارد کردن ضربه و زخم به بدن). در صورتی که پیشنهاد ترک تحصیل، تعلیق، توبیخ و حبس در مدرسه ای دولتی رخ دهد، آن مدرسه باید این اقدامات را به حوزه قضایی انجمن نظارت بر مدرسه گزارش دهد. حتی اگر از قوانین مدرسه تخطی نشود، در صورت مشاهده و یا گزارش هرگونه اقدام غیر قانونی اقدامات انضباطی در مورد شخص اعمال خواهد شد؛ برای مثال در دانشگاه و دبیرستان در صورت دستگیر شدن دانش آموز برای حمل و یا مصرف مواد و الکل، امکان دارد که مدرسه نیز مجازات ترک تحصیل (ترک مدرسه) را برای دانش آموز اجرا کند (مرجع).
- اخراج (به زور از مدرسه بیرون انداختن) نه تنها یک تنبیه انضباطی است بلکه به صورت رسمی و اداری نیز ثبت می شود به جز در مواقع فارغ التحصیلی، ترک تحصیل و مرگ و در موارد نپرداختن شهریه و گذشتن ترم تحصیلی و غیبت دانش آموز ثبت نام شده در طول مدت دوره یا ترم و عدم بازگشت وی تا آن مدت و یا غیبت طولانی مدت، اخراج اعمال می شود.

۵-۴-۲ وسایل ممنوعه در مدرسه

۱-۴-۵-۱ ایران: در این نامه اجرایی به طور مشخص در این مورد، اطلاعاتی یافت نشد.

۲-۴-۵-۲ انگلستان

۱-۲-۴-۵-۲ وسایل ممنوعه

مصرف مشروبات الکلی در مدرسه و در خلال اوقات تحصیلی مطلقاً ممنوع است و این قانون به غیر از دانش آموزان، بازدیدکنندگان از مدرسه مانند اولیا را نیز در برمی گیرد.

به شاگردان اجازه داده نمی شود سیگار و مواد مخدر را در مدرسه مصرف کنند و حتی آوردن آن نیز به مدرسه ممنوع است. در صورت یافت شدن این مواد در نزد دانش آموزان آنها توقیف و مصادره شده و این امر به اطلاع والدین می رسد.

در مدارس این کشور برنامه های جانبی درباره آگاهی بخشی نسبت به مضرات الکل، دخانیات و مواد مخدر برای دانش آموزان و والدین فراهم است و در ناهار و عصرانه مدارس نوشیدنی های غیر الکلی ترویج می شود.

از دیگر اقسام ممنوعه می توان به اسلحه، چاقو، فندک، کبریت، ستاره چینی، زنجیر، اقسام ارزشدار و مانند آن اشاره کرد. در ضمن دانش آموزان مجاز به آوردن وسایل تفریحی خود به مدرسه نیستند مگر به درخواست معلم.

قابل ذکر است که در بیشتر مدارس این کشور به همراه اقسام ارزشدار جواهراتی همچون گوشواره و... ممنوع است و اگر دانش آموزی بخواهد پول به مدرسه بیاورد باید آنرا در یک پاکت مهر و موم شده بگذارد و نام خود را در آن حک کند.

طلا و جواهرات، اسباب بازی، بازیهای الکترونیکی، شیرینی و آدامس است.

۲-۲-۴-۵-۲ سیستم نظارت

طبق قوانین، مدرسه می تواند دانش آموز را به خاطر انجام یک عمل ممنوعه تحت نظر بگیرد. مدیر، معلمان و سایر کارکنان قدرت قانونی نظارت بر شاگرد و جست و جوی اموالش را بدون رضایت در جاییکه به او به دلیل داشتن مواد ممنوعه مشکوک هستند دارند.

مواد ممنوعه عبارتند از مواد مخدر، سلاح سرد و گرم، الکل و اجناس مسروقه

مدرسه می تواند اموال یافت شده غیر قانونی و مخل انضباط را توقیف کند. مدارس می توانند در صورت نیاز حتی بدون مشکوک بودن از فلزیاب برای بررسی وجود اسلحه به همراه دانش آموزان استفاده کنند.

مدارس قدرت ایجاد قوانین انضباطی در مورد رفتار دانش آموزان را دارا هستند و به عنوان کارمند، وظیفه دارند امنیت شاگردان، کارمندان و بازدیدکنندگان را حفظ کنند.

هریک از کارمندان مدرسه باید مراقب شاگردان باشد.

اگر دانش آموزی نظارت مدرسه را رد کند از ورود او به مدرسه جلوگیری خواهد شد. قوانین ایمنی و بهداشت مدرسه را ملزم می کند تا دانش آموزان و کارکنان را از معرض خطراتی که در تعارض با ایمنی و بهداشت آنها است دور نگه دارد و قوانین معقول یکی از شرایط پذیرش است.

دانش آموز باید قوانین مدرسه را بپذیرد و تخطی از آن جایز نیست.

وارسی با رضایت

مدارس ملزم به گرفتن رضایتنامه کتبی از شاگردان برای این نوع تحقیق و تفحص نیستند.

=پ

مدارس باید سیاستهای رفتاری خود را شفاف ساخته و به دانش آموزان و والدین بفهماند چه مواد و وسایلی ممنوعه هستند.

اگر یک عضو ستاد مدرسه مشاهده کرد که دانش آموزی مواد قدغن شده را در تملک خود دارد باید آموزش مناسب را به او بدهد تا مواد ممنوعه را از خود جدا کند و در صورت رد آن به وسیله شاگرد، معلم باید مجازات مناسب را هماهنگ با سیاست رفتاری مدرسه به عمل بیاورد.

وارسی بدون رضایت

در چه زمان ؟

وقتی که شما با دلایل منطقی به دانش آموزی برای حمل مواد ممنوعه مشکوک باشید.

مدیر باید تصمیم بگیرد که چه کسی اختیار استفاده از این قدرت را دارا باشد. الزامی برای تامین قدرت به صورت کتبی وجود ندارد.

کارمندان می توانند به عهده گرفتن این قدرت را رد کنند. قانون، بیان می کند که مدیران نیاز ندارند که کسی غیر از کارمندان امنیتی و انضباطی مدرسه وظیفه تفحص را برعهده بگیرند.

کارمندان قدرت واریسی برخی موارد را دارند؛ برای مثال یک عضو ستاد مدرسه قدرت جست و جو برای اموال مسروقه را دارد؛ اما قدرت واریسی جهت چاقوها و اسلحه را ندارد.

مدیر می تواند اعضای امنیتی مدرسه را ملزم به واریسی کند.

اگر یک نیروی امنیتی که کارمند مدرسه نیست، از یک شاگرد تفحص کند، فرد شاهد واریسی باید کارمند رسمی مدرسه باشد؛ زیرا شناخت بیشتری از شاگرد دارد.

مکان بازرسی

۱- بازرسی فقط در محیط مدرسه می تواند صورت بگیرد یا در جای دیگری که کارمند مدرسه قدرت قانونی کنترل دانش آموز را دارد؛ برای مثال در گردشهای مدارس یا در شرایط کارآموزی .

۲- قدرت فقط در بریتانیا کاربرد دارد.

در خلال بازرسی بدنی

شخصی که بازرسی را می کند ضروری لباسهای دانش آموز را کاملاً حذف نماید، فقط لباسهای بیرونی کفایت می نماید.

منظور از لباس بیرونی لباسی است که بلافاصله روی پوست قرار ندارد این لباس روی لباس زیر پوشیده می شود و شامل کلاه، کفش، دستکش، روسری و چکمه است.

اموال شاگرد شامل کالاهایی است که شاگرد در ظاهر کنترل آن را برعهده دارد شامل میز، قفسه و کمد

اموال دانش آموز فقط می تواند در حضور شاگرد و دیگر اعضای ستاد مورد بازرسی قرار بگیرد.

قدرت بازرسی بدون رضایت قدرت تحقیق شخصی را می دهد، شامل درآوردن لباس و گشتن جیبها می شود اما یک بازرسی صمیمی نیست، شخصی با قدرت بیشتری است.

قفل و میز

مطابق با قانون مدارس حق دارند میزها و کمد شاگردان را برای هر ماده ای که در توافق نامه داشتن آن ممنوع شده جست و جو کنند.

پس از بازرسی

قدرت برای به دست آوردن و مصادره اموال مسروقه

مطابق با مقررات مرتبط، قانون این اجازه را به کارمند می دهد که احکام انضباطی همچون ضبط، امحاء و اموال ممنوعه را به صورت یک اقدام انضباطی به شاگرد تحمیل کند.

مسئولان مدرسه می توانند به صلاحدید خود نسبت به مصادره، حفظ و یا امحاء مواد مکشوفه که نتیجه بازرسی با رضایت و متناسب با شرایط است، اقدام کنند. جایی که تصور می شود اسلحه به همراه دانش آموز است باید آنرا به پلیس منتقل کرد.

اعضای کادر مدرسه می توانند از شکایاتی که از آنها می شود دفاع کنند. این قانون از اعضای کادر در هر مسئولیتی در اقداماتی که علیه آنها برای فقدان، خسارت اموالی که مصادره گردیده اند، معاضدت نماید.

اقدام مکشوفه براساس قانون بازرسی بدون رضایت

شخصی که بازرسی را صورت می دهد می تواند هر چیزی را توقیف کند که به دلایل منطقی به آنها مشکوک است که آنها جزء اقسام ممنوعه هستند و در یک واقعه مجرمانه مشاهده شده اند. (چاقو، اسلحه، الکل، داروهای غیر مجاز و اقسام مسروقه)

وقتی در جست و جو مشروب کشف شد می توان تصمیم به حفظ یا امحاء آن گرفت.

۳-۵-۴-آلمان

طبق قانون آوردن اسلحه به مدرسه ممنوع است. تمام وسایلی که در قانون فدرال آلمان جزء اشیا ممنوعه به شمار می آیند، مشمول این قانون می شوند؛ به ویژه انواع چاقوها، اسلحه گرم، تیرهوایی، مواد محرکه، آوردن اسلحه های اسباب بازی و اسلحه های تقلبی به مدرسه ممنوع است.

علاوه بر این آوردن ترقه، باروت و مواد شیمیایی که برای ساخت ترکیبات انفجاری استفاده می شود نیز، ممنوع است.

دانش آموزان زیر هجده سال اجازه ندارند فندک و یا کبریت با خود به مدرسه بیاورند.

همچنین آوردن وسایل لیزری برای انداختن نور لیزر به چشم ممنوع است.

از آوردن وسایل ذی قیمت و پول فراوان به مدارس جلوگیری می شود؛ زیرا مدرسه جواب گوی اشیای گم شده نیست و مسئولیت آن را نمی پذیرد.

جویدن آدامس در قسمتهایی از مدرسه که با موکت یا فرش پوشیده است نیز قدغن است. در ارتباط با نوشیدنی ها در برخی آیین نامه ها آمده که نوشیدنیها فقط در حیاط مدرسه مجاز است.

در همه آیین نامه ها کشیدن سیگار، مصرف مواد مخدر و مشروبات الکلی در محدوده مدرسه ممنوع است. طبق قانون حمایت از جوانان، افراد زیر هجده سال اجازه ندارند در اماکن عمومی و در انتظار عمومی سیگار بکشند.

۴-۵-۴- فنلاند

همراه داشتن سیگار، مواد محترقه، مواد مخدر و مسکرات در ساعات مدرسه ممنوع است. مدارس فنلاند یک برنامه دارویی برای پاسخ به مشکلات مرتبط با مصرف مواد دارد.

۴-۵-۵- ژاپن

آوردن وسایل ذیل به طور کلی در مدارس ممنوع است:

داروها و محرکها

سیگار، فندک و مانند آن

نوشیدنیهای الکلی

مواد و ابزارهای غیر اخلاقی و هرزه نگاری

هر نوع سلاح

ترقه

چاقو

هر دانش آموزی که وسایل مذکور را به همراه داشته باشد در معرض یک اخراج فوری قرار می گیرد.

در ژاپن کشیدن سیگار و نوشیدن مشروبات الکلی برای افراد زیر بیست سال یک عمل غیر قانونی است. در اختیار داشتن تنباکو و الکل زمینه را برای تعلیق و اخراج فراهم می سازد.

۴-۵-۶- مالزی

آوردن مجلات، فیلم و سی دی ها و یا تصاویر زشت یا ناپسند به قصد توزیع یا تماشا

سیگار، مواد مخدر، مشروبات الکلی و مواد مست کننده

شایان ذکر است مطابق قانون هیچ کدام از افراد حاضر در مدرسه شامل والدین، معلمان و کارمندان مجاز به کشیدن سیگار نیستند. (قانون کنترل دخانیات مصوب ۱۹۹۳)

دانش آموزان مجاز به خرید، توزیع و یا فروش سیگار نیستند.

دانش آموزان حتی مجاز به استفاده از سیگار در محیطهای اطراف مدرسه هم نیستند.

شاگردانی که پنج بار در حال استفاده از مواد مخدر دیده شوند از مدرسه اخراج می شوند.

مواد آرایشی، طلا و جواهر

موبایل و وسایل الکترونیکی

۴-۵-۷- امارات متحده عربی

در مدارس امارات آوردن موبایل و تجهیزات الکترونیکی، مسکرات، سیگار، مواد مخدر و روانگردانها ممنوع است.

۴-۶ استفاده از وسایل دیجیتالی

۴-۶-۱- ایران: در ایران در این زمینه در مقررات اجرایی مدارس مطلبی یافت نشد.

۲-۶-۲- انگلستان

هر مدرسه سیاست رفتاری شفاف در قدهن کردن استفاده از موبایل در کلاس دارد.

دانش آموزان نباید از موبایل در خلال کلاس به جز موارد فوری که آن هم تحت کنترل کارکنان باشد، استفاده کنند.

دانش آموزان نباید از موبایل برای گرفتن عکس یا فیلمبرداری استفاده کنند مگر با اجازه معلم.

در برخی مدارس دانش آموزان اجازه استفاده از موبایل در موارد خاص همچون استفاده از آن به عنوان یک ابزار آموزشی یا اطلاع از پیامهای مهم همچون بیماری یکی از اعضای خانواده را پیدا می کنید. در مورد استفاده از

موبایل به عنوان یک وسیله آموزشی دیدگاه‌های مثبتی وجود دارد که استفاده از این وسیله می‌تواند دانش به روز را برای دانش آموزان ایجاد کند.

در این کشور در برخی مدارس به دختران ۷ تا ۱۳ ساله به خاطر در معرض خطر بودن، اجازه داشتن موبایل داده می‌شود و این یک حالت ایمنی دارد و تلفنهای موبایل باید در سر کلاسهای درس خاموش باشد.

استفاده از وسایل دیجیتالی مانند آپیاد در طول درس مجاز نیست مگر با اجازه معلم .

این وسایل را نباید با شبکه اینترنت مدرسه ارتباط داد.

قانون کپی رایت نباید با تبادل غیر قانونی فایلها شکسته شود.

۳-۶-۴-ژاپن

در موارد ضروری از تلفن در اتاق مدیر مدرسه استفاده می‌شود. در خلال ساعات کلاسی استفاده از موبایل بدون مجوز مدیر قدهن است.

همه دانش آموزان باید موبایلهای خود را به معلمان کلاس در صبح تحویل داده و پس از کلاس تحویل بگیرند.

در صورت استفاده نامناسب از موبایل یا استفاده از آن در ساعات آموزشی دستگاه تلفن همراه مورد نظر مصادره شده و به مدیر مدرسه تحویل می‌شود.

۴-۶-۴-آلمان

در مدارس ابتدایی به همراه داشتن موبایل و وسایل دیجیتالی ممنوع است. در دبیرستانها نیز استفاده از موبایل در حین درس ممنوع است. دانش آموزان باید موبایل خود را در کلاس درس خاموش کنند، اگر دیده یا شنیده شود که کسی در حین درس از موبایل استفاده می‌کند، موبایلش توسط معلم توقیف می‌شود. والدین او می‌توانند فردای آنروز به مدرسه بیایند و موبایل را تحویل بگیرند.

۵-۶-۴-فرانسه

صدای زنگ تلفن همراه مخل کلاس درس است. تلفن همراه دوربین دار می‌تواند به عنوان وسیله تقلب در امتحان استفاده شود. تلفن همراه ممکن است سرقتی باشد و از سایر دانش آموزان امانت گرفته شده باشد . شرایط وقتی بحرانی تر می‌شود که پیامکهای نادرست به سایر افراد ارسال شود. استفاده از تلفنهای همراه می‌تواند از لحاظ علمی ارزشمند بوده و همچنین می‌تواند مشکلات انضباطی به وجود آورد.

دانش آموزان مجاز به استفاده از تلفن های همراه در ساعات آموزشی و اوقات تفریح نیستند مگر اینکه از مدیریت آموزشگاه مجوز داشته باشند. تلفن همراه باید در طول روز روشن و در طی ساعات آموزشی خاموش باشد. اگر دانش آموزی مجوز استفاده از تلفن همراه را به دست آورد، نباید در نظم کلاس اختلال ایجاد کند. اگر دانش آموز نظم کلاس را مختل ساخت لازم است که تلفن همراه خاموش شده یا توقیف شود.

۶-۶-۴-پاکستان: در منابع مقررات پاکستان ، چیزی در این مورد یافت نشد .

۷-۶-۴-مالزی: در مالزی استفاده از موبایل در سر کلاسهای درس ممنوع است.

۸-۶-۴-ترکیه: در ترکیه مطابق با قانون، استفاده از تلفنهای همراه قدهن است؛ اما امروزه این دیدگاه وجود دارد که استفاده از تلفنهای همراه می‌تواند کمک خوبی در جهت اطلاع والدین از وضعیت فرزندان باشد ضمن آنکه امکانات صوتی، تصویری و قابلیت‌های فناوری اطلاعات موبایل می‌تواند بسیاری از خواسته های یادگیری در عصر جدید را تحقق بخشد و بین استفاده صحیح و ناصحیح از ابزارهایی مانند موبایل تفاوت قائل شده است.

۷-۴-قرارداد و مسئولیتهای والدین

۱-۷-۴-ایران: در مقررات انضباطی ایران اطلاعاتی در این مورد یافت نشد.

۲-۷-۴-انگلستان

قراردادها با والدین

قرارداد با والدین، توافقنامه ای است بین والدین یا قیم، یا مسئولان محلی و هیئت امنای مدرسه قرارداد والدین یک تنبیه نیست. آنها راههایی هستند که برای همکاری مدرسه و مقامات محلی برای اصلاح رفتار کودک یا حضور او در مدرسه و به منظور جذب حمایت عملی از مدرسه و مقامات مسئول محلی طراحی شده اند. قرارداد با والدین می تواند به مادر، پدر و قیم قانونی که با کودک زندگی می کند، ارائه شود. مدرسه و مسئولان محلی معمولاً سعی می کنند با همه والدین و مراقبان صحبت کنند که هر کدام چه کمکی می توانند برای اصلاح رفتار دانش آموز و حضور وی در مدرسه کنند. با توجه به شرایط، والدین یا مراقبان می توانند به طور جداگانه قرارداد را امضا کنند.

قرارداد با والدین قصد دارد از والدین حمایت و والدین و فرزندان را کمک کند. آنها قصد دارند که رابطه کاری مثبت را بین مدرسه، مسئولان محلی و خانواده ایجاد کنند که بتوانند با فرار از مدرسه و مشکلات رفتاری مقابله کنند و سعی کنند آنها را حل کنند.

طبق این قرارداد، والدین موافقت می کنند که برخی کارها را انجام دهند که فرزندانشان هر روز سر وقت به مدرسه رسیده و هر دو هفته یکبار به مدرسه بیایند و گزارش رفتاری دانش آموز را امضا نموده و در مورد مشکلات رفتاری افزایش یافته دانش آموز به بحث و بررسی بپردازند.

قرارداد رفتاری یک قرارداد داوطلبانه است که بین مدرسه، والدین و مقامات محلی امضا می شود و کسی نمی تواند والدین را مجبور به امضای این قرارداد کند. هرچند آن می تواند به والدین کمک کند و شانس برای حمایت بیشتر دانش آموز جدا از آموزشش فراهم آورد. اگر والدین تصمیم گرفتند که این قرارداد را امضا نکنند، آنها باید راههای دیگری برای اصلاح رفتار و حضور دانش آموز خود پیدا کنند و این راه را با بحث و بررسی با مسئولان مدرسه و مقامات محلی پیدا کنند. اگر این اقدام صورت نگرفت و بهبودی در رفتار دانش آموز مشاهده نشد مقامات محلی راههای دیگری را برای انجام اقدام علیه والدین در نظر می گیرند که می تواند درخواست به دادگاه علیه والدین به منظور وادار ساختن آنها به حضور در کلاسهای والدین به منظور بررسی رفتار دانش آموز و حضور نامنظم وی باشد.

در جلساتی که طبق قرارداد تشکیل می شود والدین می توانند درباره مشکلاتی که با فرزندانشان دارند و کمکهایی که می تواند از طرف مدرسه به آنها شود و سودمند است بحث کنند.

۳-۷-۴-آلمان

در هر یک از ایالتهای آلمان در مقررات مدرسه شرایط و ضوابط خاصی پیش بینی شده است. در وستفاليا مسئولیتهای والدین، معلمان و تا حدودی دانش آموزان در قرارداد رفتاری به طور شفاف بیان شده است. قبول مقررات مدرسه که به طور واضح بیان شده به عنوان قسمتی از قرارداد است. همچنین قراردادهای فردی نیز وجود دارد که به ویژه در مورد رفتار مشکل زا و انحرافی کاربرد دارند. در این قراردادهای، دانش آموزان تعهدهای محکم رفتاری می دهند که پیشرفت کرده و این پیشرفت خود را با کمک اولیاء، معلمان و دانش آموزان حفظ کنند. در همان زمان تعیین می شود که چگونه و چه وقت ابزارهای مرتبط مطابق با مقررات مدرسه به کار گرفته شود. در برنبدوگ، معلمان و والدین ترغیب می شوند تا قراردادهای نزدیک رفتاری و یادگیری با جهت همکاری با یکدیگر داشته باشند. قسمتهای مرتبط باید با یکدیگر برای دستیابی به اهداف مدرسه توافق کنند.

در ساکسونی، حسه، مکلنبورگ قراردادهای یادگیری و رفتاری براساس پیشنهاد متخصصان آموزشی اجرا می شود. در برخی مدارس روی توافق نامه هایی کار می کنند که مخصوص هر دانش آموز، والدین و معلمان طراحی شده و به نمایش گذاشته شده و برای همه قابل مشاهده است و در هر نیمسال مورد بازنگری قرار می گیرند تا والدین از آنها آگاهی فعال داشته باشند.

یک نمونه از قرارداد

به عنوان مدرسه تعهد می دهیم که

جلسات آموزشی را برگزار کنیم.

جلسات آموزشی در زمان مقرر و به موقع برگزار شود.

ما به دنبال رفتار با احترام با دیگران هستیم.

ما دانش آموزان را مطابق عملکردشان مورد تشویق قرار می دهیم.

ما درباره مشکلات شخصیتی مرتبط با دانش آموزان مهربان هستیم.

در موقع مشکلات با اولیای دانش آموز صحبت می کنیم.

ما والدین را درباره مدرسه و به ویژه رشد فرزندانمان آگاه می کنیم.

همه اولیاء تعهد می دهند که از مقررات و معیارهای مدرسه در خانه حمایت کرده و تضمین می نمایم که کودکان در برخورد با دیگران ادب و احترام را رعایت کرده و از ناسزا استفاده نمی کنند.

ما از رفتارهای غیر خشونت آمیز (هم فیزیکی و روانی) با کودکان استفاده می کنیم.

ما کودکان را جهت رسیدن به نظم و انضباط در مدرسه کمک می نمایم.

ما کودکان را جهت احترام گذاشتن به مالکیت دیگران مورد تشویق قرار می دهیم.

ما برای کودکان در منزل یک فضای کار صلح آمیز و شفاف مهیا می کنیم.

ما کودکان را تشویق می کنیم تکالیف خود را به طور دقیق انجام دهد.

ما از فرزندانمان می خواهیم که همیشه وسایل مورد نیاز خود را به کلاس بیاورد.

ما فرزندانمان را سر موقع به مدرسه می فرستیم

ما به طور مرتب صندوق پستی و ایمیل خود را بررسی کرده و در صورت داشتن پیغامی از مدرسه به سرعت به آن پاسخ می دهیم.

ما فرزندانمان را تبدیل به یک الگوی مثبت می کنیم.

ما به طور مرتب در صورت آگاهی در انجمن اولیا و مربیان شرکت می کنیم.

امضا والدین و مدیر مدرسه

۴-۷-۴-فرانسه

۱-۴-۷-۴-اصول

قرارداد مسئولیت والدین می تواند به وسیله رئیس شورای عمومی بنا به درخواست خود یا برخی مقامات (مانند بازرس آکادمی، رئیس موسسه، بخشدار و یا شهردار) به والدین یا سرپرستان قانونی ارائه شود در صورت غیبت از مدرسه

اخلال در عملکرد یک موسسه آموزشی

یا سایر مشکلات

این قرارداد تعهدات والدین را خاطر نشان ساخته و شامل اقدامات ترمیمی و اجتماعی برای اصلاح وضعیت است.

۲-۴-۷-۴-اطلاعاتی برای والدین

وقتی رئیس شورا بخواهد از قرار داد والدین استفاده کند، باید از طریق پست آن را به اطلاع والدین یا سرپرستان قانونی کودک برساند. آنها یک مهلت پانزده روزه دارند تا قرارداد را امضا کرده یا در صورت عدم توافق مشاهدات خود را به اشتراک گذاشته و دلایل امتناع را بیان کرده پیشنهادهایی را ارائه دهند.

محتوای قرارداد

دلایل استفاده از این قرارداد و نمایش وضعیت دانش آموز و اولیا
یادآوری تعهدات اولیا
تعهدات اولیا برای فائق آمدن بر مشکلات
مدت اولیه قرارداد شش ماه است که تا یک سال قابل تمدید است.
و.....

۳-۴-۷-۴-مجازاتها

در صورت عدم انجام تعهدات به وسیله پدر و مادر بدون دلیل قانونی و مشروع در قرارداد امضا شده توسط آنها رئیس شورا می تواند:
پرداخت مزایای خانواده را تعلیق کند.
دادخواست به دادگاه نوجوانان می تواند دستور بدهد تمام یا قسمتی از مزایای موجود به سرپرست پرداخت نشود.
وارد شدن دادستان عمومی که می تواند تحت تعقیب کیفری قرار بدهد.

۸-۴-همکاری با پلیس

۱-۸-۴-انگلستان

حمایت از جانب پلیس

هر مدرسه یک پلیس مرتبط منسوب دارد. بسیاری از مدارس و گروههای مدارس افسر پلیس اختصاصی دارند که به طور مرتب از مدرسه بازدید می کند یا در مدرسه تحت قرارداد امنیتی مدارس می ماند. دولت انگلستان در تلاش است که پلیس مدارس در مدرسه به عنوان یک هنجار پذیرفته شود. پلیس به عنوان نمونه می تواند برای نظارت و مراقبت از شاگردان و مبارزه با باند ها و سایر اشکال بزه کاری به گشت زنی بپردازد.
در مدارس انگلستان همکاری با پلیس به اشکال مختلف، صورت می گیرد. بیش از پنج هزار مدرسه در طرح مدرسه سالم با همکاری پلیس شرکت کرده اند. این طرح می تواند از شدت یافتن مشکلات نوجوانان و جوانان بزهکار جلوگیری کند. ایده قرارداد پلیس در مدرسه به صورت حضور تمام وقت یا بازدیدهای منظم به منظور مقابله با رفتارهای بد، جلوگیری از فرار از مدرسه و ایجاد رابطه بین جوانان و پلیس است. حضور پلیس در مدرسه به طور قابل مشاهده در مدرسه دیده می شود.

مزایای حیاتی وجود افسران پلیس در مدارس

افزایش دسترسی

بهبود روابط

افزایش حس امنیت برای شاگردان، معلمان و جامعه

بهبود حضور در مدرسه

کاهش سطح رفتارهای ضعیف و خلاف در مدرسه

نقش پلیس در مدرسه

ایمنی جوانان (مقابله با جرم و جنایت، انضباط، ایمنی و رفتار در مدرسه، عدالت ترمیمی)

حمایت از بهبود در دانش و کیفیت زندگی افراد جوان (برنامه درسی، فوق برنامه، انجمنهای مدرسه، حمایت آرامبخش)

کارپیشگیرانه چند نهادی و راهبردی (فکر اشتراکی، کار با دیگر نهادها)

کار در عمل

تامین بودجه: به طور تاریخی منبع مالی نیروی پلیس مدرسه، خود آن مدرسه است. هرچند در برخی مناطق به سمتی رفته اند که این تامین بودجه باید به صورت نصف، نصف میان مدرسه و نیروی پلیس تقسیم شود. بودجه می تواند از طریق سازمان بهبود رفتار و تیمهای حمایت از رفتار و آموزش تامین شود. روشهای آموزش پلیس مدارس متنوع است. برخی غیر رسمی، ضمن خدمت برخی برنامه های قراردادی نیز به وسیله گروهی از مدارس سالمتر طراحی شده است.

انواع فعالیتها:

کمک به امن تر ساختن محیط مدرسه

گشت زنی در راهروها و محوطه مدرسه این امکان را در اختیار پلیس قرار می دهد که امنیت مدرسه را از طریق شناسایی و برخورد با مزاحمان و واکنش سریع بهبود بخشد.

اقدام علیه رفتارهای ضد اجتماعی: ارزیابی و پاسخ به موضوعاتی همچون رفتار ضد اجتماعی، زور گویی، آزار و اذیت، قربانی ساختن و حوادث خشونت بار می تواند در قلمرو نقش پلیس محسوب شود.

افسران پلیس همچنین شیوه های عدالت ترمیمی در مدارس را تسهیل می کنند. در این دامنه یک افسر پلیس با به دست گرفتن نقش رهبری در میانجیگری بین مجرمین و قربانیان از استفاده گسترده تر از تکنیک های حل تعارض حمایت می کند.

افسران پلیس می توانند دانش خود را تسهیم ساخته و بین جامعه، گروههای داوطلب و نهادهای عمومی برای تسهیل اجرای قانون ارتباط برقرار کنند.

پلیس می تواند در برنامه درسی مدرسه برای کمک به درس آموزش شهروندی و بهداشت اجتماعی و آموزش و پرورش اقتصادی در قالب موضوعاتی از قبیل رفتار مثبت و مهارت های شهروندی، ایمنی جاده ها، سوء استفاده از دختران، پیامدهای حاصل از تصمیمات و فعالیت های جنایی فعالیت کند.

مبارزه با مواد مخدر: عضو ارشد کارکنان مدرسه که در مورد خط مشی مبارزه با مواد مدرسه مسئول است، باید با پلیس ارتباط پیدا کرده و توافق کند که در مورد موضوعات مرتبط با سوء مصرف مواد به تبادل تجربه بپردازند. این رویکرد باید به طور مداوم ادامه پیدا کند.

۲-۸-۴-آلمان

همکاری در موضوعات مجرمانه

آموزش ایمنی خیابان

آموزش ترافیک در مدرسه یکی از سنتهای قدیمی آلمان است. در دهه های زیادی برنامه آموزش ترافیک در یک ارتباط نزدیک با انجمن ایمنی خیابان آلمان صورت می گرفت. در مصوبه کنفرانس دائمی وزاری آموزش و پرورش آلمان، آموزش ایمنی خیابان به عنوان قسمتی از ماموریتهای آموزشی تشخیص داده شده است.

دانش آموزان در دوره ابتدایی، در چندین واحد آموزشی به طور عملی و نظری به وسیله معلم مدرسه و ماموران پلیس راهنمایی با چالشهای ایمنی در معابر آشنا می شوند.

پیشگیری از سوء مصرف مواد

معلمان در مدارس آلمان در مبارزه با سوء مصرف مواد، خصوصا مواد جدید نقش مهمی دارند و به دلیل اینکه دانسته های آنان ممکن است کامل نباشد در نتیجه از متخصصان پلیس برای تبادل تجربه استفاده می شود.

جلوگیری از خشونت

پلیس، مدرسه و سایر نهادها طرح های مشترکی را برای مبارزه با خشونت در سطح مدارس اجرا می کنند و این خشونت هم شامل خشونت فیزیکی، روانی و کلامی می شود.

پلیس در سه سطح پیشگیری با مدرسه همکاری می کند. سطح اول که شامل آموزش مهارت های اجتماعی، افزایش سطح آگاهی و مبارزه با فقر و استرس و... است. سطح دوم که شامل تضعیف مجرم بالقوه از وقوع جرم است. در سطح سوم نیز مسئولان مدرسه به همراه پلیس باعث تضعیف رخ دادن حوادث خواهند شد.

۳-۸-۴-مالزی

در مالزی، افراد پلیس ملبس برای تلقین انضباط در بین دانش آموزان متوسطه و کمک به جلوگیری از فعالیتهای منفی به وجود آمده اند. هدف اساسی این پلیس طبق اظهارات موسس آن ساختن شهروندانی مسئول در آینده است. دانش آموزانی برای این کار انتخاب می شوند که تستهای بدنی را با موفقیت پشت سر گذاشته و مصاحبه را با موفقیت طی کنند.

در مالزی، پلیس با اجرای برنامه های پیشگیری، مبارزه با جرم و بحث در مدارس حضور می یابد.

۹-۴-سیاستهای ضد زورگویی

۱-۹-۴-انگلستان

زورگویی، رفتاریست که از یک فرد یا گروه سر می زند و بیشتر اوقات تکرار می شود و به طور عمدی از لحاظ روحی و عاطفی به دیگر افراد صدمه می زند. زورگویی می تواند در اشکال مختلف رخ بدهد (برای نمونه زورگویی سایبری از طریق پیامهای متنی یا اینترنت) و اغلب با تعصب علیه گروههای دیگر به وجود می آید؛ برای نمونه براساس نژاد، مذهب یا جنسیت یا فرزندخواندگان و ممکن است به خاطر تفاوت های واقعی بین کودکان انگلیخته شود.

زورگویی یک رفتار ضد اجتماعی است که در جامعه بر روی همه افراد تاثیر می گذارد. در مدارس انگلستان احترام و مراقبت از یکدیگر تشویق و ترویج می شود؛ اما همیشه خطر رخ دادن زورگویی در مدارس وجود دارد. هدف از سیاستهای ضد زورگویی مدارس ایجاد محیط ایمن، حمایتی و مراقبتی است که دانش آموزان بتوانند بدون ترس و زورگویی زندگی کنند و بتوانند از فرصتهای مدرسه به طور کامل بهره مند شوند.

۲-۹-۴-نمونه هایی از زورگویی

۱) مشت زدن، ضربه زدن، هل دادن، تف کردن و پرتاب چیزها. این را می توان به عنوان "حمله" در نظر گرفت و بدیهی است جدی ترین حملات فیزیکی می تواند به عنوان یک جرم جنایی تلقی شود.

۲- خسارت زدن به اموال یا انداختن آنها به اطراف، هجوم بردن به اتاقها، کیفها، کمدها، قفلها و درگیری در مهمانی ها در خوابگاهها

۳- نجوا، اذیت کردن، نوشتار نامهربانانه، نوشته ها یا متون مبتذل، تماس های ناشناس، پخش شایعات مخرب و نقاشی های دیواری توهین آمیز .

۴- ساختن کامنت های نامناسب جنسی، تعرض جنسی

۵- منزوی کردن اشخاص با استفاده از تهدیدهای زبانی و حرکتی

۶- ساختن کامنت های تبعیض آمیز جنسی و نژادی با این ادعا که قربانی آن را به عنوان یک شوخی تلقی خواهد کرد.

۷- استفاده از موبایل، ایمیل و اینترنت برای توهین به افرادی که از نظر نژادی، جنسی، قومی و مذهبی متعلق به سایر گروهها هستند.

زورگویی اثراتی روی حضور و دستیابی قربانیان در مدرسه می‌گذارد و گروه‌های مورد هدف زورگویی را به حاشیه می‌راند و می‌تواند روی زندگی برخی از آنها اثر منفی داشته باشد. زورگویی می‌تواند اثرات بد روانی داشته باشد و در بدترین حالت به خودکشی فرد قربانی منجر شود. اگرچه زورگویی یک جرم قضایی نیست؛ اما مقررات قضایی ویژه‌ای برای ضرب و شتم، تهدید و آزار وجود دارد که اینترنت و پیامک را هم شامل می‌شود. چگونه شفاف می‌شود که زورگویی غیر قابل قبول است؟

مدرسه عدم تحمل خود از زورگویی را از طرق مختلف مشخص می‌سازد که در ضوابط رفتاری مدرسه قرار دارد. قصد این است که در شاگردان فرهنگی را پرورش بدهد که آنها را از سکوت در مقابل زور باز دارد و یا در مقابل زور بایستند و این فرهنگ را نهادینه می‌کند که کمک به یکی از شاگردان و دوستان اقدامی مثبت است. معلمان باید آماده باشند تا رفتار بد را تحت نظارت قرار دهند و از آنچه باعث زورگویی می‌شود جلوگیری کنند.

۳-۱-۹-۴- زورگویی سایبری

رشد سریع و گسترش دسترسی به فناوری ابزاری جدید برای زورگویی سایبری فراهم کرده است که در **یا بیرون** از مدرسه رخ می‌دهد. زورگویی سایبری ممکن است شامل تهدید، آزار و اذیت و یا جعل هویت باشد. زورگویی سایبری ممکن است شامل اشکال توهین عمومی یا زورگویی تعصب محور بر طبق تبعیض جنسیتی و یا نژادی باشد.

مواردی هم بوده که کارکنان به وسیله دانش آموزان فعلی و سابق، سایر همکاران، والدین و دیگر بزرگسالان و افرادی که سعی می‌کردند ناشناس باقی بمانند، از طریق سایبر مورد زورگویی واقع شده‌اند. موارد زیادی از زورگویی سایبری از طریق ایمیل، محیط‌های یادگیری مجازی، چت رومها، وب سایت ها، سایت‌های شبکه های اجتماعی، تلفن‌های همراه و ثابت و دوربین‌های دیجیتال گزارش شده است.

پیشگیری از زورگویی

همه کارمندان مشغول در مدرسه باید از موضوع زورگویی آگاه بوده و نسبت به سیاست مدرسه نسبت به عدم تحمل زورگویی وقتی که آن به طور مستمر گزارش می‌شود، اشراف داشته باشند. کارکنان باید مرتباً این پیام را برای دانش آموزان تقویت کنند که زورگویی غیر قابل قبول است و باید در جهت جلوگیری از آن اقدام مثبت صورت بگیرد.

در سطح کلاس و در خلال کلاس، ساعت تربیت بدنی و...

در سطح فردی دانش آموزانی که احساس می‌کنند خطر زورگویی در مورد آنها وجود دارد مورد حمایت و راهنمایی بیشتری قرار می‌گیرند.

دانش آموزانی که نسبت به دیگران زورگویی می‌کنند مورد مشاوره و حمایت قرار می‌گیرند و راهبردهایی را فرا می‌گیرند که رفتار بدشان را تحت کنترل دریاورند و از حوادث بیشتر جلوگیری شود.

مدرسه تشخیص می‌دهد که زمانهایی وجود دارد که کودکان نسبت به زورگویی آسیب پذیرترند. زمانهای ناهار، صبحانه، آغاز و پایان زمان آموزش از آن جمله‌اند. باید ترتیباتی ایجاد شود تا از برخورد در این زمانها جلوگیری شود.

همچنین محل‌هایی در مدرسه وجود دارد که حوادث و زورگویی در آنجا بیشتر رخ می‌دهد و باید اطمینان حاصل شود که شاگردان از دسترسی به این مکانها منع شده‌اند.

کودکان به صحبت کردن با کارکنان در مورد حوادث مربوط به زورگویی که آنها را تجربه کرده‌اند و یا این که آنها ممکن است از آن آگاه باشند، تشویق می‌شوند.

از کودکان به طور منظم نظر سنجی می‌شود تا فهمیده شود که چه مقدار احساس امنیت وجود دارد.

شرکت والدین

والدینی که فرزندانشان قربانی زورگویی می شوند باید در اولین فرصت مدرسه را مطلع ساخته و آماده شوند تا با همکاری مدرسه، محیطی ایمن را برای فرزندشان آماده سازند.

به طور مشابه، اگر والدینی عقیده دارند فرزندشان نسبت به دیگران زورگویی می کند، باید مدرسه را مطلع سازند تا مدرسه برنامه ای تهیه کند و از حوادث بیشتر در آینده جلوگیری کرده و رفتار دانش آموز تغییر یابد. مدیریت حوادث

مدارس باید اقدامی قاطع و قطعی در مبارزه با هر نوع زورگویی که شاهد آن هستند و یا برای آنها گزارش شده است، انجام دهند.

اقدامات زیر در این راستا باید انجام شود:

حادثه باید بلافاصله به وسیله کارمندی که نزدیک به صحنه است مورد بررسی قرار گیرد.

گزارش شفافی از حادثه تهیه شده و به مدیر ارائه شود.

مدیر باید با تمامی مرتبطین صحنه تماس برقرار کند.

والدین باید آگاه شوند.

اقدامات تنبیهی باید به طور مناسب و با همفکری همه اجزای مرتبط صورت بگیرد.

اقدامات پس از حادثه برای دانش آموز قربانی

مدرسه باید اقدام فعال، دلسوزانه و حمایتی را برای دانش آموزانی که قربانی زورگویی شده اند، انجام دهد.

ماهیت ویژه پاسخ به وسیله نیازهای ویژه دانش آموز مشخص خواهد شد که شامل موارد زیر است:

اقدام فوری برای متوقف کردن حادثه و تامین امنیت کودک

تقویت مثبت که گزارش حادثه صحیح باشد و مطالب را به درستی گزارش کرده باشد.

اطمینان دادن این نکته که قربانی مسئول رفتار زورگویانه نیست.

راهنمایی برای جلوگیری از حوادث بیشتر

• همدردی و همدلی

• مشاوره

• دوستی

• آموزش ابراز وجود

• نظارت / نظارت اضافی

• ایجاد یک گروه پشتیبانی

• میانجیگری همکلاسی و مشاوره همتا

• اطلاع رسانی / از جمله به پدر و مادر

• میانجیگری بزرگسال بین متخلف و قربانی (به شرطی که این

آسیب پذیری قربانی را افزایش ندهد)

اقدامات برای متخلف

مدارس باید دانش آموز متخلف زورگو را با رویکردی عملی، مساله محور و حمایتی وادار به یک رفتار قابل قبول کنند.

اقدام فوری برای متوقف کردن حادثه زورگو در حال پیشرفت

• تعامل با زورگویی برای تقویت پیام است که خود را

رفتار نقض مقررات مدرسه است و غیر قابل قبول است

• از دست دادن از ناهار / صبحانه و امتیازات

• گزارش / سر معلم

- حذف از کلاس / گروه
  - جلوگیری از شرکت در ورزش و یا از فعالیت های مدرسه
  - اطلاع به پدر و مادر
  - مشاوره / آموزش رفتارهای جایگزین
  - میانجیگری بزرگسال بین متخلف و قربانی (به شرطی که این برای قربانی امنیت باشد)
  - دوره های ثابت اخراج
  - محرومیت دائم (در موارد شدید که ممکن است شامل خشونت باشد)
  - پاداش / تقویت مثبت برای کودکان به منظور تشویق تغییر و تحت کنترل در آوردن رفتار غیر قابل قبول
- نظارت، ارزیابی و بازنگری سیاستهای مدرسه در مورد زورگویی به طور سالانه خواهد بود.

۲-۹-۴- فنلاند

سیاستهای ضد زورگویی

یکی از شاخصهای مقررات انضباطی در آموزش و پرورش فنلاند سیاستهای ضد زورگویی است. مدارس هیچ گونه زورگویی را در ساعات آموزشی یا در اردوهای مدرسه تحمل نخواهند کرد. زورگویی شامل اخاذی، حمله، پرخاشگری و زورگویی ارتباطی (از طریق پیامک و یا اینترنت) می شود. این کار حتی اگر عامل آن زیر ۱۵ سال باشد، جرم محسوب می شود.

در فنلاند یک برنامه ضد زورگویی تحقیق محور به نام کیوا به وسیله دانشگاه ترکو با بودجه وزارت آموزش و پرورش اجر می شود؛ که اثرات آن به وسیله یک آزمایش کنترل شده تصادفی بزرگ به اثبات رسیده است. برنامه کیوا اقدامات مشخص و جهانی را برای مبارزه با زورگویی مورد توجه قرار داده است. اقدامات جهانی، همه دانش آموزان را در مدرسه مورد توجه قرار می دهد. آنها به تلاشهای انجام شده برای تاثیر گذاری و ظرفیت سازی در دانش آموزان برای رفتار کردن در روشهای سازنده اشاره دارد و مسئولیت عدم تشویق زورگویی و حمایت از قربانیان را بر عهده می گیرد.

زمانی که زورگویی مورد توجه مدارس قرار گرفت اقدامات مشخصی انجام شد. هر مورد ویژه در بحثهای فردی و گروهی بین تیم کیوا و دانش آموزان هدف صورت گرفت. چند طرفدار اجتماعی همتایان قربانی دعوت شدند تا از همکلاسی های قربانی خود حمایت کنند. برنامه کیوا یک پروژه یک ساله نیست. یک بخش ثابت کار مدارس است.

۳-۹-۴- آلمان

۱-۳-۹-۴- تعریف زورگویی

زورگویی رفتاری است که در آن فرد آسیب می زند یا باعث ناراحتی می شود، یا دیگران را به روشهای گوناگون مورد بهره کشی قرار می دهد، به طوری که فرد قربانی احساس تهدید یا نا امنی می کند. نمونه هایی از زورگویی:

- ۱- ضربه زدن، لگد زدن، هل دادن مردم، آب دهان انداختن
- ۲- اذیت، توهین، طعنه زدن، نامگذاری و توهین
- ۳- ارباب، منزوی ساختن و مانند آن
- ۴- پخش شایعات یا نوشتن نامه های خشونت بار
- ۵- هر نوع استفاده نامناسب از تکنولوژی اطلاعات مانند کامپیوتر و تلفنهای موبایل

۶- مصرف کردن، صدمه زدن یا مخفی کردن اموال دیگران

۷- زورگیری

۸- صحبت کردن یا لمس کردن شخصی در یک راه نامناسب جنسی

دیگر اشکال زورگویی عبارتند از:

زورگویی جنسی

شامل توجه ناخواسته و ناخوشایند از نوع نامشروع جنسی. این نوع از زورگویی می تواند فیزیکی یا کلامی در زمینه های جنسی یا ابزارهای جنسی باشد. هرگونه رفتار نامشروع جنسی که یک جو تهدید آمیز، خصمانه یا توهین آمیز را برای قربانی ایجاد کند، می تواند به عنوان زورگویی جنسی تلقی شود.

زورگویی نژادی

رفتار یا عمل آسیب زننده عمدی مرتبط با نژاد، قومیت و رنگ که اعتراض قربانی را برانگیخته و جو تهدید آمیز، خصمانه و یا توهین آمیز خلق می کند.

زورگویی فرهنگی یا مذهبی: زورگویی به خاطر مذهب، اعتقاد و عقاید افراد رخ می دهد که شامل طیف گسترده ای از مذاهب و عقاید می شود مانند گروههای اقلیت، اومانیستها و ملیتهای مختلف

زورگویی به عقب مانده ها: زورگویی به یک شخص عقب مانده یا دارای اختلال

زورگویی سایبری: این نوع زورگویی به هر شکل از زورگویی که با استفاده از فناوری الکترونیکی رخ می دهد اشاره دارد که به عنوان نمونه شامل پیام متنی، عکس یا ویدئو کلیپها، پست الکترونیک، اتاق گفتگو، شبکه های اجتماعی، پیام های فوری، وب سایت های اجتماعی، عکس، وبلاگها، وب سایت شخصی و..... است.

مدرسه تضمین های ذیل را برای این کار در نظر می گیرد:

همه دانش آموزان و کارکنان، باید یک توافقنامه را به منظور دسترسی به کامپیوتر امضا کند.

همه ارتباطات الکترونیکی استفاده شده در سایت مدرسه یا به عنوان فعالیتهای مدرسه در خارج از سایت مدرسه تحت نظارت است.

کلید دسترسی های دانش آموزان به سایتهای غیر مجاز قدغن و فیلتر می شود.

همه دانش آموزان باید از خط مشی مدرسه در ارتباط با تلفنهای موبایل آگاه باشند.

کارمندان باید نسبت به قانون آگاه بوده و در هنگام مشکل مطابق آن عمل کنند.

پلیس همیشه باید از رخدادهای جدی مانند زورگویی سایبری آگاه شود.

زورگویی می تواند به خود انگاره و اعتماد به نفس کودک و نوجوان لطمه بزند و به آسیب های طولانی مدت عاطفی و حتی خود کشی منجر شود.

مدرسه زورگویی را به صور زیر تشخیص می دهد:

از کارمند به کارمند، از دانش آموز به کارمند، از دانش آموز به دانش آموز.

مقررات مدرسه در ارتباط با زورگویی

مدرسه باید همه قدمهای معقول را بردارد تا مطمئن شود که هر دانش آموز در مدرسه احساس امنیت و راحتی می کند. کسانی که نسبت به آنها زورگویی صورت می گیرد و یا شاهد زورگویی هستند، دارای تجربه بد عاطفی می شوند و اثر آن بر خانواده و کارکنان مدرسه می تواند معنا دار باشد. اگر چه زورگویی یک جرم ویژه جنایی نیست، اما قوانینی وجود دارد که می تواند برای رفتارهای آسیب زا و تهدیدگر، کاربرد داشته باشد.

مدرسه انتظار دارد که همه اعضای جامعه قوانین مدرسه را در مورد زورگویی تایید و تقویت کنند.

هر دانش آموز حق لذت بردن از یادگیری و اوقات فراغتش را بدون ترس و ارباب دارد.

اعضای جامعه مدرسه، هیچگونه اظهارات و اقدامات نامهربانانه را حتی اگر قصد آسیب زدن هم نباشد، تحمل نخواهند کرد.

کنار ایستادن در هنگامی که شخصی در حال قربانی زورگویی شدن است، حمایت از فرد زورگو و تقویت آن است.

دانش آموزان باید زورگویی را سریعاً به مقامات مسئول گزارش دهند.

زورگویی همیشه جدی گرفته خواهد شد.

راههای پیشگیری یا کاهش زورگویی

جو باز، اعتماد و مراقبت در مدرسه فراهم شود و کارمندان موفقیت را جشن گرفته، حمایت لازم را تامین کنند، مشکلات را پیش بینی کرده و انضباط را به طور حساس و عادلانه برقرار کنند، به صحبت‌های دانش آموزان گوش داده و دانش آموزان را تشویق کنند که مسئولان مدرسه را در جریان مشکلاتشان قرار دهند.

دانش آموزان باید آگاه شوند که زورگویی به هیچ وجه در مدرسه تحمل نخواهد شد و آن یک تخلف انضباطی به شمار می رود. همه تنبیهات انضباطی در مورد دانش آموز زورگو کاربرد دارد و وی نهایتاً اخراج می شود.

۱۰-۴ حقوق و وظایف متقابل

۱-۱۰-۴- انگلستان

حقوق و مسئولیتهای متقابل

مدرسه

حق

شفاف ساختن جایگاه قانونی مدرسه برای نظم دهی به شاگردان همراه با اینکه شاگردان و والدین که باید به آن خط مشی احترام بگذارند .

مسئولیت

تضمین اینکه همه افراد مشغول در مدرسه درباره اصول خط مشی رفتاری مدرسه مورد مشورت قرار میگیرند .

حق

به اجرا درآوردن سیاستهای رفتاری مدرسه شامل قوانین و ابزارهای انضباطی

مسئولیت

ایجاد و ارتباط به طور شفاف برای تضمین نظم، احترام و انضباط

حق

تحمل نکردن خشونت، رفتارهای تهدید آمیز، سوءاستفاده به وسیله دانش آموزان و والدین، اگر والدینی مقررات مدرسه را رعایت نمود، مدرسه می تواند از ورود آنها به محوطه جلوگیری نماید. اگر رفتار بد آنها ادامه یافت مستحق پیگرد قانونی می شوند .

مسئولیت

تضمین اینکه خط مشی رفتاری مدرسه بر علیه تبعیض نژادی، طبقاتی، جنسیتی و... است و رفتارهای خوب را در بین آحاد جامعه ارتقا می دهد.

والدین

حق

کمک به اجرای خط مشی های رفتاری مدرسه،

مسئولیت

احترام به خط مشی رفتاری موسسه آموزشی و قدرت انضباطی کارکنان

حق

آگاه بودن نسبت به پیشرفت شاگردانشان

مسئولیت

کمک به فرزندانشان برای پیروی منطقی از دستور العملهای مدرسه و موضوعات مرتبط به رفتار و درونی کردن مقررات مدرسه

حق

انتظار والدین از مدرسه برای اینکه فرزندانشان سالم، ایمن و مورد احترام باشند.

مسئولیت

انتظار مدرسه از والدین برای اینکه فرزندانشان هر روز سر وقت، با لباس مناسب، تغذیه به مدرسه بفرستند.

حق

شکایت از مدیر، مدیران و دولت، اگر والدین این باور را داشته باشند که مقررات انضباطی مدرسه نامعقول است.

مسئولیت

همکاری با مدرسه در جهت حمایت از تقویت رفتار مثبت فرزندانشان

حق

شکایت از اخراج فرزندانشان به هیئت مدیره مدرسه و در مورد اخراج دائم به کمیته شکایت مستقل

مسئولیت

شرکت در جلسات مورد تقاضای مدرسه در مورد رسیدگی به وضعیت فرزندانشان

برای دانش آموز

حق: دریافت آموزش خوب مسئولیت متقابل: اجازه به دیگران برای دریافت آموزش

حق: ایمن بودن مدرسه مسئولیت متقابل: محافظت از دیگران

حق: مورد زورگویی قرار نگرفتن مسئولیت متقابل: زورنگفتن به دیگران

حق: فعالیت در صلح مسئولیت متقابل: اجازه دادن به دیگران برای فعالیت بی وقفه در صلح

حق: پاداش گرفتن برای موفقیت‌های مسئولیت متقابل: پاداش دادن به دیگران و افتخار به موفقیت‌های آنان

حق: استفاده از وسایل و مواد مورد نیاز مسئولیت متقابل: مراقبت از وسایل و سهمیم نمودن دیگران

حق: انتظار کمک از دیگران مسئولیت متقابل: کمک به دیگران در حد توانایی وقتی که نیاز داشتند.

ملاحظات: موارد شرح داده شده به وسیله وزارت آموزش و پرورش انگلستان نمونه ای هستند و لیست مذکور تجویزی نمی باشد و خود مدارس باید ارزشها و انتظارتشان را از رفتار را در پرتو ویژگیهای شخصی، جامعه و توافقنامه مدارس محلی تعیین نمایند.

حقوق و مسئولیتها دو طرف یک سکه هستند یعنی در حالیکه مدارس، حق اجرای سیاستهای انضباطی را دارا هستند، این مطلب می تواند به عنوان یک مسئولیت تلقی گردد.

دیدگاههای اثرگذار به مفهوم انضباط به وسیله تعادل سالم بین حقوق و مسئولیت‌های کارکنان برپایه احترام متقابل بنا می شوند.

این نکته نیز مهم می باشد که ارزشها و انتظارات مدرسه به طور مناسب به اولیا دانش آموزان منتقل گردد تا آنها بتوانند توافقی با والدین را محکم و دارای ضمانت اجرایی نمایند.

فصل پنجم

مقررات تحصیلی

مقدمه

در فصل گذشته به مقررات انضباطی پرداختیم؛ در این فصل مقررات تحصیلی شامل شرایط ثبت نام و پذیرش دانش آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی و نحوه ارتقا دانش آموزان مورد بررسی قرار می گیرد.

۱-۵- مقررات تحصیلی

۱-۱-۵- ایران

شرایط ثبت نام و ادامه تحصیل دانش آموزان

ماده ۲۷- ثبت نام دانش آموزان برای ورود به هر یک از دوره‌های تحصیلی در مدارس داخل کشور با اصل شناسنامه و در مدارس خارج از کشور (۳۷) با اصل شناسنامه یا گذرنامه (۳۸) صورت می‌گیرد.

ماده ۲۸- هنگام ثبت نام دانش آموز در پایه اول دبستان و انتقال دانش آموز پایه مذکور از یک مدرسه به مدرسه دیگر، مدیر مدرسه باید پس از رؤیت شناسنامه، صحت شرط سنی دانش آموز را با قید تاریخ مطابقت درظهر تصویر (فتوکپی) شناسنامه، گواهی و امضا کند. گواهی مذکور باید در پرونده تحصیلی دانش آموز ضبط و نگهداری شود.

ماده ۲۹- مدیران مدارس باید هنگام ثبت نام دانش آموز در پایه اول ابتدایی، کارت بهداشتی تنظیم شده از سوی مراکز بهداشتی را مطالبه و در پرونده تحصیلی دانش آموز ضبط و نگهداری کنند.

تبصره- در شهرستانها و مناطقی که طرح سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی، بینایی و شنوایی نوآموزان برای ورود به دبستان اجرا می‌شود، ارائه گواهی سلامتی و بلامانع بودن ثبت نام دانش آموزان در مدرسه عادی که توسط پایگاه‌های سنجش صادر می‌شود، ضروری است.

ماده ۳۰- برگزاری آزمون ورودی، مصاحبه و تعیین شرط معدل برای ثبت نام دانش آموزان و دریافت هرگونه وجه اجباری (به جز وجوه مربوط به بیمه حوادث و کتابهای درسی) در زمان ثبت نام مجاز نیست و نباید دانش آموزی به دلایل مذکور از ثبت نام محروم شود. (۳۹)

تبصره- مدارس که دارای قانون و ضوابط خاص هستند از حیث ثبت نام تابع مقررات مربوط به خود خواهند بود.

ماده ۳۱- ثبت نام دانش آموزانی که محل سکونت آنان به مدرسه نزدیک تر است، در اولویت خواهد بود و ثبت نام از دانش آموزانی که والدین آنان هر دو شاغل هستند در مدرسه نزدیک به محل کار پدر یا مادر بلامانع است.

ماده ۳۲- در مدرسه برای هر دانش آموز پرونده تحصیلی تشکیل می‌شود. پرونده تحصیلی در هر دوره نشان دهنده وضعیت تحصیلی دانش آموز در آن دوره خواهد بود و باید علاوه بر مدارک مندرج در شیوه نامه ثبت نام، شامل کارنامه‌های سنوات قبل همان دوره تحصیلی نیز باشد. برای دانش آموزان دوره راهنمایی تحصیلی وجود کارنامه تحصیلی پایه پنجم ابتدایی و برای دانش آموزان دوره متوسطه، وجود گواهینامه دائم یا موقت پایه سوم راهنمایی تحصیلی در پرونده تحصیلی ضرورت دارد.

تبصره- افرادی که با استفاده از ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی یا برابر مقررات با شرکت در امتحان ورودی موفق به ادامه تحصیل می‌شوند، نیاز به کارنامه تحصیلی سنوات قبل ندارند.

ماده ۳۳- مدیر مدرسه می‌تواند در موارد استثنایی با اخذ تعهد کتبی از ولی دانش آموزی که فاقد شناسنامه و مدارک تحصیلی است از وی به صورت مشروط حداکثر برای مدت یک ماه ثبت نام کند. ادامه تحصیل این قبیل دانش آموزان در صورت عدم ارائه مدارک هویتی و تحصیلی به موافقت کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش منوط خواهد بود و در هر صورت دانش آموز موظف است برای ثبت نام قطعی و درج مشخصات وی در دفتر آمار تا قبل از اولین نوبت امتحانی مدارک هویتی و تحصیلی خود را به مدرسه تسلیم کند.

تبصره - ثبت نام و ادامه تحصیل دانش آموزی که مدارک تحصیلی خارجی وی جهت ارزشیابی ناقص است، با تأیید کمیسیون ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی و اخذ معرفی‌نامه از اداره کل آموزش و پرورش مدارس خارج از کشور تا قبل از شروع امتحانات پایانی بلامانع است. چنانچه تا پایان امتحانات خرداد ماه پایه تحصیلی قطعی دانش آموز توسط اداره کل آموزش و پرورش مدارس خارج از کشور با رعایت سایر مقررات مشخص نشود، امتحانات خرداد و شهریور وی به عنوان امتحان تعیین پایه محسوب خواهد شد و چنانچه دانش آموز در امتحانات شهریور ماه قبول نشود می‌تواند جهت تعیین پایه در امتحان دروس پایه پایین‌تر به صورت یک نوبتی شرکت کند.

ماده ۳۴- پذیرفتن دانش آموز بصورت مستمع آزاد ممنوع است.

تبصره - دانش آموزی که به ضرورت در محلی غیر از محل ثبت نام خود به سر می‌برد می‌تواند با ارائه کارت شناسایی مدرسه یا گواهی تحصیلی و با اخذ معرفی‌نامه از اداره آموزش و پرورش (مقصد)، از کلاسهای درس یکی از مدارس در محل جدید به صورت موقت استفاده کند.

ماده ۳۵- دارندگان مدارک تحصیلی نهضت سوادآموزی با رعایت شرایط سنی می‌توانند به شرح ذیل ادامه تحصیل دهند:

الف- با مدرک تحصیلی دوره مقدماتی در پایه دوم ابتدایی ثبت نام و ادامه تحصیل دهند و یا در امتحان پایه دوم ابتدایی (به عنوان ورود به پایه سوم) شرکت کرده و در صورت احراز شرایط قبولی در پایه سوم ابتدایی ثبت نام کنند.

ب- با مدرک تحصیلی دوره تکمیلی در پایه چهارم ابتدایی ثبت نام کنند.

ج- با مدرک تحصیلی دوره پایانی در پایه پنجم ابتدایی ثبت نام کنند.

ماده ۳۶- شرایط سنی ثبت نام در مدارس روزانه به شرح زیر خواهد بود: (۴۰)

الف - دوره ابتدایی:

۱- حد اقل سن ثبت نام در پایه اول دبستان شش سال تمام و حد اکثر آن در مناطق شهری نه سال تمام و در مناطق روستایی و عشایری یازده سال تمام خواهد بود.

۲- حداکثر سن ثبت نام در دوره ابتدایی در مناطق شهری چهارده سال تمام و در مناطق روستایی و عشایری شانزده سال تمام خواهد بود.

ب - دوره راهنمایی تحصیلی:

حد اکثر سن ثبت نام در پایه‌های اول، دوم و سوم راهنمایی تحصیلی در مناطق شهری به ترتیب ۱۵، ۱۶ و ۱۷ سال تمام و در مناطق روستایی و عشایری به ترتیب ۱۷، ۱۸ و ۱۹ سال تمام است. (۴۱)

ج - دوره متوسطه:

حداکثر سن ثبت نام در پایه‌های اول، دوم و سوم متوسطه و دوره پیش‌دانشگاهی در مناطق شهری، روستایی و عشایری به ترتیب ۱۸، ۱۹، ۲۰ و ۲۱ سال تمام است.

تبصره ۱- در هر دوره تحصیلی دوسال به حداکثر سقف سنی دانش آموزان معلول جسمی که در مراکز آموزشی خاص به تحصیل اشتغال دارند اضافه می‌شود.

تبصره ۲- ملاک محاسبه سن دانش آموز جهت ثبت نام، اول مهرماه خواهد بود.

تبصره ۳- ملاک تعیین شهر و روستا برای رعایت حداکثر سن مجاز ثبت نام، تقسیمات کشوری خواهد بود. چنانچه برخی روستاها در طول سال تحصیلی به محدوده شهری منضم شوند ادامه تحصیل دانش‌آموزان آن مناطق، تا پایان آن دوره تحصیلی مطابق شرایط سنی روستا خواهد بود.

تبصره ۴- ثبت نام مجدد دانش‌آموزان غیرمشمول نظام وظیفه که ترک تحصیل کرده‌اند، با رعایت شرایط سنی در پایه تحصیلی مربوط بلامانع است.

ماده ۳۷- ثبت نام مجدد دانش‌آموز در همان پایه‌ای که قبول شده است با رعایت سایر شرایط صرف در مدارس غیرانتفاعی یا به صورت متفرقه مجاز است. (۴۳)

ماده ۳۸- ثبت نام دانش‌آموزان پسری که به سن مشمولیت مقرر در قانون خدمت وظیفه عمومی می‌رسند، تابع مقررات و شیوه‌نامه‌هایی است که با هماهنگی نظام وظیفه از طریق وزارت آموزش و پرورش ابلاغ می‌شود.

ماده ۳۹- غیبت غیرموجه سه ماه متوالی و بیشتر دانش‌آموزان مشمول از نظر مقررات نظام وظیفه ترک تحصیل تلقی می‌شود.

تبصره - وقفه تحصیلی و غیبت موجه ترک تحصیل محسوب نمی‌شود.

ماده ۴۰- حداکثر تعداد سالهای مردودی مجاز در هر پایه تحصیلی در دوره‌های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی دو سال خواهد بود و دانش‌آموز با رعایت شرایط سنی می‌تواند برای سومین سال در همان پایه ثبت نام کند. (۴۴)

تبصره- دانش‌آموزان معلول جسمی که در مراکز آموزشی خاص به تحصیل اشتغال دارند مجاز خواهند بود به مدت یک سال بیشتر از دانش‌آموزان عادی تکرار پایه کنند.

ماده ۴۱- دانش‌آموزی که به دلایل موجه قبل از شروع سال یا نیمسال تحصیلی موفق به ثبت نام نشده است می‌تواند صرفاً با اخذ مجوز از کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش محل، ثبت نام کرده و ادامه تحصیل دهد. در اینگونه موارد در ستون ملاحظات دفتر آمار به شماره‌نامه و رأی کمیسیون خاص استناد می‌شود.

تبصره - دانش‌آموزی که پس از ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی از طریق اداره کل آموزش و پرورش مدارس خارج از کشور جهت ثبت نام معرفی می‌شود به اخذ موافقت از کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش نیاز ندارد و ثبت نام وی در هر زمان از سال تحصیلی بلامانع خواهد بود.

ماده ۴۲- ثبت نام از دانش‌آموزان اتباع خارجی مقیم ایران براساس مدارک هویتی و اقامتی معتبر صورت می‌پذیرد. افراد خارجی مقیم ایران، رانده شدگان و پناهندگان از کشورهای خارجی باید دارای اجازه اقامت مورد تأیید وزارت کشور باشند.

ماده ۴۳- پایه تحصیلی دانش‌آموزی که به عللی مانند عدم دسترسی به مدرسه، بیماری و یا اقامت در خارج از کشور نتوانسته به موقع وارد مدرسه شود یا مدارک تحصیلی وی در اثر حوادثی از قبیل سیل، زلزله و آتش سوزی از بین رفته یا وقفه‌ای در ادامه تحصیل او ایجاد شده است و همچنین پایه تحصیلی دانش‌آموزی که مدارک قابل قبولی جهت ارزشیابی ندارد، در دوره ابتدایی با رعایت حداقل سن متعارف ثبت نام و بررسی‌های انجام شده از سوی شورای معلمان توسط شورای مدرسه تعیین می‌شود و در ستون ملاحظات دفتر آمار به رأی شورای مدرسه استناد می‌شود. در دوره‌های راهنمایی و متوسطه متقاضی ادامه تحصیل با توجه به حداقل سن متعارف و توانایی خود می‌تواند با معرفی اداره آموزش و پرورش محل در امتحان ورودی پایه مورد نظر شرکت کرده و در صورت احراز شرایط قبولی در پایه بالاتر ادامه تحصیل دهد. (سن متعارف در دوره ابتدایی برای پایه‌های اول تا پنجم به ترتیب ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ سال تمام و برای پایه‌های اول تا سوم راهنمایی ۱۱، ۱۲ و ۱۳ سال تمام و برای پایه‌های اول تا سوم متوسطه ۱۴، ۱۵ و ۱۶ سال تمام است.) (۴۵)

ماده ۴۴- انتقال دانش‌آموزان در جریان سال تحصیلی از یک مدرسه به مدرسه دیگر در همان منطقه در صورت موافقت مدیر مدرسه مقصد با رعایت سایر مقررات و از یک منطقه و ناحیه به سایر مناطق و نواحی آموزش و

پرورش در صورت موافقت اداره آموزش و پرورش مقصد تا یک ماه قبل از شروع امتحانات پایانی بلامانع خواهد بود.

تبصره ۱- منظور از امتحانات پایانی موضوع این ماده، در نظام سالی امتحانات آخر سال و در نظام نیمسال - واحدی امتحانات پایان نیمسال است.

تبصره ۲- پرونده تحصیلی و نمره‌های امتحانی این گونه دانش آموزان باید حداکثر تا یک ماه پس از انتقال دانش آموز به مدرسه جدید ارسال شود.

تبصره ۳- انتقال دانش آموزان و داوطلبان آزاد سال آخر متوسطه پس از امتحانات نهایی خرداد ماه از یک منطقه به منطقه دیگر مشروط برداشتن عذر موجه با موافقت کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش مبدأ بلامانع است.

ماده ۴۵- انتقال دانش آموزان مدارس بزرگسالان به مدارس روزانه به گذراندن کلیه دروس یک پایه تحصیلی و داشتن شرایط سنی و سایر ضوابط ثبت نام مدارس روزانه منوط است. انتقال دانش آموزان مدارس روزانه به مدارس بزرگسالان تا یک ماه قبل از برگزاری امتحانات پایانی مدارس بزرگسالان بلامانع است.

تبصره - دانش آموزان دوره متوسطه که به علت از دست دادن شرایط تحصیل مدرسه روزانه به مدارس بزرگسالان منتقل می‌شوند، اجازه بازگشت به مدارس روزانه را نخواهند داشت.

ماده ۴۶- شرایط سنی ثبت نام در مدارس بزرگسالان (شبهانه) و متفرقه به شرح زیر خواهد بود:

۱- حداقل سن تحصیل در مدارس بزرگسالان در دوره‌های راهنمایی تحصیلی و متوسطه به ترتیب ۱۴ و ۱۶ سال تمام خواهد بود.

تبصره ۱- در شرایط خاص با مجوز کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش محل به صورت موردی می‌توان از دانش آموزی که حداقل شرط سنی را ندارد، در مدرسه بزرگسالان ثبت نام کرد.

تبصره ۲- دانش آموزی که شرایط تحصیل در مدرسه روزانه را از دست می‌دهد و دانش آموز مردود متوسطه با هر سنی می‌تواند در مدرسه بزرگسالان ثبت نام کند.

۲- برگزاری امتحان متفرقه در دوره ابتدایی به استثناء پایه پنجم در داخل کشور مجاز نیست. حداقل سن برای ثبت نام در امتحانات متفرقه پایه پنجم ابتدایی ده سال تمام است و برای شرکت در امتحانات مذکور نیازی به ارائه مدارک قبولی سنوات قبل نخواهد بود. در سایر پایه‌ها شرط سنی وجود ندارد ولی ارائه کارنامه قبولی پایه قبل ضروری است.

۳- حداقل سن برای ثبت نام در امتحانات متفرقه دوره راهنمایی تحصیلی (جامع) ۱۸ سال تمام در اول مهر ماه است و دارندگان کارنامه قبولی پایه پنجم ابتدایی می‌توانند بدون ارائه مدرک قبولی پایه‌های اول و دوم راهنمایی در امتحان نهایی دوره راهنمایی تحصیلی به صورت داوطلب آزاد شرکت کنند.

تبصره ۱- ثبت نام و شرکت داوطلبان پسر مشمول نظام وظیفه در امتحانات متفرقه بلامانع است لیکن برای آنان معافیت تحصیلی صادر نخواهد شد.

تبصره ۲- شرکت در امتحانات متفرقه از نظر مقررات نظام وظیفه ترک تحصیل تلقی می‌شود.

ماده ۴۷- مدیر مدرسه موظف است حداکثر تا یک ماه پس از شروع سال تحصیلی، پرونده تحصیلی کلیه دانش آموزان را بررسی کند و چنانچه از دانش آموزی برخلاف مقررات ثبت نام شده باشد، نسبت به هدایت او به پایه استحقاقی اقدام کند.

تبصره - اگر بعد از گذشت یک ماه از شروع سال تحصیلی مشخص شود دانش آموزی در همان سال یا سالهای تحصیلی قبل برخلاف مقررات ثبت نام شده است، مدیرمدرسه باید موضوع را به اداره آموزش و پرورش گزارش کند. در این گونه موارد اداره آموزش و پرورش موظف است در اسرع وقت نسبت به تعیین سرنوشت تحصیلی دانش آموز و پیگیری موضوع از طریق مراجع ذیربط اقدام کند.

تسهیلات ویژه برای دانش آموزان خاص

ماده ۴۸- دانش آموزانی که به دلایل موجه از قبیل شرکت در المپیادها و دوره‌های آموزشی مربوط، مسابقات ورزشی و نظایر آن به تشخیص کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش موفق به شرکت در امتحانات نهایی سوم راهنمایی تحصیلی و متوسطه نمی‌شوند می‌توانند در نوبت امتحانی بعدی شرکت کنند. قبولی آنان به عنوان قبولی در امتحانات نوبت قبل محسوب خواهد شد.

ماده ۴۹- کلیه کسانی که یکی از بستگان درجه اول آنها در طول سال تحصیلی شهید، اسیر یا مفقود می‌شود و همچنین دانش آموزانی که یکی از بستگان درجه اول آنها در فاصله یک ماه قبل از آغاز امتحانات خرداد یا شهریور ماه فوت می‌شود در آن نوبت امتحانی مردود نخواهند شد. این قبیل افراد می‌توانند علاوه بر نوبت‌های امتحانی مذکور در یک نوبت امتحانی دیگر همراه با غایبین مجاز شرکت کنند.

تبصره - مفاد این ماده شامل دروس نهایی دوره متوسطه نمی‌شود.

ماده ۵۰- دانش آموزانی که امتحانات آنان به علل مختلف از قبیل حوادث غیرمترقبه یا بلایای طبیعی برگزار نشده و یا اوراق امتحانی آنان مفقود یا معدوم شده در امتحانات داخلی می‌توانند با تأیید کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش در اولین فرصت و حداکثر تا یکماه پس از پایان ایام امتحانات در امتحان مجدد شرکت کنند.

تبصره - در مورد امتحانات نهایی صدور مجوز و تعیین نوبت امتحانی بر عهده کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۵۱- مدرسه می‌تواند با موافقت کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش محل علاوه بر موارد مندرج در این آیین نامه تسهیلات زیر را نیز برای دانش آموز قائل شود:

۱- ثبت نام از دانش آموزی که به دلایل مختلف از قبیل کبر سن، مردودی یا مشروطی بیش از دفعات مجاز و نظایر آن شرایط تحصیل در مدرسه روزانه را از دست داده است.

۲- ثبت نام بدون حضور در کلاس از دانش آموزی که به علت بیماری خاص قادر به حضور در کلاس نیست. ۳- برگزاری امتحان به صورت چند گزینه‌ای، املاء صحیح غلط، دادن وقت اضافی، جایگزین کردن نمره بخش کتبی به جای شفاهی یا بالعکس در امتحانات داخلی با توجه به شرایط خاص جسمانی افراد (اختلالات حرکتی، ناسازگاری بدنی، عدم تعادل بدنی)

۴- برگزاری امتحان غیرنهایی در خارج از مدرسه از دانش آموزی که قادر به حضور در جلسه امتحانی مدرسه نیست.

۵- اخذ امتحان پیش از موعد در دروسی که امتحان آنها به صورت نهایی نیست حداکثر یک ماه قبل از شروع امتحانات پایانی از دانش آموزی که به ضرورت به اتفاق والدین خود به خارج از کشور عزیمت خواهد کرد.

۶- اخذ امتحان از دانش آموزی که در امتحانات هماهنگ غیبت موجه داشته است.

ماده ۵۲- حداقل سن ثبت نام در مدارس ایرانی خارج از کشور که سن ورود به دبستان در آن کشورها ۵/۵ سال یا کمتر است ۵/۵ سال خواهد بود. دانش آموزانی که در ۵/۵ سالگی وارد مدارس ایرانی خارج از کشور می‌شوند در صورتی می‌توانند در مدارس داخل کشور ادامه تحصیل دهند که پایه اول دبستان را در مدارس ایرانی خارج از کشور گذرانده باشند. انتقال این قبیل دانش آموزان به پایه اول مدارس داخل کشور در صورتی مجاز است که اولیای آنان کارمند دولت، نهادها و ارگانهای انقلاب اسلامی در دوایر و نمایندگیهای جمهوری اسلامی ایران در دیگر کشورها بوده و مأموریت آنان قبل از پایان سال تحصیلی خاتمه یافته باشد.

ماده ۵۳- دانش آموزان ازدواج کرده می‌توانند به یکی از روشهای زیر ادامه تحصیل دهند:

۱- طبق مقررات در امتحانات متفرقه شرکت کنند.

۲- طبق مقررات در مدارس بزرگسالان تحصیل کنند.

۳- در صورت داشتن شرایط سنی در مدارس روزانه ثبت نام کنند و بدون حضور در کلاس، مانند سایرین در امتحانات شرکت کنند.

۴- با رعایت سادگی کامل و خودداری از ابراز مسائل ازدواج با دیگر دانش آموزان، مانند سایرین در مدارس روزانه به تحصیل ادامه دهند.

ماده ۵۴- دانش آموز دوره ابتدایی و راهنمایی تحصیلی که به دلایل مختلف از قبیل عدم دسترسی به مدرسه، تکرار پایه و وقفه تحصیلی در شرایط سنی بالاتر از سن متعارف پایه تحصیلی خود قرار دارد، می‌تواند در صورت قبولی در امتحانات خردادماه با حداقل معدل کل ۱۴، در شهریور ماه همان سال تحصیلی در امتحانات پایه بالاتر در مدرسه قبلی یا مدرسه جدیدی که برای ادامه تحصیل ثبت نام کرده است به صورت یک نوبتی شرکت کند و در صورت احراز شرایط قبولی به پایه بعدی ارتقاء یابد. (۴۶)

تبصره ۱- داوطلبان آزاد امتحانات متفرقه پایه پنجم ابتدایی و دانش آموزان شبانه (بزرگسالان) دوره راهنمایی تحصیلی به استفاده از مفاد این ماده مجاز نخواهند بود.

تبصره ۲- شرایط قبولی در امتحانات شهریور ماه همانند شرایط مندرج در آیین‌نامه امتحانات دوره ابتدایی و راهنمایی تحصیلی خواهد بود. غایبین موجه شهریور ماه می‌توانند در امتحانات داخلی با تأیید شورای مدرسه و در امتحانات هماهنگ با تأیید کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش در امتحانات غایبین مجاز شرکت کنند.

ماده ۵۵- ایثارگران مجازند یک سال بیش از سایر دانش آموزان در مدارس بزرگسالان تحصیل کنند و همچنین در هر نیمسال یا دوره تابستانی یک عنوان درسی بیش از سقف واحدهای مجاز انتخاب کنند. (۴۷)

۲-۱-۵- انگلستان

بر طبق قانون پذیرش در مدارس، روسای نواحی و هیئت مدیره های مدارس موظف به پیروی از قانون هستند. در این قانون مشخص شده که چه کسانی باید در کمیته عضو باشند و همچنین چه کسانی باید در جلسات کمیته شرکت کنند. مطابق با قانون، مدارس باید دو پرونده از دانش آموزان داشته باشند. یک پرونده پذیرش که کلیه مشخصات شخصی دانش آموزان در آن ثبت شده و دیگری پرونده حضور دانش آموزان در ایامی که مدرسه باز است.

پذیرش دانش آموزان طبق دستورالعملی صورت می گیرد که هر ساله وزارت آموزش و پرورش آن را تصویب می کند. این دستورالعمل طراحی شده تا هر ساله به مدارس کمک کند درخواست هر دانش آموز را برای ثبت نام بررسی کرده و بین موضوع ثبت نام در حول محور مدرسه، آموزش وسیعتر و موضوعات خدمات کودکان ارتباط ایجاد کند. آن همچنین منتشر می شود تا والدین و دانش آموزان فرایندهای ثبت نام را به خوبی درک کنند. هیات مدیره مدرسه مسئول تعیین و تبیین سیاستهای مرتبط با پذیرش دانش آموز در مدرسه است.

وزیر آموزش و پرورش انگلستان در حال حاضر در حال بررسی است تا روندهای پذیرش در مدارس را برای همه پدر و مادرها عادلانه تر، شفاف تر و ساده تر بسازد. همراه با مقررات جاری که بیش از ۱۳۰۰ صفحه است، ۶۰۰ بند ضروری به این مقررات به وسیله روسای نواحی اضافه می شود. روندها پیچیده، گیج کننده، پرهزینه و ناعادلانه است.

تغییرات جدید باید دو نوع مقررات خلق کند. همراه با کاهش بروکراسی اداری باید مسائل زیر در نظر گرفته شود :

افزایش تعداد مدارس با کیفیت بالا که تعداد مدارس بیشتری را برای دانش آموزان بیشتری فراهم می کند. بهبود روند درخواست ها در طی سال جاری صورت گرفته که به شاگردان فرصت می دهد که وقت کمتری در جهت یافتن مدرسه جدید تلف نماید.

اولویت دادن به فرزندان کارکنان مدرسه، وقتی در مدرسه بیش از حد تقاضای ثبت نام وجود دارد. تقویت تعهد به نظامیان، با پذیرفتن فرزندان نیروهای نظامی حتی اگر کلاس بیش از ظرفیت قانونی خود یعنی ۳۰ نفر بشود.

دوقلوها و چند قلوها در کلاس پذیرفته می شوند، حتی اگر از ظرفیت قانونی کلاس یعنی ۳۰ نفر متجاوز بشود.

ممنوع کردن مقامات محلی از استفاده از قرعه کشی در سطح منطقه

کاهش بوروکراسی با ملزم ساختن مسئولان منطقه ای به مشورت در مقدمات پذیرش هر هفت سال (به جای هر سه سال) اگر تغییراتی پیشنهاد نشد.

والدین یک فرجه سی روزه برای تجدید نظر خواهی علیه تصمیمات مدارس ابتدایی و متوسطه دارند. محدودیت ده روزه فعلی، والدین را وادار می سازد به سرعت تجدید نظر خواهی کنند. در سال گذشته، یک چهارم درخواستهای تجدیدنظر نتوانست کاری از پیش ببرد که موجب اتلاف هزینه و وقت شد.

شرایط جدید پذیرش باید بازتر از پیش باشد. در حال حاضر فقط تعداد کمی از مردم می توانند به پذیرش دسترسی پیدا کنند که این غیر عادلانه است.

همه مدارس باید یک تعداد پذیرش برای گروه سنی مربوطه داشته باشند.

مسئولان پذیرش باید در مدارس که آنها مسئول هستند به اولیا مشورت بدهند.

مصاحبه برای پذیرش دانش آموزان ممنوع است.

مسئولان باید شرایط عادلانه پذیرش را در مدارس تضمین کنند.

مسئولان محلی و هیئت مدیره های مدارس نباید پرداخت کمکهای داوطلبانه را جزئی از فرایند پذیرش کنند.

مطابق با اسناد وزارت آموزش و پرورش انگلستان یک سیستم عادلانه باید اطلاعات شفافی را درباره پذیرش در اختیار والدین قرار دهد.

مسئولان محلی باید به والدین مشورت دهند و کمک نمایند کودکان در همه سنین در حوزه آنها، وقتی که اولویتهای مدارس منتشر گردید.

در صورت تفویض این وظیفه آنها می توانند آن را به یک تشکیلات تفویض نموده که وظیفه اش تمرکز بر حمایت از اولیا جهت هدایت در مسیر فرایند پذیرش در مدارس باشد.

دولت انگلستان مشتاق به ارتقاء حمل و نقل سالم و متناسب با مدرسه است (به عنوان نمونه دوچرخه سواری و راه رفتن) اگر کودکان عادت کنند از کودکی با دوچرخه و راه رفتن به مدرسه بروند در آینده گزینه های رفت و آمد سالم را انتخاب می کنند و تا آنجا که مقدور است مسئولان پذیرش باید تضمین کنند که تشکیلات پذیرششان کودکان را به رفت و آمد سالم تشویق می کند.

مسئولان محلی باید به درخواستهای والدین در مورد قانون مدارس در حوزه شان پاسخ دهند و هر عملی که می توانند در این مورد انجام دهند و در جایی که اقدامی صورت می گیرد، دلایل آن نیز آورده شود.

هئیت مدیره های مدارس باید همبستگی اجتماعی را در رابطه با پذیرش ارتقا دهند.

مقررات الزامی کلیدی

مدارس آکادمی که مدارس در انگلستان با آزادی فراوان و عدم کنترل مسئولان محلی، آزادی جذب و گزینش کارمندان و توانایی تغییر طول دوره های آموزشی هستند مقررات خاص خود را برای پذیرش دارند.

مقررات پذیرش در آکادمی ها باید به تایید مسئول استان برسد که نیاز به انطباق با قوانین مخصوص به خود را دارند. همه مدارس باید معادل تعداد دانش آموز گروه سنی مربوط پذیرش داشته باشند. (یعنی هیچ دانش آموزی نباید از حق تحصیل محروم گردد.) این مطلب در قانون با عنوان یک گروه سنی از شاگردان که به طور طبیعی پذیرفته خواهند شد معروف است. گاهی اوقات ممکن است لازم باشد مدارس بیش از یک تعداد مجوز داشته باشند.

مسئولان پذیرش باید با توجه به ظرفیت برآوردی از دانش آموزان ثبت نام به عمل بیاورند. پس از اینکه چنین کاری صورت گرفت، باید اطلاعات آن همزمان برای والدین منتشر شود تا ادارات به خوبی بتوانند به والدینی که هدف تشکیلات پذیرش هستند، مشاوره بدهند. آنها می توانند سطح بالاتری از ظرفیت برآورد شده را در نظر بگیرند.

وقتی که تعداد پذیرش به وسیله مدرسه اعلام شد، مدارس حق ندارند بیش از تعداد اعلام شده ثبت نام کنند مگر اینکه مسئول ناحیه یا مدرسه تشخیص بدهند که پذیرش بالای تعداد مصوب، اثر منفی بر روی مدرسه در طی درازمدت ندارد و همچنین روی مدارس همجوار اثرات مخربی نخواهد داشت.

والدین حق دارند الویت مکانی خود را از بین مدارس دولتی، مدارس فنی یا آکادمی بیان کنند. طبق وظایف قانونی اولویتهای والدین نباید بر هماهنگی تشکیلات پذیرش اثر بگذارد. درجایی که بیش از یک مکان می تواند ارائه شود، وظیفه تطابق درخواستها با یک ارائه واحد بر عهده تشکیلات طرح است؛ به عنوان نمونه اگر آدرس خانواده ای تغییر یافته، مسئولان محلی باید در اطلاعاتی که از خانواده می گیرند شفاف بسازند. در جایی که اطلاعات بسته شد و تقاضاها تایید شد روسای نواحی نباید به تغییر اولویتهای بدون دلیل واقعی اجازه بدهند.

مصاحبه برای پذیرش دانش آموزان ممنوع است؛ به این معنا که نباید از مصاحبه رو در رو یا تلفنی به عنوان ابزاری برای اینکه جایی برای کودک در نظر گرفته بشود، استفاده کرد. مصاحبه برای مدارس شبانه روزی به منظور سنجش توانایی دانش آموزان برای استقرار در محیطهای شبانه روزی قدغن نیست یا مصاحبه جهت سنجش استعداد کودک در یک موضوع خاص با شکلی مجاز جهت انتخاب مطابق استعداد در یک بخش شامل این موارد نخواهد شد.

پذیرفتن یک دانش آموز نباید به امضای توافق نامه خانه و مدرسه مشروط بشود. توافق نامه خانه و مدرسه ابزاری مفید برای اشتغال بیشتر والدین در تعلیم و تربیت است.

مدارس مجاز نیستند از پذیرش دانش آموزان با مشکلات رفتاری خودداری کنند.

مسئولان محلی و پذیرش باید از آدرس والدین مطمئن شوند تا شاخص ثبت نام بیش از اندازه مرتفع شود. تایید آدرس ممکن است به وسیله قبض آب و برق، اجاره نامه، صورت حساب پرداخت مالیات باشد.

مقامات پذیرش ممکن است از والدین دانش آموزانی تقاضای پذیرش دریافت کنند که هنوز ساکن بریتانیا نیستند. مقامات مسئول پذیرش نمی دانند که کودک مورد انتظار است که در بریتانیا ساکن باشد یا اینکه تقاضای ورود یا ترک بریتانیا موفقیت آمیز بوده است یا خیر، یا در چه صورت شرایط ورود داده می شود. اینها مسائلی هستند که باید در بررسی تقاضاها مورد بررسی قرار بگیرند.

محدودیتی برای پذیرش کودکانی که والدین آنها شهروندان بریتانیا هستند یا والدینی از کشورهای دیگر که گذرنامه شان مهر تایید سکونت را نشان می دهد، (بدون توجه به هدف از اقامت) وجود ندارد.

تحت قانون اتحادیه اروپا، ملیتهای حوزه اقتصادی این اتحادیه و فرزندانشان در هر سنی و فرزندانشان که به طور قانونمند با اهداف اقتصادی وارد انگلستان می شوند، حق اقامت بریتانیا را دارا هستند. آنها می توانند از حق آموزش در بریتانیا، به مانند یک شهروند لذت ببرند.

سایر دانش آموزان اگر نیازمندیهای قانونی را برآورده نکرده باشند نمی توانند در مدارس دولتی بریتانیا به تحصیل بپردازند؛ برای این اساس دانش آموزان زیر ۱۶ سال باید در موسسات خصوصی ثبت نام کنند. دانش آموز بدون شرایط اقامت نمی تواند در مدارس دولتی باشد مگر در برنامه های تبادل. اگر چنین دانش آموزی در مدارس دولتی بود او از مقررات تخطی کرده و اداره مهاجرت می تواند علیه وی اقدام قانونی کند.

درجایی که دانش آموز به همراه پدر و مادر خود برای اجرای طرح مبادله معلم به خارج می رود، مدرسه وظیفه دارد جای وی را در بازگشت تامین کند.

مدارس نباید بین والدین گروههای مختلف اجتماعی تبعیض قائل شوند.

مدارس شبانه روزی برای پذیرش نباید درخواست هرگونه اطلاعاتی از دانش آموزان کنند و همچنین مصاحبه برای این مدارس ممنوع است. مدارس شبانه روزی نیز باید شاخصهای پذیرش خود را مطابق دستورالعملها اعلام کنند.

مدارس مسیحی

در مدارس مسیحی، نیز دانش آموزان را از گروه‌های مختلف دینی و غیردینی پذیرش می‌نمایند. هدف این مدارس تامین آموزش برپایه اصول مسیحیت، و تشویق همه شاگردان برای شرکت در مراسمات عبادی مسیحیت در مدرسه و کلیسا می‌باشد. در برخی مدارس مسیحی کاتولیک در صورت بالا بودن تقاضاها، اولویت پذیرش با دانش آموزان از خانواده های کاتولیک خواهد بود.

پذیرش در دوره ابتدایی

خط مشی پذیرش در مدارس به وسیله مسئولان پذیرش که مسئولان محلی یا هیات مدیره مدرسه یا تشکیلاتی بینابین شکل می‌گیرد. این خط مشی باید حاوی اطلاعاتی شامل تعداد شاگردان مورد پذیرش مطابق با دستورالعملها باشد. تعداد پذیرش های به عنوان ظرفیت مدرسه منطبق با تعداد شاگرد و اندازه کلاس است. گزینش علمی برای ورود به دوره ابتدایی وجود ندارد. خط مشی پذیرش باید روند درخواست را تشریح کرده و توصیف کند چگونه ظرفیت ها اختصاص داده می‌شود؛ به عنوان نمونه نزدیکی به مدرسه شاخص پذیرش می‌تواند باشد و یا اینکه مدرسه از دانش آموزانی پذیرش کند که هم اکنون خواهرها و برادرهایشان در مدرسه هستند. شاخصهای پذیرش باید مطابق با قانون مبارزه با تبعیض نژادی (۱۹۷۶)، تبعیض جنسیتی (۱۹۷۵)، حقوق بشر (۱۹۹۸)، عدم تبعیض در عقب مانده ها (۲۰۰۵) و قانون برابری (۲۰۰۶) باشد.

مدارسی که با شاخص مذهبی تعریف شده اند می‌توانند در تشکیلات پذیرششان به اعضای یک گروه مذهبی خاص اولویت بدهند این قانون با سایر قوانین تعارضی ندارد، هر چند مدارس فرقه ای تشویق می‌شوند تا در مقررات پذیرششان دانش آموزان را از همه ادیان پذیرش کرده و در مدرسه تناسب جمعیت کل منطقه را بازتاب بدهند.

تحت قانون اطلاعات مدرسه (۲۰۰۸) مسئولان محلی و هیئتهای مدیره باید راجع به نحوه پذیرششان اطلاعاتی منتشر کنند. به عنوان نمونه مسئولان محلی تحت یک قانون ویژه موظفند اطلاعاتی درباره مقررات پذیرش برای همه مدارس در منطقه شان منتشر کنند؛ علاوه براین خط مشی پذیرش دانش آموزان باید در آیین نامه های مدارس چاپ شود. والدین می‌توانند اولویتهای خود را برای مدرسه فرزندشان بیان کنند. در جایی که تقاضاهای کمتری وجود دارد همه دانش آموزان متقاضی پذیرفته می‌شوند ولی در جاییکه تعداد تقاضاها بیش از حد است دانش آموزانی پذیرفته می‌شوند که شرایط قویتری طبق تقاضانامه دارند. پدر و مادر در صورت رد شدن تقاضاهایشان حق فرجام خواهی دارند.

شروع مدرسه

پذیرش در برخی مدارس ابتدایی در سپتامبر و در برخی دیگر در ژانویه بعد از تعطیلات کریسمس و ماه مارس بعد از عید پاک اتفاق می‌افتد. برخی از مدارس دانش آموزان را زودتر از سن تحصیلات اجباری پذیرش می‌کنند. سیاستهای پذیرش زودتر از سن قانونی توسط نواحی و مدارس تعیین می‌شود. پیشنهادها در گزارش نهایی رز^۹ اشاره می‌کند که کودکان متولد تابستان باید دوره ابتدایی را در سپتامبر پس از چهارمین سال تولدشان آغاز کنند و دولت را به تامین همه هزینه های کودکانیکه مدرسه را در سپتامبر چهارمین سال تولدشان آغاز می‌کنند، متعهد می‌کند. مطابق با قانون، مسئولان پذیرش در مدارس با تقاضای بالا، قدرت اولویت دادن به

^۹ 'Rose Review-

کودکان نیازمند توجه (بچه های در مراکز عمومی، کودکان در مرکز پرورشگاهی و سایر کودکان نیازمند حمایت اجتماعی) را دارا هستند. در ولز نیز مسئولان محلی این قدرت را دارند.

قانون آموزش و پرورش ۲۰۰۶ شاخصهایی را برای دسترسی عادلانه به آموزش معرفی کرده است که عبارتند از: جایابی وظیفه مقامات محلی برای تامین مشورت و یاری والدین در بیان اولویتهایشان برای مدرسه فرزندانشان. تاکید مجدد بر عدم انتخاب دانش آموز براساس توانایی

ممنوعیت مصاحبه با دانش آموزان و والدین

معرفی قدرت جدید بر انجمنهایی که کار نظارت بر پذیرش دانش آموزان را عهده دار هستند.

تقویت وضعیت مقررات پذیرش مدارس

ضوابط اجرایی انگلستان

● جایابی به عنوان وظیفه مسئولان پذیرش است که باید با تعامل والدین و سایر گروههای ذینفع در هنگام تنظیم مقررات پذیرش به منظور تامین نیازهای جوامع محلی صورت بگیرد.

● ایجاد سیستم ساده تر و متحدتر با تجویز یک تاریخ هماهنگ کشوری برای نپذیرفتن تقاضاها

● اصلاح انجمنهای پذیرش به نحوی که نمایندگان والدین و جوامع محلی عادلانه بودن سیاستهای پذیرش در هر منطقه را بررسی کنند.

● بهبود روندها به شکلی که والدین خودشان متقاضی مدارسی بشوند که در محدوده محل جغرافیایی شان باشد و مسئولین نخواهند والدین را مجبور به ثبت نام فرزندشان در مدرسه ای نمایند.

ضوابط اجرایی ولز

هدف از قانون پذیرش در ولز همچون انگلستان این است که اطمینان حاصل شود که قوانین پذیرش شفاف، عادلانه و عینی هستند و تا آنجا که ممکن است اولویتهای والدین را برآورده می سازند.

حمایت مالی از خانواده های دانش آموزان

هیچ هزینه ای برای ساعات آموزشی در مدارس دولتی انگلستان و ولز و مدارس با اعطای کمک در ایرلند شمالی گرفته نمی شود.

مطابق بند ۴۵۱ و ۴۵۰ قانون آموزش و پرورش مصوب ۱۹۹۶ (که در انگلستان و ولز کاربرد دارد) آموزشی که کلا یا عمدتاً در بیرون از مدرسه اتفاق می افتد که قسمتی از برنامه درسی برای امتحانات می باشد یا قسمتی از برنامه درسی ملی است، یا قسمتی از آموزش مذهبی اجباری است باید به طور رایگان تامین شود. هزینه ها نمی تواند برای مواد، کتب، ابزار و سایر تجهیزات استفاده شود.

مدارس ممکن است از والدین بخواهند تا به مدرسه کمک داوطلبانه بکنند؛ اما آنها باید شفاف کنند والدینی که نخواهند یا نتوانند کمک مالی بکنند، فرزندانشان از فرصتهای آموزشی محروم نمی شوند.

به علاوه، خانواده هایی که فرزندان زیر شانزده سالشان از آموزش تمام وقت بهره مندند مستحق دریافت مزایای کودک هستند. مزایای دولتی به همه خانواده ها بدون توجه به درآمد و پس اندازشان در نرخ یکسان پرداخت می شود.

والدینی که حداقل یک بچه زیر شانزده سال دارند که با آنها زندگی می کند نیز، می توانند از اعتبارات مالیاتی یا دیگر مزایا بسته به شرایطشان بهره مند شوند.

سطوح سنی و گروهبندی شاگردان

در انگلستان، ولز و ایرلند شمالی بیشتر دانش آموزان چهار، پنج تا یازده ساله در کلاسهای ناهمگن و در گروههای سنی یکسان با یک معلم در هر کلاس آموزش می بینند. یک معلم در هر کلاس با دانش آموزان در یک سال می ماند و پس از پایان سال دانش آموزان به طور طبیعی به پایه بالاتر می روند. در بسیاری از مدارس ابتدایی، به خصوص مدارس کوچک، یک یا چند کلاس چندپایه وجود دارد.

انگلستان و ولز

در انگلستان و ولز، مدارس ابتدایی هفت گروه سالی و دو مرحله کلیدی دارد. در انگلستان در کلاس آمادگی در سال پایانی مرحله بنیادی خردسالی هستند که مختص کودکان پنج سال یا پایینتر است.

سن	مرحله کلیدی	توصیف
۵ سال یا کمتر	مرحله بنیادی خردسالی	کلاس آمادگی
۵ تا ۷ ساله	۱	سال اول و دوم
۷ تا یازده سالگی	۲	سال سوم، چهارم، پنجم و ششم

در ولز مرحله بنیادی ۳ تا ۷ سال است. دوره آمادگی اغلب شامل شاگردانی می شود که در مدرسه قبل از اینکه به سن تعلیمات اجباری برسند پذیرفته می شوند.

اندازه کلاس

از سپتامبر ۲۰۰۱ تحت قوانین آغاز شده استانداردهای مدارس قانون معیار و استانداردهای مدارس ۱۹۹۸، همه مدارس ابتدایی در انگلستان و ولز به طور قانونی باید تضمین کنند که بچه های پنج، شش و هفت ساله در کلاسهای آموزش می بینند که بیش از سی نفر دانش آموز برای هر معلم وجود ندارد. شورای ملی ولز حداکثر محدودیتها را برای گروههای سنی مختلف ایجاد کرده است. مسئولان محلی و مدارس با چنین محدودیتهایی خود را تنظیم کرده اند. در جایی که از حد یا سقف تعیین شده بالاتر می رود، مدارس و مسئولان محلی می توانند یک معلم اضافی را به استخدام در بیاورند.

ایرلند شمالی

در ایرلند شمالی مدارس ابتدایی به کودکان ۴ تا ۱۱ ساله اختصاص دارد دوره ابتدایی ۷ سال طول می کشد و شامل یک دوره بنیادین و دو دوره کلیدی است.

سن	سطح	توصیف
۴ تا ۶ ساله	دوره بنیادین	سالهای اول و دوم
۶ تا ۸ سال	مرحله کلیدی یک	سالهای سوم و چهارم
۸ تا ۱۱ ساله	مرحله کلیدی دوم	سالهای پنجم و ششم و هفتم

اندازه کلاس

مطابق قانون، ظرفیت کلاس برای دوره های ابتدایی در هر ۳ مرحله ۳۰ نفر است.

دوره متوسطه

آموزش متوسطه اجباری

انگلستان و ولز

در کل والدین حق دارند اولویت هایشان را در انتخاب مدرسه فرزندشان بیان کنند؛ اما پذیرش به تعداد متقاضیان یک محل، شاخص پذیرش مدرسه در مورد تعداد پذیرش دانش آموز در مدرسه ظرفیت فیزیکی مدرسه وابسته است. تا آنجا که ممکن است مدرسه باید دانش آموزان را پذیرش کند و در جایی که مدرسه ظرفیت لازم را دارا بوده و پذیرش نکند والدین حق شکایت دارند.

خط مشی پذیرش در مدارس باید به وسیله مسئولان پذیرش مربوط که یا مسئولان محلی یا هیئت مدیره های مدارس هستند، تولید شود. خط مشی باید شامل اطلاعات دقیق باشد: ظرفیت پذیرش دانش آموز و یا اینکه در صورتیکه ظرفیت بیش از حد باشد، چگونه تخصیص داده می شود.

از سپتامبر ۲۰۰۷ مدارس متوسطه ملزم شده اند تا در شاخص های پذیرش خود دانش آموزان لارم التوجه (دانش آموزان از مراکز مراقبتی) را اولویت بدهند. بیشتر مدارس متوسطه غیر انتخابی هستند و عمدتاً به مدارس جامع مشهورند. مدارس متوسطه مخصوص ممکن است یک درصد از شاگردان را براساس استعداد پذیرش کنند. کالجهای شهر تکنولوژی^{۱۰}، دانش آموزان خود را برپایه استعدادشان در علم و فناوری انتخاب می کنند؛ اما دانش آموزان را به طور درصدی انتخاب می کنند تا سطوح توانایی شاگردان را در منطقه ای که مدرسه واقع شده است، بازتاب دهد.

مدارس گرامر شاگردان خود را برپایه توانایی انتخاب کرده و از مونهای ورودی برگزار می کنند. در انگلستان و ولز دو نوع ضوابط اجرایی برای مسئولان پذیرش وجود دارد که یک نمونه مربوط به پذیرش مدرسه و دیگری مرتبط با شکایات است.

تحت قانون آموزش و پرورش سال ۲۰۰۷ یکی از ضرورت های الزامی مطابقت با ضوابط اجرایی پذیرش در مدارس است. در قانون قبلی مدارس تنها متعهد بودند که ضوابط را مورد توجه قرار دهند. قانون، مصاحبه را از اعمال شرایط مدارس حذف کرد و به انجمنهای پذیرش مدارس قدرت بیشتری داد.

ایرلند شمالی

در ایرلند شمالی، در تطابق با سیاست ثبت نام باز، مدارس به روی همه شاگردان بدون توجه به فرقه های مذهبی شان باز هستند. تا جایی که ممکن است باید به والدین امکان داد تا فرزند خود را در مدرسه مورد نظرشان ثبت نام کنند. بسیاری از مدارس در انگلستان هم دانش آموزان کاتولیک و هم دانش آموزان پروتستان دارند، اما بسیاری از دانش آموزان کاتولیک تنها در مدارس کاتولیک ثبت نام می شوند و دانش آموزان پروتستان بیشتر به مدارس تحت نظارت دولت می روند.

مدرسه باید شاگردان را بیش از حد مجاز پذیرش کند. در مدارس متوسطه اول این تعداد برابر با شاگردانی است که از دوره ابتدایی به متوسطه اول آمده اند. این تعداد به وسیله اداره آموزش و پرورش ایرلند شمالی با رجوع به ظرفیت مدارس برای پذیرش شاگردان تعیین می شود. اگر مدرسه ای از لحاظ ظرفیت تکمیل باشد، در مورد شاخص پذیرش دانش آموزان تصمیم گیری خواهد شد. ضابطه پذیرش باید به وسیله هیئت امنای مدرسه تعیین شود. فقط مدارس گرامر و مدارس معادل آن حق دارند شاخص توانایی علمی شاگردان را در بین شاخص پذیرش مدارس قرار دهند. والدین حق دارند اولویتهای خود را برای ثبت نام فرزندانشان بیان کنند و اگر ثبت نام در مدرسه مورد نظرشان طبق ضوابط صورت نگرفت حق شکایت به دادگاه مستقل برای آنها محفوظ است.

به طور سنتی به استثنای یک ناحیه در ایرلند شمالی سیستم انتخابی در مورد شاگردانی که به مدارس گرامر می روند وجود دارد.

مقطع متوسطه تکمیلی

در انگلستان و ولز، هیچ استاندارد رسمی برای پذیرش در ششمین سال متوسطه وجود ندارد؛ اما مدارس به طور کلی برای پذیرش مقررات رسمی دارند؛ به عنوان نمونه، مدارس به طور رایج حداقل گذراندن پنج درس گواهینامه آموزش متوسطه عمومی را در درجات A تا C به عنوان الزام برای ورود به دوره متوسطه تکمیلی قید کرده اند.

هزینه ثبت نام و شهریه

به طور کلی هزینه ای برای ثبت نام در دوره متوسطه تکمیلی در مدارس دولتی اخذ نمی شود؛ اما کمکهایی داوطلبانه مردم به خوبی پذیرفته می شود. مدارس اجازه دارند از والدین درخواست کمک داوطلبانه مالی به مدرسه بکنند؛ اما موظفند این را به طور مشخص به والدین اعلام کنند که چنانچه آنان نخواهند یا نتوانند این

¹⁰- City technology colleges

کمک را بپردازند، فرزندشان از هیچگونه فرصت آموزشی که سایر دانش آموزان برخوردارند، محروم نمی شود. بر اساس قانون آموزش و پرورش سال ۱۹۹۶ ادارات آموزش و پرورش در انگلستان و ولز موظفند پوشاک دانش آموزانی را که توانایی تامین آن را ندارند و به این علت ممکن است از آموزش محروم شوند را تامین کنند به موجب قانونی که در انگلستان و ولز رایج است آموزش و پرورش که به طور کلی یا عمده در بیرون از ساعات مدرسه صورت می گیرد که جزئی از برنامه درسی برای امتحانات است یا قسمتی از برنامه مذهبی اجباری می باشد، باید رایگان باشد. هزینه کتاب، ابزار و سایر ضروریات اخذ نمی شود.

مدارس متوسطه ویژه

این مدارس که در حوزه های تخصصی زبانهای خارجی، علوم و فناوری، هنر و ورزش به فعالیت می پردازند. این مدارس مقررات ویژه برای پذیرش دارند و دانش آموزان مستعد را در حوزه های تخصصی می پذیرند.

حمایت مالی از شاگردان

در کل، آموزش و پرورش برای همه افراد تا سن ۱۹ سالگی رایگان است و مقرری فرزند برای خانواده هایی که فرزندان با شرایط زیر دارند پرداخت می شود.

زیر شانزده سال

زیر نوزده سال با تحصیل تمام وقت در سطح پیشرفته آموزش

زیر ۱۸ سال و ثبت نام در شبکه مراکز آموزش حرفه ای محلی

مزایای کودک به صورت یکسان به همه خانواده ها بدون توجه به سطح درآمد و پس انداز پرداخت می شود. والدینی که یک فرزند زیر شانزده سال دارند از اعتبار مالیاتی و سایر مزایا، وابسته به شرایطشان بهره مند می شوند.

سطح سنی و گروه بندی شاگردان

در انگلستان، ولز و ایرلند شمالی آموزش و پرورش افراد ۱۱ تا ۱۶ ساله را از آموزش عمومی بهره مند می سازد و به مرحله کلیدی تقسیم شده است.

مراحل کلیدی

در انگلستان، ولز و ایرلند شمالی، اولین دوره سه ساله آموزش متوسطه همه شاگردان یازده تا چهارده ساله را بهره مند می سازد و به مرحله کلیدی سوم مشهور است و تا دو سال از آموزش عمومی باقی می ماند و تا شانزده سالگی طول می کشد. بطور کلی دانش آموزان به صورت گروهی تحصیل می کنند و مبنای این دسته بندی سن آنان است که بر اساس این مبنا به پایه های مختلف (پایه اول، دوم و...) دسته بندی می شوند و یک معلم ارشد هم به عنوان سرگروه هر پایه اختصاص می یابد. بر مبنای سیاست های هر مدرسه، ممکن است در داخل هر پایه هم دانش آموزان را به دسته های کوچکتری که گاهی آنها گروه های درسی می نامند تقسیم کنند و برای هر یک از این گروه ها معلمی را اختصاص دهند که مسئولیت های سازمانی مراقبتی ویژه ای برایش تعریف می شود. در برخی مدارس این گروه های درسی، ممکن است دانش آموزانی از پایه های مختلف را در خود جای داده باشند.

سازمان گروههای آموزشی به وسیله مدرسه تعیین می شود. در مدارس متوسطه، معلمان یک یا بیشتر از دروس را تدریس می کنند. شاگردان ممکن است به وسیله توانایی کلی گروه بندی یا استعدادهای متفاوت تقسیم شوند. در بیشتر مدارس، دانش آموزان را بر اساس برخی موضوعات مانند ریاضی یا زبان تقسیم بندی می کنند و بقیه موضوعات در کلاسهای با استعدادهای متفاوت آموزش داده می شوند. دیگر مدارس از تلفیق این روشها استفاده می کنند.

اندازه کلاس

مقررات خاصی در مورد حداکثر تعداد دانش آموزان در هر کلاس وجود ندارد، هر چند در ایرلند شمالی تعداد دانش آموزان در هر کلاس با یک معلم نباید بیش از ۲۰ نفر برای هر کلاس باشد. کلاسهای عملی شامل علوم، فناوری و طراحی، اقتصاد خانه، تربیت بدنی و موسیقی است.

پذیرش در مدارس براساس دستورالعمل مقامات محلی به وسیله یک فرم مشترک صورت می گیرد. والدین ترغیب می شوند تا به طور تلفنی ترتیب یک ملاقات با مدیر مدرسه را بدهند. همچنین کودکان به دیدن از مدرسه قبل از شروع کلاسها تشویق می شوند. کودکان سال تحصیلی را در یکم سپتامبر پس از پنج سالگی شان شروع می کنند. شاگردان از مناطق نزدیک به مدرسه پذیرش می شوند؛ ولی برخی مدارس این اختیار را دارند که از سایر مناطق دانش آموز بپذیرند. تعداد پذیرش در هر کلاس در نواحی مختلف این کشور از ۲۵ تا ۳۰ دانش آموز متفاوت است.

انتقال به دوره متوسطه

دانش آموزان در پایان سال ششم به دوره متوسطه انتقال می یابند و شاگردان مطابق با محل سکونت خود می توانند به دبیرستان نزدیک خود مراجعه کنند.

پذیرش در متوسطه

مدارس گرامر

اساس و پایه پذیرش در مدارس گرامر توانایی علمی است. روند پذیرش در مدارس گرامر همراه با امتحانات ورودی، پرکردن فرم و شرکت در مصاحبه است. برپایه آزمونهای ورودی دانش آموزان ارزیابی شده و پذیرش مطابق آن داده می شود. دانش آموزان مدارس ابتدایی همراه با والدین خود در مصاحبه شرکت می کنند.

آکادمی ها

پذیرش در مدارس آکادمی مطابق با سیاستهای ایالتی و منطقه ای صورت می گیرد و پذیرش مطابق جدول زمانی منتشر شده به وسیله مسئولان محلی صورت خواهد گرفت و مدارس در بروشورهای منتشره در سپتامبر هر سال تحصیلی، اطلاعاتی درباره ترتیب پذیرش شامل شاخصهای پذیرش منتشر خواهند کرد و در این بروشورها، روزهایی که والدین و دانش آموزان می توانند از مدرسه بازدید کرده و امکانات آن را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند ذکر شده است. در سپتامبر همچنین مسئولان آکادمی اطلاعات خود را به مسئولان محلی برای جامعیت در ترکیب بروشور و آیین نامه ها ارسال خواهند کرد.

در سپتامبر و اکتبر آکادمی فرصتی را به والدین و دانش آموزان برای بازدید از مدرسه خواهد داد.

در دسامبر والدین اطلاعات مورد نیاز مقامات محلی را پر کرده و به صورت آنلاین می فرستند.

در دسامبر مقامات مسئول محلی اطلاعات متقاضیان را به آکادمی خواهند فرستاد .

ارتقاء دانش آموزان به پایه بالاتر

در ابتدایی

در مدارس ابتدایی، شاگردان معمولاً در پایان سال تحصیلی به پایه بالاتر ارتقاء می یابند. هر چند در بسیاری از مدارس ابتدایی یک یا چند کلاس با سنین متفاوت دارند. در برخی از مدارس نیز دانش آموزان می توانند در همان کلاس بیش از یک سال بمانند. هیچ گواهینامه ای نیز به دانش آموزان برای اتمام دوره ابتدایی داده نمی شود.

متوسطه

در متوسطه اجباری دانش آموزان در انتهای سال تحصیلی به پایه بعدی ارتقاء می یابند. الزام قانونی برای تصریح این نکته وجود ندارد؛ اما طبق عرف عمل می شود. در شرایط استثنایی ممکن است این تصمیم به وسیله مدرسه و اولیا گرفته شود که دانش آموزان از نظر تحصیلی از یک سال بیشتر تحصیلی در یک کلاس ویژه بهره مند شوند. اگر دانش آموزان به طور محسوسی تیزهوش باشند، می توانند به طور جهشی ارتقا یابند. این شرایط نادر است و معمولاً دانش آموزان تیزهوش تمرینات اضافی و آموزش متمایز دریافت می کنند.

در دوره دو ساله پیش دانشگاهی که بعد از دوره واجب التعلیمی است، برای اینکه دانش آموز بتواند وارد سال دوم شود پیش از آن باید، دروس سال اول این دوره دو ساله را بگذراند که به آن ۲S می گویند و مقدمه ای بر سال دوم است که دوره پیشرفته یا A2 است.

۳-۱-۵- ترکیه

در ترکیه سیستم ثبت نام آدرس محور دانش آموزان وجود دارد. با ورود به قانون ۵۴۹۰ خدمات جمعیتی در سال ۲۰۰۶ یک سیستم اطلاعاتی نوین برای سرشماری جمعیت در ترکیه ایجاد شد. همه مطالعات مرتبط با ایجاد این سیستم به وسیله کمیته های اجرایی مستقر تحقق بخشیده شدند. در این چارچوب پایگاه داده های ملی آدرس کلیه افراد را ذخیره کرده است.

دانش آموزان با توجه به آدرس های ثبت شده در پایگاه داده ها باید به نزدیکترین مدرسه برای ثبت نام مراجعه کنند. فرایند جایابی دانش آموزان در ماه آوریل صورت خواهد گرفت. مدیر منطقه، تعیین شده به وسیله وزیر آموزش و پرورش، مطابق ویژگیهای تعلیم و تربیت در پنج مدرسه اصلی، کمیته جایابی مدارس را بر می گزیند. اگر در مورد ناحیه ثبت شده به وسیله مدیر ضرورت دیده شود، شورای حل اختلاف، مدیر کوچه و محله، موسسات و سازمانها ممکن است به جلسه دعوت شوند. کمیسیون مرکزی با توجه به ظرفیت مدارس و امکانات حمل و نقل حوزه های ثبت نام دانش آموزان را مشخص کرده، سیستم مدرسه الکترونیک را به بخشهای مربوط یا اعلام از طریق مدرسه می فرستد.

دوره ابتدایی در ترکیه شامل دانش آموزان ۶ تا ۱۴ سال است و کودکی که پنج سال تمام را تا پایان ماه سپتامبر داشته باشد حق ورود به دوره ابتدایی را دارد. ثبت نام دانش آموزان در مدارس مطابق با نزدیکترین آدرس محل اقامت آنها بر پایه داده های آدرس ملی صورت می گیرد.

انتقال بین مدارس نیز برپایه سیستم مدرسه الکترونیک بین دو ترم به دلایلی همچون نقل و انتقال خانواده و... صورت می گیرد.

آموزش ابتدایی در ترکیه رایگان است و مدارس حق ندارند از والدین درخواست شهریه کنند؛ اما کمکهایی داوطلبانه اولیاء به مدرسه پذیرفته می شود. دولت نیز از دانش آموزان موفق محروم از نظر اقتصادی حمایت می کند.

گروهبندی شاگردان نیز بر پایه سن صورت می گیرد به این ترتیب که دانش آموزان با سنین یکسان در یک کلاس قرار می گیرند. البته برخی استثنائات نیز در این رابطه وجود دارد که شامل دانش آموزانی است که در دوره ابتدایی هستند ولی ساکن کشورهای خارجی هستند و نیز دانش آموزانی که مدرسه ای مطابق با محل زندگی خود ندارند و ... .

تعداد دانش آموزان اختصاص داده شده به هر معلم دوره ابتدایی نباید بیش از ۴۰ نفر باشد.

در کنار گروهبندی شاگردان بر پایه کلاس، عمل آمیختن نیز وجود دارد که در بیش از ۱۵۰۰ مدرسه ابتدایی کاربرد دارد. در این کلاسها و مدارس دانش آموزان با سنین مختلف تجمیع می شوند. به این ترتیب که در مدرسه هایی با یک معلم، دانش آموزان هر پنج پایه در یک کلاس تجمیع شده و در مدارس با دو معلم، دانش آموزان سه پایه اول در یک کلاس و پایه های چهارم و پنجم در کلاس دیگری گروهبندی می شوند، در مدارس با سه معلم دانش آموزان پایه اول در یک کلاس، دوم و سوم در یک کلاس و چهارم و پنجم در یک کلاس دیگر گروهبندی می شوند.

تعداد دانش آموزان نیز در هر کلاس نباید بیش از ۴۰ نفر باشد.

در مدارس متوسطه نیز شاگردان به وسیله درخواست مستقیم و امتحانات ورودی مجوز ورود به دوره متوسطه را پیدا می کنند. مدارس عالی عمومی، مدارس عالی حرفه ای، مدارس عالی حرفه ای صنعتی، مدارس عالی فنی با برنامه درسی چندگانه و مراکز فنی و حرفه ای شاگردان خود را با درخواست مستقیم پذیرش می کنند. هر ناحیه یک منطقه اختصاصی خدمت دارد که به وسیله مدیران ناحیه ای و استانی طراحی شده است.

در حقیقت شاگردان برای انتخاب موسسه آزادند. در این چارچوب شاگردانی مورد انتظار هستند که در موسسه ای که در منطقه شان واقع شده است، حضور یابند. موسساتی نیز جدا از این شرط وجود دارد که بدون محدودیت شاگردان را با شرایط ذیل پذیرش می کنند.

شهروند جمهوری ترکیه

فارغ التحصیل دوره ابتدایی

داشتن شرایط جسمانی مناسب برای آموزش حرفه مورد علاقه

در پایان سال اول بیش از ۱۹ سال نداشته باشد.

برخی از موسسات آموزش متوسطه در ترکیه نیز از امتحانات ورودی برای پذیرش شاگردان استفاده می کنند.

نقل و انتقالات

نقل و انتقال بین مدارس بر طبق قانون زیر صورت می پذیرد :

الف) با موافقت مدیر و درخواست ولی دانش آموز

ب) فرزندان شهدا و جانبازان و دانش آموزان نیازمند آموزشهای ویژه در صورت اثبات مدارکشان می توانند به مدرسه دلخواه بروند.

معادل سازی

نقل و انتقال دانش آموزان از مدارس غیر انتفاعی ترک از قشر اقلیت و یا مدارس خارجی به کلاسهای عادی بدون امتحان و ارزشیابی بلامانع است و مدارک آنها مورد تایید است.

دانش آموزانی که از کشورهای خارجی آمده اند، باید مدارک تحصیلی شان مورد ارزیابی قرار بگیرد.

تبصره: دانش آموزانی که مدارک آموزشی نداشته باشند در مورد آنها نسبت به سن و سال رشدی تصمیم گیری خواهد شد.

ثبت نام با آزمون و امتحان

از افرادی که در سن و سال آموزش اجباری هستند؛ ولی به خاطر اینکه در خارج از کشور یا بازداشتگاه بوده اند و یا اینکه در محل اقامتشان مدرسه نبوده و نیز به خاطر مشکلات جسمی از تحصیل فاصله گرفته اند ولی به شکل خاص خود ادامه تحصیل داده اند، امتحانات خاصی اخذ شده و براساس سن و سالشان در کلاسهای متناسب باخود پذیرش می شوند.

این امتحانات در کلاسهای اول تا پنجم تحت نظر مدیر مدرسه و حداقل دو معلم و معلم راهنما و در کلاسهای ششم تا هشتم با کمیسیونی مرکب از معلم رشته، مدیر و... صورت می پذیرد.

ثبت نام در مدارس خوابگاهی

در مورد تعداد پذیرش مدارس خوابگاهی از مناطق مختلف یک ماه قبل از ثبت نام ریاست آموزش و پرورش استان و یا معاون وی و کمیسیونی مرکب از مدیران تعلیم و تربیت استان و شهرستان و مدیران مدارس خوابگاهی با توجه به ماده ۱۶ آیین نامه تصمیم گیری خواهد شد.

مناطق فاقد مدرسه، یا ناحیه هایی که به علت به حد نصاب نرسیدن، مدرسه شان تعطیل شده در کلاس پنجم به بالا در مدارس خوابگاهی مورد پذیرش قرار می گیرند. اگر در ناحیه مورد سکونت دانش آموز، مدرسه خوابگاهی وجود نداشته باشد می تواند در مدارس خوابگاهی سایر نواحی پذیرش شود.

پرونده رشد دانش آموز

در سیستم مدرسه برای هر دانش آموز یک پرونده رشد وجود دارد که مدیریت مدرسه و معلمان مسئول هستند اطلاعات را در وقت مناسب ثبت کنند. در این پرونده اطلاعات محرمانه و غیر تربیتی دانش آموز ثبت و ضبط نمی شود.

داشتن ولی

برای هر دانش آموز داشتن ولی و قیم اجباری می باشد؛ ولی شامل پدر و مادر و سرپرستان قانونی است.

شرایط پذیرش در مدارس ابتدایی

مطابق با بند سوم قانون آموزش ابتدایی، دانش آموزان ابتدایی باید بین ۶ تا ۱۴ سال باشند. مطابق با قانون کودکانی در دوره ابتدایی ثبت نام می شوند که شرایط جسمانی کافی را داشته باشند و در صورت عدم وجود شرایط به مراکز پیش دبستانی هدایت شده و یا با یک سال تاخیر ثبت نام می شوند. ثبت نام در مدارس ابتدایی باید در نزدیکترین محل اقامت دانش آموز طبق سیستم آدرس ملی در مدرسه الکترونیک باشد.

کودکان مناطق روستایی در مدارس شبانه روزی پذیرفته می شوند و در تعداد محدود برای کودکان مناطق محروم شهری نیز این مساله رخ می دهد. کودکانی که در منطقه شان مدارس شبانه روزی وجود ندارد در مدارس شبانه روزی سایر مناطق پذیرفته خواهند شد.

انتقال دانش آموزان نیز با استفاده از سیستم مدرسه الکترونیک صورت می گیرد. انتقال دانش آموزان نیز باید به دلایلی همچون بلایای طبیعی، سلامتی و انتقال خانواده باشد.

حمایت مالی از خانواده ها

طبق قانون، آموزش ابتدایی رایگان بوده و در نتیجه هیچ پولی از دانش آموزان در مدارس دولتی دریافت نمی شود؛ اما کمکهای داوطلبانه اولیا قابل پذیرش است. علاوه بر این دولت از دانش آموزان موفق با مشکلات مالی به طرق مختلف حمایت مالی می کند.

شرایط پذیرش در دوره متوسطه

هدف اطمینان حاصل کردن از حضور شاگردان فارغ التحصیل مدارس ابتدایی در مدارس متوسطه عمومی و حرفه ای با توجه به علایق و مهارتهایشان به عنوان یک اصل بنیادی است. سیستم آموزش متوسطه برای تحقق هدف فوق تنوع موسسات آموزشی را پیش بینی کرده است.

پذیرش دانش آموز از طریق موسسات تحصیلات متوسطه به دو روش انجام می شود:

● توسط استفاده از درخواست مستقیم .

● با استفاده از آزمون ورودی.

موسسات آموزش متوسطه ای که دانش آموزان را با درخواست مستقیم پذیرش می کنند:

مدارس عالی عمومی (لیسه) مدارس عالی حرفه ای بازرگانی (تجارت مسلک لسیسه)، مدارس عالی حرفه ای صنعتی (تکنیک و اندوستر مسلک لسیسه)، مدارس عالی حرفه ای دختران (کزتکنیک و مسلک لسیسه) مدارس عالی دینی (امام هاتپ لسیسه) مدارس عالی با برنامه های چندگانه (چوپروگمرو لسیسه) مراکز آموزش فنی و حرفه ای (مسلکی و تکنیک ایتیم مرکزی) شاگردان خود را به طور مستقیم پذیرش می کنند. هر مدرسه یک منطقه خدمتی دارد که به وسیله مسئولان استانی و ملی آموزش و پرورش تعیین شده است. شاگردان برای انتخاب نوع مدرسه در آزادی کامل هستند. در این متن از شاگرد انتظار می رود که در موسسه محل سکونت خود ثبت نام کند. با این حال برخی موقعیتهای استثنا در این وضعیت وجود دارد هر فردی که شرایط زیر را دارا باشد می تواند در موسسات بالا بدون محدودیت ثبت نام کند.

● شهروند جمهوری ترکیه باشد. دانش آموزان خارجی در ترکیه، اگر شرایط مربوط به پذیرش ثبت نام برای دانش آموزان خارجی را دارا باشند، پذیرش می شوند.

● فارغ التحصیل آموزش ابتدایی باشد.

● شرایط بهداشتی مناسب برای آموزش در حرفه مورد نظر را داشته باشد (ارائه مستندات)

● سن زیر ۱۸ سال

موسسات متوسطه که دانش آموزان را با امتحان پذیرش می کنند:

دبیرستان آناتولی، دبیرستان علوم اجتماعی، دبیرستان علوم و دبیرستان معلم آناتولی دانش آموزان خود را از طریق ابزارهای جایابی متمرکز با توجه به نمره پایه برای جایابی مطابق با اصول و مبانی دستورالعمل پذیرش در مدارس متوسطه و راهنماهای مرتبط می پذیرند.

سیستم پذیرش آموزش متوسطه

سیستم انتقال به مدارس متوسطه، نظامی برای جا دادن دانش آموزان به طور متمرکز بر طبق قانون جایابی کلاس مدارس متوسطه با بررسی نمره امتحان جایابی است که در کلاس ششم، هفتم و هشتم اجرا می شود. نمره مهارت پایان سال، اجزای نمره کلاسی مرتبط با ترجیحات مدرسه است. آزمون جایابی به صورت متمرکز در سطح ملی است.

امتحان تیزهوشان

مدارس ورزشی و هنرهای زیبا تیزهوشان را با امتحانات ویژه هوشی می پذیرند. متقاضیان این امتحانات، شرایط ویژه ثبت نام و پذیرش در این مدارس را که به وسیله وزارت آموزش و پرورش منتشر می شود را باید رعایت کنند.

شهریه ثبت نام و آموزش

به عنوان یک اصل آموزش در مدارس متوسطه دولتی رایگان است. هرچند والدین به مدرسه کمکهایی به طرق مختلف می کنند. کمکهای داوطلبانه والدین در حین ثبت نام و یا در خلال سال تحصیلی به وسیله انجمن والدین (اکول آیله بیلی) پذیرفته می شود. منابع به دست آمده در این روش صرف هزینه های مدیریتی (حمایت، کارمندان، نظافت، تعمیر، نگهداری و...) می شود. از سوی دیگر، هزینه های خدمات تکمیلی از قبیل حمل و نقل، ابزار آموزشی، تغذیه و غیره توسط پدر و مادر به وسیله دانش آموزان تامین می شود.

کمک مالی

وزارت آموزش و پرورش خدمات آموزشی کاملاً رایگان با خانه های شبانه روزی برای دانش آموزان موفق که از فقر رنج می برند و شاگردانی که با مشکلاتی از مانند حضور در مدرسه مواجه بوده اند تامین می کند در ضمن تمام هزینه های این دانش آموزان را وزارت آموزش و پرورش می پردازد.

پشتیبانی شبانه روزی: در درون تعدادی از مکان های اختصاص داده شده توسط وزارت، شبانه روزی آزاد برای ارائه به دانش آموزانی که موفق هستند و در آمد پدر و مادر آنها به اندازه کافی نیست، اختصاص دارد. این پشتیبانی شامل اقامت رایگان، غذا و لباس، پول توجیبی و حمایت های مشابه می شود. دانش آموزان استفاده کننده از این نوع از پشتیبانی هم با آزمون و هم بدون برگزاری آزمون تعیین می شوند. برخی از دانش آموزان این پشتیبانی با شرایط خاص ذکر شده در قانون و برخی دیگر با آزمون انتخاب می شوند.

کمک هزینه تحصیلی: این کمکها به دانش آموزانی که عملکرد تحصیلی موفق دارند و پدر و مادر آنها درآمد کافی ندارند، تعلق می گیرد. مبلغ کمک هزینه ها به وسیله وزارت آموزش و پرورش و وزارت دارایی در قالب وام بلاعوض تعیین می شود. علاوه بر این انجمن هلال احمر ترکیه کمکهایی را برای تعدادی از دانش آموزان فراهم کرده است. موسسه دیگری در ترکیه از طریق امتحان، تعدادی از دانش آموزان را برای حمایت مالی انتخاب می کند.

ناهار: خدمات ناهار رایگان به دانش آموزان با درآمد پایین که در مدارس فنی و حرفه ای درس می خوانند اعطا می شود. موسسه باید سالن ناهار خوری و کارکنان مربوط را به منظور دادن ناهار داشته باشد. در موسسات دیگر، دانش آموزان و معلمان می توانند از خدمات ناهار در قبال پرداخت پول بهره مند شوند.

کتابهای درسی متوسطه نیز به طور رایگان برای دانش آموزان ارائه می شود و دانش آموزان از خدمات حمل و نقل، سینما و تئاتر با کمترین قیمت بهره مند می شوند.

سطوح سنی و گروه‌بندی شاگردان

مدارس متوسطه، موسساتی هستند که دوره های ۴ ساله را ارائه می دهند. گروه‌های همسن این مدارس فارغ التحصیلان مدارس ابتدایی در سنین بین ۱۴ تا ۱۷ سال هستند. تشکیل کلاسها به سن دانش آموزان ثبت نام کننده وابسته است؛ با این وجود دانش آموزان به جز مواردی همچون تکرار پایه و تاخیر در ثبت نام در سنین یکسان آموزش را در کلاسهای یکسان دریافت می کنند. برخی رشته های فنی مانند پرستاری کودک به طور تک جنسیتی برگزار می شود. در مدارس آموزش متوسطه، درسها توسط معلمان دروس تدریس می شوند؛ در نتیجه دروس کلاس به وسیله معلمان مختلف تدریس می شود.

تعداد دانش آموزان در کلاسهای مختلف برحسب نوع موسسه تعیین می شود. هرچند به عنوان یک اصل پذیرفته شده است که تعداد دانش آموزان در مدارس متوسطه نباید بیشتر از ۳۶ نفر باشد.

ارتقاء دانش آموزان

موفقیت دانش آموزان در سال تحصیلی با بررسی شرایط دانش آموز در فعالیتهای اجتماعی، امتحانها، طرحها، عملکرد تکالیف در منزل، مشارکت در فعالیتهای و دروس و استفاده موثر، مطبوع و صحیح از زبان ترکی بررسی شده و در صورت دستیابی به موفقیت، دانش آموزان به سطح بالاتر ارتقاء می یابند.

برای رفتن به سطح بالاتر در مدارس ابتدایی میانگین حسابی نمرات دو نیم ترم در هر درسی نباید کمتر از ۲ باشد. نمره پایان درس میانگین نمرات ترم اول و دوم است. وضعیت هر شاگرد شکست خورده در درس در پایان سال تحصیلی، وزن یک درس در کلاس چهارم، پنجم، ششم، هفتم و هشتم برابر با ساعات هفتگی این درس است. نمرات جمع شده با ضرب شدن نمره پایان سال در تعداد ساعات هفتگی یک کلاس به نمره آن درس وزن می دهد.

هشدارهای مرتبط با وضعیت تحصیلی دانش آموزان که عملکرد مناسب را در ارتباط با مدرسه و محیط ندارند با نظر معلمان، مشاور، مدیریت مدرسه و والدین تعیین می شود.

۴-۱-۵-آلمان

۴-۱-۵-پذیرش

طبق قانون برای تکمیل دوره تحصیلات اجباری، دانش آموزان باید در مدارس گروند شوله (مدرسه ابتدایی) شرکت کنند. در بعضی لاندرا (ایالت ها) والدین می توانند به طور آزادانه مدرسه فرزند خویش را انتخاب کنند؛ به عنوان نمونه در وستفالن شمالی از سال تحصیلی ۲۰۰۸-۲۰۰۹ والدین آزادند تا مدرسه دوره ابتدایی فرزند خویش را از لیست مدارس بدون توجه به محدوده جغرافیایی انتخاب کنند.

همه شاگردان به وسایل کمک آموزشی بدون در نظر گرفتن شرایط اجتماعی و اقتصادی شان دسترسی دارند. در بیشتر ایالتها مقرراتی در زمینه کمک به شاگردان برای تامین وسایل کمک آموزشی وجود دارد. مطابق با این قوانین شاگردان از پرداخت هزینه وسایل کمک آموزشی معافند یا قسمتی از آن را پرداخت می کنند. هزینه ها به وسیله مسئولان نواحی آموزشی پرداخت می شود.

در اکثر ایالتها در مدارس بخش دولتی کتاب و دیگر وسایل آموزشی گرانقیمت برای مدت زمانی که آنها نیاز دارند به آنها قرض داده می شود. در برخی ایالتها، مدارس هزینه های وسایل کمک آموزشی را می پردازند.

در هر لاندنر تشکیلاتی برای نقل و انتقال شاگردان وجود دارد.

در کل، در هر ایالت، مسئولیت نواحی و استانها تضمین وجود قوانین کافی برای نقل و انتقال شاگردان از مدرسه به مدرسه ای وجود دارد.

دانش آموزان در مدارس ابتدایی آلمان به طور طبیعی بر اساس سن گروه‌بندی می شوند مطابق با قانون در برخی ایالتها از مدارس با گروه‌های سنی آمیخته خصوصا در پایه اول و دوم وجود دارد و مطابق با آن شاگردان دو کلاس اول را بسته به تواناییهای خود از یک تا سه سال پایه اول و دوم را می گذرانند.

در دوره متوسطه مقدماتی، ایالت‌های مختلف مقررات متفاوتی را برای گذار از دوره ابتدایی به متوسطه مقدماتی دارند. در برخی ایالت‌ها تصمیم به انتخاب مدرسه در کلاس چهارم، برخی پنجم و برخی ششم گرفته می‌شود. در صورت بودن دانش آموزان در مدارس جامع آمیخته، انتخابی صورت نمی‌گیرد و دانش آموز در محل تحصیل خود باقی می‌ماند.

حق والدین برای انتخاب مدرسه برای فرزندان خود به این معنا نیست که دانش آموز حق دارد توسط یک مدرسه خاص پذیرفته شود. شاگردانی که می‌خواهند تحصیلات اجباری خود را در هاپت شوله و بقوف شوله ادامه دهند باید در مدارس محل سکونت خود حضور یابند. در موارد استثنایی مسئولان مدرسه این اختیار را دارند که پس از مشورت با مسئولان محلی، والدین و... در صورت شایسته بودن شاگرد تصمیمات لازم را اتخاذ کنند.

در خلال کلاس چهارم به وسیله مدرسه ای که دانش آموز از آن فارغ التحصیل می‌شود رأیی داده می‌شود که حاوی اطلاعات کلی درباره پیشرفت شاگردان در مدرسه ابتدایی و در نتیجه یک ارزیابی کلی از اینکه استعداد شاگرد با کدام مدرسه متناسب است، وجود دارد. این امر با ریزنی‌های متعدد با پدر و مادر صورت می‌گیرد. با توجه به قانون ایالت، روش‌های متعددی برای ارزیابی تناسب شاگرد جهت مدرسه آینده در گیمنازیوم و یا رئال شوله وجود دارد. تصمیم نهایی به وسیله مدرسه، والدین یا مسئول سرپرستی مدرسه گرفته خواهد شد.

۲-۴-۱-۵- متوسطه تکمیلی

پذیرش در دوره های آموزش عمومی در سطح متوسطه تکمیلی بر اساس صلاحیتهای کسب شده در گواهینامه فارغ التحصیلی است. در دوره های آموزش حرفه ای و فنی نیز طبق همین روند عمل می‌شود. مطابق با قانون آموزش و پرورش جمهوری فدرال آلمان، تحصیل در مدارس ابتدایی و متوسطه دولتی رایگان بوده و دریافت هر گونه شهریه ممنوع است و در برخی موارد افراد از کلاس دهم از حمایت ایالتی به عنوان بورس برخوردار می‌شوند.

در آلمان، مدارس می‌توانند فرصتی را برای بازدید مدارس در اختیار اولیا قرار دهند تا اولیا بتوانند بهترین انتخاب را داشته باشند.

در کل، قانون خاصی برای حمایت مالی دانش آموزان از کلاس پنجم تا نهم وجود ندارد. در برخی ایالت‌ها از کلاس نهم به بالا برای دانشجویانی که ساکن خارج هستند، کمک هزینه داده می‌شود.

۳-۴-۱-۵- سطوح سنی شاگردان

در دوره متوسطه اول، شاگردان در کلاس‌هایی با همسالان بین ۱۰ تا ۱۶ سالگی به امر فراگیری مشغولند. مدارس ارائه کننده دوره های مختلف آموزشی، آموزش را در برخی موضوعات و پایه ها در کلاسهای سازمان یافته مطابق با مهارت دلخواه یا عملکرد مورد نیاز در حداقل دو سطح مهارت ارائه می‌دهند.

در اکثریت ایالت‌ها، در سطح متوسطه اول، کلاسهای پنجم و ششم به عنوان مرحله جهت یابی (اقتینتیگنشوفه) دوره توجه ویژه، مشاهده و تعیین مسیر آموزشی بعدی کودک و محور اصلی تحصیلات کودک است.

با آغاز کلاس هفتم انواع مدارس با در مورد موضوعات مورد ارائه با هم اختلاف پیدا می‌کنند. هدف از این کار تخصصی سازی و مهارت آموزی است.

۴-۴-۱-۵- مدارس متوسطه تکمیلی

پس از ورود به گیمنازآله ایشتوفه زیاد در کلاسهای سالانه نیستند واحد کلاس با یک سیستم موضوعات اجباری و انتخابی با امکان تخصصی کردن فردی عوض می‌شود. گیمنازآله ایشتوفه به یک دوره یکساله مقدماتی و دوره دو ساله صلاحیت تقسیم می‌شود که به موجب آن سال دهم عملکرد دوگانه ای به عنوان سال آخر دوره متوسطه اول و سال اول گیمنازآله ایشتوفه دارد.

در خلال دوره صلاحیت واحدها در نیمسال سازماندهی شده، و به صورت موضوعی تعریف می شوند و به موضوعاتی که در برنامه درسی ویژه کاربرد دارند اختصاص داده می شوند. دروس تهیه شده در اصل به دو سطح استاندارد علمی تقسیم می شوند: دروس در سطح علمی و دروس در سطح افزایش استانداردهای علمی در محدوده توافقنامه کنفرانس دائمی مسئولیت سازماندهی دروس اجباری و اختیاری و امکان تخصصی سازی در حوزه قدرت ایالتها فرا دارد. توضیحات بالا در خصوص مدارس گیمنازآله ابشتوفه در مورد مدارس فنی و حرفه ای نیز کاربرد دارد.

۵-۴-۱-۵- پیشرفت تحصیلی شاگردان

در سطح ابتدایی

همه دانش آموزان در این دوره به طور خودکار از کلاس اول به کلاس دوم می روند. از کلاس دوم به بعد هر دانش آموز با توجه به عملکردش ارتقاء پایه تحصیلی یافته یا پایه مورد نظر را تکرار می کند. تصمیم برای ارتقاء پایه دانش آموز براساس نمرات کسب شده در گزارش مدرسه دانش آموز گرفته می شود. در پایان دوره ابتدایی هیچ نوع گواهینامه فارغ التحصیلی به دانش آموزان اعطا نمی شود و انتقال دانش آموزان از ابتدایی به متوسطه براساس قوانین ایالتها است.

در سطح متوسطه

متوسطه مقدماتی

در سطح متوسطه مقدماتی تصمیم به ارتقاء دانش آموزان به پایه بالاتر در پایان سال تحصیلی با استناد به گزارش دریافت شده درباره عملکرد دانش آموزان در میانه و پایان سال تحصیلی گرفته می شود. ارتقاء دانش آموزان به پایه بالاتر به طور کلی با توجه به نظر شورای کلاس که معلمان کلاس یک دانش آموز به خصوص در آن شرکت می کنند و یا نظر شورای معلمان که در آن همه معلمان یک مدرسه شرکت دارند، اتفاق می افتد. تصمیم گرفته شده در گزارش پایان سال تحصیلی منشر خواهد شد. دانش آموزی که بار اول به سال بعدی ارتقاء نمی یابد، ارتقاء آزمایشی می یابد که در هر مورد شرایط خاصی دارد. دانش آموزی که ارتقا نیافته باید پایه مورد نظر را تکرار کند.

اگر خطر مردودی دانش آموز وجود داشته باشد، مدرسه باید به والدین گزارش دهد. در برخی ایالتها مدارس از دانش آموزانی که در خطر تکرار پایه هستند تعهد اخذ می کنند. در چنین ایالتهایی دانش آموزان در خطر از طریق برنامه های کلاس خصوصی و کلاسهای اضافی در روزهای تعطیل مورد حمایت قرار می گیرند. به طور کلی بین مدارس و رشته های تحصیلی می تواند صورت بگیرد؛ مانند انتقال از رئال شوله به هاپت شوله و یا حتی گیمنازیوم.

در مقطع متوسطه تکمیلی

در گیمنازآله ابشتوفه که دو سال طول می کشد و به مرحله صلاحیت معروف است نمرات به دست آمده در این مرحله برای محاسبه نمرات کل دانش آموز مورد استفاده قرار می گیرد که ترکیبی از نمرات به دست آمده در دروس و نمرات امتحان آبیتر است. هیچ روندی برای تکرار پایه در این مرحله وجود ندارد ولی ممکن است دانش آموزی که نمرات لازم را برای امتحان آبیتر به دست نیاورده باشد پایه خود را تکرار کند.

۵-۱-۵- فرانسه

۵-۱-۵-۱- پذیرش و حمایت های مالی در دوره ابتدایی

همه دانش آموزان شش ساله دوره اجباری را آغاز می کنند. الزاماتی در مورد ریش وجود ندارد؛ به عبارت دیگر کودکانی که به کودکستان می روند، وقتی که طبق نظر معلمان مشکلات زیادی دارند، می توانند یک سال به کودکستان برگردانده شوند. وقتی که مواردشان در کمیته خاص بررسی شد. کمیته نظر مدرسه، والدین، نتایج

آزمونهای روانی را در موارد مختلف جمع آوری می کند و مورد کمی پیدا می شود که به کودکان برگشت داده می شوند.

اگر کودک، شاگرد یک کودکستان محلی باشد، این مدرسه اغلب از انتقال این پرونده مراقبت می کند. در سایر موارد، لوازم پذیرش بین مدرسه ابتدایی و کودکستان یکسان است.

بخش های مدرسه برای مدارس ابتدایی و کودکستان به وسیله شهرداریها تعیین می شود. به منظور دانستن راه ثبت نام یک کودک در مدرسه، باید با شهرداری منطقه ای که در آن زندگی می کنند، ارتباط برقرار کنند. پاریس و شهرهای بزرگ فرانسه به مناطقی تقسیم شده است. آنها باید با تالار شهرداری در مناطقی که زندگی می کنند رابطه برقرار کنند. در شهرداریها با چندین مدرسه، کودک باید به مدرسه ای برود که در بخشی واقع شده که به وسیله قانون آمده است. اگر والدین بخواهند فرزندانشان را به مدرسه ای بفرستند که خارج از بخششان است، باید درخواست خود را به شهرداری مورد نظر بفرستند. در برخی موارد در خواست پذیرش کودک به مسئولان شهرداریهایی که والدین در آنها ساکن هستند تحویل داده می شود.

کمک مالی

آموزش و پرورش در مدارس دولتی رایگان است و در مدارس خصوصی از دانش آموزان شهریه اخذ می شود. والدین ممکن است هزینه های زیر را بپردازند:

در برخی موارد، هزینه های بیمه، مراقبت پس از مدرسه و غذاهای مدرسه گرفته می شود و به طور عمده برای فعالیتهای مدرسه که جزء برنامه نیست ارائه می شود. آن وقتی اجباری می شود که دانش آموز در فعالیتهای انتخابی شرکت کند. در مورد غذا و فعالیتهای پس از مدرسه، ممکن است تا مقداری در هزینه خصوصا برای خانواده های کم در آمد تخفیف قائل شوند.

در برخی موارد هزینه وسایل مدرسه مانند کتاب، که به وسیله شهرداریها پرداخت نمی شود از مردم اخذ می شود.

کمک مالی به خانواده های دانش آموزان مدرسه رو به دو صورت مستقیم و غیر مستقیم است: به طور مستقیم شامل مقرری هایی است که به خانواده های دانش آموزان مدارس دوره ابتدایی در سطوح مختلف پرداخت می شود و کمک هزینه های غیر مستقیم شامل هزینه سرویس حمل و نقل در مدارس روستایی است که به وسیله مقامات محلی پرداخت می شود و هزینه کتاب است که به وسیله شهرداریها پرداخت می گردد.

۲-۵-۱-۵-مدارس متوسطه

در مدارس متوسطه پذیرش دانش آموزان با استفاده از نقشه مدارس صورت می گیرد. نقشه مدارس اشاره به سیستمی دارد که دانش آموزان را به مدارس متوسطه لیسه و کلژ بر طبق محل سکونتشان اختصاص می دهد. این سیستم در سال ۱۹۶۰ طراحی شد که مدیریت توانست بر مشکل توزیع متعادل دانش آموزان و والدین بین موسسات غلبه کند. در اصلاحات انجام شده در سال ۲۰۰۷ موضوع این بود که چگونه به والدین در انتخاب موسسه آموزشی فرزندانشان آزادی بیشتری داد و والدین بتوانند مدارس دیگری را برای تحصیل فرزندانشان به غیر از انتخابهای نقشه مدارس برگزینند. سال ۲۰۱۱-۲۰۱۰ به عنوان سال جدایی از نقشه مدارس مشخص شد. طبق آن اصلاحاتی به شرح زیر انجام شد.

دانش آموزان باید در نزدیکترین مدرسه به محل اقامت خود ثبت نام شوند به جز در مواردی که والدین چیز دیگری بخواهند.

خواسته های والدین برای ثبت نام در مدرسی به غیر از مدارس محل سکونت به سرپرست مدارس گزارش داده می شود. تایید شدن این خواسته های والدین منحصر به ظرفیت مدارس منوط است.

اگر ظرفیت لازم به دست آمد سرپرست مدارس پس از مشورت با کمیته اختصاص ظرفیت با توجه به موارد زیر این اجازه را می دهد:

شاگردان عقب مانده

شاگردان نیازمند به درمان پزشکی در نزدیکی موسسه مورد نظر

افراد شایسته دریافت بورس تحصیلی

دارندگان بورس تحصیلی اجتماعی

دانش آموزان نیازمند برنامه تحصیلی ویژه

دانش آموزانی که برادر و خواهر آنها در موسسه مورد نظر مشغول به تحصیل هستند.

دانش آموزانی که محل سکونتشان در بیرون از حوزه تقسیمات شهری منطقه موسسه آموزشی مورد نظر است؛ اما به آن موسسه نزدیک هستند.

نیازمندیهای پذیرش

همه دانش آموزانی که دوره بهبود مهارتها را به پایان رسانده اند به طور خوار در سن دوازده سالگی و یا بیشتر در کالژها پذیرفته می شوند.

دو راه برای ثبت نام در موسسات آموزشی دولتی وجود دارد :

● همه دانش آموزانی که از مدارس ابتدایی دولتی و خصوصی فارغ التحصیل شده اند، به وسیله خانواده در کلژ مورد نظر ثبت نام می شوند و خانواده باید در هنگام ثبت نام ذکر کنند که فرزندشان ناهار را در منزل یا خانه صرف می کند.

● دانش آموزان مدارس خصوصی که تحت قرار داد با دولت نیستند و یا در خانه آموزش دیده اند باید در آزمون پذیرش شرکت کنند.

مناطق زیرپوشش کالژها بخش ها مطابق با مناطق خاص تعریف شده توسط اداره شوراها، مانند مدارس ابتدایی است. در مناطق روستایی نواحی از چندین شهرداری تشکیل شده است. شهرداری که کلژ در آن واقع شده است بخش شهر نامیده می شود. در مناطق شهری، منطقه کالج، اغلب به بخشی از شهرداری محدود شده است.

خانواده ها می توانند تقاضا کنند فرزندشان را در مدرسه ای در ناحیه ثبت نام کنند. با توجه به آموزش و پرورش خصوصی تحت قرارداد، ثبت نام به طور مستقیم با موسسه انتخاب پدر و مادر انجام می گیرد.

ضرورتهای پذیرش آموزش فنی و حرفه ای لیسه و لیسه های فنی

در پایان کلژ، تصمیم هدایت به وسیله سرپرست موسسه با همکاری شورای کلاس گرفته می شود و هدایت دانش آموزان می تواند در یکی از جهات زیر باشد :

کلاس دوم آموزش فنی و یا عمومی با وضعیت ویژه

کلاس دوم فنی که سال اول از سه سال دوره آمادگی را تشکیل می دهد که به مدرک تکنسین فنی منجر می شود.

سال اول از دوره دو ساله که به آموزش تخصصی ویژه منجر می شود.

وقتی که تصمیم مربوط به هدایت دانش آموز در مدرسه عمومی یا فنی یا حرفه ای در کلاس دوم اخذ شد این تصمیم در اختیار خانواده قرار می گیرد. تصمیمات مرتبط با هدایت به مراکز فنی می تواند شامل یک یا چند شاخه و رشته فنی شود.

شهریه و وجوه ثبت نام

قانون تضمین می کند که همه کودکان و بزرگسالان از حق آموزش برخوردارند: "دولت دسترسی برابر همه کودکان، بزرگسالان را به آموزش، آموزش فنی و فرهنگ تضمین می نماید. آموزش و پرورش رایگان، سکولار و عمومی وظیفه دولت است."

۳-۵-۱-۵- ارتقا تحصیلی

دوره ابتدایی

ارتقاء تحصیلی کودک در هر دوره با پیشنهاد معلم به شورای معلمان هر دوره تعیین می شود. شورای معلمان هر دوره توصیه اش را در مورد ارتقاء کودک از هر دوره به دوره دیگر و طول زمانی که هر دانش آموز باید در هر دوره بگذراند، تدوین می کند. مطابق آهنگ یادگیری هر کودک طول دوره می تواند یک سال کم یا یک سال زیاد شود.

مدیر مدرسه می تواند والدین را از پیشنهاد آگاه کند. و والدین می توانند نسبت به تصمیم در عرض پانزده روز اعتراض کنند. با کنار هم قرار گرفتن اعتراضها بازرسی آموزشی و مدیر خدمات اداری آموزش ملی تصمیم نهایی را اتخاذ خواهد کرد.

در متوسطه

طبق سیستم ارزشیابی پیگیر، پدر و مادر دانش آموز یا خود دانش آموز برای رفتن به پایه بعدی یا ماندن در پایه فعلی تقاضا می کند و تصمیم به وسیله شورای کلاس با جمع آوری اطلاعات و پیشنهادها از اعضا گرفته می شود. وقتی اعضا به یک تصمیم واحد رسیدند، رئیس موسسه، اولیای دانش آموزان را آگاه می کند. اگر آنها راضی نشدند، مدیر جلسه ای را با اولیا ترتیب می دهد و از نظرات و مشاهده های آنها استفاده می کند و آنها را در جریان نظرات شورای کلاس می گذارد. در صورت عدم توافق، والدین می توانند به بازرسی آکادمی شکایت کنند و مدیر خدمات اداری آموزش ملی تصمیم نهایی را می گیرد.

طبق قوانین جدید از سال ۲۰۱۰، دانش آموزان در دروسی که نمرات لازم را کسب نکرده اند باید در سال آینده بدون تکرار پایه این دروس را بگذرانند.

در سال دوم لیسه دانش آموزان می توانند تصمیم بگیرند که در آموزش عمومی بمانند یا به مدارس حرفه ای و فنی بروند. در سه ماهه دوم سال سوم شاگردان و خانواده هایشان جهت گیریهایشان را اعلام می کنند. و می توانند از معلم کلاس یا مشاور آموزشگاه کمک بخواهند. در سه ماهه سوم، خانواده درخواست کتبی نهایی را برای رشته ای که انتخاب اول است، تحویل می دهند. این روندها در ترکیب با نتایج مدرسه دانش آموز و روشهای ارزیابی به شورای کلاس کمک می کند تا پیشنهادهایی در مورد ارائه رشته ها ایجاد کند. مدیر مدرسه با مشاوره با خانواده در مورد موارد اختلافی تصمیم نهایی را می گیرد. اگر اختلاف پابرجا ماند، والدین دانش آموز حق شکایت را تحت شرایطی مشابه کلژ دارند.

علاوه بر این در لیسه های حرفه ای، دانش آموزان می توانند تصمیم بگیرند به جای ورود به بازار کار، تحصیلات خود را تا گرفتن مدرک مهندسی ادامه دهند.

به منظور موفقیت شاگردان در شاخه فنی، افرادی که زمینه آموزشی ندارند، به کلاسهای هدایت می شوند که آنها را به این منظور آماده می سازد.

گواهینامه در مدارس متوسطه مقدماتی

گواهینامه آموزش عمومی

درجه افتخاری علوم کامپیوتر و اینترنت

دیپلم افتخاری ملی

گواهینامه آموزش عمومی

تایید کردن مهارت در دانش عمومی (فرانسه، ریاضیات، زندگی حرفه ای و اجتماعی). این مدرک برای دانش آموزانی است که در کلاسهای حرفه ای و عمومی پذیرفته شده اند و بزرگسالان ۱۶ تا ۲۵ ساله را که در موسسات آموزشی و حرفه ای معادل تحصیل کرده اند نیز شامل می شود.

مدرک افتخاری علوم کامپیوتر

این مدرک گواهی می کند که دانش آموز، سطح لازم را در علوم کامپیوتر و مولتی مدیا کسب کرده است. آن مهارت شاگرد را در سطوح زیر ارزیابی می کند:

دانش کاملی از یک محیط کاری دیجیتال

- اتخاذ نگرش مسئولانه
- ایجاد داده ها، تولید، پردازش، استفاده از
- مطلع بودن، جستجوی اسناد
- ارتباط برقرار نمودن، مبادله

در این مدرک سه سطح وجود دارد که یکی به دانش آموزان دوره ابتدایی مرتبط می شود و سطح دو و سه با کالج و لیسه مرتبط می شود.

دیپلم افتخاری ملی

آموزش در پایان سال سوم با دیپلم افتخاری ملی که در سال ۱۹۸۷ ایجاد شد معتبر می شود. آن بر پایه روندهای ارزشیابی مستمر در سال سوم و امتحانات کتبی شامل فرانسه، ریاضیات، تاریخ، جغرافی و مدنی اعطا می شود.

گواهینامه دوره دوم متوسطه

لیسه های عمومی و حرفه ای

دوره های برگزار شده در لیسه های فنی و عمومی به وسیله امتحانات درجه کارشناسی عمومی و فنی معتبر می شوند.

آزمونهای مختلف

بکلوکیا شامل امتحانات شفاهی و کتبی اجباری با گواهینامه های مختلف با توجه به رشته است؛ به طور کلی آزمونها با برنامه های رسمی پایان کلاسهای متوسطه مرتبط است. برخی آزمونها مانند فرانسه و طرحهای انفرادی مدرسه سریع در سال اول سازماندهی می شوند. تعدادی از آزمونها، مانند ورزش و تربیت بدنی به صورت مستمر است.

۶-۱-۵- فنلاند

۱-۶-۱-۵- پذیرش مدارس پایه

در فنلاند برای هر شهروندی که اقامت دائم در فنلاند دارد یک جای خالی در مدرسه نزدیک به محل سکونت برای کودکان هفت ساله وجود دارد. ثبت نام در مدرسه به صورت الکترونیکی صورت می گیرد. آموزش اجباری به جز در مورد کودکان استثنایی در هفت سالگی شروع می شود. کودک می تواند تحصیلات خود را یک سال زودتر آغاز کند به شرطی که آمادگی خود را در آزمونهای روانشناختی به اثبات برساند. مقامات محلی موظفند آموزش پایه را برای کودکان در سن آموزش پایه ساکن در مناطق مربوطه، مهیا سازند. شهرداریهایی که در مناطق آنها هم شهروندان فنلاندی زبان و هم سوئدی زبان وجود دارد، باید آموزش پایه را به طور جداگانه در دو گروه زبانی سازمان دهند. دانش آموزان ممکن است خواهان حضور در مدرسه دیگری به غیر از مدرسه نزدیک محل سکونتشان باشند که پذیرش این مساله در اختیار آن مدرسه است.

حمایت مالی

آموزش پایه در مدارس فنلاند رایگان بوده، کتابها و سایر مواد آموزشی نیز رایگان است و به دانش آموزان یک وعده غذای رایگان نیز داده می شود. اگر دانش آموزان فاصله زیادی با مدرسه داشته باشند (حدود پنج کیلومتر) یا پیمودن راه برای آنها خطرناک باشد حمل و نقل رایگان برای آنها پیش بینی می شود. اگر مسافرت بیش از سه ساعت باشد به دانش آموزان حق اسکان در خوابگاه اعطا می شود.

۲-۶-۱-۵- مدارس متوسطه

سیستم درخواست مشترک برای مدارس متوسطه تکمیلی و مدارس تعلیمات حرفه ای روندی ملی است که موسسات آموزشی فنلاند برای گزینش دانش آموزان خود جهت تحصیل در این مدارس استفاده می کنند. شورای

ملی آموزش و پرورش فنلاند، فرمهای درخواست ثبت نام را در فنلاندی و سوئدی منتشر کرده است. فرمها و درخواستها قابل تهیه از مدارس، ادارات پذیرش دانش آموزان و ادارات استانی دولت هستند. نتایج انتخاب دانش آموزان در شکل های زیر اعلام می شود:

موسسات تعلیمات حرفه ای به دانش آموز پذیرفته شده نامه می فرستند. بیشتر مدارس متوسطه عمومی نامه را پست نمی کنند؛ اما نامه های پذیرفته شدگان را در تابلوی مدرسه نصب می کنند. همه دانش آموزانی که آموزش پایه را به پایان رسانده باشند شایسته حضور در مدارس متوسطه هستند. اشخاصی که آموزش پایه را به پایان نرسانیده باشند در صورتی که توانایی کافی برای فائق آمدن در دروس متوسطه داشته باشند می توانند در مدارس متوسطه پذیرفته شوند. تامین کننده های آموزشی در مورد شاخص ورودی دانش آموزان و آزمونهای ورودی و استعداد ممکن تصمیم می گیرد. شاخص اصلی، میانگین نمرات ثبت شده در گواهینامه پایان تحصیلات پایه است. معیارهای دقیقتری نیز ممکن است توسط وزارت آموزش و پرورش فنلاند اعلام شود، همه تقاضاها باید در معرض شاخص انتخاب برابر قرار بگیرد.

آموزش و کار آموزی مدرسه محور

متقاضیانی که دوره آموزش پایه را به اتمام رسانده اند ممکن است به عنوان دانش آموزانی پذیرفته شوند که به تحصیل در دوره تحصیلات حرفه ای بپردازند. شاخص ممکن است شامل معدل نمرات در آموزش پایه یا متوسطه عمومی، تجربه کاری و یا آزمونهای استعداد و ورودی باشد. تامین کننده های آموزش ممکن است از سفارش نمره ها در پذیرش دانش آموزان به دلایل دانش آموزمحوری صرف نظر کنند. متقاضیانی که از نظر تامین کننده های آموزشی قابلیت های کافی برای اتمام تحصیلات را دارا هستند به عنوان دانش آموز پذیرفته می شوند. افرادی که تحصیلات متوسطه عمومی را به پایان رسانده و در امتحان ورود به دانشگاه شرکت کرده اند، می توانند تحصیلات تعلیمات حرفه ای نیز داشته باشند.

پذیرش یک دانش آموز در مراکز آموزش حرفه ای مدرسه محور به ارائه گواهینامه سلامت جسمانی نیاز دارد، چنانچه مشکلات سلامت مانعی بر سر انجام وظایف مرتبط باشد.

دوره های کار آموزی

شرکت در دوره های کارآموزی نیازمند آن است که دانش آموز زیر پانزده سال نباشد. و در زمان امضای قرارداد کار آموزی، تحصیلات اجباری داوطلب باید تکمیل شده باشد. اگر دانش آموزی این معیار را نداشته باشد، ولی توانایی هایش به وسیله آموزش دهنده برای کارآموزی کافی تشخیص داده شود، پذیرفته می شود. برای دانش آموزان این امکان وجود دارد که آموزش مدرسه محور خود و کارآموزی را به طور همزمان دنبال کنند.

هزینه ها و کمک مالی

آموزش متوسطه عمومی و حرفه ای در فنلاند رایگان بوده و دانش آموزان فقط باید هزینه مواد آموزشی را بپردازند. براساس قوانین مندرج در وزارت آموزش و پرورش، دانش آموزان داوطلب شرکت در کنکور باید شهریه ثابت و شهریه هر موضوع امتحانی را بپردازند. خدمات مراقبتهای بهداشتی باید توسط خود دانش آموز پرداخت شود. هرچند، مطابق قانون آموزش متوسطه تکمیلی ارائه دهنده آموزش باید اطلاعات کافی را در مورد خدمات بهداشتی در دسترس و دانش آموزانی که محتاج این کمکها هستند جمع آوری نمایند.

به دانش آموزان مدارس متوسطه عمومی و حرفه ای در صورتی غذای رایگان داده می شود که برنامه درسی آنها نیاز به حضور بیشتر و اسکان در خوابگاه را داشته باشد. ارائه کننده های آموزش، هزینه سرویس حمل و نقل دانش آموزان را در مسافتهای بیش از ده کیلومتر بر عهده می گیرند که این هزینه ۵۴ یورو در هر ماه است.

در دوره های کار آموزی، کارفرما به کارآموز جهت دوره کارآموزی دستمزد پرداخت می کند. دوره های تئوریک کارآموزی رایگان است و برای روزهایی که در دوره های نظری کارآموزی صرف می شود کمک هزینه، کمک هزینه عائله مندی، هزینه های حمل و نقل و خوابگاه پرداخت می شود.

کمک مالی به دانش آموزان

علاوه بر مزایای ذکر شده در بالا دانش آموزان ممکن است کمک هزینه دریافت کنند. کمک هزینه برای دوره های تمام وقت پس از تحصیلات اجباری که دو ماه متوالی طول می کشد فراهم است. هدف کمک، حفظ برابری در آموزش است. به منظور کیفیت بخشی به کمک هزینه، تحصیلات دانش آموز باید تمام وقت بوده و پیشرفت رضایتبخشی داشته باشد و دانش آموز باید به این کمک احتیاج داشته باشد. کمک های مالی در شکل بورس تحصیلی، فوق العاده مسکن و تضمین های دولت برای وام های دانشجویی است. بورس های دانشجویی و کمک هزینه مسکن توسط دولت و بلاعوض است. دانش آموزان خارجی به شرطی کمک هزینه دریافت می کنند که اقامت ثابت فنلاند را دارا باشند. دانش آموزان بدون اقامت در فنلاند به شرطی کمک هزینه دریافت می کنند که دو سال پیاپی با اهدافی غیر از تحصیل در فنلاند ساکن باشند و اقامتشان دائم تلقی شود.

سطوح سنی و گروه بندی شاگردان

دانش آموزان در دوره متوسطه عمومی جوانانی با سن شانزده تا نوزده سال هستند. آموزش در دوره متوسطه عمومی عمدتاً بدون تقسیم به کلاس است و آموزش به کلاسهای سالی گره نخورده است. حوزه برنامه درسی سه سال است؛ اما تحصیلات دانش آموزان ممکن است در دو، سه و یا چهار سال صورت بگیرد و دانش آموزان ممکن است تحصیلاتشان را در دو یا سه سال به اتمام رسانند. دانش آموزان در مدارس حرفه ای به طور عمده در سنین شانزده تا بیست و پنج سالگی هستند. آموزش سیستم مدرسه محور بدین معناست که آموزش تمام برای مدت سه سال در مدارس آموزش حرفه ای صورت بگیرد. آموزش و تحصیل به طور عمده در کلاس صورت می گیرد.

۳-۶-۱-۵- ارتقاء تحصیلی دانش آموزان

دوره پایه

دانش آموز در صورتی می تواند به پایه بعدی ارتقاء یابد که عملکردش در همه دروس ارزیابی شده مورد قبول قرار گیرد. تصمیم به ارتقاء و اعطای گواهینامه فارغ التحصیلی به دانش آموزان به وسیله مدیر در همراهی با گروه معلمان گرفته می شود. دانش آموز حتی در صورت عدم قبولی با توجه به نظر شورا که قضاوتش این است که دانش آموز قادر به انجام وظایف تحصیلی در سال بعد است، می تواند به سال بعدی ارتقا یابد. دانش آموز باید فرصت یابد که نشان دهد که عملکردش در سطح قابل قبولی از دانش و مهارتهاست. دانش آموز ممکن است در یک پایه بدون داشتن عملکرد ناموفق بماند و آن در صورتی است که از دیدگاه کل موفقیت دانش آموز در مدرسه مناسب تشخیص داده شود.

اگر تصمیم به ارتقاء دانش آموز نقض شود، دفتر استانی ممکن است تصمیم بگیرد که از شورای معلمان بخواهد ارزیابی جدیدی را صورت داده و در مورد کلاس جدیدی که دانش آموز باید ارتقاء یابد، تصمیم گیری کند. دانش آموزان با ابزارهای گزارش در پایان سال تحصیلی مورد ارزیابی قرار می گیرند. گزارشهای زیر در آموزش پایه مورد استفاده قرار می گیرد:

گزارش سال تحصیلی که در پایان سال کاری مدرسه داده می شود.

گزارش میانی که در میانه سال تحصیلی تحصیلی اعطا می شود.

گواهینامه آموزش پایه که به دانش آموزی که تحصیلات آموزش پایه را به اتمام رسانده است، داده می شود.

گواهینامه دروس اضافی که به دانش آموزی که دروس اضافی را با موفقیت پشت سر گذاشته باشد، اعطا می گردد.

گواهی انصراف که به دانش آموزی که در طول سال تحصیلی از آموزش انصراف می دهد، اعطا می گردد.

متوسطه

آموزش متوسطه مرکب از ۷۵ واحد است. ترکیب دروس در برنامه درسی متوسطه مشخص شده است. در هر موضوع یا گروه موضوعات، برنامه درسی پیش نیاز را مشخص کرده است که دانش آموزان باید آنها را برای ادامه تحصیلاتشان بگذرانند. به دانش آموزی که دوره های مزبور را در یک استاندارد قابل قبول به اتمام رسانده است، فرصتی داده می شود تا دانش و مهارت های کافی را برای پیشرفت تحصیلی به دست بیاورد.

برنامه دروس مرکب از دروس عمومی و اختصاصی است که دانش آموز باید مطابق برنامه تحصیلی اش آنها را بگذراند. دانش آموزان مختلف باید دروس متفاوت را برای موضوعات یکسان بگذرانند.

تحصیلاتی که در سایر موسسات به غیر از مدارس متوسطه تکمیلی انجام می شود، در صورتی که اهداف و محتوای معادل این موسسات را تأمین کند، معادل این مدارس محسوب می شود.

مقرراتی در مورد تعداد تالاشهای دانش آموز برای قبولی در یک درس وجود ندارد.

در مدارس حرفه ای راه های مختلفی برای ارتقاء دانش آموزان وجود دارد.

تشخیص یادگیری اولیه با هدف کوتاه کردن طول آموزش و جلوگیری از تداخل در آموزش و پرورش است. پودمانی بودن مدارک تحصیلی به نوبه خود امکان انتخاب بیشتری را به دانش آموزان می دهد. هر یک از مدارک تحصیلی از چند پودمان درست شده است که دانش آموزان می توانند بخشی از آنان را انتخاب کنند و با روشی که برای آنان مناسب است آن پودمانها را بگذرانند.

ساختار تحصیلی پودمانی، انعطاف و گزینه ها را افزایش داده و به تحصیلات و مهارت های اولیه اعتبار می بخشد. ساختار پودمانی تکمیل کردن صلاحیتها را آسانتر می سازد.

معلمان همراه با دانش آموزان برنامه های تحصیلی را طراحی می کنند که براساس آن دانش آموزان می توانند تاحدی تصمیم بگیرند که چگونه و چرا و در کجا مطالعه کنند. آموزش می تواند به طور انعطاف پذیری در عصرها، آخر هفته و تعطیلات تابستان سازماندهی شود.

آموزش بدون کلاس مستلزم مشاوره موثر با دانش آموزان است و لازم نیست دانش آموزان به صورت گروهی در کلاس حضور داشته باشند و تحصیل از طریق برنامه فردی دنبال می شود.

به دانش آموزی که تحصیلات متوسطه تکمیلی را به اتمام رسانده است، گواهینامه فارغ التحصیلی اعطا می شود. به دانش آموزانی که یک یا چند درس را در این دوره به اتمام رسانده باشند گواهینامه درباره اتمام همان چند درس داده می شود. گواهی انصراف از تحصیل نیز به دانش آموزی که تحصیل در این دوره را نیمه تمام می گذارد اعطا می شود.

۷-۱-۵-ژاپن

۷-۱-۵-۱-پذیرش در مدارس ابتدایی و متوسطه اول

همه والدین ملزم به ثبت نام فرزندان خود در مدارس ابتدایی و متوسطه اول در سنین ۶ و ۱۲ سالگی هستند و دانش آموزان باید در مدارس نزدیک به محل سکونتشان به تحصیل مشغول شوند. شورای محلی آموزش و پرورش، نواحی آموزشی را برای مدارس آموزش ابتدایی و متوسطه اول مشخص کرده است و دانش آموزان ملزم هستند در مدرسی که در ناحیه محل سکونتشان است حضور یابند و ثبت نام شوند. افرادی که بخواهند در مدارس خصوصی ثبت نام شوند از این قانون مستثنی هستند. والدین به ندرت اجازه می یابند فرزند خود را در مدارس دولتی غیر از نزدیک محل سکونتشان ثبت نام کنند. در سال ۱۹۹۷ قوانین منعطف تری برای پذیرش دانش آموزان مصوب شد که طبق آن دانش آموزان اجازه می یافتند در مدرسی غیر از ناحیه آموزشی خود ثبت نام شوند. در صورتی که شورا های محلی تقاضاهای آنها را تایید کند. دانش آموزانی که ملیت خارجی دارند باید در مدارس محدود خودشان حضور یابند. آنها می توانند متقاضی ثبت نام در هر مدرسه ژاپنی در محدوده خودشان شوند. امتحانات ورودی نیز برای مدارس متوسطه مقدماتی وجود ندارد. گواهینامه ثبت نام اتباع خارجی در هنگام تقاضا دادن برای ثبت نام الزامی است. وقتی دانش آموزان در مدارس کشور شان حضور می یابند و می خواهند به

مدارس ابتدایی و متوسطه اول ژاپنی انتقال یابند باید گواهینامه ثبت نام اتباع خارجی مقیم، گذرنامه معتبر و مهر شخصی را به همراه داشته باشند. مدارس ابتدایی و متوسطه اول رایگان بوده و هزینه ثبت نام از دانش آموزان دریافت نمی کنند. هرچند هزینه مواد آموزشی و گردشها توسط والدین پرداخت می شود. عملکرد دانش آموز به وسیله شاخص سازگار با هر مدرسه مورد ارزیابی قرار می گیرد و روشهای ارزیابی هر معلمی نسبت به معلم دیگر متفاوت است ولی عمده معلمان، دانش آموزان را برپایه سوالات داده شده در هر کتاب مورد ارزیابی قرار می دهند. در پایان دوره متوسطه مقدماتی امتحانی از دانش آموزان اخذ می گردد که مجوز ورود به مدارس متوسطه تکمیلی است و بهترین دانش آموزان در این امتحانات در مدارس متوسطه تکمیلی بسیار خوب پذیرفته می شوند و در نتیجه مجوز ورود به بهترین دانشگاهها ی ژاپن را دریافت می کنند.

۲-۷-۱-۵- سطوح سنی و گروه بندی شاگردان در دوره ابتدایی و متوسطه اول

کلیه دانش آموزان ۶ تا ۱۵ ساله در دوره شش ساله آموزش ابتدایی و مدارس دوره اول متوسطه که سه سال طول می کشد شرکت می کنند. مدارس مختلط است. رفتن به کلاس بالاتر در هر دو دوره متوسطه اول و ابتدایی نیازمند امتحان نیست ولی معلم برای سنجش نتیجه کار خود، ارزشیابی انجام می دهد.

۳-۷-۱-۵- پذیرش در مدارس متوسطه تکمیلی

تحصیل در این دوره که سه سال طول می کشد اجباری نیست. همه دانش آموزانی که تحصیلات خود را در مدارس متوسطه مقدماتی و یا به عبارتی دیگر تحصیلات اجباری خود را به پایان برده اند مجوز متقاضی ورود به مدارس متوسطه تکمیلی یا کالجهای تکنولوژی را دارند. مدارس متوسطه دولتی محلی دانش آموزان خود را بر طبق آزمونهای موفقیت تحصیلی ارائه شده به وسیله شورای آموزش و پرورش ایالت و اجرا شده به وسیله مدرسه و نمرت و سایر اسناد موجود در پرونده متقاضی ارائه شده به وسیله مدرسه متوسطه مقدماتی پذیرش می کنند. امتحانات ورودی مدارس متوسطه تکمیلی هر سال در پانزدهم مارس برگزار می شود. امتحان شامل پنج درس ژاپنی، مطالعات اجتماعی، ریاضیات، علوم و انگلیسی است. نظام تحصیلی در این دوره واحدی است و تعریف هر واحد ۳۵ ساعت تحصیل در یک ماده درسی مشخص است. واحد های تحصیلی شامل دروس عمومی و تخصصی است.

سطوح سنی و گروه بندی و ارتقاء دانش آموزان

نظام تحصیلی در این دوره واحدی است و در سال ۱۹۹۳ در مدارس متوسطه ژاپن آغاز به کار کرد. هدف از این سیستم این بود که دانش آموزان دوره متوسطه در هر زمان که می توانستند مطابق با نیازشان در کلاس حاضر شوند. قصد سیستم بدون کلاس مدارس متوسطه این است که فارغ التحصیلی از دوره متوسطه منوط به تعداد واحدهای گذرانده شده باشد.

حمایت مالی

آموزش و پرورش در این دوره اجباری و رایگان است و دانش آموزان بدون توجه به وضعیت مالی خانواده از آموزش رایگان برای ایجاد یک ژاپن قوی و تحصیل کرده بهره مند می شوند. به خانواده های بی بضاعت کمکهای لازم داده می شود. هزینه های ثبت نام، کتب درسی و گردشهای کلاسی از دانش آموزان اخذ می شود. جامعه به عنوان یک کل از دانش آموزان حمایت می کند و انتظار دارد که دانش آموزان در آینده با فعالیتهای مختلف خود جامعه را پشتیبانی کنند.

تعداد نفرات کلاس: در ژاپن استاندارد تعداد دانش آموزان در هر کلاس در هر سه مقطع ۲۷ نفر است.

۴-۷-۱-۵- پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

در دوره های ابتدایی و متوسطه اول ارتقاء دانش آموزان به طور خودکار صورت می گیرد و در دوره متوسطه به صورت نظام واحدی است.

۸-۱-۵-مالزی

۸-۱-۵-مدارس ابتدایی

مدرسه ابتدایی شش سال طول می کشد (اما بین ۵ تا ۷ سال نیز می تواند تکمیل شود) دو نوع مدرسه ابتدایی ملی و تیپ ملی وجود دارد که زبان آموزش در مدارس ملی مالی و در مدارس تیپ ملی، چینی و تامی است و انگلیسی به عنوان زبان دوم تدریس می شود. ارتقاء دانش آموزان از کلاس اول تا ششم به صورت خودکار است و همچنین از ارزشیابی مستمر نیز استفاده می شود. در انتهای کلاس ششم دوره ابتدایی یک امتحان ملی مشترک گرفته می شود که نرخ مردودی در آن ناچیز است.

دو نوع ارزشیابی در مدارس ابتدایی مالزی وجود دارد نوع اول که به ارزشیابی مدارس ابتدایی شهرت دارد به طور عمده جهات شناختی را با تمرکز بر مهارتهای خواندن، نوشتن و ریاضیات اندازه می گیرد. موضوعاتی که در این آزمون ارزیابی می شوند (چینی و تامی) انگلیسی، علوم و ریاضیات هستند. هر چند دانش آموزان در این دوره تحت یک نوع ارزیابی که از لحاظ مذهبی قرار می گیرند که در روند آموزش انجام می گیرد.

نوع دوم ارزیابی از سال ۱۹۹۶ رایج شده یک نوع آزمون استعداد از بین دانش آموزان کلاس سوم است دانش آموزانی که در دانش و مهارتهای اساسی ماهر بوده و از توان بالای یادگیری برخوردارند، انتخاب می شوند تا مستقیماً به کلاس پنجم بروند که با سیاست وزارت آموزش و پرورش مالزی هماهنگی دارد که تصریح می کند، دوره ابتدایی می تواند طی پنج تا هفت سال به اتمام برسد. دانش آموزان استعدادشان در مهارتهای تفکر، محاسبه و کلامی مورد ارزیابی قرار می گیرد.

در کنار این دو نوع ارزیابی، ارزیابی مدرسه محور قرار دارد که در خلال روند یادگیری و آموزش به منظور ارزیابی پیشرفت شاگردان در ابعاد شناختی و روانی حرکتی صورت می گیرد. ارزیابی از طریق مشاهده و امتحانات کتبی و شفاهی صورت می پذیرد.

مدارس متوسطه

متوسطه مقدماتی و تکمیلی

آموزش متوسطه اساساً ادامه آموزش ابتدایی است که در دو سطح صورت می پذیرد که سطح اول سه ساله بوده و سطح دوم کلاسهای چهارم و پنجم را شامل می شود. دانش آموزانی که از مدارس ملی آمده اند مستقیماً در کلاس اول قرار می گیرند و دانش آموزانی که از مدارس نوع ملی آمده اند باید یک سال اضافی را مطالعه کنند. هدف از یک سال اضافی روان شدن زبان مالایی دانش آموزان است که زبان مخصوص آموزش متوسطه است. پس از پایان متوسطه اول دانش آموزان در معرض یک ارزیابی ملی قرار می گیرند.

آموزش در متوسطه تکمیلی به دو نوع نظری و فنی و حرفه ای تقسیم می شود. مدارس فنی، آموزش فن و حرفه و آموزش مهارت محور را عرضه می دارند. برپایه عملکرد دانش آموزان در متوسطه اول، دانش آموزان به هریک از مدارس فنی یا نظری فرستاده می شوند. در پایان تحصیل در دوره متوسطه دوم به دانش آموزان گواهینامه مربوط اعطا می شود.

مقطع پیش دانشگاهی در مالزی، یک سال طول می کشد که دانش آموزان را برای گواهینامه امتحان مقطع متوسطه عالی آماده می کند و معادل سال سیزدهم است و مانند امتحانات ورودی است که به وسیله برخی دانشگاههای مالزی هدایت می شود.

سطوح سنی و گروهبندی شاگردان

آموزش متوسطه معمولاً از سیزده سالگی شروع می شود و شش سال طول می کشد.

بعد از متوسطه

این دوره جهت دانش آموزانی است که مقطع متوسطه را تکمیل کرده؛ اما به دانشگاه راه نیافته اند.

مدارس ابتدایی

مدارس ابتدایی پنج سال طول می کشد و دانش آموزان در سن پنج سالگی بر اساس سیستم سه دوره ای تحت اجرا پذیرش می شوند که در آن آموزش ابتدایی، مرحله اول آموزش پایه است که مرحله دوم آن آموزش و پرورش سنین میانی (کلاسهای ششم تا هشتم) است. در انتهای کلاس پنجم امتحانات عمومی برای ارتقاء به سطح بالاتر و اعطای کمک هزینه شایستگی گرفته می شود. فقط دانش آموزان برجسته، شایسته دریافت کمک هزینه تحصیلی هستند.

امتحانات برای ارتقاء به پایه بالاتر در سطح ابتدایی و میانی به طور داخلی توسط مدارس مدیریت می شود. اوراق امتحانی به وسیله معلم مربوطه تصحیح می شود و تصمیم برای ارتقاء دانش آموز به پایه بالاتر به وسیله معلم مربوطه به همراه مدیر مدرسه گرفته می شود.

مدارس متوسطه

تحت سیستم سه دوره ای، آموزش متوسطه مرکب از دو مرحله است: کلاسهای نهم و دهم در مدارس متوسطه مقدماتی و کلاسهای یازدهم و دوازدهم در دوره متوسطه تکمیلی و دانش آموزان در پایان هر کدام از این مراحل در امتحاناتی شرکت می کنند که امتحان در دوره اول مجوز ورود به متوسطه تکمیلی را می دهد و امتحان در مرحله متوسطه مجوز ورود به مراکز آموزش عالی را اعطا می کند.

موسسات آموزش حرفه ای نیز گواهینامه یک ساله و دوساله در رشته های مختلف اعطا می کند.

در مدارس متوسطه پاکستان پذیرش دانش آموزان بلافاصله پس از اعلام نتایج امتحانات استاندارد شروع شده و سی و یکم آگوست سال بدون هزینه تاخیر ادامه دارد و پس از این دوره ثبت نام با مجور ویژه رئیس و پرداخت هزینه دیرکرد تا سی روز امکانپذیر است.

هرچند سال تحصیلی در پانزدهم آگوست آغاز می شود.

پذیرش در کلاس نهم و دهم برپایه انتقال از موسسه ای به موسسه دیگر و از منطقه ای به منطقه دیگر پس از چهل و پنج روز از خروج از موسسه و منطقه قبلی به شرط دارا بودن شرایط رخ می دهد.

دانش آموزی که در امتحانات بخش یکم موسسات آموزش خصوصی مدارس متوسطه شرکت کرده و پذیرفته شده می تواند داوطلب شرکت مرحله دوم امتحانات در گروه و موضوعات یکسان شود.

دانش آموزی که دوره تحصیلی را تکمیل کرده، اما در امتحانات پایان دوره شرکت نکرده یا شرکت کرده قبول ارد /غایب بوده، می تواند در دوره ای که تحصیل کرده شرکت کند؛ اما نباید بعد از گذشت بیست روز از بازگشایی مدرسه پس از تعطیلات تابستان یا اعلام نتایج امتحانات باشد.

با این حال او همواره باید از طریق موسسه برای ملغی کردن نتایج قبلی در تاریخهای مشخص شده در فرم ملغی کردن نتایج در سطح مربوطه در تاریخ پذیرش جدید کارت نتایج جدید را بفرستد. چنین داوطلبی برای موارد زیر شایستگی ندارد:

کمک هزینه تحصیلی

تعیین مقام به وسیله اداره امتحانات

بهبود نتایج

گواهینامه ای که نشانگر قبولی در بار اول باشد.

دانش آموزانی که در امتحانات مرحله اول اداره آموزش دیگر مناطق شرکت کرده اند نمی توانند برای پذیرش مجدد در همان کلاس داوطلب شوند.

دانش آموزانی از دیگر مناطق که در طرح امتحانات دوره اول متوسطه آنها با طرح اداره فدرال متفاوت است باید در امتحانات مرحله دوم دوره اول متوسطه پذیرش شده و باید در امتحانات متوسطه اول که مطابق با طرح دولت فدرال است، حضور یابند.

دانش آموزان خارجی و دانش آموزان بومی که در مدارس انگلیسی، آمریکایی تحصیل کرده اند و گواهینامه مرحله اول متوسطه را به دست آورده اند اگر بخواهند در امتحانات مرحله دوم پذیرش شوند باید در امتحاناتی که مطابق طرح دولت فدرال است، شرکت کنند.
در مورد متوسطه دوم نیز قوانین مشابه است.

فصل ششم

تجزیه و تحلیل و جمع‌بندی

مقدمه

در فصلهای پیشین، ساختار و مقررات آموزش و پرورش کشورهای مورد مقایسه، توصیف شد. در این فصل این مقررات مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد و در انتهای فصل تجارب قابل استفاده کشورهایی که با ایران قیاس شدند به عنوان پیشنهاد به مسئولان ارائه می‌شود.

۱-۶- ساختار نظام آموزشی

ایران	انگلستان	آلمان	فرانسه	فنلاند	ترکیه	ژاپن	مالزی	پاکستان	امارات
ابتدایی ۶ سال	ابتدایی ۶ سال	۴ تا ۶ سال ابتدایی به ایالت بستگی دارد.	ابتدایی ۶ ساله	آموزش عمومی ۹ ساله	آموزش عمومی ۹ ساله	۶ سال ابتدایی	ابتدایی ۶ سال	۵ ساله	۶ ساله
۳ سال متوسطه اول	۵ سال متوسطه مقدماتی	۵ سال در هاپت شوله، ۶ سال در رئال شوله، ۷ تا ۸ سال در گیمنازیوم	۴ سال کالژ			۳ سال متوسطه اول	۳ سال برای مدارس مالی و ۴ سال برای مدارس چینی و تامی	کلاسهای ششم تا هشتم در مدارس میانی ۸ سال در یک مدرسه در قطعات جداگانه	۳ ساله
۳ سال متوسطه دوم	۲ سال متوسطه تکمیلی	زمان بیشتر برای متقاضیان ورود به آموزش عالی	۳ سال لیسه	۳ ساله	۳ ساله	۳ سال متوسطه دوم	۲ سال	متوسطه تکمیلی در کلاسهای ۹ و ۱۰ و متوسطه بالاتر در ۱۱ و ۱۲	سه ساله

۲-۶- سطوح سنی دانش آموزان

ایران	انگلستان	آلمان	فرانسه	فنلاند	ترکیه	ژاپن	مالزی	پاکستان	امارات
ابتدایی ۶ تا ۱۱ سالگی	شروع در ۴ یا ۵ سالگی در انگلستان، ولز و اسکاتلند و تمام در ۱۱ تا ۱۲ سالگی	۶ تا ۱۰ سالگی در برخی ایالتها ۶ تا ۱۲ سالگی در دوره ابتدایی	دوره ابتدایی ۶ تا ۱۰ سالگی	۷ تا ۱۶ سالگی در مدارس پایه	۶ تا ۱۴ سالگی در مدارس ابتدایی	۶ تا ۱۲ سالگی	۶ تا ۱۲ سالگی	۵ تا ۱۰ سالگی	ابتدایی ۶ تا ۱۱ سالگی
	۱۱ تا ۱۶ سالگی	متوسطه اول ۱۰ تا ۱۵ سالگی	متوسطه اول یازده تا ۱۵ سالگی			۱۲ تا ۱۵ سالگی متوسطه اول	۱۲ تا ۱۵ سالگی متوسطه اول		۱۲ تا ۱۴ سالگی
	۱۶ تا ۱۸ سالگی	۱۶ تا ۱۹ سالگی متوسطه دوم	۱۶ تا ۱۸ سالگی متوسطه دوم	۱۶ تا ۱۹ سالگی متوسطه دوم	۱۴ تا ۱۸ سالگی	۱۵ تا ۱۸ سالگی	۱۶ تا ۱۸ سالگی متوسطه دوم		۱۵ تا ۱۷ سالگی

۳-۶- طراحی مقررات انضباطی

ایران	انگلستان	آلمان	فنلاند	فرانسه	ترکیه	امارات	ژاپن	مالزی	پاکستان
به وسیله شورای عالی و متمرکز	به وسیله شوراهای مدارس وزارتخانه فقط توصیه نامه غیر الزام آور می دهد و در کنار آن برخی توصیه های الزام آور نیز وجود دارند.	مقررات کلی وجود دارند و مدارس و شوراهای آن باید در چارچوب مقررات کلی مقررات تکمیلی را تهیه و به دانش آموزان ابلاغ کنند.	به وسیله شوراهای مدارس	به وسیله شوراهای مدارس			اصول اساسی مقررات آموزش و پرورش به وسیله وزارت آموزش و پرورش علوم و فرهنگ تهیه می شود و هر مدرسه براساس شرایط محلی، برنامه های آموزشی خود را براساس اصول اعلام شده تدوین می کند.	به وسیله شوراهای مدارس	به وسیله شوراهای مدارس

۴-۶- مسئولیت و قرارداد والدین

ایران	انگلستان	آلمان	فرانسه
قرارداد والدین یک تنبیه نیست. راهی است برای همکاری مدرسه و مقامات محلی برای اصلاح رفتار کودک یا حضور او در مدرسه و به منظور جذب حمایت عملی طبق قرارداد با والدین، والدین باید در مدرسه حضور پیدا کرده و درباره مشکلات رفتاری فرزندانشان بحث و بررسی کنند. در صورت عدم همکاری حق دادخواست به دادگاه برای مدرسه محفوظ است.	قرارداد رفتاری بین دانش آموزان، والدین و معلمان به ویژه در موارد رفتار انحرافی یا مشکل زا وجود دارد. در برخی موارد شاگردانی که رفتارهای انحرافی دارند قرارداد مخصوص خود را دارا هستند. در برخی از ایالتها قراردادها هر نیمسال به روز خواهد شد. آنها به طور شفاف قوانین مدرسه را شرح داده اند.	قرارداد با والدین قراردادیست بین مدرسه و والدین که مسئولیت والدین را به آنها خاطر نشان می سازد. ابزارهای تشویقی و تنبیهی در این قرار داد برای والدین در نظر گرفته شده و مفاد تخلفات دانش آموزی نیز به صراحت در ان بیان شده است. اگر والدین به تعهدات خود در این قرارداد عمل نکنند با تنبیهاتی همچون قطع مزایای خانواده و تعقیب کیفری روبه رو خواهند شد. اعتبار قراردادها شش ماه تا یک سال است.	

۵-۶-تشویق

پاکستان	مالزی	امارات	ترکیه	فرانسه	آلمان	انگلستان	ایران
	نظام تشویق امتیازی که فرد پس از کسب ۱۰۰ امتیاز از جوایز بهره مند خواهد شد.	تشویق و تحسین کلامی	کلامی	به وسیله خود مدارس تعیین می شود.	جوایز کلامی و پرداختی	تشویق کلامی رو غیر کلامی • اشاره به رفتار خوب • لبخند	تشویق شفاهی به روشهای گوناگون
	ثبت خوب یا خیلی خوب در گواهینامه آنها	تقدیر نامه و لوح تقدیر نامه	تقدیر نامه و...با توجه به امتیازات			کارت پستال های تبریک، مژده گانی ستاره طلایی	لوح تقدیر
		قدردانی به درخواست مدرسه از طریق رادیو، روزنامه ها، مجلات چاپ اسم و تصویر دانش آموز و					
		قدردانی از وی از طریق سایت اینترنتی مدرسه					
		نماینده مدرسه در جلسات، نشستها و همایش های دانش آموزی یا سفرهای خارجی یا هیئت های دانش آموزی رسمی					اردوهای دانش آموزی
در دوره های بالاتر با کامپیوتر شخصی برای نفرات اول و بورس تحصیلی	جوایز عینی					گواهینامه هایی که نشانگر همیارهای سازنده به جامعه مدرسه باشد.	اعطای نشانهای دانش آموزی

۶-۶-تنبیه

ایران	انگلستان	آلمان	فرانسه	ژاپن	پاکستان	ترکیه	امارات	مالزی	فنلاند
تذکر و اخطار شفاهی به طور خصوصی	موعظه و نصیحت رودر رو	اقدامات تربیتی	مقداری نصیحت با توجه به جرائم، معذرت خواهی فوری	نصیحت یا راهنمایی ویژه به وسیله مدیر		تذکر لفظی،	هشدار شفاهی، معذرت خواهی	نصیحت	نصیحت
تذکر و اخطار شفاهی در حضور دانش‌آموزان کلاس مربوط	حذف از گروه (در کلاس)	نوشتن ملامت نامه، انتقال به کلاس یا گروه دیگر	جداسازی ساده افراد از یکدیگر	توبیخ	جریمه	اخذ تعهد، ملاقات با اولیا، مذمت و ملامت	هشدار کتبی و دعوت از والدین	هشدار و اخطار	اخطار کتبی، صحبت با اولیای دانش‌آموز
	حذف از دسترسی به سیستم فناوری اطلاعات مدرسه، حذف از صبحانه یا ناهار مدرسه		محروم نمودن از تفریح، صحبت با والدین،						
اخراج موقت از مدرسه با اطلاع قبلی ولی دانش‌آموز، حداکثر برای مدت سه روز. انتقال به مدرسه دیگر.	بازداشت اخراج موقت اخراج دائم	محرومیت از مدرسه و فعالیتهای آن به مدت دو روز تا دوهفته، تهدید به اخراج از مدرسه، اخراج از مدرسه و تهدید به محرومیت از تمام مدارس دولتی در کشور، ممنوعیت از تمام مدارس دولتی در کشور	یک تا سه روز اخراج، یک تا چند هفته اخراج با توجه به جرائم، اخراج قطعی به اضافه اقدامات قانونی با توجه به جرایم	حبس تعلیق با مدت زمان مشخص و نامشخص، اخراج داوطلبانه و رسمی	اخراج موقت و دائم	تعویض مدرسه	انتقال کلاس دانش‌آموز، انتقال به مدرسه دیگر، انتقال به مدارس بزرگسالان و.....	گرامت، گزارش به پلیس، چرخاندن در مدرسه، تعلیق از مدرسه با توجه به جرایم	اخراج موقت و دائم

۷-۶- رفتارهای مثبت

ژاپن	امارات	مالزی	پاکستان	ترکیه	فنلاند	فرانسه	آلمان	انگلستان	ایران	
	برتری آشکار در دستیابی به ارزشها و آداب و رسوم مدرسه	بازگرداندن اشیایی که پیدا می کنند حضور منظم در مدرسه		حضور منظم در کلاس			برخورد با احترام با افراد، گیاهان و حیوانات			
	سطح بالایی از موفقیت و انگیزه برای دانستن و دوستداری دانایی و قدر دانی از دانش، برتری آشکار در امانت و صداقت و ارزش دادن به تعاون و وفاداری و تعلق به وطن	مطلع کردن مسئولان مدرسه از خسارات وارده		راستگو و امین بودن						
		کمک به قربانیان سیل و زلزله		ملایم و آرام بودن						
	شرکت مثبت و فعال در فعالیتهای و مسابقات مدرسه	مشارکت والدین در امور مدرسه		شرکت در فعالیتهای فرهنگی مدرسه						
	موفقیت تحصیلی و پیشرفت بعد از عقب ماندگی و شکست تحصیلی و سایر موارد مربوطه	افتخار آوری برای مدرسه در مسابقات مختلف ملی و منطقه ای		موفقیت تحصیلی						

۸-۶- ضوابط تنبیه و تشویق

نام کشور	ایران	انگلستان	آلمان	امارات	ترکیه	ژاپن
تشویق	مشوق انگیزه درونی، ارزش تربیتی جوایز، نبود استثنا و تبعیض در تشویق، تقویت روح امید و همکاری در بین دانش آموزان	تشویق هم برای دانش آموزان با عملکرد عالی در نظر گرفته شود و هم برای دانش آموزان ضعیف که پیشرفت داشته اند.		مستقیماً در پی رفتار، عادلانه، در پاسخ به رفتار دانش آموز، عدم زیاده روی در تشویق		
تنبیه	جلب توجه دانش آموز به اشتباه خود، اعمال تنبیه متکی به یافته‌های علمی و استفاده از الگوهای مناسب تغییر رفتار، روشنگرانه و خیرخواهانه بودن و حفظ آبروی دانش آموز	توجه به وضع خاص هر شاگرد مانند سن، عقب ماندگی و... استفاده از مجازات‌ها، یک نتیجه منطقی از رفتار نامناسب، استفاده از عدالت ترمیمی	اقدامات تربیتی با توجه به سن دانش آموز	تعامل با دانش آموز بر اساس احترام به شخصیت و احساساتش، تناسب با مراحل رشد، تنبیه بدنی در تمام اشکال و انواع و صورتهایش ، محروم کردن از خوردن غذا مجبور کردن دانش آموز به نوشتن تکالیف اضافی به عنوان تنبیه تمسخر و استهزاء دانش آموز کم کردن نمرات دانش آموز یا تهدید به آن		ممنوع بودن تنبیه بدنی و ندادن اجازه برای رفتن به دستشویی به عنوان تنبیه، اخراج باید داوطلبانه باشد.

۹-۶- رفتارها و مواد ممنوعه

پاکستان	مالزی	امارات	ژاپن	ترکیه	فنلاند	فرانسه	آلمان	انگلستان	ایران
	مشروبات الکلی و مواد مست کننده		نوشیدنیهای الکلی		مسکرات			مشروبات الکلی	
	سیگار، مواد مخدر		سیگار، فندک و مانند آن		سیگار، مواد مخدر	سیگار و مواد مخدر	سیگار، مواد مخدر و روانگردان	سیگار و مواد مخدر	
			سلاح و ترقه		مواد محترقه		انواع سلاح حتی به طور اسباب بازی	انواع سلاح	
	مواد آرایشی، طلا و جواهر						وسایل ذیقیمت، پول فراوان	اقلام ارزشدار	وسایل تجملی و آرایشی و پرهیز از همراه آوردن اشیاء گرانبها و وسایل غیرمرتبط با امور تحصیلی
							وسایل لیزری و الکترونیکی	بازیهای الکترونیکی	
						اسکیت، دوچرخه، اسکوتر و موتور	اسکیت، دوچرخه، اسکوتر و موتور		

۱۰-۶- مقررات استفاده از اینترنت

ایران	انگلستان	آلمان	فنلاند
		عدم نقض قانون کپی رایت، عدم دسترسی به محتوای پورنوگرافی، خشونت بار یا نژاد پرستانه یا فرستادن آنها برای اشخاص دیگر. اگر چنین مواردی مشاهده شود ناظر با اخطار صفحه شخص را می بندد. از تجهیزات کامپیوتری باید محافظت شود.	از دسترسی دانش آموزان به سایتهای خشونت بار جلوگیری می شود

۱۱-۶- پوشش

ایران	انگلستان	آلمان	فرانسه	فنلاند	ترکیه	ژاپن	پاکستان	مالزی	امارات
لباس ساده، آراسته، متناسب با محیط آموزشی	تصمیم در مورد قواعد لباس و پوشش به عهده هیئت مدیره	سیاستهای پوشش در اختیار مدارس	پوشیدن لباسهایی که نشان مذهبی به شمار می رود ممنوع است.		پوشیدن لباسهایی که نشان مذهبی به شمار می رود ممنوع است.	یونیفرم برای فصلهای جداگانه متنوع است. رنگ کفش دانش آموز نیز توسط مدرسه انتخاب می شود.	سه نوع مدرسه اردو، مسلمان و انگلیسی که هر کدام مقررات جداگانه ای دارند.	لباس متحدالشکل جهت دانش آموزان مسلمان و غیر مسلمان به طور جداگانه	
متناسب باشون اسلامی	سفارش لباس متحدالشکل در انواع و رنگهای متنوع از طریق سایت مدرسه	سفارش لباس متحدالشکل در انواع و رنگهای متنوع از طریق سایت مدرسه	تی شرت هایی با پیامهای زشت و ناپسند به منظور ترویج الکل، سیگار، مواد مخدر و روابط نامشروع ممنوع است.					دختران مسلمان باید حجاب اسلامی را کاملا رعایت کنند.	
تعیین رنگ لباسها با توجه به شرایط جغرافیایی			پوشیدن لباسهای دکلته، ساحلی و لباسهای بدون آستین ممنوع است. پوشیدن لباسهای دارای پیامهای انگلیسی ممنوع است و این به خاطر ارتقاء زبان فرانسه است.					رنگ کردن ناخن و بلند نگه داشتن آن ممنوع است. ممنوع بودن زیور آلات و آرایش	

۱۲-۶- حضور و غیاب

ایران	انگلستان	آلمان	فرانسه	فنلاند	ژاپن	ترکیه	امارات	مالزی	پاکستان
غیبت مجاز	بیماری، مسابقات ورزشی، هنری، مراسم خانوادگی، مذهبی و مسافرت، مراقبت از فرزندان کوچک خانواده، تولد فرزند	بیماری، مرخصی و معافیت از درسهای خاص به دلایل پزشکی و....	بیماری دانش آموز (به خصوص مسری و عفونی) شرکت خانواده در مراسم رسمی ایجاد مانع در حمل و نقل به خاطر تصادف	بیماری		مسافرت و مراسم خانوادگی، برنامه های مذهبی، فعالیتهای مورد حمایت مدرسه، قرار ملاقاتهای پزشکی		بیماری	
غیبت غیر مجاز						گریز و پرسه زنی، خوابیدن بیش از حد، دیر رسیدن به سرویس یا اتوبوس، دیدن خویشان و دوستان در فرودگاه، مراسمی که مورد حمایت نیستند، مراقبت از خواهران، برادران و نگهداری از کودکان	ترک بدون اجازه مدرسه		

۱۳-۶- استفاده از موبایل و وسایل مشابه

ایران	آلمان	فرانسه	فنلاند	ترکیه	ژاپن	امارات	مالزی	پاکستان	انگلستان
	استفاده از موبایل در ساعات آموزشی ممنوع است.	ممنوع در طی ساعات آموزشی		استفاده صحیح از موبایل در مدارس بلامانع است.	استفاده مجاز با دستور مدیر	ممنوع	ممنوع		دانش آموزان نباید از موبایل در خلال کلاس به جز موارد فوری که آن هم تحت کنترل کارکنان باشد، استفاده کنند. استفاده آموزشی از موبایل و استفاده از آن برای اطمینان از ایمنی دختران با نظارت معلم بلامانع است.

۱۴-۶- مسئولیت دانش آموزان در باره اموال مدرسه

ایران	انگلستان	آلمان	فنلاند	فرانسه	ترکیه	ژاپن	مالزی	پاکستان	امارات
		هر دانش آموز باید به گونه ای رفتار کند که وسایل مدرسه آسیب نبیند.				از دانش آموزان انتظار می رود که از وسایل مدرسه به دقت مراقبت کنند. پرداخت هزینه وسایل تخریب شده به وسیله دانش آموزان.			برخورد مسئولانه با اموال مدرسه و جایگزین کردن اموالی که به آنها خسارت زده یا آنها را گم کرده است. گزارش کردن مواد و وسایلی که خراب شده اند یا خسارت دیده اند به معلم، صندلی و میزها نباید بدون اجازه جابه جا شوند.

۱۵-۶-شوراهای عالی

مالزی	ترکیه	پاکستان	ژاپن	فنلاند	آلمان	ایران
				شورای ملی آموزش و پرورش فنلاند	کنفرانس دائمی وزرای آموزش ایالتها	
				تهیه برنامه درسی ملی برای دوره های آموزش پایه و آموزش متوسطه تکمیلی و صلاحیتهای لازم آموزش حرفه ای تامین خدمات اطلاعاتی نظارت پراجزای برنامه درسی در دوره های مختلف	ایجاد استانداردهای ملی در غیاب یک وزارت آموزش ملی خاصیت هماهنگ کنندگی مصوبات مختلف در زمینه تعلیم و تربیت	
				دارای واحدهای آموزش عمومی، حرفه ای، اطلاعات و ارزیابی، آموزش و پرورش در سوئد	ادغامی از وزرای آموزش و پرورش ایالتها	
				دبیرخانه که وظیفه هماهنگی توابع وابسته به ادارات داخلی را دارد.		

۱۶-۶-سیاستهای ضد زورگویی

فنلاند	آلمان	انگلستان
برنامه کیوا، برنامه ضد زورگویی است که با همکاری دانشگاه ترکو طراحی شده است.	زورگویی رفتاری است که در آن فرد آسیب می زند یا باعث ناراحتی می شود، یا دیگران را به روشهای گوناگون مورد بهره کشی قرار می دهد، به طوری که فرد قربانی احساس تهدید یا ناامنی می کند.	رفتاریست که از یک فرد یا گروه سر می زند و بیشتر زمانها تکرار می شود و از لحاظ روحی و عاطفی به دیگر افراد صدمه می زند. زورگویی می تواند در اشکال مختلف رخ بدهد (برای نمونه زورگویی سایبری از طریق پیامهای متنی یا اینترنت) و اغلب با تعصب علیه گروههای دیگر برانگیخته می شود؛ برای نمونه براساس نژاد، مذهب یا جنسیت یا فرزند خواندگان و ممکن است به خاطر تفاوتهای واقعی بین کودکان انگلیخته شود

۱۷-۶- همکاری با پلیس

آلمان	انگلستان
<p>آموزش ترافیک در مدرسه یکی از سنتهای قدیمی آلمان است. در دهه های زیادی برنامه آموزش ترافیک در یک ارتباط نزدیک با انجمن ایمنی خیابان آلمان صورت می گرفت. در مصوبه کنفرانس دائمی وزرای آموزش و پرورش آلمان، آموزش ایمنی خیابان به عنوان قسمتی از ماموریتهای آموزشی تشخیص داده شده است.</p> <p>دانش آموزان در دوره ابتدایی، در چندین واحد آموزشی به طور عملی و نظری به وسیله معلم مدرسه و ماموران پلیس راهنمایی با چالشهای ایمنی در معابر آشنا می شوند.</p> <p>پیشگیری از سوء مصرف مواد</p> <p>معلمان در مدارس آلمان نقش مهمی در مبارزه با سوء مصرف مواد، خصوصا مواد جدید دارا هستند و به خاطر اینکه دانسته های آنان ممکن است کامل نباشد در نتیجه از متخصصان پلیس برای تبادل تجربه استفاده می شود.</p> <p>جلوگیری از خشونت</p> <p>پلیس، مدرسه و سایر نهادها طرحهای مشترکی را برای مبارزه با خشونت در سطح مدارس اجرا می کنند و این خشونت هم شامل خشونت فیزیکی، روانی و کلامی می شود.</p> <p>پلیس در سه سطح پیشگیری با مدرسه همکاری می کند. سطح اول که شامل آموزش مهارتهای اجتماعی، افزایش سطح آگاهی و مبارزه با فقر، استرس و... است. سطح دوم که شامل تضعیف مجرم بالقوه از وقوع جرم است. در سطح سوم نیز مسئولان مدرسه به همراه پلیس باعث تضعیف رخ دادن حوادث خواهند شد.</p>	<p>هر مدرسه یک پلیس مرتبط منصوب دارد. بسیاری از مدارس و گروههای مدارس افسر پلیس اختصاصی دارند که به طور مرتب از مدرسه بازدید می کند یا در مدرسه تحت قرارداد امنیتی مدارس می ماند. حضور پلیس در مدرسه به طور قابل مشاهده دیده می شود.</p> <p>کمک به امن تر ساختن محیط مدرسه،</p> <p>گشت زنی در راهروها و محوطه مدرسه این امکان را در اختیار پلیس قرار می دهد که امنیت مدرسه را از طریق شناسایی و برخورد با مزاحمان و واکنش سریع بهبود ببخشد.</p> <p>اقدام علیه رفتارهای ضد اجتماعی: ارزیابی و پاسخ به موضوعاتی همچون رفتار ضد اجتماعی، زورگویی، آزار و اذیت، قربانی ساختن و حوادث خشونت بار می تواند در قلمرو نقش پلیس محسوب شود.</p> <p>افسران پلیس همچنین شیوه های عدالت ترمیمی در مدارس را تسهیل می کنند. در این دامنه یک افسر پلیس با به دست گرفتن نقش رهبری در میانجیگری بین مجرمین و قربانیان از استفاده گسترده تر از تکنیک های حل تعارض حمایت می کند.</p> <p>افسران پلیس می توانند دانش خود را تسهیم ساخته و بین جامعه، گروههای داوطلب و نهادهای عمومی برای تسهیل اجرای قانون ارتباط برقرار کنند. http://www.nfer.ac.uk</p> <p>پلیس می تواند در برنامه درسی مدرسه برای کمک به درس آموزش شهروندی و بهداشت اجتماعی و آموزش و پرورش اقتصادی در قالب موضوعاتی از قبیل رفتار مثبت و مهارت های شهروندی، ایمنی جاده ها، سوء استفاده از دختران، پیامدهای حاصل از تصمیمات و فعالیت های جنایی فعالیت کند.</p>

ایران	آلمان	فرانسه	انگلستان
	<p>در هر یک از ایالت‌های آلمان در مقررات مدرسه شرایط و ضوابط خاصی پیش بینی شده است. در وستفاليا مسئولیت‌های والدین، معلمان و تا حدودی دانش آموزان در قرارداد رفتاری به طور شفاف بیان شده است. قبول مقررات مدرسه که به طور واضح بیان شده اند به عنوان قسمتی از قرارداد است. همچنین قراردادهای فردی نیز وجود دارد که به ویژه در مورد رفتار مشکل‌زا و انحرافی کاربرد دارند. در این قراردادها، دانش آموزان تعهدهای محکم رفتاری می دهند که پیشرفت نموده و این پیشرفت خود را با کمک اولیاء، معلمان و دانش آموزان حفظ کنند. در همان زمان تعیین می شود که چگونه و چه وقت ابزارهای مرتبط مطابق مقررات مدرسه به کار گرفته شود. در برننبورگ، معلمان و والدین ترغیب می شوند تا قراردادهای نزدیک رفتاری و یادگیری با جهت همکاری با یکدیگر داشته باشند. قسمت‌های مرتبط باید با یکدیگر برای دستیابی به اهداف مدرسه توافق کنند.</p> <p>در ساکسونی، حسه و مکلنبورگ قراردادهای یادگیری و رفتاری براساس پیشنهاد متخصصان آموزشی اجرا می شود. در برخی مدارس روی توافق نامه هایی کار می کنند که مخصوص هر دانش آموز، والدین و معلمان طراحی شده است و به نمایش گذاشته شده و قابل دیدن برای هرکس هستند و در هر نیمسال مورد بازنگری قرار می گیرند تا والدین از آنها آگاهی فعال داشته باشند.</p>	<p>قرارداد مسئولیت والدین می تواند به وسیله رئیس شورای عمومی بنا به درخواست خود یا برخی مقامات (مانند بازطس آکادمی، رئیس موسسه، بخشدار و یا شهردار) به والدین یا سرپرستان قانونی ارائه شود. در صورت غیبت از مدرسه ،</p> <p>اخلال در عملکرد یک موسسه آموزشی یا سایر مشکلات</p> <p>این قرارداد تعهدات والدین را خاطر نشان ساخته و شامل اقدامات ترمیمی و اجتماعی برای اصلاح وضعیت است. وقتی رئیس شورا بخواهد از قرار داد والدین استفاده کند، باید از طریق پست آن را به اطلاع والدین یا سرپرستان قانونی کودک برساند. آنها یک مهلت پانزده روزه دارند تا قرارداد را امضا کرده</p> <p>یا در صورت عدم توافق مشاهدات خود را به اشتراک گذاشته و دلایل امتناع را بیان کرده پیشنهادهایی را ارائه دهند.</p> <p>محتوای قرارداد</p> <p>دلایل استفاده از این قرارداد و نمایش وضعیت دانش آموز و اولیا</p> <p>یادآوری تعهدات اولیا</p> <p>تعهدات اولیا برای فائق آمدن بر مشکلات</p> <p>مدت اولیه قرارداد شش ماه است که تا یک سال قابل تمدید است.</p>	<p>قراردادها با والدین</p> <p>قرارداد باوالدین، توافقنامه ایست بین والدین یا قیم، یا مسئولان محلی و هئیت امنای مدرسه</p> <p>قرارداد والدین یک تنبیه نیست. آن راهی است برای همکاری مدرسه و مقامات محلی برای اصلاح رفتار کودک یا حضور او در مدرسه و به منظور جذب حمایت عملی از مدرسه و مقامات مسئول محلی طراحی شده است.</p> <p>قرارداد رفتاری یک قرارداد داوطلبانه است که بین مدرسه، والدین و مقامات محلی امضا می شود و کسی نمی تواند والدین را مجبور به امضای این قرارداد کند. هرچند آن می تواند به والدین کمک کند و شانس برای حمایت بیشتر دانش آموز جدا از آموزشش فراهم آورد. اگر والدین تصمیم گرفتند که این قرارداد را امضا نکنند، آنها باید راههای دیگری برای اصلاح رفتار و حضور دانش آموز خود پیدا کنند و این راه را با بحث و بررسی با مسئولان مدرسه و مقامات محلی پیدا کنند. اگر این اقدام انجام نشد و بهبودی در رفتار دانش آموز صورت نگیرد مقامات محلی راههای دیگری را برای انجام اقدام علیه والدین در نظر می گیرند که می تواند دادخواست به دادگاه علیه والدین به منظور وادار ساختن آنها به حضور در کلاسهای والدین به منظور بررسی رفتار دانش آموز و حضور نامنظم وی باشد.</p> <p>در جلساتی که طبق قرارداد تشکیل می شود والدین می توانند درباره مشکلاتی که با فرزندانشان دارند و کمکهایی که می تواند از طرف مدرسه به آنها شود و سودمند است بحث کنند.</p> <p>http://media.education.gov.uk</p>

								مصاحبه برای پذیرش ممنوع است.	بلامانع است.
--	--	--	--	--	--	--	--	------------------------------	--------------

۲۰-۶- شرایط سنی دانش آموزان در دوره ابتدایی

ایران	انگلستان	آلمان	فرانسه	فنلاند	ترکیه	ژاپن	مالزی	پاکستان	امارات
حد اقل سن ثبت نام در پایه اول دبستان ۶ سال تمام و حد اکثر آن در مناطق شهری ۹ سال تمام و در مناطق روستایی و عشایری ۱۱ سال تمام خواهد بود.	حداقل سن ثبت نام برای کلاس اول دبستان ۵ سال است. ۵ تا ۷ سال مرحله اول و ۷ تا ۱۱ سال مرحله دوم است در اکثر مدارس ابتدایی به خصوص مدارس کوچک یک کلاس آمیخته وجود دارد که از سنین مختلف در آن وجود دارند.	۶ سال سن ورود مطابق اول آگوست اما برخی ایالتها ۳۰ ژوئن و ۳۰ سپتامبر را انتخاب کرده اند. مدارس می توانند به دانش آموزان این امکان را بدهند که تحصیل خود را از اواسط سال شروع کنند. هدف این کار جلوگیری از تاخیر زیاد است.	۶ سن ورود	تحصیل در هفت سالگی شروع می شود مگر کودکانی که آمادگی خود را با آزمونهای روانشناختی ثابت کرده اند آنها می توانند یک سال زودتر شروع کنند.	حداقل سن ثبت نام در دوره ابتدایی ۶ سال است.	۶	۶	۶	۶

۲۱-۶- ارتقاء تحصیلی در دوره ابتدایی

ایران	انگلستان	آلمان	فرانسه	فنلاند	ترکیه	ژاپن	مالزی
در انتهای هر سال دانش آموزان به پایه بالاتر می روند. در موارد معدود دانش آموزان مردود در تک کلاسهایی در مدرسه می مانند.	در کلاسهای اول و دوم دانش آموزان به طور خوار از پایه اول به دوم می روند از پایه دوم به بعد دانش آموزان بر اساس نمرات کسب شده در گزارش مدرسه دانش آموز به پایه بالاتر می روند. تکرار پایه در آلمان ناچیز بوده و در سال	پیشرفت هر شاگرد در کلاس بر اساس پیشنهاد معلم و تصویب شورای معلمان است و شورای معلمان طول هر دوره تحصیلی را برای هر شاگرد تعیین می کند. والدین می توانند طی مراحل تصمیم شورای مدرسه را به چالش بکشند.	در کلاس اول تا پنجم دانش آموزی که عملکردش در همه دروس پذیرفته شده، می تواند به کلاس بعدی برود. گواهینامه فارغ التحصیلی براساس تصمیم مدیر با همفکری شورای معلمان به دانش آموزان داده می شود. امکان ارزیابی مجدد	برای ارتقاء به پایه بالاتر مجموعه فعالیت‌های دانش آموز در تکالیف، امتحانات و تکلیف خانه مورد ارزیابی قرار می گیرد. برای ارتقاء به پایه بالاتر میانگین حسابی نمرات دانش آموز نباید کمتر از ۲ برای هر در به طورخوار دانش آموزان از ارتقا می یابند. وضعیت نهایی ارتقاء هر دانش آموز باید در شاخه معلمان شورا مورد بحث قرار گیرد. و در آنجا حکم به رد یا قبولی یک دانش آموز			

		داده می شود. از کلاس چهارم تا هشتم میانگین هندسی مورد محاسبه قرار می گیرد. س باشد.			۲۰۰۸ تقریباً شش دهم درصد بوده است.	
--	--	---	--	--	------------------------------------	--

۲۲-۶-پذیرش در دوره متوسطه اول

مالزی	امارات	ژاپن	فرانسه	آلمان	انگلستان	ایران
			تا سال ۲۰۰۷ بر اساس نقشه مدارس صورت می گرفت، از آن سال تصمیم گرفته شد آزادی بیشتری به اولیای دانش آموزان برای انتخاب مدرسه داده شود.	در ایالت‌های مختلف قوانین متفاوتی برای پذیرش در دوره متوسطه مقدماتی وجود دارد. در برخی از کلاس چهارم تصمیم به انتخاب نوع مدرسه متوسطه اول اخذ می شود در برخی نیز در پنجم و ششم	محدوده سنی متوسطه اول بین یازده تا چهارده سال است. شرایط پذیرش به وسیله مقامات مسئول که شامل مسئولان محلی و هیئت مدیره مدرسه هستند مشخص می شود.	حد اکثر سن ثبت نام در پایه‌های اول، دوم و سوم راهنمایی تحصیلی در مناطق شهری به ترتیب ۱۵، ۱۶ و ۱۷ سال تمام و در مناطق روستایی و عشایری به ترتیب ۱۷، ۱۸ و ۱۹ سال تمام است.
					اولیاء حق بیان اولویتهای خود را دارا هستند.	

۲۳-۶-ارتقاء تحصیلی در دوره اول متوسطه

مالزی	ژاپن	فرانسه	آلمان	انگلستان	ایران
	رفتن به کلاس بالاتر نیازمند امتحان نیست. هر دانش آموز دارای کارنامه ای است که نظرات معلمان، مشاوران و دبیران در آن ذکر شده است.	تصمیم برای ارتقاء دانش آموزان به وسیله شورای کلاس اخذ می شود.	ارتقاء تحصیلی وابسته به موفقیت دانش آموز در نیمسال و پایان سال تحصیلی اتفاق می افتد. تصمیم گرفته شده در گزارش پایان سال تحصیلی منتشر خواهد شد. دانش آموزی که بار اول به سال بعدی ارتقا نمی یابد، ارتقاء آزمایشی می یابد که در هر مورد شرایط خاصی دارد. دانش آموزی که ارتقاء نیافته باید پایه مورد نظر را تکرار کند. اگر خطر مردودی دانش آموز وجود داشته باشد، مدرسه باید به والدین گزارش دهد. در برخی ایالتها مدارس از دانش آموزانی که در خطر تکرار پایه هستند تعهد اخذ می کنند. در چنین ایالتهایی دانش آموزان در خطر از طریق برنامه	ارتقاء خودکار در شرایط استثنایی و با درخواست اولیای دانش آموز یک پایه را مجدداً می گذراند.	

		های کلاس خصوصی و کلاسهای اضافی در روزهای تعطیل مورد حمایت قرارمی گیرند		
--	--	---	--	--

۲۴- پذیرش و ارتقاء تحصیلی در دوره دوم متوسطه

ایران	انگلستان	آلمان	فرانسه	فنلاند
<p>در کل والدین حق دارند اولویت هایشان را در انتخاب مدرسه فرزندشان بیان کنند، اما پذیرش به تعداد متقاضیان یک محل، شاخص پذیرش مدرسه در مورد تعداد پذیرش دانش آموز در مدرسه و ظرفیت فیزیکی مدرسه وابسته است. تا آنجا که ممکن است مدرسه باید دانش آموزان را پذیرش کند و در جایکه مدرسه ظرفیت لازم را دارا بوده و پذیرش نکند والدین حق شکایت دارند.</p> <p>خط مشی پذیرش در مدارس باید به وسیله مسئولان پذیرش مربوط که یا مسئولان محلی یا هیئت مدیره های مدارس هستند، تولید گردد. خط مشی باید شامل اطلاعات دقیق باشد: ظرفیت پذیرش دانش آموز و یا اینکه در صورتی که ظرفیت بیش از حد باشد، چگونه تخصیص داده می شود.</p>	<p>پذیرش در دوره های آموزش عمومی در سطح متوسطه تکمیلی بر اساس صلاحیتهای کسب شده در گواهینامه فارغ التحصیلی است. در دوره های آموزش حرفه ای و فنی نیز با همین روند عمل می شود.</p> <p>مطابق با قانون آموزش و پرورش جمهوری فدرال آلمان، تحصیل در مدارس ابتدایی و متوسطه دولتی رایگان بوده و دریافت هر گونه شهریه ممنوع است و در برخی موارد افراد از کلاس دهم از حمایت ایالتی به عنوان بورس برخوردار می شوند.</p> <p>در آلمان، مدارس می توانند فرصتی را برای بازدید مدارس در اختیار اولیا قرار دهند تا اولیا بتوانند بهترین انتخاب را داشته باشند.</p> <p>در کل، قانون خاصی برای حمایت مالی دانش آموزان از کلاس پنجم تا نهم وجود ندارد. در برخی ایالتها از کلاس نهم به بالا</p>	<p>اعطای آزادی بیشتر به اولیا برای انتخاب مدارس</p> <p>اگر اولیا انتخاب دیگری به غیر از مدرسه نزدیک به خانه بخواهند می توانند ترجیحات خود را بیان کنند.</p>	<p>سیستم پذیرش ملی است. شورای ملی آموزش و پرورش فنلاند، فرمهای درخواست ثبت نام را در فنلاندی و سوئدی منتشر کرده است. فرمها و درخواستها قابل تهیه از مدارس، ادارات پذیرش دانش آموزان و ادارات استانی دولت هستند. نتایج انتخاب دانش آموزان در شکل های زیر اعلام می شود. موسسات تعلیمات حرفه ای به دانش آموز پذیرفته شده نامه می فرستند. بیشتر مدارس متوسطه عمومی نامه پست نمی کنند؛ اما نامه های پذیرفته شدگان را در تابلوی مدرسه نصب می کنند. همه دانش آموزانی که آموزش پایه را به پایان رسانده باشند شایسته حضور در مدارس متوسطه هستند. اشخاصی که آموزش پایه را به پایان نرسانیده باشند در صورتی که توانایی کافی برای فائق آمدن در دروس متوسطه داشته باشند می توانند در مدارس متوسطه پذیرفته شوند. شاخص اصلی میانگین نمرات ثبت شده در گواهینامه پایان تحصیلات پایه است. معیارهای دقیقتری نیز ممکن است توسط وزارت آموزش و پرورش فنلاند اعلام شود، همه تقاضاها باید در معرض شاخص انتخاب برابر قرار بگیرد.</p>	

		کمک هزینه برای دانشجویانی که ساکن خارج هستند، داده می شود.	
--	--	--	--

امارات	پاکستان	مالزی	ژاپن	ترکیه
	در مدارس متوسطه پاکستان پذیرش دانش آموزان بلافاصله پس از اعلام نتایج امتحانات استاندارد شروع شده و سی و یکم آگوست سال بدون هزینه تاخیر ادامه دارد و پس از این دوره ثبت نام با مجور ویژه رئیس و پرداخت هزینه دیرکرد تا سی روز امکانپذیر است.	در مالزی افراد متقاضی ورود به مدارس متوسطه تکمیلی باید شهروند مالزی بوده و متقاضیان ورود به مدارس حرفه ای باید علاوه بر شرایط عمومی از سلامت جسمانی و روانی برخوردار باشند.	ورود به آن بر اساس عملکرد تحصیلی دانش آموز در دوره های قبل و موفقیت وی در آزمون پیشرفت تحصیلی که توسط وزارت آموزش و پرورش ایالات برگزار می شود، صورت می گیرد.	● توسط استفاده از درخواست مستقیم ● با استفاده از آزمون ورودی

۲۵-۶ حمایت مالی

ایران	انگلستان	آلمان	فرانسه	فنلاند
آموزش و پرورش رایگان	آموزش و پرورش رایگان است و حتی سفرهای بیرون از مدرسه که جزو برنامه درسی به شمار می روند باید رایگان باشد. والدینی که فرزندان زیر شانزده سال دارند از مزایای فرزند بدون توجه به میزان درآمد و پس اندازشان بهرهمند می شوند.	در آلمان دانش آموزان باید بدون توجه به وضعیت اقتصادی و اجتماعی شان از وسایل آموزشی برخوردار باشند. بیشتر ایالتها قوانینی برای حمایت مالی از شاگردان جهت خرید وسایل آموزشی دارند یا وسایل آموزشی به طور رایگان در اختیار آنها قرار می گیرد.	در فرانسه مزایای مستقیم و غیر مستقیم برای دانش آموزان فراهم است که مزایای مستقیم شامل مقرری فرزند و مقرری خانواده و به طور غیر مستقیم شامل هزینه رفت آمد از مناطق روستایی و هزینه کتب درسی و کمک به خانواده ها برای خرید وسایل کمک آموزشی است.	آموزش پایه در مدارس فنلاند رایگان بوده، کتابها و سایر مواد آموزشی نیز رایگان است و به دانش آموزان یک وعده غذای رایگان نیز داده می شود. اگر دانش آموز فاصله زیادی با مدرسه داشته باشد (حدود ۵ کیلومتر) یا پیمودن راه برای او خطرناک باشد حمل و نقل رایگان برای او پیش بینی می شود. اگر مسافت بیش از سه ساعت باشد به دانش آموزان حق اسکان در خوابگاه اعطا می شود.

پیشنهادها و توصیه ها

در قسمت مقررات انضباطی

۱- مطابق با دیدگاه کشورهای مورد مقایسه با ایران، در طراحی مقررات انضباطی پیشنهاد می گردد، که دو نوع مقررات از طریق وزارتخانه طراحی شود که یکی برای مدارس حالت الزام آور و دیگری حالت غیر الزام آور داشته باشد؛ به عبارت دیگر اصول کلی طراحی شود و مطابق با آن اصول، مدارس بتوانند با توجه به شرایط و ویژگیهای خود، مقرراتی را طراحی کرده و به مرحله اجرا در بیاورند و طراحی مقررات در مدارس باید به وسیله شورای مدرسه صورت گیرد و ادارات آموزش و پرورش می توانند برای نظارت بر تهیه روند مقررات یک نماینده در شورای مدارس داشته باشند. مدارس باید خط مشی خود را در امور مختلف انضباطی تدوین کرده و مورد ارزشیابی قرار دهند که در این خط مشی می تواند علاوه بر مشخص کردن رفتارهای خوب و بد، سیاستهای تشویق و تنبیه، ضد زورگویی، ضد مواد مخدر و پوشش آنها مشخص و تبیین شود. در تحقیقی که آقای دکتر علی اصغر احمدی درباره بررسی نگرش دانش آموزان و کادر اجرایی مدرسه نسبت به مقررات انضباطی در کشورمان انجام داده نتیجه فوق به دست آمده که باید طراحی بخشی از مقررات انضباطی به عهده مدارس باشد. در طرحی نیز که یوسف گرگی در مورد ملاکهای نمره انضباط در مدارس چهارمحال و بختیاری انجام داده نتیجه گیری نموده که در مدارس ابتدایی این استان مسئولین نمره انضباط آگاهی چندانی از ملاکهای نمره انضباط ندارند، به گونه ای که امور تحصیلی و مواد دیگر را که در چارچوب مقررات انضباطی قرا ندارد در نمره انضباط دانش آموزان دخالت می دهند، و در مدارس متوسطه این استان نیز مطابق با نتایج تحقیق ایشان این ایراد موجود است، ایشان پیشنهاد داده بود که ملاکهای نمره انضباط به صورت کاملاً رفتاری تهیه شده و در تابلو اعلانات مدرسه نصب گردد تا دانش آموزان از رفتارهای مطلوب و مورد انتظار مطلع شوند و خود را ملزم به رعایت آنها بدانند، تحقیقی که نیز حسین تعلیمی در مورد توصیف نظام جدید آموزش متوسطه انجام داده این نکته را تایید نموده که رویکرد مدرسه محوری و عدم تمرکز و تقویت شوراها در ایران در حد بخشنامه باقی مانده است و ایشان نیز پیشنهاد نموده که مسئولیتهای ستادی وزارت آموزش و پرورش هر چه سریعتر بین استانها تقسیم گردد. در تحقیقی که سازمان همکاریهای اقتصادی و توسعه در مورد بهبود مدیریت در کشورهای عضو انجام داده به مدل فنلاند اشاره نموده که در آن به یک نوع فرهنگ اعتماد اشاره شده است از چندشاخصی نیز که به عنوان دلایل اول بودن نظام آموزشی فنلاند، یاد می شود، یکی نیز خودگردانی و استقلال مدارس در همه امور، از جمله مقررات می باشد و مطالعه پیژا در سال ۲۰۰۰ نیز مشخص ساخت که مدیران مدارس فنلاند از حد بالایی از استقلال در تصمیم گیری در مورد سیاستها و مدیریت مدرسه برخوردارند.

۲- در قسمت حضور و غیاب، طبق تجارب کشورهای مورد مقایسه پیشنهاد می شود سیستمهای حضور و غیاب مدارس به صورت الکترونیکی باشد و برای ترغیب و تشویق حضور به موقع دانش آموزان تشویقهای مناسب در نظر گرفته شود و برای غیبت و تاخیر نیز جریمه هایی در نظر گرفته شود؛ به عنوان نمونه می توان مانند انگلستان برای دانش آموزانی که حضور مرتب و به موقع دارند پاداشهایی در نظر گرفت و یا مانند کشور فرانسه برای غیبت غیر موجه دانش آموزان جریمه های مالی در نظر گرفت و یا بخشی از مزایای خانواده را قطع کرد و در ضمن دامنه غیبت و تاخیرهای موجه و غیر موجه را مشخص کرد؛ به عنوان نمونه مراقبت از برادران و خواهران کوچک، بیماریها، مراسم خانوادگی و مسافرتها، شرکت در مراسم و مسابقات فرهنگی و ورزشی را می توان در دامنه غیبتهای موجه جا داد. معافیتهای لازم در دروس مختلف را می توان در قوانین پیش بینی کرد، به عنوان نمونه دانش آموزان را با تشخیص کمیته پزشکی می توان از برخی دروس به درخواست خود آنها معاف کرد. تحقیقات بین المللی نیز مشخص ساخته است که یکی از سه عنصر کلیدی پیشرفتهای آموزشی حضور به موقع می باشد، این تحقیقات همچنین به این نکته اشاره نموده که برای اینکه حضور به موقع دانش آموزان به

خوبی اجرا گردد، به چند عنصر نیاز است که یکی از آنها سیاستهای مناسب جهت نظارت بر حضور دانش آموزان می باشد.

۳- در قسمت پوشش، دامنه اختیارات مدارس باید گسترده باشد و در صورت استفاده از یونیفرم باید در آن تنوع ایجاد شود؛ به عبارت دیگر مانند آلمان و انگلستان در سایت‌های مدارس لباس متحدالشکل در مدلها و طرحهای مختلف قرار داده شود که دانش آموزان بتوانند از بین مدل‌های مختلف یک مدل را انتخاب کنند. لباسها باید با توجه به شرایط جغرافیایی انتخاب شوند. لباسهای متحدالشکل باید در عین سادگی و عاری بودن از مارکها زیبا و خوشرنگ باشد. "تحقیقات دکتر مصطفی تبریزی نیز این مساله را تایید می نماید، چنانچه ایشان می گوید، نخستین مرحله یادگیری، دریافت داده های محیطی به وسیله گیرنده های حسی است و تنوع در رنگ باعث افزایش داده های انتقال یافته به مغز می شود و در نتیجه قدرت ادراک مغز افزایش می یابد. پایگاه اطلاع رسانی سلامت ایرانیان نیز با جمع بندی نظرات کارشناسان نظر این تحقیق را تایید نموده که کودکان در انتخاب رنگ و نوع پوشش کمترین دخالت را دارند، که بایستی نقش آنها پررنگ تر شود، از سوی دیگر در کشورهای مورد مطالعه، مشاهده گردید که بسته به نوع درس از لباسهای فرم متفاوت استفاده می‌گردد، دکتر حامد محمدی کنگرانی نیز این نظر را تایید می نماید" این روانپزشک در خصوص رنگ و فرم مناسب روپوش دانش آموزان مقاطع ابتدایی می گوید: استفاده از رنگهای ملایم و لباسهای فرم متنوع تغییرات خوبی را در روحیه دانش آموزان به جای می گذارد به همین منظور و با در نظر گرفتن تمام ابعاد مرتبط با این مسئله، می توان متناسب با نوع کلاس درس، از لباس و رنگ مرتبط با موضوع درس بهره برد به طوری که برخی از مطالب نیاز به تحرک و برخی نیاز به تمرکز و دقت دارند. "پیشنهاد می گردد دانش آموزان را مانند آلمان، ژاپن و انگلستان تشویق شوند تا لباسهای فرم خود را همیشه مرتب نگاه دارند، در تحقیقی که خانم معصومه علاالدینی انجام داده این امر را تایید نموده که "دانش آموزان جذاب تر و شیک پوش تر دانش آموزان محبوب تری بودند و دانش آموزانی که از جذابیت و شیک پوشی کمتری برخوردار بودند کمتر از سایرین محبوب بوده و بیشتر از سایر افراد گروه طرد میشدند. بطور کلی میتوان چنین نتیجه گرفت که دانش آموزان موفق تر، جذاب تر و شیک پوش تر دانش آموزان محبوب تری نیز میباشند" (علاء الدینی، ۵۶، ص ۱)

در مقررات پوشش، چون ایران کشوری اسلامی است پیشنهاد می‌گردد عنصر عفت و حیاء که یکی از شاخصهای پوشش در اسلام است، مورد توجه قرار گیرد و باید همانند پاکستان که کشوری اسلامی است، لباسهای محلی جهت پوشش دانش آموزان در مدارس نیز، مورد توجه بیشتری قرار بگیرد.

۴- در حوزه تشویق و تنبیه باید اختیارات مدارس وسعت یابد و رفتارهای مثبت و منفی در آیین نامه ها به خوبی معین شود. بخشی از این رفتارهای مثبت باید در آیین نامه الزام آور مدارس دیده شود و برخی از آنها به وسیله شوراهای مدارس مشخص شود؛ به عنوان نمونه می توان به حضور فعال دانش آموزان در برنامه های فرهنگی، حضور با نظم در مدرسه، رعایت نظافت شخصی، مرتب بودن و تمیز نگاه داشتن لباس مدرسه، محترم شمردن مالکیت شخصی دیگران و تمیز و سالم نگاه داشتن وسایل مدرسه، امتیاز مثبت داد و بعد برای تشویق آنها از تشویقهای متنوع با توجه به سن و شرایط آنها استفاده کرد؛ مطابق با تحقیقات ویلیامز (۱۹۸۷) این نکته مورد تایید قرار گرفته معلمان به جای تاکید بر کاهش رفتارهای نامناسب، تقویت مثبت برای رفتارهای مناسب به کار گرفته شود، هانت (۲۰۰۲) نیز بر این باور است که بیشتر وقت کلاس باید صرف آن چیزی شود که دانش آموز به طور صحیح انجام میدهد، نه آن چیزی که به طور غلط انجام می دهد؛ شعرا و بزرگان مانیز اهمیت تشویق را مورد تاکید قرار داده اند :

"مولوی" اساس تعلیم و تربیت را بر شیوه تشویق و محبت گذارده و در موارد بسیاری از نقش تعیین کننده محبت سخن به میان آورده است:

از محبت، دردها صافی شود

از محبت، دردها شافی شود

از محبت، مرده زنده می کنند

از محبت، شاه بنده می کنند

به عنوان نمونه تشویق کلامی با استفاده از اشاره به رفتار خوب دانش آموز، لبخند زدن، تحسین کلامی، قدردانی از دانش آموزان در مجلات و روزنامه ها با درخواست مدرسه، تشویق دانش آموزان با استفاده از نصب اسامی و تصاویر دانش آموزان ممتاز در پایگاههای اینترنتی مدارس روشهای مختلف تشویق در کشورهای مورد مطالعه می باشد. نمایندگی مدرسه در جلسات، نشستها و همایش های دانش آموزی یا سفرهای خارجی یا هیئت های دانش آموزی رسمی یکی دیگر از نمونه تشویقها می تواند باشد. با توجه به مطالب ذکر شده می توان نتیجه گرفت که همه انواع تشویق را باید برای دانش آموزان به کاربرد، تحقیقات دکتر ملکه فراهانی ثابت نموده است، بهترین روش تشویق کودکان توجه ماست که می توانیم آن را به صورت تشویق کلامی نشانی دهیم.

تشویق کلامی همان تحسین و تمجید از کودک است یعنی دقت کنیم که هر وقت رفتار مثبتی از کودک می بینیم آن را به زبان بیاوریم و او را تحسین کنیم. به لحاظ تربیتی، تقویت کننده های طبیعی نظیر تحسین و امتیاز، بر پاداش های مادی نظیر اب نبات ستاره ها و پول برتری دارند. (دریسکول ۲۰۰) برای پیدا کردن موثرترین تقویت کننده ها برای کودک باید بررسی کنید که در گذشته دانش آموز با چه چیزی انگیزه شده است، دانش آموز چه چیزی می خواهد که نمی تواند آن را به سادگی به دست بیاورد.

در دوره های بالاتر تشویقهای عینی تر را می توان در درجات بالاتر برای دانش آموزان در نظر گرفت با الگوگیری از پاکستان می توان برای دانش آموزان ممتاز اخلاقی و درسی در سطح منطقه و مدرسه، جوایزی همچون کامپیوتر شخصی و بورس تحصیلی را در نظر گرفت. اهداف انواع تشویق باید رسیدن به تشویق درونی شده باشد. چکیده یافته های پژوهشی در مورد اثرات تشویق و تنبیه بیانگر این است که تشویق بیرونی در دوره های سنی پایین تر موثر از دوره های بالاتر است. در ضمن تجربه کشور مالزی در تشویق امتیازی نیز بسیار مفید است و برحسب آن، لیست کارهای مثبت و منفی در ابتدای سال تحصیلی به وسیله مدارس مشخص می شود و متناسب با آن امتیازات مثبت برای کارهای شایسته و امتیازات منفی برای کارهای ناشایست در نظر گرفته می شود. در انتهای سال مطابق با امتیازات کسب شده از دانش آموزان قدردانی خواهد شد. تشویق باید مستقیماً در پی رفتار باشد بیاید، عادلانه باشد، در پاسخ به رفتار دانش آموز بوده و نباید زیاده روی صورت گیرد، در نهایت همه تشویق ها باید به تشویق درونی شده منتهی شود.

در کل با توجه به تجارب کشورهای فوق الذکر نقش تشویق بایستی بسیار پر رنگ تر شود.

در مورد تنبیه نیز، رفتارهای منفی و مواد ممنوعه مشخص شده که در کلیه کشورها به همراه داشتن مواد مخدر، سیگار، مواد محرک، مشروبات الکلی، جواهر آلات، انواع سلاح گرم و سرد و مواد غیر اخلاقی به وسیله دانش آموزان ممنوع است. برای بازرسی مواد ممنوعه نیز، از بازرسی بدن استفاده می شود و مدارس ملزم به اخذ رضایت از دانش آموزان برای واری آنها نیستند. وارد کردن وسایل نقلیه در مدارس کشورها ممنوع است. در آیین نامه همه کشورها تنبیهات از نصیحت و موعظه کلامی شروع می شود و در مراحل بعدی اخطار کتبی صورت می گیرد، برحسب تجارب کشورهای فوق الذکر محروم کردن از تفریح و صحبت با والدین در درجه بعدی می تواند متمرکس باشد. تعویض کلاس و کلاس مدرسه می تواند از دیگر تنبیهات باشد. جریمه مالی مانند فرانسه برای برخی جرایم در نظر گرفته شده است. در موارد شدیدتر در کشورهای ژاپن و انگلستان از مجازات بازداشت برای دانش آموزان استفاده می شود که باید با اطلاع پدر و مادر باشد و در آن در ژاپن دانش آموزان چند ساعت در کتابخانه و امثال آن حبس می شوند، در انگلستان از دانش آموزان خاطی خواسته می شود در مدرسه مدت زمان بیشتری را بماند و تکالیف خود را انجام دهد یا اینکه به معلم کمک نماید، که ضروریست، استفاده از این تنبیه

با نظر صاحب‌نظران در کشورمان عملی شود. تعلیق دانش‌آموزان از مدرسه رفتن یکی دیگر از تنبیهات شایع در کشورهای فوق‌الذکر است؛ اما نکته ابتکاری در کشور ژاپن وجود دارد این است که تعلیق مدت‌دار و بدون مدت را می‌توان با توجه به شرایط خاص دانش‌آموز و مدرسه به کار گرفت. استفاده از تنبیه *اخراج از کلیه مدارس دولتی* نیز در آلمان جریان دارد که مطابق با آن دانش‌آموزانی که کلیه مراحل تنبیهی خود را گذرانده‌اند و اصلاح نشده‌اند پس از جابه‌جایی مدرسه و عدم اصلاح رفتار از کلیه مدارس دولتی *اخراج* می‌شوند و در اختیار مقامات رفاه اجتماعی قرار می‌گیرند. هنگام *اخراج* برای احترام به شخصیت دانش‌آموز همانند ژاپن باید به دانش‌آموز احترام گذاشت و او را برای *اخراج* خود مختار کرد و به عبارت بهتر از *اخراج* داوطلبانه استفاده کرد.

در مورد ضوابط تنبیه نیز تقریباً در همه کشورهای فوق‌الذکر تنبیه بدنی ممنوع است؛ ولی در دستورالعمل‌های بازبینی شده به وسیله وزرات آموزش و پرورش ژاپن از آنجایی که معلمان نقش والدین و اولیاء دانش‌آموزان را در مدرسه ایفا می‌کنند باید اجازه زدن ضربه‌های ملایم را به دانش‌آموز داشته باشند. همانطور که والدین گاهی اینگونه تنبیه‌هایی برای فرزندان خود در نظر می‌گیرند. به معلمان باید اجازه تنبیه داده شود حتی اگر خشونت معلم به بدن دانش‌آموز اعمال شود. اینگونه اعمال زور توسط معلم موجب کنترل کامل دانش‌آموزان شده و در آموزش قابل اجرا است و " *زدن از روی محبت*" نامیده می‌شود. البته معلمان باید حقوق شناخته شده دانش‌آموزان توسط مدیر را محترم شمرده و تا حد ممکن از اعمال زور و خشونت علیه دانش‌آموزان خودداری کنند.

از دیدگاه اسلام نیز، تنبیه بدنی تقبیح می‌شود، چنانچه امیر المومنین حضرت علی (علیه السلام) می‌فرماید: پند پذیری انسان به وسیله ادب و تربیت است، تنها چهارپایان و حیوانات هستند که با زدن تربیت می‌شوند. در تحقیقی که آقای بالنده ۱۳۸۹ در مورد تشویق و تنبیه انجام داده، نتیجه‌گیری نموده، تنبیهات بدنی آثار سوء بسیاری دارد از جمله اینکه باعث می‌شود کودک عادت کند در برابر زور بی‌چون و چرا تسلیم شود و همچنین موجب می‌شود در کودک عقده‌ای نسبت به معلمان به وجود بیاید.

نرگس جعفری نیز در تحقیق خود در مورد بررسی عوامل بازدارنده خلاقیت در مدارس ابتدایی استان سیستان و بلوچستان نتیجه‌گیری نموده است، معلم هر چه بیشتر از تنبیه استفاده کند از میزان خلاقیت دانش‌آموزان کاسته می‌شود دلیل این امر مربوط به ایجاد فضای رعب و وحشتی است که در کلاس ایجاد شده و آرامش را از آنان می‌گیرد و دانش‌آموزان در اضطراب دائمی و از تنبیه معلم هراس دارند در نتیجه خلاقیت آنان که مستلزم محیطی امن برای هر پاسخ غلط می‌باشد کاهش می‌یابد.

در پاکستان نیز، تحقیقات ثابت نموده است که تنبیه بدنی دلیل اصلی افت تحصیلی دانش‌آموزان در مناطق محروم می‌باشد.

از دیگر ضوابط تنبیه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- جلب توجه دانش‌آموز به اشتباه خود.

۲- اعمال تنبیه متکی به یافته‌های علمی و استفاده از الگوهای مناسب تغییر رفتار

۳- تنبیه روشن‌گرانه، خیرخواهانه و باحفظ آبروی دانش‌آموز باشد.

۴- تعامل با دانش‌آموز بر اساس احترام به شخصیت و احساساتش بوده و متناسب با مراحل رشد باشد.

۵- ممنوع بودن تنبیه بدنی در تمام اشکال.

۶- عدم استفاده از تمسخر و استهزاء دانش‌آموزان به عنوان تنبیه.

۴- یکی دیگر از مسائل مطرح در بعد مقررات انضباطی مساله استفاده از موبایل و وسایل دیجیتالی مشابه مانند ام پی تری پلیر و ام پی فور است. در اکثر کشورهای مورد مقایسه، استفاده از این وسایل را ممنوع اعلام کرده‌اند و این به علت دلایلی همچون اختلال در کلاس درس به خاطر زنگ موبایل، استفاده از موبایل‌های دوربین‌دار به عنوان وسیله تقلب در امتحان، سرقتی یودن و و ارسال پیامک‌های نادرست به وسیله دانش‌آموزان است، در

مجموع استفاده از تلفنهای همراه می تواند از لحاظ علمی ارزشمند بوده و همچنین می تواند مشکلات انضباطی به وجود آورد.

استفاده علمی از موبایل باید با مجوز مدیریت باشد و شرایط زیر رعایت شود:

۱- اگر دانش آموزی مجوز استفاده از تلفن همراه را به دست آورد، نباید در نظم کلاس اختلال ایجاد کند. چنانچه نظم کلاس را مختل ساخت تلفن همراه خاموش شده یا توقیف می گردد.

۲- این وسایل را نباید با شبکه اینترنت مدرسه ارتباط داد.

۳- قانون کپی رایت نباید با تبادل غیر قانونی فایلها شکسته شود.

۴- دانش آموزان نباید پیامکها و فایلهای ناصحیح را رد و بدل کنند.

در قسمت مسئولیتهای والدین، موضوع قراردادهای والدین با مدرسه یکی از موضوعات مورد توجه است. یکی از دغدغه های مسئولان مدارس در ایران حمایت والدین برای اصلاح رفتار فرزندانشان است، قراردادهای والدین شکلهای متفاوت اجرا می شود.

در انگلستان، قرارداد باوالدین، توافقنامه ایست بین والدین یا قیم، یا مسئولان محلی و هیئت امنای مدرسه.

قرارداد والدین یک تنبیه نیست. آن راهی است برای همکاری مدرسه و مقامات محلی برای اصلاح رفتار کودک یا حضور او در مدرسه و به منظور جذب حمایت عملی از مدرسه و مقامات محلی طراحی شده است.

قرارداد رفتاری یک قرارداد داوطلبانه است که بین مدرسه، والدین و مقامات محلی امضا می شود و کسی نمی تواند والدین را به امضای این قرارداد مجبور کند. هرچند آن می تواند به والدین کمک کند و شانس برای حمایت بیشتر دانش آموز جدا از آموزشش فراهم آورد. اگر والدین تصمیم گرفتند که این قرارداد را امضا نکنند، آنها باید راههای دیگری برای اصلاح رفتار و حضور دانش آموز خود پیدا کنند و این راه را با بحث و بررسی با مسئولان مدرسه و مقامات محلی پیدا کنند. اگر این اقدام انجام نشد و بهبودی در رفتار دانش آموز صورت نگرفت مقامات محلی راههای دیگری را برای انجام اقدام علیه والدین در نظر می گیرند که می تواند دادخواست به دادگاه علیه والدین به منظور وادار ساختن آنها به حضور در کلاسهای والدین به منظور بررسی رفتار دانش آموز و حضور نامنظم وی باشد.

در جلساتی که طبق قرارداد تشکیل می شود والدین می توانند درباره مشکلاتی که با فرزندانیشان دارند و کمکهایی که می تواند از طرف مدرسه به آنها شود و سودمند است بحث و بررسی کنند.

در فرانسه، تضمین های محکمتری برای پیگیری حضور والدین برای حل مشکلات فرزندانیشان داده شده است که در صورت غیبت یا رفتار مشکل ساز از سوی دانش آموز و عدم همکاری والدین برای اصلاح وضعیت از طریق دادگاههای نوجوانان نسبت به عدم پرداخت مزایای فرزند اقدام می شود و در درجه بالاتر والدین را مورد تعقیب کیفی قرار می دهند.

در آلمان نیز، در ایالتهای مختلف قرار دادهای متفاوتی تنظیم می شود که در آن جزئیات وظایف اولیاء و مدرسه به تفصیل نوشته شده و اولیای دانش آموزان و مدرسه به رعایت مفاد آن ملزم هستند.

مطابق با تجارب کشورهای مذکور، در کشور ما نیز پیشنهاد می گردد، نوعی از قراردادهای الزام والدین به همکاری برای رفع مشکلات انضباطی دانش آموزان طراحی شود که در آن ضمن شرح وظایف والدین و مدرسه و راهکارهای قانونی برای پیگیری مطالبات قانونی از آنها برای همکاری بیشتر با مدرسه پیش بینی شود.

سبک نگارش وظایف اولیاء و مدرسه و دانش آموزان نیز مسأله ای با اهمیت است، یکی از این سبکها سبک حقوق و وظایف متقابل است که در مقابل هر حق وظیفه ای نگاشته شده و هر مدرسه باید با توجه به شرایط خود باید یک نمونه از حقوق و وظایف متقابل را جهت معلمان، اولیاء و دانش آموزان طراحی کند و آن را به امضای آنها برساند و در مواقع ضروری به آنها گوشزد کند که هر حق در مقابل وظیفه ای است که باید آن را انجام دهند. در اسلام نیز به اصل حقوق و وظایف متقابل، توجه ویژه ای شده است، چنانچه برای همه افراد و گروهها، در کنار وظایف، حقوقی نیز قرار داده شده است. در دانشگاه علوم حدیث در پژوهشهای متعدد، این مسأله بررسی شده

است. عبدالکریم پاک نیا در پژوهشی، حقوق ووظایف والدین و فرزندان را از دیدگاه اسلام برشمرده است. کوروش فتحی در تحقیقی با عنوان شناسایی آسیبهای تربیت شهروندی در برنامه درسی پنهان، یکی از اهداف تعلیم و تربیت را پرورش افرادی آگاه به حقوق و وظایف خود و متعهد به جامعه دانسته است.

سیاستهای ضد زورگویی نیز بخش دیگری از مقررات انضباطی کشورهای توسعه یافته است و باید دقت شود که در مدارس کسی حرف زور نشنود. زورگویی شامل زورگویی فیزیکی، جنسی، سایبری، مذهبی و..... است. در این زمینه در کشورهای اروپایی مانند فنلاند، انگلستان و آلمان در هر مدرسه و ایالت سیاست ضد زورگویی به وسیله مسئولان آموزشی طراحی شده است که در بخشهای مختلفی که ذکر شد، سعی می شود از زورگویی پیشگیری شود و در صورت رخ دادن آن، از اثرات بد آن بر روی فرد قربانی جلوگیری شود. در ایران این ظرفیت وجود دارد و باید تقویت شود که در مدارس خط مشی های ضد زورگویی طراحی شود تا مکمل بحثهای انضباطی شود. در فنلاند نیز وزارت آموزش و پرورش برای کاهش زورگویی در مدارس با یکی از دانشگاههای این کشور قرارداد منعقد کرده است. ایمانی (۱۳۸۳) بر این باور است که مدارس بایستی سیاست ضد زورگویی را در تمام جامعه مدرسه گسترش بدهند و اطمینان حاصل کنند که همه افراد مورد توجه در مدرسه، این سیاست اتخاذ شده را امضا کنند و نیز از طریق بررسی گزارشهای بچه ها و نیز از راه گفت و گو با آنها، مکان ها ناامن مدرسه را کشف کنند و اطمینان حاصل کنند که با اتخاذ روش های کنترلی مناسب، این مکان ها مورد نظارت خوبی قرار می گیرند و در صورت گسترده بودن موضوع زورگویی در مدرسه می توانند در قسمتی از مدرسه صندوق یا جعبه ای نصب کنند و به دانش آموزان بگویند که در صورت وجود شکایت در مورد زورگویی و مورد اعمال زورگویی قرار گرفتن، مراتب را به صورت مکتوب در داخل صندوق بیندازند.

یکی دیگر از مباحث، موضوع استفاده از نیروی پلیس در مدرسه است. که در برخی از کشورهای، نیروی پلیس به طور مستقیم در مدرسه وارد می شود و در مالزی نیروی پلیس ویژه مدرسه از بین خود دانش آموزان تربیت شده است. در انگلستان، هر مدرسه یک پلیس مرتبط منصوب دارد. بسیاری از مدارس و گروههای مدارس افسر پلیس اختصاصی دارند که به طور مرتب از مدرسه بازدید می کنند یا در مدرسه تحت قرارداد امنیتی مدارس می مانند. حضور پلیس در مدرسه به طور قابل مشاهده در مدرسه دیده می شود.

کمک به امن تر ساختن محیط مدرسه، گشت زنی در راهروها و محوطه مدرسه به منظور تامین امنیت مدرسه از طریق شناسایی و برخورد با مزاحمان و واکنش سریع، اقدام علیه رفتارهای ضد اجتماعی، ارزیابی و پاسخ به موضوعاتی همچون رفتار ضد اجتماعی، زورگویی، آزار و اذیت، قربانی ساختن و حوادث خشونت بار می تواند در قلمرو نقش پلیس مدرسه محسوب شود.

افسران پلیس همچنین شیوه های عدالت ترمیمی^{۱۱} در مدارس را تسهیل می کنند. در این دامنه یک افسر پلیس با به دست گرفتن نقش رهبری در میانجیگری بین مجرمین و قربانیان از استفاده گسترده تر از تکنیک های حل تعارض حمایت می کند.

افسران پلیس می توانند دانش خود را در اختیار دیگران گذاشته و بین جامعه و با گروههای داوطلب و نهادهای عمومی برای تسهیل اجرای قانون ارتباط برقرار کنند.

---

^{۱۱} - عدالت ترمیمی فرآیندی است که به موجب آن، طرفین در خصوص چگونگی رسیدگی به پیامد های جرمی معین، تصمیم گیری می کنند. عدالت ترمیمی از جهات متعددی با عدالت کیفری معاصر تفاوت دارد: نخست آنکه نگرش فراگیرتری به اعمال مجرمانه دارد، بیش از آنکه جرم را صرفاً عملی قانون شکنانه تلقی کند، به این موضوع می پردازد که بز هکاران به بز ه دیدگان، جامعه و حتی خودشان لطمه می زنند. دوم آنکه افراد بیشتری را در فرآیند مقابله با جرم دخالت می دهد، علاوه بر بز هکار و دولت، بز ه دیدگان و افراد جامعه نیز به همان میزان در جریان قرار می گیرند. در نهایت این سیستم، موفقیت را نیز به گونه ای دیگر ارزیابی می کند، بیش از اینکه به میزان مجازات تحمیل شده توجه کند، میزان آسیب های جبران شده و یا پیشگیری شده را می سنجد. یکی از شاخصهای عدالت ترمیمی میانجیگری است که بیشتر مورد توجه در مدارس است.

در آلمان، آموزش ترافیک در مدرسه یکی از سنت‌های قدیمی آلمان است. در دهه های زیادی برنامه آموزش ترافیک در یک ارتباط نزدیک با انجمن ایمنی خیابان آلمان صورت می گرفت. در مصوبه کنفرانس دائمی وزرای آموزش و پرورش آلمان، آموزش ایمنی خیابان به عنوان قسمتی از ماموریت‌های آموزشی تشخیص داده شده است. دانش آموزان در دوره ابتدایی، در چندین واحد آموزشی به طور عملی و نظری به وسیله معلم مدرسه و ماموران پلیس راهنمایی با چالش‌های ایمنی در معابر آشنا می شوند.

معلمان در مدارس آلمان در مبارزه با سوء مصرف مواد، خصوصا مواد جدید دارند و به دلیل اینکه دانسته های آنان ممکن است کامل نباشد در نتیجه از متخصصان پلیس برای تبادل تجربه استفاده می شود. پلیس، مدرسه و سایر نهادها طرح‌های مشترکی را برای مبارزه با خشونت در سطح مدارس اجرا می کنند و این خشونت هم شامل خشونت فیزیکی، روانی و کلامی می شود.

پلیس در سه سطح پیشگیری با مدرسه همکاری می کند: سطح اول که شامل آموزش مهارت‌های اجتماعی، افزایش سطح آگاهی و مبارزه با فقر، استرس و... است. سطح دوم که شامل تضعیف مجرم بالقوه از وقوع جرم است. در سطح سوم نیز مسئولان مدرسه به همراه پلیس باعث تضعیف رخ دادن حوادث خواهند شد.

بنابر تجارب این دو کشور ایجاد پلیس مدرسه در مدارس ضروری است و باید پلیس مدرسه در سطح مدرسه به صورت دائمی و یا اینکه به صورت گشت زنی در تعدادی از مدارس همکاری کند و پلیس باید در برنامه درسی مدارس برای آموزش برخی مهارت‌های ضروری همچون آموزش ترافیک و مبارزه با سوء مصرف مواد به معلمان و دانش آموزان حضور داشته باشد. پلیس می تواند زمینه مشارکت سایر نهادهای لازم را برای بهتر کردن شرایط انضباطی مدرسه فراهم کند. در عین اینکه نقش میانجیگری را نیز بازی کند. هزینه حضور نیروی پلیس در مدرسه به وسیله مدرسه یا پلیس و یا به صورت اشتراکی تامین می شود.

در تحقیقی که آقای حمید حسینی در دانشگده حقوق دانشگاه تهران با موضوع پیشگیری مدرسه محور از بزهکاری اطفال و نوجوانان انجام داده این نکته را مورد تایید قرار داده که در ایران برای مقابله با بزهکاری اطفال و نوجوانان فقط به تشویق و تنبیه توجه شده و به سایر الگوهای موثر همچون حضور و مشارکت نهادهای عدالت کیفری همچون پلیس، عدالت ترمیمی (میانجیگری) توجه چندانی نشده است.

مقررات تحصیلی

الف) در مقررات تحصیلی مهمترین نکته بحث ساختار آموزشی است. در کشورهای مورد مقایسه، آموزش ابتدایی شش ساله است؛ ولی برخی آن را تقسیم بندی کرده اند و نکته جدید در این راستا تلفیق دوره های ابتدایی و متوسطه اول یا مقدماتی در بیشتر کشورهای مورد مقایسه است که این نکته با اقتباس از کشورهای اسکانندیناوی است و به منظور استفاده بهتر از امکانات و تجهیزات و نیروی انسانی می باشد.

ب) پذیرش در دوره ابتدایی براساس سن است که در ایران، ژاپن، مالزی، فرانسه، ترکیه، امارات از سن شش سالگی است و در فنلاند از هفت سالگی و در پاکستان و انگلستان پنج می باشد.

پذیرش در ایران اینگونه صورت می گیرد که دانش آموزان در نزدیکترین مدارس به محل سکونت خود حق ثبت نام دارند، در فرانسه نیز تا سال ۲۰۰۷ همین قانون با عنوان نقشه مدارس جریان داشته است؛ اما اکنون قوانین منعطف تری طراحی شده و والدین حق اعلام ترجیحات خود را دارا هستند. در انگلستان نیز والدین این حق را دارا هستند که اولویت‌های خود را برای مدارس فرزندانشان بیان کنند، ودر جایی که ظرفیت کافی وجود دارد همه دانش آموزان پذیرفته می شوند؛ اما در جایی که ظرفیت کافی وجود ندارد و تعداد تقاضا ها برای آن مدرسه زیاد است، مقرراتی به وسیله مسئولان محلی و شورای مدرسه طراحی می شود تا افرادی که از شرایط لازم برخوردارند پذیرفته شوند. مقررات پذیرش در مدارس با درخواست بالا باید دقیق و شفاف بوده و نیز به آسانی فهمیده شود. مدارس با تقاضاهای زیاد می توانند قوانینی وضع کنند که مطابق ان دانش آموزان با آدرس نزدیکتر به مدرسه را بپذیرند، یا اینکه افرادی را بپذیرند که هم اکنون برادران و خواهران آنها در مدرسه در حال تحصیل هستند.

به والدین توصیه می شود لیست سه تا شش مدرسه خوب را بگیرند و از آنها بازدید کنند و اگر امکان داشت با والدینی که فرزندانشان در آن مدارس هستند صحبت کنند و قبل از اینکه این فعالیتها را انجام بدهند لازم است که برگ راهنمای مقررات پذیرش مدارس را از ادارت آموزش و پرورش نواحی دریافت کنند.

در آلمان و فنلاند نیز مشابه انگلستان به والدین این اجازه داده می شود که اولویتهای خود را برای مدارس فرزندانشان بیان کنند.

در ترکیه و پاکستان نیز مشابه ایران عمل می شود و افراد در نزدیکترین مدرسه نسبت به محل سکونت خود پذیرفته می شوند؛ اما با توجه به استانداردهای جهانی در این زمینه باید این حق را برای والدین قائل شد که اولویتهای خود را بیان کنند و از مدارس بازید کرده و بهترین مدارس را برای فرزندانشان انتخاب کنند و در محلهایی که تعداد متقاضی برای آنها بالاست، می توان محدودیتهایی در نظر گرفت که می تواند نزدیکی به محل سکونت باشد و این کار باعث می شود که مدارس تلاش بیشتری برای بهبود کیفیت خود انجام دهند تا عدالت آموزشی بیشتر تامین شود.

ج) در زمینه ارتقاء تحصیلی به عنوان بخشی از مقررات تحصیلی مدارس، سیاستهای منعطفی به وسیله کشورهای مورد مقایسه با ایران در پیش گرفته شده است. در آلمان تکرار پایه تحصیلی در سال ۲۰۰۸ به شش دهم درصد رسیده است و در ژاپن و مالزی نیز ارتقاء تحصیلی به صورت خودکار صورت می گیرد. در ارتقاء تحصیلی نقش شورای آموزگاران بسیار پررنگ است. در کشورهای فنلاند، فرانسه و ترکیه شورای آموزگاران باید نظر نهایی را برای رفتن یک دانش آموز به پایه بالاتر بدهند. در انگلستان دانش آموزان معدودی که یک پایه تحصیلی را تکرار می نمایند در کلاسهای جداگانه ای در مدارس تحصیل می کنند. در این کلاسها دانش آموزان از سنین مختلف حضور دارند.

با توجه به موارد یاد شده می توان پیشنهاد داد که **افت تحصیلی در دوره ابتدایی به پایین ترین درجه ممکن برسد و ارتقای تحصیلی باید با پیشنهاد معلم و تایید شورای آموزگاران باشد و در جاهایی که دانش آموزان ضعیف در مدرسه وجود دارند، ضعف آنها باید با کلاسهای تقویتی و جبرانی برطرف شود و در نهایت امر، دانش آموزان دارای تکرار پایه باید در کلاسهای جداگانه ای از دانش آموزان عادی به تحصیل بپردازند.**

طبق تحقیقات صورت گرفته در ایران و جهان نیز افت تحصیلی و تکرار پایه در دوره های مختلف به ویژه دوره ابتدایی اثر مثبتی ندارد ، افت تحصیلی بر سلامت روانی دانش آموزان (رایت، ۲۰۰۱) و سلامت جسمانی (هان، ۲۰۰۳) اثرات مخربی دارد .

حسینی در مقاله خود به این نکته اشاره می نماید که افت تحصیلی سبب علاوه بر اینکه موجب ضرر اقتصادی خانوادها می شود گاه مخاطراتی جبران ناپذیر، چون سرخوردگی در تحصیل، افسردگی، پیدایش حالت های تیک و... را همراه دارد.

د) در مورد مقررات پذیرش در مدارس متوسطه اول نیز در اکثر کشورهای مورد مقایسه به علت اینکه مدارس ابتدایی آنها با متوسطه اول ترکیب شده، شرایط خاصی برای پذیرش وجود ندارد. در مورد پذیرش در دوره متوسطه اول توصیه می گردد مدارس ابتدایی و متوسطه اول با یکدیگر ترکیب گردد. تحقیقات موسسه دانمارکی فناوری مشخص ساخته که یکی از دلایل موفقیت نظام آموزش و پرورش فنلاند، استفاده از مدارس جامع می باشد که نیازهای طیف عظیمی از دانش آموزان را برآورده می سازد .

دانش آموزان باید در نزدیکترین مدرسه به محل اقامت خود ثبت نام شوند به جز در مواردی که والدین چیز دیگری بخواهند. در انگلستان در کل والدین حق دارند اولویت هایشان را در انتخاب مدرسه فرزندشان بیان کنند؛ اما پذیرش به تعداد متقاضیان یک محل، شاخص پذیرش مدرسه در مورد تعداد پذیرش دانش آموز در مدرسه و ظرفیت فیزیکی مدرسه وابسته است. تا آنجا که ممکن است مدرسه باید دانش آموزان را پذیرش کند و در جایی که مدرسه ظرفیت لازم را دارا بوده و پذیرش نکند والدین حق شکایت دارند.

خط مشی پذیرش در مدارس باید به وسیله مسئولان پذیرش مربوط که یا مسئولان محلی یا هیئت مدیره های مدارس هستند، تولید شود. خط مشی باید شامل اطلاعات دقیق باشد: مانند ظرفیت پذیرش دانش آموز و یا اینکه در صورتی که ظرفیت بیش از حد باشد، چگونه تخصیص داده می شود.

در فنلاند سیستم پذیرش ملی است. شورای ملی آموزش و پرورش فنلاند، فرمهای درخواست ثبت نام را در فنلاندی و سوئدی منتشر کرده است. فرمها و درخواستها قابل تهیه از مدارس، ادارات پذیرش دانش آموزان و ادارات استانی دولت هستند. نتایج انتخاب دانش آموزان در شکل های زیر اعلام می شود: موسسات تعلیمات حرفه ای به دانش آموز پذیرفته شده نامه می فرستند. بیشتر مدارس متوسطه عمومی نامه پست نمی کنند؛ اما نامه های پذیرفته شدگان را در تابلوی مدرسه نصب می کنند. همه دانش آموزانی که آموزش پایه را به پایان رسانده باشند شایسته حضور در مدارس متوسطه هستند. اشخاصی که آموزش پایه را به پایان نرسانده باشند در صورتی که توانایی کافی برای فائق آمدن در دروس متوسطه داشته باشند می توانند در مدارس متوسطه پذیرفته شوند.

با توجه به مطالب ذکر شده می توان نتیجه گرفت که باید آزادی و اختیار بیشتری برای والدین در انتخاب مدرسه فرزندانشان در دوره متوسطه قائل شد و برای ورود به دوره متوسطه تکمیلی باید یک امتحان سراسری از دانش آموزان اخذ شود تا دانش آموزان قوی وارد این دوره بشوند و برای دانش آموزان مستعد نیز می توان شرایطی فراهم کرد که در صورت توانایی برای فائق آمدن بر دروس متوسطه قبل از اتمام دوره متوسطه اول بتوانند وارد دوره متوسطه تکمیلی شوند.

در متوسطه اول نیز ارتقاء در کشورهای ترکیه و فنلاند با نظر شورای معلمان صورت می گیرد. در زمینه ارتقاء تحصیلی در دوره متوسطه نیز در کشورهای مورد مقایسه به گونه هایی متفاوت عمل می شود. در آلمان ارتقاء دانش آموز به پایه بعدی بر اساس نمرات کسب شده در نیمسال اول و دوم هر سال تحصیلی است. نمره ۴ برای قبولی در هر درس مورد نیاز است. تصمیم نهایی بر عهده شورای کلاس است که در آن همه معلمان که به یک دانش آموز تدریس می کنند حضور دارند و این شورا گزارش نمرات پایانی دانش آموز را مورد توجه قرار می دهد. اگر دانش آموزان در یک پایه مردود شوند در برخی مدارس و کلاسها شورای معلمان برای دانش آموزانی که در بار اول مردود شده اند در ابتدای سال بعد این امکان را فراهم می کنند تا مجدداً امتحان داده و دوباره قبول شوند. بر طبق این تجربیات پیشنهاد می گردد که گرفتن تصمیم در مورد ارتقای دانش آموزان در متوسطه اول (راهنمایی) بر عهده شورای کلاس نهاده شود، تا همه معلمان مشغول در یک پایه تحصیلی نظر خود را اعلام نمایند. تحقیقات مختلف لزوم کم کردن افت تحصیلی را در دوره متوسطه اول تأیید نموده است، در تحقیقی که قانون اصلاح و تربیت انجام داده به این نتیجه دست یافته است که ۵۱ درصد از بزهکاران، مردودین دوره راهنمایی هستند.

جهت ارتقاء دانش آموزان در بخش متوسطه تکمیلی به شکل های گوناگون عمل می شود، در آلمان، این مرحله که به مرحله صلاحیت معروف است دو سال طول می کشد. نمرات به دست آمده در این مرحله برای محاسبه کل نمرات دانش آموزان مورد استفاده قرار می گیرد. جمع نمرات اخذ شده در این دو سال و نمرات امتحان آبیاتور، موفقیت دانش آموزان را رقم می زند و به عبارت دیگر هیچ روندی برای ارتقاء دانش آموز وجود ندارد، هر چند ممکن است، دانش آموز در صورتی که نمرات لازم برای امتحان آبیاتور را به دست نیآورده باشد، پایه خود را

مجدداً تکرار کند. نرخ مردودی در سال ۲۰۰۹-۲۰۰۸ در مدارس نه ساله ۲/۶ درصد بوده و در هشت ساله ۱/۷ درصد بوده است.

در فنلاند نیز هر برنامه حاوی حداقل ۷۵ واحد است. سیستم تکمیل دروس به طور مفصل در برنامه درسی شرح داده شده است. برای هر درس یا گروهی از دروس، برنامه درسی معین می کند که دانش آموزان چه واحدهایی را باید بگذرانند تا در هر درس یا گروه دروس پیشرفت کنند. به دانش آموزی که نمره لازم را در دروس کسب نکرده باشد، فرصت داده می شود تا دانش و مهارت‌های لازم را کسب کند.

در فرانسه، پس از سال اول شاگرد می تواند، به پایه بعدی در مدارس فنی و عمومی برود یا اینکه کلاس اول را مجدداً بخواند. در سه ماهه دوم از سال دوم، دانش آموز و والدینش برنامه جهت گیری موقت خود را اعلام می کنند. معلم کلاس (با کمک از مشاوره و روانشناس شغلی) می تواند کمک کند. در سه ماهه سوم از سال دوم والدین و دانش آموز، گرایش قطعی خود را اعلام می کنند. این روند ها در ترکیب با نتایج ارزیابی های تحصیلی، شورای کلاس را کمک می کند تا بهترین تصمیم را در مورد رشته دانش آموز بگیرد.

در ترکیه، ارتقاء تحصیلی دانش آموزان به نمرات به دست آمده در نیم سال دوم وابسته است. دانش آموزان کار آموز نیز باید در پایان سال تحصیلی نمره خوب دریافت کنند. اگر دانش آموز در همه دروس نمره لازم را کسب کرده باشد مستقیماً به پایه بالاتر ارتقاء می یابد، دانش آموزانی که نمره قبولی را در سه درس کلاس نهم و دو درس کلاس دهم و یازدهم کسب نکرده اند به شرطی که کلاس بالاتر می روند که در دروسی که رد شده اند، نمره قبولی کسب کنند. در ژاپن، نظام تحصیلی در این دوره به صورت واحدی است. که برخی از واحدها اجباری و برخی اختیاری می باشد.

بنابراین، می توان گفت که سیاست‌های ارتقاء تحصیلی در متوسطه تکمیلی نیز رو به انعطاف بیشتری نهاده است و باید افت تحصیلی را با سیاست‌های انعطافی به حداقل رسانید و دانش آموزان را با هدایت تحصیلی فراگیر کمک کرد تا بتوانند دوره متوسطه تکمیلی را به خوبی طی کنند. تحقیقات مختلف پیشنهاد این تحقیق را در مورد لزوم ارتقای آسانتر در سنین نوجوانی تایید نموده است ،

در قسمت متوسطه ، یکی از بخش‌های بسیار مهم ، آموزش فنی و حرفه ای می باشد ، در این شاخه ، الگوی آلمان برای ارتقای آموزش حرفه ای پیشنهاد می گردد ، مطابق با این سیستم دانش آموزان پس از ۱۶ سالگی ، می توانند از بین سیستم دوآل (شرکت در کارآموزی کمپانی ها و تحصیل در مدارس حرفه ای)مدارس گسترده حرفه ای،مدارس ویژه پرستاری ،مامایی و.....و یا مدارس حرفه ای تمام وقت یکی را برای تحصیلی انتخاب نمایند .نشریه اکونومیست در ۲۷ سپتامبر ۲۰۰۸ ، اعلام نمود که آلمان دارای بالاترین میزان مازاد تجاری در دنیا است که در سال ۲۰۰۸ ، ۲۸۵ بیلیون دلار ، تخمین زده می شود که این میزان مازاد تجاری ، طبق نظر متخصصین ، وابسته به سیستم پیشرفته آموزش حرفه ای در این کشور ، می باشد .

در بخش حمایت‌های مالی خانواده های دانش آموزان، دولت باید تا آنجا که ممکن است برای تشویق خانواده ها به مشارکت در تربیت فرزندان جامعه حمایت های مالی مستقیم و غیر مستقیم خود را از دانش آموزان بیشتر کند.

فهرست منابع

منابع فارسی

۱-قرآن کریم

۲-نهج الفصاحه

۳-نهج البلاغه

۴-آقازاده، احمد. (۱۳۸۵) آموزش و پرورش تطبیقی. تهران: سمت

۵-سرکارآرانی، محمد رضا. (۱۳۸۲) اصلاحات آموزشی و مدرن سازی با تاکید بر مطالعه تطبیقی آموزش و پرورش

ایران و ژاپن. تهران: روزنگار

۶-صافی، احمد (۱۳۸۹). سازمان و قوانین آموزش و پرورش. تهران: سمت

۷-احمدی، علی اصغر (۱۳۸۴). بررسی نگرش دانش آموزان و کادر اجرایی آموزشگاه ، نسبت به مقررات انضباطی

مدرسه .پژوهش .شورای عالی آموزش و پرورش

۸-گلاره ،پاک نهاد(۱۳۸۸) بررسی تحلیلی و تطبیقی مقررات انضباطی مدارس ایران ،امارات متحده عربی و کویت

.پایان نامه کارشناسی ارشد .دانشگاه علامه طباطبایی

- ۹-تاری،زهرا(۱۳۸۵)بررسی تطبیقی مقررات انضباطی مدارس ایران، آمریکا و کره جنوبی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علامه طباطبائی
- ۱۰-وزارت آموزش و پرورش (۱۳۹۰).سند تحول آموزش و پرورش
- ۱۱-شورایعالی آموزش و پرورش آیین نامه اجرایی مدارس
منابع لاتین

1-Talor,C(2009)A good school for every child.London:Routledge

2-Philips,David(2008).comparative and international education.london:Continuum

3-Memon, Ghulam Rasool(2207). **Education in Pakistan: The Key Issues, Problems and The New Challenges.** Karachi: Department of Education

4-Allgemeine Schulordnung (ASchO) : 10.11.1975, ABl. Saarland 1975,53, S. 1239 ff., zul. geändert durch Gesetz vom 21.11.2007 (Abl. Saarland 2008,2, S. 75 ff.)

5-Ausbilder-Eignungsverordnung : 21.01.2009, BGBl. I 2009,5, S. 88 ff.

6- Inventaire des sanctions à l'école

7-

منابع اینترنتی

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php-۱

<http://www.sce.ir/>-۲

<http://www.education.gov/>-۳

<http://www.bmbf.de/en/>-۴

<http://www.minedu.fi/OPM/?lang=en>-۵

<http://www.ibcc.edu.pk/>-۶

<http://moptt.gov.pk/>-۷

<http://www.moe.gov.ae/english/pages/default.aspx>-۸

<http://www.mext.go.jp/english/>-۹

<http://www.education.gouv.fr/>-۱۰

<http://www.ibe.unesco.org/en.html>-۱۱

<http://www.meb.gov.tr/english/indexeng.htm>-۱۲

<http://www.torkiye.com>-۱۳

<http://www.education.gov.uk>-۱۴

<http://www.cried.tsukuba.ac.jp/>-۱۵

<http://www.cherwell.oxon.sch.uk>-۱۶

http://www.hirnwindungen.de/schule/ascho_ erz.html-۱۷

<http://www.pisj.sch.sa/SchoolPolicies.aspx>-۱۸

http://www.hirnwindungen.de/schule/ascho_ teiln.html-۱۹

<http://webfronter.com>-20
<http://histclo.com/schun/country/schuntur.html>-21
<http://histclo.com/schun/country/asia/su-pak.html>-22
<http://vosdroits.service-public.fr>-23
[/http://mazlan66.wordpress.com/2008/07/28/salah-laku-pelajar](http://mazlan66.wordpress.com/2008/07/28/salah-laku-pelajar)-24
<http://www.kivakoulu.fi/there-is-no-bullying-in-kiva-school>-25
<http://www.oxfordgrammarschool.com/admission.html>-26
(<http://lalejoon.titrblog.com/tat1389-265.php>-27
<http://www.new-hinksey.oxon.sch.uk/pdfs/prospectus.pdf>-28
<http://www.nfer.ac.uk>-29
/<http://www.ccomptes.fr/fr>-30
[http://www.ryestantony.co.uk/assets/COPolicy\(2\).pdf](http://www.ryestantony.co.uk/assets/COPolicy(2).pdf)-31
<http://www.lsri.nottingham.ac.uk/ehy/LSRIfinalreport.pdf>-32
<http://www.aba.ne.jp/~sugita/22e2.htm>-33
<http://www.bookmice.net/darkchilde/japan/rules.html>-34
<http://www.edutrav.org/country-finland.asp>-35
<http://www.terre-des-jeunes.cepeo.on.ca>'-36

<http://cure-lequin.ecoles.csmv.qc.ca>-37

<http://esh.cspgno.ca/droits.shtml>-38